

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย
THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

ปฏิญานិพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

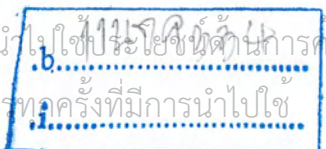
ปีการศึกษา 2546

๒พ.
๗ ๗๓๙๑
๒๕๔๖

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 55852

วัน,เดือน,ปี 27 พ.ค. 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาบัตร : ศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย
THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT
CENTER OF SAMUI ISLAND

นักศึกษา : นางสาวสุกัญญา แซ่ลี รหัส 45035081

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. สมพล ดำรงเสถียร

คณะ : ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาควิชา : ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

สาขาวิชา : สถาปัตยกรรม

.....

ปริญญาบัตรฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจปริญญาบัตรได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบ
แล้วจึงอนุมัติให้ปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2546

.....คณะบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(รศ.ดร.วิจิตร ชินะตระกูล)

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ พิเศษ วัฒนารักษ์ มีศิริ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ สมิทธิ์ หวังเจริญ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการ
(ผศ. สมพล ดำรงเสถียร)

.....กรรมการ
(ผศ. สุรศักดิ์ กังขาว)

.....กรรมการ
(ผศ. สุทัศน์ จุฬามานี)

.....กรรมการ
(อาจารย์สันติ กวินวงศ์ไพบูลย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ เบนจวรรณ อุบลศรี)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ทศพร ไสตาบรรล)

.....กรรมการ
(อาจารย์อัศวพงศ์ อนุพันธุ์พงศ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการ

(ดร.คัมพงษ์ หนูบรรจง)

.....กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ ชูเกียรติ แซ่ตั้ง)

.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(อาจารย์ ชาติไท จันเสน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาโท	:	ศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND
นักศึกษา		นางสาวสุกัญญา แซ่ลี้ รหัส 45035081
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	ผศ. สมพล ดำรงเสถียร
คณะ	:	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา	:	ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา	:	สถาปัตยกรรม

บทคัดย่อ

โครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตอบสนองแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด

โครงการมีพื้นที่รวมประมาณ 19 ไร่ 4 ตารางวา เป็นโครงการที่ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการว่าน่าจะเป็นจริงได้ และได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและความร่วมมือจากกรมศิลปากรที่เล็งเห็นศักยภาพของเกาะสมุยที่ยังขาดกิจกรรมและแหล่งวัฒนธรรม โดยได้พิจารณาแล้วน่าจะเกิดผลดีมากกว่าผลเสีย ตัวโครงการเองมีพื้นที่ทั้งหมด 15,856 ตารางเมตร

โดยทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถาปัตยกรรม การออกแบบด้านสถาปัตยกรรม บทสรุปและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- ส่วนบริหาร	600	ตารางเมตร
- ส่วนบริการการศึกษาและเผยแพร่	1218	ตารางเมตร
- ส่วนนิทรรศการ	4209	ตารางเมตร
- ส่วนโรงละคร	4691	ตารางเมตร
- ส่วนเทคนิค	525	ตารางเมตร
- ส่วนบริการสาธารณะ	4813	ตารางเมตร
รวมพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	15,856	ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้อาจจะมีประโยชน์ทางด้านวิชาการไม่มากนักน้อย ขอให้เป็นที่ความรู้
ส่วนหนึ่งแก่ผู้ที่สนใจศึกษาโครงการที่เกี่ยวข้อง หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้จัดทำได้ขอภัย
และจะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขสำหรับการค้นคว้าทางวิชาการต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง
สุกัญญา แซ่ลี
ผู้จัดทำปริญญาานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
สารบัญรูป	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลของโครงการ	7
1.3 ที่มาของปัญหา	8
1.4 แนวทางแก้ไขปัญหา	9
1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ	10
1.6 ขอบเขตของปริญญานิพนธ์	11
1.7 ขอบเขตของการออกแบบ	11
1.8 วิธีการดำเนินปริญญานิพนธ์	17
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ	18
1.10 คำอภิธานศัพท์	19
บทที่ 2 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ	
2.1 การศึกษาข้อมูลด้านนโยบาย	22
2.2 การศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	29
2.3 การศึกษาข้อมูลด้านสังคม	37
2.4 การพิจารณาในการเลือกที่ตั้งโครงการ	61
บทที่ 3 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม	
3.1 การศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.1 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	63
3.1.2 สถาบันทักษิณคดีศึกษา จังหวัดสงขลา	66
3.1.3 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	68
3.1.4 THE GETTY CENTER	83
3.2 การวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการ	95
3.2.1 การดำเนินงานโครงการ	95
3.2.2 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้เข้ามาใช้โครงการ	98
3.2.3 การเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ	103
3.2.4 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร อัตรากำลังเจ้าหน้าที่108	
3.2.5 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ	116
3.2.6 รายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย	123
3.2.7 การศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการ	130
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเทคนิค	141
3.3.1 ระบบวิศวกรรมโครงสร้าง	141
3.4 การวิเคราะห์รายละเอียดที่ตั้งโครงการ	157
3.4.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	157
3.5 การวิเคราะห์หลักการออกแบบ	161
3.5.1 หน้าที่ของศูนย์	161
3.5.2 เทคนิคการจัดแสดงนิทรรศการ	161
3.5.3 บรรยากาศของห้องแสดงงาน	161
3.5.4 หลักการวางผังรูปห้องแสดง	162
3.5.5 หลักการออกแบบห้องแสดง	163
3.5.6 การจัดระบบสัญญาณ	164
3.5.7 การออกแบบผนังสำหรับจัดแสดง	169

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5.8 การกำหนดขนาด และปริมาตรของห้องแสดง	170
3.5.9 ลักษณะของการจัดแสดง	170
3.5.10 เทคนิคการจัดแสดง	171
3.5.11 กำหนดเทคนิคการจัดแสดงนิทรรศการ	171
3.5.12 การออกแบบตู้จัดแสดง	172
3.5.13 ขอบเขตการมองเห็น	172
3.5.14 การให้แสงสว่างในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์	173
3.6 การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	174
บทที่ 4 การออกแบบทางสถาปัตยกรรม	
4.1 แนวความคิดในการออกแบบ	178
4.2 ผลงานการออกแบบทางสถาปัตยกรรม	182
บทที่ 5 สรุปการทำปฏิญานพันธและข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุป	210
5.2 ข้อเสนอแนะ	211
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้จัดทำ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศไทยในปี 2542-2543	32
ตารางที่ 2.2 แสดงการคาดการณ์จำนวนประชากรในทะเบียนราษฎรของอำเภอสมุย ปี 2542 - 2554	34
ตารางที่ 2.3 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือน เกาะสมุยปี 2531-2550	35
ตารางที่ 2.4 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมายังศูนย์ฯ	36
ตารางที่ 2.5 แสดงการนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดสุราษฎร์ธานี	46
ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนโรงเรียน จำแนกสังกัดเป็นรายอำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา พ.ศ.2541	46
ตารางที่ 2.7 แสดงจำนวนโรงพยาบาล จำนวนเตียงและบุคลากรทางการแพทย์ จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาลและสังกัด ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	47
ตารางที่ 2.8 แสดงจำนวนสถานศึกษาในอำเภอสมุย	52
ตารางที่ 2.9 แสดงการนับถือศาสนาของประชากรอำเภอสมุย	53
ตารางที่ 2.10 แสดงเกณฑ์ในการเลือก Zone ที่ตั้งโครงการ	62
ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง	91
ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง (ต่อ)	92
ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง (ต่อ)	93
ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์ห้องครัวตัวอย่าง (ต่อ)	94
ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ	103
ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ (ต่อ)	104
ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ (ต่อ)	105
ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ (ต่อ)	106
ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ (ต่อ)	107
ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)	109
ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)	110
ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)	111
ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)	112
ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)	113
ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและการวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)	114
ตารางที่ 3.4 แสดงส่วนใช้สอยต่างๆ ในโครงการ	114
ตารางที่ 3.5 แสดงอัตราสุภักดิ์/จำนวนคนในอาคารสาธารณะ	116
ตารางที่ 3.6 แสดงอัตราสุภักดิ์/จำนวนคนในสำนักงาน	117
ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย	123
ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)	124
ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)	125
ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)	126
ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)	127
ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)	128
ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)	129
ตารางที่ 3.8 แสดงความสัมพันธ์โรงละครกลางแจ้ง	130
ตารางที่ 3.9 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค	131
ตารางที่ 3.10 แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ	132
ตารางที่ 3.11 แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร	133
ตารางที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่	134
ตารางที่ 3.13 แสดงความสัมพันธ์งานจัดแสดง	135
ตารางที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์แสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม	136
ตารางที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์ที่จอดรถ	137

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์บริการสาธารณะ	138
ตารางที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ร้านขายอาหาร	139
ตารางที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล	140
ตารางที่ 3.19 แสดงวิเคราะห์โครงสร้าง LONG SPAN	141
ตารางที่ 3.20 แสดงความประหยัดในการวาง SPAN เสา	142
ตารางที่ 3.21 แสดงการวิเคราะห์ระบบถังจ่ายน้ำสูง	146
ตารางที่ 3.22 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนคนต่อทางฉุกเฉิน	150
ตารางที่ 3.23 แสดงการวิเคราะห์ระบบสงวนรักษาโบราณวัตถุ	155
ตารางที่ 3.24 แสดงเครื่องดับเพลิงมือถือตามชนิดและขนาดที่กำหนด	176
ตารางที่ 3.25 แสดงอาคารที่บุคคลเข้าใช้สอยควรมีจำนวนห้องน้ำและห้องส้วม	176

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 แสดงกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ	26
แผนภูมิที่ 2.2 แสดงกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว จ.สุราษฎร์ธานี	28
แผนภูมิที่ 2.3 แสดงรายรับการดำเนินการ	30
แผนภูมิที่ 2.4 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมายังศูนย์ฯ	36
แผนภูมิที่ 2.5 แสดงจำนวนประชากรในอำเภอเกาะสมุย (หน่วย : คน)	52
แผนภูมิที่ 3.1 แสดงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	71
แผนภูมิที่ 3.2 แสดงการแบ่งงานและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในสถาบันวัฒนธรรมศึกษา	72
แผนภูมิที่ 3.3 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย	97
แผนภูมิที่ 3.4 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่	100
แผนภูมิที่ 3.5 แสดงพฤติกรรมผู้เข้าชม	100
แผนภูมิที่ 3.6 แสดงพฤติกรรมนักวิชาการ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ	101
แผนภูมิที่ 3.7 แสดงพฤติกรรมผู้มาติดต่อราชการ	101
แผนภูมิที่ 3.8 แสดงพฤติกรรมวัตถุจัดแสดง	102
แผนภูมิที่ 3.9 แสดงพฤติกรรมวัตถุแสดงงานหัตถกรรม	102
แผนภูมิที่ 3.10 แสดงความสัมพันธ์โรงละครกลางแจ้ง	130
แผนภูมิที่ 3.11 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค	131
แผนภูมิที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ	132
แผนภูมิที่ 3.13 แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร	133
แผนภูมิที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่	134
แผนภูมิที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์งานจัดแสดง	135
แผนภูมิที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์แสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม	136
แผนภูมิที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ที่จอดรถ	137

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

	หน้า
แผนภูมิที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์บริการสาธารณะ	138
แผนภูมิที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์ร้านขายอาหาร	139
แผนภูมิที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล	140
แผนภูมิที่ 3.21 แสดงการจัดผังไฟฟ้า	143

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 แสดงแผนที่ภาคใต้แสดงอาณาเขตและที่ตั้ง	37
รูปที่ 2.2 แสดงแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตของเกาะสมุย	60
รูปที่ 2.3 แสดงการพิจารณาในการเลือกที่ตั้งโครงการ	61
รูปที่ 3.1 แสดงศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	63
รูปที่ 3.2 แสดงสถาบันทักษิณคดีศึกษา จังหวัดสงขลา	66
รูปที่ 3.3 แสดงศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	68
รูปที่ 3.4 แสดงชั้นล่างหอบประชุมใหญ่	77
รูปที่ 3.5 แสดงชั้นสองหอบประชุมใหญ่	77
รูปที่ 3.6 แสดงชั้นสามหอบประชุมใหญ่	77
รูปที่ 3.7 แสดงตัวอาคารของหอบประชุมใหญ่	78
รูปที่ 3.8 แสดงที่นั่งหอบประชุมเล็ก	79
รูปที่ 3.9 แสดงตัวอาคารของหอบประชุมใหญ่	79
รูปที่ 3.10 แสดงโรงละคร	79
รูปที่ 3.11 แสดง THE GETTY CENTER	83
รูปที่ 3.12 แสดงการจัดกลุ่มอาคาร THE GETTY CENTER	86
รูปที่ 3.13 แสดงการออกแบบองค์ประกอบที่สำคัญอาคาร THE GETTY CENTER	88
รูปที่ 3.14 แสดงการออกแบบภายในการตั้งตัวอาคาร THE GETTY CENTER	88
รูปที่ 3.15 แสดงวัสดุที่ใช้ในตัวอาคาร THE GETTY CENTER	89
รูปที่ 3.16 แสดงวางผังเมือง สุนทรียภาพของตัวอาคาร THE GETTY CENTER	90
รูปที่ 3.17 แสดงระบบปรับอากาศ SPLIT TYPE	144
รูปที่ 3.18 แสดงระบบปรับอากาศ CENTRAL SUPPLY AIR	145
รูปที่ 3.19 แสดงระบบบำบัดน้ำเสีย	147
รูปที่ 3.20 แสดงการวิเคราะห์การเข้าถึงของโครงการ	158
รูปที่ 3.21 แสดงทิศทางแดดและกระแสลมที่มีผลกระทบต่อที่ตั้งโครงการ	159

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 3.22 แสดงการวิเคราะห์การ TAKE VIEW ของโครงการ	160
รูปที่ 3.23 แสดงการวิเคราะห์มุมมอง	160
รูปที่ 3.24 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Room to Room arrangement	163
รูปที่ 3.25 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Corridor to Room arrangement	164
รูปที่ 3.26 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Nave to Room arrangement	164
รูปที่ 3.27 แสดงการจัดผังแบบ A (Twisting Circuit)	165
รูปที่ 3.28 แสดงการจัดผังแบบ B (Twisting Circuit)	165
รูปที่ 3.29 แสดงการจัดผังแบบ C,D เป็นการจัดแบบแบ่งซอยห้อง	166
รูปที่ 3.30 แสดงการจัดผังแบบ E	166
รูปที่ 3.31 แสดงการจัดผังแบบ F (Block arrangement)	167
รูปที่ 3.32 แสดงการจัดผังแบบ G (Block arrangement)	167
รูปที่ 3.33 แสดงการจัดผังแบบ H (Linear Circuit)	167
รูปที่ 3.34 แสดงการจัดผังแบบ I	168
รูปที่ 3.35 แสดงการจัดผังแบบ J	168
รูปที่ 3.36 แสดงการจัดผังแบบ K	168
รูปที่ 3.37 แสดงการจัดผังแบบ L	169
รูปที่ 3.38 แสดงการจัดผังแบบ M (Fan Shape)	169
รูปที่ 4.1 แสดงแนวความคิดในการวางผังอาคาร	178
รูปที่ 4.2 แสดงแนวความคิดในการเปิด Open Space	179
รูปที่ 4.3 แสดงแนวความคิดในการทำทางเดินเชื่อมระหว่างอาคาร	180
รูปที่ 4.4 แสดงแนวความคิดในการสร้างหอคอย (ลำดับเหตุการณ์)	180
รูปที่ 4.5 แสดงแนวความคิดในการลำดับเหตุการณ์	181
รูปที่ 4.6 แสดง INTRODUCTION	182
รูปที่ 4.7 แสดง OBJECTION	182

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 4.8 แสดง OBJECTION (ต่อ)	183
รูปที่ 4.9 แสดงขอบเขตของปริญญาโท	183
รูปที่ 4.10 แสดงขอบเขตของการออกแบบ	184
รูปที่ 4.11 แสดงวิธีการดำเนินการปริญญาโท	184
รูปที่ 4.12 แสดง POLYCY STUDY	185
รูปที่ 4.13 แสดง ECONOMIC STUDY	185
รูปที่ 4.14 แสดง SOCAIL STUDY	186
รูปที่ 4.15 แสดง SOCAIL STUDY (ต่อ)	186
รูปที่ 4.16 แสดง PHYCHIAL STUDY	187
รูปที่ 4.17 แสดง PHYCHIAL STUDY (ต่อ)	187
รูปที่ 4.18 แสดง SITE SELECTION	188
รูปที่ 4.19 แสดง CASE STUDY	188
รูปที่ 4.20 แสดง CASE STUDY (ต่อ)	189
รูปที่ 4.21 แสดง CASE STUDY (ต่อ)	189
รูปที่ 4.22 แสดง ORGANIZATION	190
รูปที่ 4.23 แสดง USER	190
รูปที่ 4.24 แสดง DEFINE ELEMENT	191
รูปที่ 4.25 แสดง AREA REQUIMENT	191
รูปที่ 4.26 แสดง AREA REQUIMENT (ต่อ)	192
รูปที่ 4.27 แสดง AREA REQUIMENT (ต่อ)	192
รูปที่ 4.28 แสดง AREA REQUIMENT (ต่อ)	193
รูปที่ 4.29 แสดง INTERACTION CHART	193
รูปที่ 4.30 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)	194
รูปที่ 4.31 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)	194

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 4.32 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)	195
รูปที่ 4.33 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)	195
รูปที่ 4.34 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)	196
รูปที่ 4.35 แสดง SITE ANALYSIS	196
รูปที่ 4.36 แสดง GROUPING ZONING	197
รูปที่ 4.37 แสดง THREE DIMENTION DIAGRAM	197
รูปที่ 4.38 แสดง BUILDING SYSTEM	198
รูปที่ 4.39 แสดง BUILDING SYSTEM (ต่อ)	198
รูปที่ 4.40 แสดง BUILDING SYSTEM (ต่อ)	199
รูปที่ 4.41 แสดง CONCEPT DESIGN	199
รูปที่ 4.42 แสดง LAY-OUT	200
รูปที่ 4.43 แสดง MASTER PLAN	201
รูปที่ 4.44 แสดง SECOND FLOOR PLAN	202
รูปที่ 4.45 แสดง THIRD FLOOR PLAN	203
รูปที่ 4.46 แสดง ELEVATION	204
รูปที่ 4.47 แสดง SECTION	205
รูปที่ 4.48 แสดง EXHIBITION DETAIL	206
รูปที่ 4.49 แสดงทัศนียภาพของโครงการ	207
รูปที่ 4.50 แสดงหุ่นจำลอง	208
รูปที่ 4.51 แสดงหุ่นจำลอง (ต่อ)	209

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการของประเทศไทยนับวันยิ่งมีความสำคัญและการตลาดที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวที่มีอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งนำรายได้เข้าสู่ประเทศเพิ่มสูงมากขึ้น จากข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลก หรือ (World Tourism Organization : WTO) ได้ประมาณอัตราการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวของโลกระหว่างปี พ.ศ.2543 – 2553 เท่ากับร้อยละ 4.2 และได้คาดคะเนอัตราการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทย WTO คาดว่าจะมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 7.8 ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศแนวหน้าในด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย จะเป็นรองก็เพียงจีนเท่านั้น การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนกว่า 300,000 ล้านบาท / ปี จากนักท่องเที่ยวนานาชาติประมาณ 9.5 ล้านคน และเป็นภาคเศรษฐกิจที่สามารถโอบอุ้มและเกื้อหนุนประเทศไทยไว้ได้ในยามเกิดวิกฤติเศรษฐกิจคาดว่าปี พ.ศ. 2549 นักท่องเที่ยวต่างประเทศมาประเทศไทยไม่น้อยกว่า 14 ล้านคน อัตราเฉลี่ยการขยายตัวของนักท่องเที่ยวนานาชาติคาดว่าจะมีถึงร้อยละ 7 ต่อปี ส่วนการท่องเที่ยวของคนไทยนั้นในปี พ.ศ. 2549 ประเมินว่าจะสูง 59 ล้านคนครั้ง / ปี

ด้วยทางภาครัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญและได้กำหนดปรัชญาของประเทศให้ประชากรได้ "กินดี อยู่ดี" ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9 ในแผนพัฒนาฯ และนโยบายของนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 1-3 (พ.ศ. 2504 - 2519) มีการพัฒนาประเทศ และได้ยกระดับอัตราการเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4-5 (พ.ศ. 2520 - 2529) มีการกำหนดนโยบายที่จะพัฒนาเมืองหลักๆ ในส่วนท้องถิ่นและภูมิภาค และยังเน้นการเพิ่มและกระจายรายได้ไปสู่ส่วนภูมิภาค ดำเนินการขยายพัฒนาการศึกษา จนกระทั่งในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) เศรษฐกิจไทยมีการ

¹ ที่มา : รายงานฉบับย่อสำหรับผู้บริหาร โครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 9

ขยายตัวในระดับสูงและเปิดกว้างเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสากลมากขึ้น ได้เกิดการพัฒนารายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard) ขึ้นเพื่อให้เกิดการความเจริญทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของ การส่งออก การลงทุน และการท่องเที่ยว คนไทยมีรายได้และการจ้างงานเพิ่มขึ้น และในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ต้องให้มีความสมดุลระหว่าง การพัฒนาในเชิง ปริมาณ คุณภาพ และความเป็นธรรมในสังคมควบคู่กันไป เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและ ยั่งยืน จนกระทั่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) การเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา เป็นการพัฒนาของคน โดยคน และเพื่อคน ซึ่งจะทำให้ การพัฒนาประเทศไทยก้าวเข้าสู่การพัฒนาที่พึ่งปรารถนาในระยะยาว พัฒนาทั้งที่ "ตัวคน" อย่าง เต็มศักยภาพ ควบคู่กับการพัฒนาสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวคน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การบริหารจัดการ ให้มีความกลมกลืนและได้รับประโยชน์ร่วมกันจากการพัฒนาทั้งเมืองและชนบท ฯลฯ และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) กลยุทธ์ที่ 8 การท่องเที่ยวเพื่อ สังคมปัญญา เป็นการยกระดับความรู้และจิตสำนึก กระตุ้นให้เยาวชนและชาชนเกิดความรัก ความเข้าใจหันมาสนใจองค์ความรู้ท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ และมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

นับตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมา การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวได้รับความสนใจจากรัฐบาล มากขึ้นได้มีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (ระหว่างปี พ.ศ.2520-2524) ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่มีการบรรจุเรื่องการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และต่อมากการท่องเที่ยวก็ได้รับการบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตลอดมา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มีการจัดทำแผนแม่บท คือ

- ส่งเสริม ชักจูงให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาสู่ประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่ง รายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ เข้าเพิ่มพูนเศรษฐกิจส่วนรวม โดยริบด่วน
- ขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระจายรายได้จาก การท่องเที่ยวให้ถึงประชากรในทุกภูมิภาค
- อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความ เป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด
- พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานที่ดี เพื่อสร้าง ความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนให้มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและเยาวชน เพื่อเป็นการเพิ่มสวัสดิการด้านการท่องเที่ยวแก่คนไทย
- สร้างกำลังคนที่เป็นคนไทยเข้าทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากที่สุด
- ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอันเกี่ยวกับการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ทั้งนี้คาดว่าในปี 2543 มีแนวโน้มนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามายังประเทศไทยอย่างน้อย 9.12 ล้านคนเพิ่มขึ้นจากปี 2542 ร้อยละ 6.29 มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 291,840 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.34 สำหรับ นักท่องเที่ยวชาวไทย มีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวในประเทศประมาณ 55.05 ล้านคน-ครั้ง เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ร้อยละ 2.61 มีรายได้ หมุนเวียนภายในประเทศประมาณ 233,329 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.46¹

การจัดลำดับศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด มี 23 จังหวัด ได้แก่

- ภาคกลาง กรุงเทพฯ ออยุธยา กาญจนบุรี ลพบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี
- ภาคตะวันออก ชลบุรี ระยอง ตราด
- ภาคเหนือ เชียงราย เชียงใหม่ สุโขทัย ตาก
- ภาคอีสาน ขอนแก่น นครราชสีมา เลย อุบลราชธานี อุดรธานี
- ภาคใต้ กระบี่ ภูเก็ต สงขลา สุราษฎร์ธานี นราธิวาส²

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อการพัฒนาภูมิภาคและประเทศ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 7 (2535-2539) รัฐได้กำหนดนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค สำหรับภาคใต้ได้กำหนดให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีและภูเก็ตเป็นศูนย์กลางหลักของภาคใต้ตอนบน และสภาพการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับภูมิภาคต่างๆ ตลอดจนจังหวัดใกล้เคียง นโยบายการพัฒนาประเทศและแผนพัฒนาภูมิภาคโดยรวมแล้ว ได้สรุปบทบาทของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีผลต่อการพัฒนาภูมิภาคและประเทศ คือ การเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของภาคใต้ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทั้งทางอากาศ ทางรถยนต์ และทางรถไฟ เป็น

¹ ที่มา : นโยบายการดำเนินงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

² ที่มา : บทคัดย่อรายงานความก้าวหน้าโครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

แหล่งท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ เป็นศูนย์กลางแหล่งพลังงานที่สำคัญของภาคใต้ตอนบน เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า และเป็นประตูการค้าทางฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนบนสู่นานาชาติในอนาคต เป็นศูนย์กลางการค้า บริการ การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมของภาคใต้ตอนบน เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งของประเทศ เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอเกาะสมุย

- ให้เกาะสมุยเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด และเป็นแหล่งท่องเที่ยวศูนย์กลางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในทะเล

- จัดให้เกาะสมุยได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ได้มาตรฐานสากล แต่ต้องอยู่ในขอบเขตการรักษาสภาพเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของพื้นที่

- กำหนดเป้าหมายทางด้านการตลาดให้เพิ่มนักท่องเที่ยวต่างประเทศและในประเทศ

- อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด

- การพัฒนาจะต้องประสานและร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน และทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

ภาคใต้ นับเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวอย่างมาก เนื่องจากมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ทะเล ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ทางภาคใต้ตอนบนของ

ประเทศไทยและมีหมู่เกาะน้อยใหญ่มากมายซึ่งก็มีการท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อและเป็นที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

และเกาะสมุยก็ถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเป็นเกาะที่มีความสวยงามและมีความสงบ สภาพแวดล้อมยังคงรักษาความสมบูรณ์ ทางด้านทรัพยากรทางทะเล น้ำตก ป่าดงดิบชื้นที่ยังมีความ

อุดมสมบูรณ์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ อีกมากมายรอบเกาะ จากข้อมูลการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2544 ปัจจุบันนี้เกาะสมุยถือว่าได้รับความสนใจและเป็นที่นิยมของ

นักท่องเที่ยวอย่างมาก โดยดูจากข้อมูลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนเกาะสมุยจำนวน 837,533 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 1.75 ของนักท่องเที่ยวทั้งประเทศ โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 85.21 เป็นผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.06 ในขณะที่คนไทยมีแนวโน้มการเดินทางลดลงคิดเป็นร้อยละ 5.20 ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนภาค

ใต้ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนสถานที่ท่องเที่ยวทั้งประเทศแล้วจึงเป็นจำนวนมาก และในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็มีแนวโน้มการเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวนมากขึ้น จึงทำให้การขยายตัวในสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น แต่ถึงอย่างไรทางด้านความเป็นอยู่ของประชากรในเกาะสมุยเองก็ยังมีกรอบอาชีพที่ตั้งเดิมอยู่ในบางส่วนบนเกาะสมุยและการจำหน่ายของก็ยังเป็นของพื้นบ้านที่ยังหาได้ในตัวเกาะสมุย เช่น การทำผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับกะลามะพร้าว การจักสารจากไม้ไม่ทำเป็นเครื่องจักสานต่างๆ มักเกี่ยวข้องกับอาชีพการเกษตร เช่น เครื่องมือจับปลา เครื่องใช้ใส่สิ่งของต่างๆ เครื่องใช้ตากสิ่งของ เป็นต้น และผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในบ้าน และมีการทำประมงในบางพื้นที่ซึ่งเป็นที่ลึกลับภายในครัวเรือนแบบพออยู่พอกิน การทำสวนผลไม้ และการทำสวนมะพร้าวที่ลวยงามยิ่งถือได้ว่าเป็นที่รู้จักดีของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในเกาะสมุย และถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุย และรวมไปถึงแหล่งวัฒนธรรมที่ยังมีในเกาะสมุย คือ สนามชนควาย สวนผีเสื้อสมุย ศูนย์ฝึกยิงปืนและวัดที่สำคัญของเกาะสมุยที่มีการเก็บและรวบรวมประวัติความเป็นมาของตัวเกาะสมุยได้ดี และมีบ้านเรือนพื้นดินเก่าๆ อายุกว่า 100 ปี ที่นักท่องเที่ยวสนใจทำให้ศิลปวัฒนธรรมของเกาะสมุยอยู่กระจัดกระจายไม่เป็นระบบและหัตถกรรมพื้นบ้านที่กำลังจะเลือนหาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรมีการอนุรักษ์และเก็บรวบรวมศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านของเกาะสมุย เพื่อเป็นประโยชน์ในการท่องเที่ยวและดำรงไว้ในศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านให้อยู่คู่กับชาวบ้านในท้องถิ่นเกาะสมุย

ด้วยเหตุนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ร่วมกับกรมศิลปากรได้พิจารณาและศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์ที่ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนจัดตั้งศูนย์ฯ ทั้งนี้มีการประเมินว่าศูนย์ฯ จะก่อให้เกิดผลดีในหลายด้าน คือ เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มรายได้ ดึงเงินตราต่างประเทศให้กับพื้นที่ในเกาะสมุย และเป็นการอนุรักษ์ พื้นฟู ถ่ายทอด เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมต่อคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือน ยังพัฒนาการค้าและให้บริการท้องถิ่น และลดภาระให้บริการศูนย์การท่องเที่ยวในเกาะสมุย โดยมีการจัดทำศูนย์ฯ ที่มีวัตถุประสงค์มากกว่าการลงทุนเพื่อกำไร เพราะศูนย์ฯ ได้ผลประโยชน์ต่อสังคม และผลประโยชน์ทางอ้อมต่อภาคการผลิตอื่นๆ ได้ด้วย องค์กรในการจัดทำศูนย์ฯ จึงมีได้ทั้งองค์กรของรัฐ องค์กรของเอกชน หรือการลงทุนร่วมระหว่างรัฐและเอกชน จากการศึกษาความประสงค์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มีงบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น และเพื่อส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น เพื่อจัดหาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือน
2. เพื่อส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชน โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อตัวแหล่งท่องเที่ยว
3. ปลุกจิตสำนึกและเสริมสร้างพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา และคนในท้องถิ่น พัฒนาชีวิต เศรษฐกิจและสังคม

จัดสรรให้แก่องค์กรที่เป็นนิติบุคคลในท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือ สหกรณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในท้องถิ่น ตลอดจนเพื่อการจัดสร้างและพัฒนาตลาดสินค้าหัตถกรรม ตลาดอาหารพื้นบ้าน การจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวควบคู่ไปกับสวนสาธารณะขนาดเล็ก ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมิให้มีร้านค้าในแหล่งท่องเที่ยวเพราะจะควบคุมผลกระทบยาก ให้องค์กรที่จะจัดการศูนย์เป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้การบริหารของ ททท. ดำเนินโครงการแบบธุรกิจวัฒนธรรม เพื่อให้ศูนย์สามารถเลี้ยงตัวเองได้ แต่เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศและการจัดสรรงบประมาณที่ล่าช้าของ ททท. เองจึงทำให้ไม่ปะติดปะต่อในตัวศูนย์ฯ จึงทำให้หยุดชะงักไปไม่ได้มีการก่อสร้างอย่างที่ ได้ทำการศึกษาไว้ ดังนั้นจึงหยิบยกตัวศูนย์ฯ มาเป็นโครงการเสนอแนะที่น่าจะเกิดได้จริงในอนาคต

จากการศึกษาด้านทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมและตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไปแล้ว พบว่าในพื้นที่โครงการและใกล้เคียง (3 จังหวัด คือ สุราษฎร์ธานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช) มีทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมจำนวนมากที่สามารถนำมาเป็นองค์ประกอบของศูนย์ฯ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านหัตถกรรมและการละเล่นต่างๆ ซึ่งการนำทรัพยากรเหล่านี้มาจัดแสดง สามารถจัดได้ทั้งในรูปแบบอยู่กับที่ (Static) และประเภทเคลื่อนไหวได้ (Dynamic) เช่น พิพิธภัณฑน์ การแสดง การละเล่น ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง วีดิโอเทป และการแสดงตามโอกาส นอกจากนี้ยังอาจประยุกต์ทรัพยากรเพื่อการเผยแพร่และการขาย การจัดงานในส่วนหัตถกรรมพื้นบ้านและการขายหน่วยผลิต ร้านอาหาร และกิจกรรมอื่นๆ เช่น การนวดแผนโบราณ และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร กิจกรรมทางการวิชา และรวมไปถึงการมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวไปสู่ส่วนอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียงและส่วนภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 เหตุผลในการเสนอปฏิญญานีพนธ์

1.2.1 ด้านนโยบาย (POLICY RATIONAL)

เพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 , นโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี / เกาะสมุย (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) และสนองต่อสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการวัฒนธรรม โดยใช้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยในการพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ มีประโยชน์เกื้อกูลต่อการพัฒนาการศึกษา พัฒนาชีวิต เศรษฐกิจและสังคม สร้างและจรรโลงจิตสำนึกทางวัฒนธรรมอย่างมีเหตุผลเป็นระบบ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และมีวิถีชีวิตในสังคมสมัยใหม่อย่างเชื่อมั่นบนพื้นฐานคุณค่าของวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสามารถรักษา พัฒนาและสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยให้เป็นสมบัติของมนุษยชาติ อันจะนำมาซึ่งศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของคนไทยในบริบทของสังคมโลกอย่างสันติสุข และดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 มีนโยบายในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศให้สมดุล ยั่งยืนรวมทั้งเสริมสร้างมีส่วนร่วมของคนและชุมชนในการดูแลรักษาและสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม ทั้งระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจากทรัพยากรท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และประเพณีวัฒนธรรมนโยบายส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมแห่งชาติ ของสำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

1.2.2 ด้านสังคม (SOCIAL RATIONAL)

ดำเนินการตามแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นแหล่งรวบรวม ส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟู ถ่ายทอด และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านกับนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือนและคนท้องถิ่น ให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจ มีความรัก ห่วงแหน และยกย่องศิลปวัฒนธรรมของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ พัฒนาความเจริญให้กับสังคม และยังสถานที่ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน ระหว่างภูมิภาค ระดับประเทศ โดยเน้นการบริการนักท่องเที่ยว ผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านในเกาะสมุยและคนในท้องถิ่น และยังเป็นสิ่งล้ำค่าอันควรช่วยรักษาให้คงอยู่สืบไป และเกิดการพัฒนาต่อสังคมและประเทศต่อไป

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจ (ECONOMIC RATIONAL)

เพื่อส่งเสริมและยกระดับการท่องเที่ยวระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัดและ

ระดับตัวอำเภอเกาะสมุย ซึ่งเป็นการยกระดับธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้นสามารถนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงินตราเข้าสู่ประเทศและตัวชุมชนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้และมีอาชีพเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการกระจายรายได้สู่ชุมชนในเกาะสมุย ลดสภาวะการว่างงาน ของประชากรและผลพลอยได้อื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน เช่น การขายสินค้าพื้นเมือง ธุรกิจเกี่ยวกับโรงแรมที่พัก และการให้บริการอื่นๆ

1.2.4 ด้านกายภาพ (ENVIRONMENT RATIONAL)

เป็นการส่งเสริมพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่กับชุมชนท้องถิ่นและสร้างทัศนียภาพทางด้านวิถีชีวิตของคนในภาคใต้และคนท้องถิ่นเกาะสมุย การพัฒนาการใช้ที่ดิน เพราะการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เป็นการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ และยังจะได้รับความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม และยังให้ประชาชนเกิดความรู้สึกภูมิใจ มีความรักที่จะอนุรักษ์ ประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้ทำสืบต่อกันมาให้อยู่คงอยู่ตลอดไป

1.2.5 ด้านการศึกษา (EDUCATION RATIONAL)

เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอันดีงามเพราะในแต่ละจังหวัดหรือในแต่ละท้องถิ่น ย่อมมีสาระสำคัญที่แตกต่างกันไปไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์หรือภูมิหลังของบ้านเมือง ภายใต้คำว่า "อารยธรรมไทย" ในการจัดแสดงให้ความรู้ความเข้าใจ แก่ผู้ศึกษาค้นคว้า ผู้สนใจ กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป และกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ให้เข้าใจและมีเอกสารทางวิชาการเป็นเอกสารอ้างอิง และเก็บรวบรวมไว้เพื่อสืบทอดต่อกันไป

1.3 ที่มาของปัญหา

1. การขาดแคลนสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา คนในท้องถิ่นและผู้มาเยี่ยมชมเยือนแหล่งจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆยังมีจำนวนน้อย สถานที่พักผ่อนภายในท้องถิ่นเองก็ยังไม่ค่อยมีอะไรมากนัก
2. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม มาเป็นแบบวัฒนธรรมสากล เนื่องจากคนไทยมีค่านิยมรักสนุก ชอบความสะดวกสบาย ค่านิยมดังกล่าวจึงถูกกลืนเข้ากับวัฒนธรรมตะวันตกและชนบทรอบนิยม ประเพณีไทยบางส่วนที่มีประโยชน์และมีคุณค่าจึงถูกกลืนหายไป
3. การเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรมการผลิตเป็นอุตสาหกรรมใหม่ ทำให้การผลิตแบบชีวิตดั้งเดิม ถูกละเลย และขาดหายไปตามกาลเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เกาะสมุยเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีการขยายตัวทางด้าน การท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดการพัฒนาเมืองที่รองรับการขยายตัวดังกล่าวที่เกิดขึ้น ปัญหาการขยายตัวลุกล้ำบดบังบริเวณที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่สำคัญๆ มีมากขึ้น และขาดการเอาใจใส่ของคนที่อยู่บนเกาะสมุย

5. ยังขาดแหล่งรวบรวมศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีความสำคัญต่อคนท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเกาะสมุยที่จะเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยว และผู้ที่มีความสนใจที่ต้องการศึกษาค้นคว้าทางด้านประวัติศาสตร์

1.4 แนวทางการแก้ปัญหา

1. ให้มีสถานที่เพื่อค้นคว้า ศึกษา และวิจัย ภูมิปัญญาของชาวบ้าน ให้ประชาชนเล็งเห็นคุณค่า เป็นที่ยอมรับนำไปใช้อย่างเหมาะสม และเกิดการอนุรักษ์ หวงแหนต่อวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นเอง จึงต้องมีการจัดสร้างศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นการเผยแพร่และสืบทอดต่อไปและให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและยังเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่มายังเกาะสมุย

2. ให้มีสถานที่ส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเป็นปัจจัยในการสร้างความเข้าใจ และนำมาประยุกต์ให้เข้ากับสภาพการณ์ปัจจุบัน รักษาภาพพจน์อันดีระหว่างระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น

3. ส่งเสริมสถานที่ที่ตอบสนองทางด้านเศรษฐกิจโดยการจัดแหล่งงานให้กับชาวบ้านในด้านศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในตัวศูนย์และส่งเสริมการจัดกิจกรรมของตัวเกาะสมุยเอง โดยสามารถประสานงานใช้สถานที่ของโครงการนี้ได้ตามความจำเป็น

4. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านพื้นบ้าน โดยศึกษาวางแผนและออกแบบอาคารทางสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบันและสภาพแวดล้อมทั่วไปของพื้นที่ให้ได้ประโยชน์สูงสุดในการใช้ที่ดิน และปลูกจิตสำนึกให้คนท้องถิ่นรักษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในท้องถิ่น

5. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน และการละเล่นต่างๆ ที่มีชื่อเสียงของภาคใต้

1.5 วัตถุประสงค์ของปฏิญญานิพนธ์

1.5.1 ด้านนโยบาย (POLICY)

ส่งเสริมประสานงานกับหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติที่จัดขึ้นของจังหวัดอยู่แล้ว ให้เป็นหน่วยงานที่ชัดเจน จะทำให้นโยบายส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมแห่งชาติ อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยการจัดตั้งโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม พร้อมจัดบริเวณรอบโครงการเป็นสถานที่ให้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลายในการสนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรมริเริ่มโดยชุมชนท้องถิ่น

1.5.2 ด้านสังคม (SOCIAL)

เพื่อให้ประชาชนได้เห็นถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามโดยเฉพาะปลูกฝังเจตคติที่ดีแก่กลุ่มเยาวชน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของตนเอง และได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันต่อไป และเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่กิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีแก่สังคม พี่นฟูเทศกาล ประเพณี และพิธีการสำคัญในอดีตไว้ให้แก่สังคมในท้องถิ่น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ให้ความรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

1.5.3 ด้านเศรษฐกิจ (ECONOMIC)

เพื่อเป็นการส่งเสริมการขายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นและจังหวัดในการผลิตสินค้าพื้นเมืองให้เพิ่มมากขึ้น โดยการช่วยส่งเสริมกิจกรรมงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของประชาชนและยกระดับสินค้าพื้นบ้านให้ประชาชนมีงานทำ โดยมีจัดการสาธิต ผลิต แสดง หรือการประกวดเพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าจัดจำหน่ายสินค้าให้กับประชาชนท้องถิ่น

1.5.4 ด้านกายภาพ (ENVIRONMENT)

เพื่อส่งเสริมให้พื้นที่ในท้องถิ่นภายในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดรอบข้างเกิดภาพพจน์อันดีงามของศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และนำไปปฏิบัติในท้องถิ่นของตน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีในเขตที่ตั้งภายในให้เกิดทัศนียภาพแห่งการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมต่อไป

1.5.5 ด้านการศึกษา (EDUCATION)

เพื่อเป็นพื้นที่หนึ่งในการศึกษา ส่งเสริมและเผยแพร่ทางการศึกษาด้านการให้ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน และประเพณีแก่กลุ่มเยาวชน นักท่องเที่ยว กลุ่มผู้สนใจกลุ่มคนทั่วไป และเป็นการอนุรักษ์ โดยการปลูกฝังให้เกิดความหวงแหน ความรักในศิลปวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธรรม ประเพณี โบราณสถาน โบราณวัตถุ เพื่อดำรงไว้ซึ่งคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและ ทัศนกรรมพื้นบ้านให้เป็นระบบเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน ค้นคว้าและวิจัยต่อไป

1.6 ขอบเขตของปริญญาโท

ขอบเขตของการศึกษาข้อมูลทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูล เพื่อนำมาเป็นแนวทางการออกแบบ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและทัศนกรรมพื้นบ้าน อำเภอเกาะสมุย โดยความเหมาะสมกับความ ต้องการของผู้ใช้โครงการ ซึ่งแบ่งขอบเขตของการศึกษาดังนี้

- ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในด้านนโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ ของโครงการและที่ตั้งโครงการ
- ศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
- ศึกษาถึงรายละเอียดของโครงการ และลักษณะกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในโครงการ
- ศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ใช้แต่ละส่วน เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบโครงการต่อไป
- ศึกษาปัญหาและวิเคราะห์รูปแบบทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบอาคารต่อไป

1.7 ขอบเขตของการออกแบบ

- ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ และศักยภาพของทำเลที่ตั้งโครงการ
- ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางด้านสถาปัตยกรรม
- ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการ และลักษณะที่เกิดขึ้นในโครงการ
- ศึกษาข้อมูลงานระบบ งานเทคนิค และเทคโนโลยีที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ
- ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาข้อมูลแนวคิดในการออกแบบ
- ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบอาคารให้เหมาะสมกับโครงการและสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาด้านนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เศรษฐกิจ สังคม ภาย
ภาพ และข้อมูลอื่นๆ อันเป็นเหตุผลให้เกิดโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน
อำเภอเกาะสมุย และมีการจัดทำรายละเอียดในส่วนของโครงการดังนี้

1. จัดเป็นแหล่งบริการการศึกษาและประชาสัมพันธ์

- ห้องสมุด
- ส่วนประชาสัมพันธ์
- ห้องเก็บเอกสาร
- ห้องปฏิบัติการส่งเสริม เผยแพร่
- ห้องบรรยาย

2. จัดเป็นกิจกรรมและการแสดงภายนอกอาคาร แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1 สิ่งที่มีการจำลองทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม เป็นการจำลองทั้งที่เป็นตัว
แทนของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นต่างๆ

โบราณสถาน

- เจดีย์จำลองพระบรมธาตุไชยา
- เจดีย์จำลองพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช
- เจดีย์จำลองพระธาตุสุวิ
- แบบจำลองพระพิรุณสัตว์อวโลกิเตศวร
- แบบจำลองพระวิษณุ
- แบบจำลองพระพิฆเนศวร
- แบบจำลองพระพิรุณสัตว์วิหคปถวี
- แบบจำลองพระพุทธรูปนาคปรก

2.2 สิ่งแสดงเพื่อเสริมบรรยากาศ เป็นเครื่องตกแต่งทางวัฒนธรรมเพื่อให้ได้
บรรยากาศ ซึ่งจะต้องพิจารณาต่อไป หลังจากเห็นภาพรวมของภูมิทัศน์ที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การ
จัดทางเดินคนเลี้ยวแบบทางเดินของชาวบ้าน การทอดสะพานด้วยต้นมะพร้าวต้นเดียวแบบมีราว
ไม้ไผ่ การขุดบ่อดินโดยมีอุปกรณ์สำหรับตักน้ำตามแบบชาวบ้าน การสร้างศาลาพักร้อนแบบของ
ท้องถิ่นมีเพล้งน้ำและพล้อวางไว้บริการ เป็นต้น

2.3 ลานแสดงกลางแจ้ง เป็นเวทีสำหรับจัดแสดงในกรณีพิเศษต่างๆ โดยมีเวที

และมีบริเวณที่ชมการแสดงเป็นสนามหญ้าหรือที่นั่ง หรือทำเป็นอัฒจันทร์ ความจุ 200-300 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การละเล่น และการแสดงของท้องถิ่น

- เพลงบอก
- ลิเกป่า
- กาหลอ
- หนังตะลุง
- มโนห์รา
- คำดัก
- เพลงเรือ
- เพลงนา
- มวยไชยา

การเล่นสะบ้า

การจัดประเพณีและเทศกาลประจำเดือน

- ประเพณีสงกรานต์
- ประเพณีวันจวบเดือนจวบเดือน
- ประเพณีลากพระ
- ประเพณีรับส่งตายาย
- ประเพณีทำขวัญข้าว
- ประเพณียกขันหมากพระปฐม
- ประเพณีให้ทานไฟ
- ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ
- ประเพณียกหมูรับ
- พระเพณียกโลไฟโต
- ประเพณีชักผ้าห้วลา
- ประเพณีสวดมาลัย

2.4 ส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ ส่วนพื้นที่จอตรดและสาธารณูปการต่างๆ

3. จัดเป็นกิจกรรมและการแสดงภายในอาคาร

การจัดแสดงถาวร การจัดแสดงถาวรในศูนย์ฯ ได้มีแนวความคิดในการจัดแสดง คือ

เพื่อเสนอให้เห็นภาพรวมทางด้านศิลปวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบึงกาฬได้จนถึงคนใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาติให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกาะสมุย ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ การดำรงชีวิต และสังคม เพื่อสื่อออกมาถึงความเป็นวิถีชีวิต เกาะสมุย จึงได้วางแนวทาง โดยการแบ่งส่วนการแสดงถาวร ดังนี้

ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ วัฒนธรรมภาคใต้จนถึงเกาะสมุย สมัยก่อนประวัติศาสตร์เรื่อยมา รวมทั้งวัฒนธรรมกับชนชาติอื่นๆ และต้นกำเนิดชาวสมุยตั้งแต่ตอนเริ่มพบเกาะสมุย และวิถีชีวิต การเป็นอยู่ของชาวเล ตำนานชาวมะพร้าว

วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

- บ้าน ชีวิตในบ้าน
- ประเพณีการเกิด
- การรับขวัญเด็ก
- การบวช
- การแต่งงาน
- การทำบุญ
- การตาย
- ยาพื้นบ้าน
- ไสยศาสตร์ ของขลัง
- อาหาร

หัตถกรรมพื้นบ้าน

- หมวกยาใบดำเดี่ยว
- เครื่องหวาย
- หางอน
- ผ้ายกนคร
- กระบอกขนมจีน
- เครื่องใช้ย่านลิเภา
- รูปหนัง
- ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว
- การแทงหยวก
- หมวกพุ่มเวียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือ เครื่องใช้พื้นบ้าน

- ลีหลา	- ลูกชวาน
- ไชชนิดต่างๆ	- พรำขอ
- ล้อน	- พรำไอ
- ชูด	- พรำตอก
- โพง	- เหล็กไฟตบ
- สุ่ม	- หมาดกน้ำ
- นาง	- รามหากชุม
- นั่งได้	- ไกรตัดผม
- ลั่น	- ไกรหีบหมาก
- จง	- หมอน้อย
- ข้อง	- ยน
- หล้อ	- ปิ้ง
- กรูด	- โคล
- ครกกลี	- ไตรระ
- กระด้ง	- อุด
- มีดครุ	- แล้ง
- มีดแดง	- ป้อย
- มีดลวยโก	- ไหละ
- มีดคลิก	- หวก
- มีดตอก	- กระเชอ
- เครื่องมือจับสัตว์	- เครื่องปั้นดินเผา

วรรณกรรมและการศึกษาเล่าเรียน

- เพลงร้องเรือ
- ปริศนาคำทาย
- นิทานพื้นบ้าน
- หนังสือบูต
- หนังสือโบราณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วรรณกรรมสมัยใหม่

- การศึกษาเล่าเรียนแบบเก่า

การเล่น และการแสดงของท้องถิ่นที่ไม่สามารถจัดแสดงได้จริง

- ชนวิว

- ชนควาย (ถือได้ว่าเป็นที่ขึ้นชื่อมากที่สุดของประเทศไทย)

- ชนไก่

หน่วยแสดงการทำหัตถกรรมจากชาวบ้านและจากบริเวณรอบข้าง

- การแสดงการทำหัตถกรรมจากชาวบ้าน

* ผ้าบาติก

* ภาพวาดเลียนแบบ

* หัตถกรรมจากกะลา

* งานแกะสลักไม้

* เครื่องจักรสาน (เครื่องมือประมง)

* แกะสลักงานหนัง (หนังตะลุง)

- จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและอื่นๆ

การจัดแสดงชั่วคราว ในการจัดนิทรรศการชั่วคราวของส่วนศูนย์ฯ เป็นการจัดแสดงหมุนเวียน โดยเป็นการนำวัตถุจัดแสดงจากหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งทางศูนย์ฯ เห็นว่ามีประโยชน์และอยู่ในความสนใจของประชาชน ทำการติดต่อขอยืมมาแสดง หรืออาจจัดแสดงเนื่องในโอกาสพิเศษต่างๆ ที่สำคัญ และประชาชนให้ความสนใจ

จากการเปรียบเทียบโดยทั่วไปการจัดแสดงชั่วคราวจะมีระยะเวลาการจัดในระยะสั้นๆ ประมาณ 1-3 เดือน

4. ส่วนประกอบอื่นๆ ที่เสริมภายในอาคาร

- ศูนย์อาหารแบบท้องถิ่น

- ธนาคารสาขา

- ศูนย์บริการเช่ารถ (ใช้สำหรับภายในศูนย์ฯ)

- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

- ส่วนบริหารและธุรการของศูนย์ฯ

- ห้องประชุมเอนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. พื้นที่เฉพาะ

เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและเทศกาลต่างๆ กิจกรรมเหล่านี้อาจใช้พื้นที่ภายในและภายนอกอาคาร หรือพื้นที่นอกศูนย์ ฯ ที่เหมาะสมก็ได้ เช่น เวียนเทียน ลากพระ เทศกาลประจำปี การประกวด จัดแสดงสินค้า อาหารพื้นเมือง เป็นต้น

การเสนอขายกิจกรรมเหล่านี้ จะเป็นที่มาแห่งรายได้ได้หลายทาง เช่น

1. การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมศูนย์
2. การชมกิจกรรมและการแสดง
3. การจัดทำและจำหน่ายสิ่งของต่างๆ เช่น ภาพโปสเตอร์ สมุดภาพ ภาพเขียน สไลด์ วีดีโอเทป เอกสารสิ่งพิมพ์ และสินค้าวัฒนธรรมต่างๆ (หัตถกรรมและของที่ระลึก)
4. การให้เช่าสถานที่ภายในศูนย์ ฯ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ห้องประชุม การเช่ารถ และอื่นๆ

1.8 วิธีดำเนินการปฏิญาณพันธกิจ

การเสนอหัวข้อเรื่อง การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์สรุปผลโครงการ การนำเสนอเพื่อกรกำหนดรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสม แนวความคิดในการออกแบบโดยอาศัยกระบวนการวางแผน ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเป็นการเก็บข้อมูลรวบรวมโดย

1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลขั้นปฐมภูมิ จากการสังเกตการ สัมภาษณ์ และสอบถาม

สำรวจ

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลขั้นทุติยภูมิจากเอกสารรายงานจากราชการ เอกชนทั้ง

ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน มีข้อมูลที่ต้องการได้แก่

- ข้อมูลทางด้านนโยบาย
- ข้อมูลทางสังคม
- ข้อมูลทางเศรษฐกิจ
- ข้อมูลทางด้านแผนภาพ

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ เนื้อหาขนาดความต้องการของโครงการ

2.2 ทำการวิเคราะห์จากกฎระเบียบเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ จากอาคารตัวอย่างที่มีอยู่ในปัจจุบัน

3. การสังเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการแยกข้อมูลนำข้อมูลผ่านการวิเคราะห์แล้วนั้น มาทำการประเมินผลแนวความคิดในการออกแบบ โดยอาศัยผลได้จากการวิเคราะห์ขั้นต้น

3.1 การกำหนดกิจกรรมภายในโครงการแต่ละประเภททราบถึงองค์ประกอบของโครงการ

3.2 การกำหนดรูปแบบทางกายภาพของโครงการ

4. ขั้นตอนการเสนอแนะและการออกแบบ

4.1 แนวความคิดในการวางผังบริเวณ

4.2 แนวความคิดในการออกแบบอาคาร

4.3 แนวความคิดในการออกแบบทางสัญจร

4.4 แนวความคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมโดยรอบ

4.5 ลำดับขั้นตอนในการออกแบบ

4.6 ลำดับขั้นตอนในการปรับปรุงการออกแบบ

5. การสรุปและนำเสนอโครงการ

5.1 สรุปการออกแบบโครงการ

5.2 การนำเสนอโครงการโดย

- แผนที่ ภาพถ่าย
- รูปแบบการออกแบบ (แปลน รูปด้าน รูปตัด ทศนิยมภาพ)
- หุ่นจำลอง
- ภาพเคลื่อนไหวด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1. สามารถที่จะตอบสนองนโยบายของรัฐโดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ในการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ

2. สามารถใช้เป็นสถานที่จัดการศึกษาให้ความรู้ ค้นคว้าวิจัยของภูมิปัญญาชาวบ้าน ให้เป็นคุณค่า ภูมิปัญญาของตัวเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สามารถเป็นสื่อกลางในการสืบทอดและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว และประชาชนที่สนใจต่อไป
4. สามารถเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของเมือง และเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวของเมืองได้ และยังเป็นทางเลือกและเป็นจุดดึงดูดของนักท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งได้
5. เป็นสถานที่จัดเก็บแสดง จำหน่าย ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
6. สร้างรายได้ให้แก่คนในพื้นที่และยังคงอนุรักษ์ไว้ด้วยศิลปวัฒนธรรมหัตถกรรมพื้นบ้าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำปริญญาโท

1. ได้ทราบถึงการกำหนด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่ามีนโยบายในการพัฒนาประเทศ อันเป็นแนวทางในการออกแบบต่อไป
2. ได้ทราบถึงแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับโครงการที่มีส่วนคล้ายคลึงหรือประเภทเดียวกัน
3. ได้ทราบถึงแนวทางการออกแบบอาคารลักษณะศูนย์วัฒนธรรมหัตถกรรมพื้นบ้าน
4. ทำให้รู้จักการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปออกมาเป็นการศึกษาแนวทางของแต่ละโครงการอันบรรลถึงวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

1.10 อภิธานศัพท์

การท่องเที่ยวภายในประเทศ คือ การเดินทางของนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ การศึกษาและไม่ใช่คนท้องถิ่น ที่มีภูมิลำเนาหรือทำงานประจำหรือศึกษาอยู่ที่จังหวัดที่เดินทาง

ผู้เยี่ยมชมเยือน (Visitor) คือ บุคคลที่เดินทางไปยังสถานที่ ซึ่งมีโชถิ่นพำนักถาวรของตนเอง เป็นชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อน เยี่ยมญาติมิตร ศึกษาหาความรู้ การกีฬา การศาสนา ติดต่อธุรกิจ การประชุม การรักษาสุขภาพ หรือเพื่อประกอบภารกิจใดๆ โดยมีได้รับค่าจ้างในการดังกล่าว แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ผู้เยี่ยมชมที่ค้างคืน กับผู้เยี่ยมชมที่ไม่ค้างคืน

นักท่องเที่ยว (Tourist) คือ ผู้ที่เดินทางไปเยือนจังหวัดนั้น โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ การศึกษาและไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาหรือศึกษาอยู่ที่จังหวัดนั้น ทั้งนี้ต้องพักค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน

นักทัศนาจร (Excursionist) คือ ผู้เยี่ยมชมที่ไม่พักค้างคืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รถบริการนำเที่ยว คือ รถที่ใช้บริการท่องเที่ยว ซึ่งจัดกำหนดการไว้ล่วงหน้ามีการเก็บค่าบริการเป็นรายบุคคลในลักษณะเหมาจ่าย และมีที่นั่งเกินกว่า 7 คนขึ้นไป

รถยนต์ส่วนบุคคล คือ รถยนต์ส่วนตัวของนักเดินทาง หรือรถยนต์ของหน่วยราชการ หรือเอกชน ที่นักเดินทางใช้โดยมีมีอัตราค่าบริการ มีขนาดและลักษณะใดก็ได้

ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย คือ ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวคนหนึ่งๆ ใช้ท่องเที่ยว ณ สถานที่หนึ่งในการเดินทางแต่ละครั้ง โดยนับเป็นวันที่ค้างคืน

ประวัติศาสตร์ หมายถึง เรื่องราวต่างๆที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหลักฐานที่มีการบันทึก เช่น พงศาวดาร จดหมายเหตุ ภาพถ่าย เอกสารโบราณ เพื่อให้ทราบถึงเรื่องราวในสมัยนั้น

โบราณคดี เรื่องราวต่างๆที่ได้จากการสันนิษฐานจากหลักฐานต่างๆที่ค้นพบ เช่น การสำรวจขุดค้น โบราณวัตถุต่างๆเพื่อทราบถึงชุมชน ชีวิต ความเป็นอยู่ของมนุษย์ในอดีต

ศิลป์ - ศิลป์ , ศิลปะ (สันตะปะ - สัน , สันตะปะ) น. ฝีมือ , ฝีมือทางการช่าง , การแสดงออกให้เห็นถึงอารมณ์สะท้อนใจให้ประจักษ์เห็น โดยเฉพาะ หมายถึงวิจิตรศิลป์ ;

(กลอน) เช่นงามเนตรดั่งเนตรมรกต งามขนงวงดั่งคันศิลป์ . (อีเหนา) , พิศพักตร์ผ่องพักตร์ ดั่งจันทร์ พิศขนงก้งอนดั่งคันศิลป์ (รามเกียรติ์ ร.ด.) (ส. ศิลปะ ; ป. ศิลป์ ว่ามีฝีมืออย่างยอดเยี่ยม)

วัฒน - , วัฒน (วัดชนะ -) น. ความเจริญ , งอกงาม ,

วัฒนธรรม น. สิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามแก่คณะ , วิถีชีวิตแก่หมู่คณะ , ในพระราชบัญญัติ

วัฒนธรรมพุทธศักราช 2485 หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงามความเป็นระเบียบเรียบร้อยความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และ ศีลธรรมอันดีของประชาชน , ทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรม และสิ่งที่คนในหมู่ผลิต สร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกันและร่วมใช้อยู่ในหมู่พวกตน

ศิลปวัฒนธรรม หมายถึง ฝีมือทางการช่างที่แสดงออกให้เห็นถึงความเจริญ ความงอกงาม และวิถีชีวิตของหมู่คณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน หมายถึง สถานที่ที่เก็บรวบรวม งานฝีมือ
 ทางการช่าง สิ่งที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงาม และวิถีชีวิตของชาวเกาะสมุย และการรวบรวม
 การแสดงของภาคใต้

Culture หมายถึง วัฒนธรรม การอบรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

2.1 ความเป็นไปได้ด้านนโยบาย

2.1.1 นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)

ต่อเนื่องมาจากการขยายตัวในระดับสูงและเปิดกว้างเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสากลมากขึ้น ได้เกิดการพัฒนารายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard) ขึ้นเพื่อให้เกิดการความเจริญทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของ การส่งออก การลงทุน และการท่องเที่ยว คนไทยมีรายได้และการจ้างงานเพิ่มขึ้น และต้องให้ความสำคัญระหว่าง การพัฒนาในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความเป็นธรรมในสังคมควบคู่กันไป เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ จึงได้เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา เป็นการพัฒนาของคน โดยคน และเพื่อคน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศไทยก้าวเข้าสู่การพัฒนาที่พึงปรารถนาในระยะยาว พัฒนาทั้งที่ "ตัวคน" อย่างเต็มศักยภาพ ควบคู่กับการพัฒนาสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวคน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การบริหารจัดการ ให้มีความกลมกลืนและได้รับประโยชน์ร่วมกันจากการพัฒนาทั้งเมืองและชนบท ฯลฯ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)

กลยุทธ์ที่ 8 กลยุทธ์การท่องเที่ยวเพื่อสังคมปัญญา เป็นการยกระดับความรู้และจิตสำนึก กระตุ้นให้เยาวชนและประชาชนเกิดความรัก ความเข้าใจหันมาสนใจองค์ความรู้ท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ และมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ มาตราการภายใต้กลยุทธ์มีดังนี้

1. สนับสนุนการลงทุนในการสืบค้นประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนการสร้างข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวเชิงพุทธ
2. สร้างสถาบันเชิงและสาระสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวเป็นวิธีการหนึ่งของการให้เกิดโอกาสการเรียนรู้ การศึกษาอย่างต่อเนื่องแก่เยาวชนและคนในท้องถิ่นเอง
3. สร้างโครงการ E-Tourism สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่เน้น "เที่ยวให้รู้ ดูให้เกิดปัญญา" แก่เยาวชนไทยและคนในท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ให้กิจกรรมขนส่งมวลชนของรัฐ และที่พักที่เป็นของหน่วยราชการ คิดค่าบริการจากนักศึกษาเพียงร้อยละ 40 ของราคาปกติ เมื่อมีการเดินทางเป็นหมู่คณะไปทัศนศึกษา นอกสถานที่

นับตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมา การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวได้รับความสนใจจากรัฐบาลมากขึ้นได้มีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (ระหว่างปี พ.ศ.2520-2524) ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่มีการบรรจุเรื่องการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และต่อมามีการท่องเที่ยวที่ได้รับการบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตลอดมา

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)

เพื่อพัฒนาการวัฒนธรรมโดยใช้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยเป็นรากฐานในการพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ มีประโยชน์เกื้อกูลต่อการพัฒนาการศึกษา พัฒนาชีวิต เศรษฐกิจและสังคม สร้างและจรรโลงจิตสำนึกทางวัฒนธรรมอย่างมีเหตุมีผลเป็นระบบ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และมีวิถีชีวิตในสังคมสมัยใหม่อย่างเชื่อมั่นบนพื้นฐาน คุณค่า ของวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสามารถรักษา พัฒนา และสร้างสรรควัฒนธรรมไทยให้เป็นสมบัติอันจะนำมาซึ่งศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของคนไทยในบริบทของสังคมโลกอย่างสันติสุข

ดังนั้นศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย จึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาและการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น โดยมีการจัดระบบให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาดังกล่าว

นโยบายเพื่อพัฒนาบุคคล

ทางศูนย์ฯ ได้เร่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานตามวัย และมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีความสามารถพื้นฐานในการคิดแก้ไขปัญหา ดำรงชีวิต ปรับตัว กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการดำรงชีวิตและทักษะวิชาชีพในการประกอบอาชีพตามสภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงาน มีความซาบซึ้งและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ของชาติ และมีความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ มีการพัฒนาค่านิยมที่ถูกต้องทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นโยบายของกรมศิลปากร

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานมั่งคั่งด้วยมรดกทางวัฒนธรรมสาขาต่างๆ ดังปรากฏโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ อยู่มากมาย และมีความหลากหลายในวัฒนธรรมประเพณี เป็นหลักฐานยืนยันถึงภูมิหลังทั้งในด้านความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมถอยของประเทศอยู่ในแทบทุกจังหวัด

ในแต่ละจังหวัดหรือในแต่ละท้องถิ่น ย่อมมีสาระสำคัญที่แตกต่างกันไปไม่ว่าจะเป็นที่ประวัตินิเวศน์ภูมิหลังของบ้านเมืองสังคม จารีตประเพณีของคนและเรื่องราวหลักฐานทางศิลปโบราณคดี แต่ในความแตกต่างที่หลากหลายนี้เองที่กลายเป็นเสน่ห์และเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นและละละเล้าผลสมผสานเข้าด้วยกัน ภายใต้คำว่า “อารยธรรมไทย”

เมื่อเวลาและเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป โบราณสถาน โบราณวัตถุในท้องถิ่นถูกทำลาย ประวัตินิเวศน์ภูมิหลังของเมืองถูกกลืนเลือนวัฒนธรรมบริสุทธิ์ของท้องถิ่นถูกแทรกซ้อนด้วยวัฒนธรรมส่วนกลางและวัฒนธรรมส่วนกลางและวัฒนธรรมตะวันตก การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมฯ จะทำให้เกิดประโยชน์ในการช่วยผดุงรักษามรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้เพื่อการศึกษาของอนุชนรุ่นหลังต่อต้านกระแสวัฒนธรรมจากภายนอกเสริมสร้างความมั่นคงในสังคมและเศรษฐกิจของท้องถิ่นควบคู่กันไป

ทางศูนย์ฯ ได้เห็นจากหลักฐานที่เหลืออยู่ว่าน่าจะเป็นหลักฐานที่สำคัญได้เพราะจากหลักฐานเครื่องมือ เครื่องใช้ ที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยในอดีตสืบทอดมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมในปัจจุบัน ฉะนั้นเป็นความจำเป็นของคนเราที่จะต้องรักษามรดกไว้เพื่อในอนาคตในประเทศที่ได้พัฒนาแล้ว ล้วนแต่ภาคภูมิใจในประวัตินิเวศน์ภูมิหลังและวัฒนธรรมด้วย เหตุที่เสมือนกระจกส่องไปสู่อดีต เราจึงต้องตระหนักในคุณค่าของมรดกนั้นและเก็บรักษาไว้เพื่อสะท้อนออกมาโดยผ่านทางคำพูด ภาพ สื่อในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการจัดแสดงนิทรรศการและแสดงการละเล่นที่สะท้อนออกมาสู่ภายนอกและการส่งเสริมอาชีพดั้งเดิมของคนในชุมชน

แผนพัฒนาการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ประเทศไทยเป็นประเทศแนวหน้าในด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย จะเป็นรองก็เพียงจีนเท่านั้น การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนกว่า 300,000 ล้านบาทต่อปี จากนักท่องเที่ยวนานาชาติประมาณ 9.5 ล้านคน และเป็น ภาคเศรษฐกิจที่สามารถโอบอุ้มและเกื้อหนุนประเทศไทยไว้ได้ในยามเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคม แห่งชาติฉบับที่ 9 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศมาประเทศไทยไม่น้อยกว่า 14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

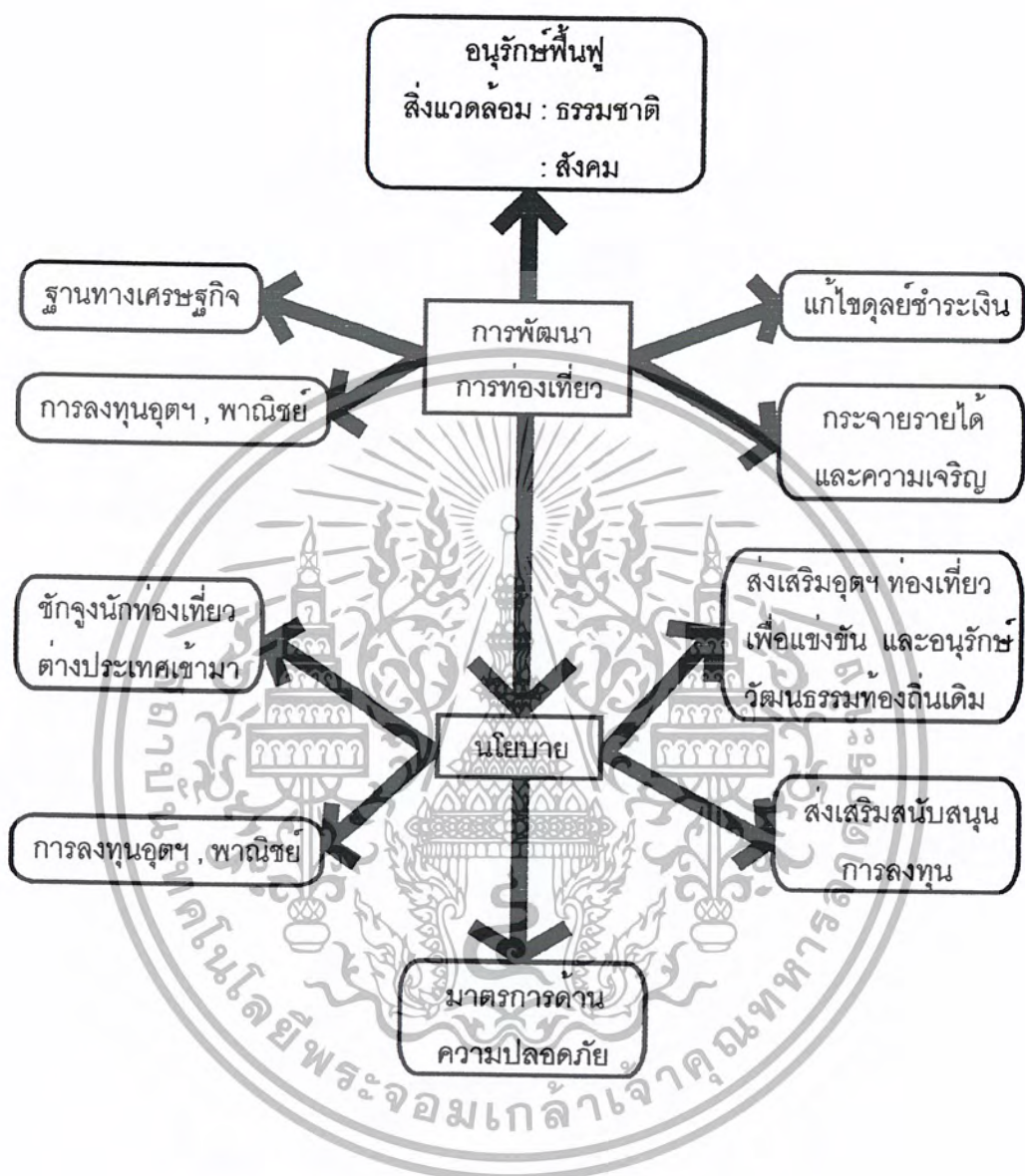
ล้านคน อัตราเฉลี่ยการขยายตัวของนักท่องเที่ยวนานาชาติคาดว่าจะมีถึงร้อยละ 7 ต่อปี ส่วนการท่องเที่ยวยุคใหม่ของคนไทยนั้นในปี พ.ศ. 2549 ประเมินว่าจะสูงถึง 59 ล้านคนครั้งต่อปี และได้จัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวโดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ศูนย์กลางภาค ศูนย์กลางจังหวัด และเมืองท่องเที่ยวที่มีประชากรเกิน 20,000 คน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอเกาะสมุย เป็นอำเภอหนึ่งที่มีประชากรเกิน 20,000 คน ซึ่งมีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสามารถขยายและพัฒนาเมื่อมีความต้องการจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และสามารถที่จะดำเนินการสร้างศูนย์ฯ ได้โดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ ดังกล่าว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มีการจัดทำแผนแม่บท คือ

- ส่งเสริม ชักจูงให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาสู่ประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ เข้าเพิ่มทุนเศรษฐกิจส่วนรวม โดยริบด่วน
- ขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระจายรายได้จาก การท่องเที่ยวให้ถึงประชากรในทุกภูมิภาค
- อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด
- พัฒนาลสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานที่ดี เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนให้มากขึ้น
- ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มี รายได้น้อย และเยาวชน เพื่อเป็นการเพิ่มสวัสดิการด้านการท่องเที่ยวแก่ คนไทย
- สร้างกำลังคนที่เป็นคนไทยเข้าทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากที่สุด
- ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอันเกี่ยวกับการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ

การจัดลำดับศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด มี 23 จังหวัด ได้แก่

- ภาคกลาง กรุงเทพฯ ออยุธยา กาญจนบุรี ลพบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี
- ภาคตะวันออก ชลบุรี ระยอง ตราด
- ภาคเหนือ เชียงราย เชียงใหม่ สุโขทัย ตาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ภาคอีสาน ขอนแก่น นครราชสีมา เลย อุบลราชธานี อุดรธานี
- ภาคใต้ กระบี่ ภูเก็ต สงขลา สุราษฎร์ธานี นราธิวาส

2.1.2 นโยบายของการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

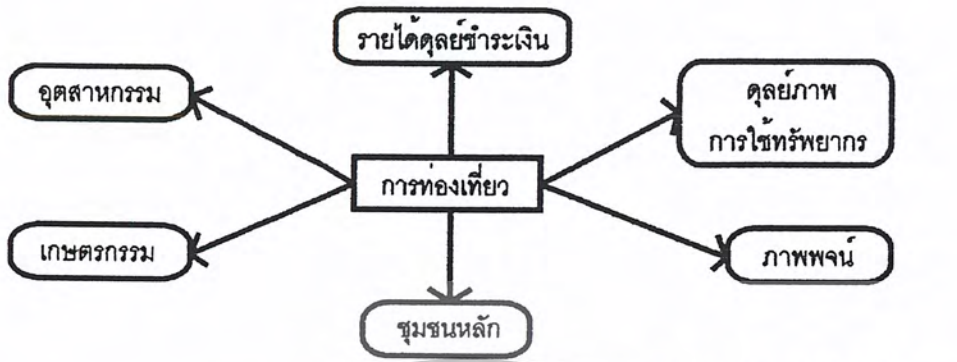
แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อการพัฒนาภูมิภาคและประเทศ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 7 (2535-2539) รัฐได้กำหนดนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค สำหรับภาคใต้ได้กำหนดให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีและภูเก็ตเป็นศูนย์กลางหลักของภาคใต้ตอนบน และสภาพการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับภูมิภาคต่างๆ ตลอดจนจังหวัดใกล้เคียง นโยบายการพัฒนาประเทศและแผนพัฒนาภูมิภาคโดยรวมแล้ว ได้สรุปบทบาทของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีผลต่อการพัฒนาภูมิภาคและประเทศ คือ การเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของภาคใต้ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทั้งทางอากาศ ทางรถยนต์ และทางรถไฟ เป็นแหล่งท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ เป็นศูนย์กลางแหล่งพลังงานที่สำคัญของภาคใต้ตอนบน เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า และเป็นประตูการค้าทางฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนบนสู่นานาชาติในอนาคต เป็นศูนย์กลางการค้า บริการ การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมของภาคใต้ตอนบน เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งของประเทศ เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

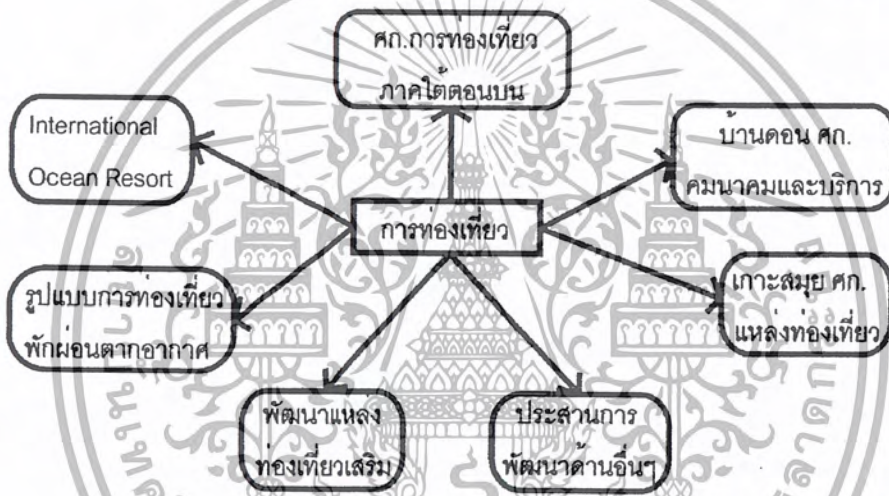
กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอเกาะสมุย

- จัดให้เกาะสมุยเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด และเป็นแหล่งท่องเที่ยวศูนย์กลางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในทะเล
- จัดให้เกาะสมุยได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ได้มาตรฐานสากล แต่ต้องอยู่ในขอบเขตการรักษาสภาพเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของพื้นที่
- กำหนดเป้าหมายทางการตลาดให้เพิ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและในประเทศ
- อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด
- การพัฒนาจะต้องประสานและร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน และทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์การพัฒนา

นโยบายการพัฒนา

กลวิธีการพัฒนา

กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว จ.สุราษฎร์ธานี

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว จ.สุราษฎร์ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

2.2.1 แหล่งที่มาของเงินทุน

งบประมาณในการจัดตั้งศูนย์มาจากการจัดสรรของทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะเข้ามาร่วมลงทุนในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมฯ โดยมีกรมศิลปากรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบริหารและควบคุมการดำเนินงานภายในศูนย์ฯ โดยจะต้องขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของกรมศิลปากรด้วย

2.2.1.1 งบประมาณในการลงทุนของโครงการ ได้แก่

- งบประมาณในการจัดซื้อที่ดินและงบประมาณในการปรับปรุงที่ดินให้มีศักยภาพ เหมาะสมกับการก่อสร้างอาคาร
- งบประมาณในการก่อสร้างอาคารแบ่งเป็น
 - * งบประมาณในการก่อสร้างอาคาร
 - * งบประมาณในการตกแต่งภายในอาคาร
 - * งบประมาณในการติดตั้งระบบประกอบอาคาร ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ประปา ปรับอากาศ ระบบรักษาความปลอดภัย และระบบเสียง

2.2.1.2 งบประมาณในการดำเนินงานของโครงการ

- งบประมาณในการบริหารโครงการ
- งบประมาณในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และระบบต่างๆ ของอาคาร
- งบประมาณในการจัดสรรเงินเดือนและสวัสดิการของเจ้าหน้าที่
- งบประมาณในการจัดหาครุภัณฑ์ประกอบการศึกษา
- งบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในโครงการ

2.2.1.3 รายได้จากการดำเนินงาน

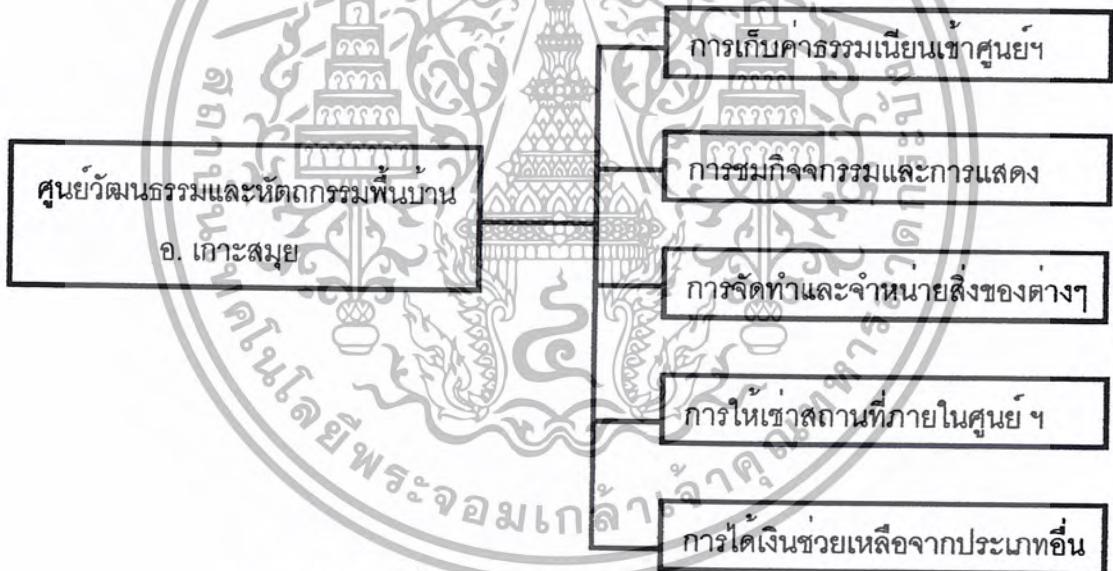
โครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้จัดกิจกรรมเหล่านี้ซึ่งอาจใช้พื้นที่ภายในและภายนอกอาคาร หรือพื้นที่นอกศูนย์ฯ ที่เหมาะสม การเสนอขายกิจกรรมเหล่านี้ จะเป็นที่มาแห่งรายได้ได้หลายทาง เช่น

1. การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมศูนย์
2. การชมกิจกรรมและการแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3. การจัดทำและจำหน่ายสิ่งของต่างๆ เช่น ภาพโปสเตอร์ สมุคภาพ ภาพเขียน สไลด์ วีดีโอเทป เอกสารสิ่งพิมพ์ และสินค้าวัฒนธรรมต่างๆ (หัตถกรรมและของที่ระลึก)
- 4. การให้เช่าสถานที่ภายในศูนย์ ฯ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ห้องประชุม การเช่ารถ และอื่นๆ
- 5. เงินรายได้จากประเภทอื่น เช่น รายได้จากการจัดกิจกรรม เงินช่วยเหลือจากองค์กร และเงินอุดหนุนจากการบริจาคภาคเอกชน หรือรัฐบาลต่างประเทศหรือเงินอื่นใดที่กรมศิลปากรอนุมัติ

การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน จะถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการหรือตามที่กรมศิลปากรกำหนด¹

แผนภูมิที่ 2.3 แสดงรายการรับการค้าเงินการ

2.2.2 ผู้ใช้สอยโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้ให้บริการ ผู้เข้าชมโครงการ ผู้ใช้สอยโครงการ มีลักษณะหลายแบบหลายประเภทที่แตกต่างกันตามลักษณะและจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งการวิเคราะห์ในขั้นนี้จะมีผลกับการวิเคราะห์ในส่วนอื่นๆของโครงการ เช่น พฤติกรรมการใช้ จำนวนผู้ใช้ ฯลฯ

¹ ที่มา : การวิเคราะห์จากการสำรวจของทางท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่างๆ ของโครงการ

2. ผู้เข้าชมโครงการ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการนั้นมีหลายลักษณะซึ่งได้แก่ ผู้เข้าชมในส่วนของ การแสดงงาน ผู้เข้าชมการแสดง ผู้เข้ารับการอบรม โดยการเข้ารับบริการนั้นอาจเข้ามาใช้สอย แล้วกลับ หรืออาจใช้บริการประเภทอื่นประกอบด้วย พฤติกรรมโดยทั่วไป

- ผู้เข้าชมส่วนแสดงงาน ผู้เข้าชมมีลักษณะการเดินทางมา ซึ่งอาจมีการมา เตียวๆ หรือเป็นหมู่คณะโดยการเดินทางนั้นก็มีทั้งที่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถรับจ้าง ทั้งรถยนต์และมอเตอร์ไซค์ มาโดยรถบัสด หรือรถทัวร์ ซึ่งโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและการ ท่องเที่ยวนั้นได้เปิดให้บริการแก่ผู้เข้าชมส่วนแสดงงานตั้งแต่เวลา 8.00 - 17.00 น.

- ผู้เข้าชมศิลปการแสดงประเภทต่างๆ ผู้เข้าชมในส่วนนี้จะคล้ายๆ กับผู้เข้าชม ในพวกแรก แต่ก็จะมีในส่วนของการแสดงในยามค่ำคืนต่อจากเวลาปกติตั้งแต่ 17.00 - 21.00 น. โดยเฉพาะในวันเสาร์ , อาทิตย์ จะมีการเข้ามาชมกันมากเพราะเป็นช่วงวันหยุด และในวันหยุด นักชัตฤกษ์

ผู้ที่เข้าประชุมและสัมมนา ส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และบุคคลภายนอกที่ทำเรื่องติดต่อขอใช้สถานที่และขอเข้ามาดูงานอย่างเป็นทางการ อยู่ในช่ วงเวลาตั้งแต่ 8.00 - 17.00 น.

ประเภทของผู้เข้าชมโครงการและกลุ่มผู้เข้าชมโครงการ

1. นักเรียน , นักศึกษา , ครู , อาจารย์

การเข้าชมของเยาวชน นักเรียน นักศึกษา กลุ่มบุคคลนี้มีจำนวนมากและจะมาเป็นหมู่ คณะโดยตรงของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นจำนวนประมาณกลุ่มละ 40 - 50 คน เนื่องจากโรงเรียนและ สถานศึกษาจะมีขนาดไม่ใหญ่โตนัก เพราะอยู่บนเกาะประชากรในพื้นที่จริงๆ มีจำนวนไม่มากนัก จุดมุ่งหมายของกลุ่มนี้ คือ ต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่จัดแสดง พร้อมกับความเพลิดเพลินไป กับเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งมีความต้องการการบรรยาย และเอกสารประกอบเพื่อเสริมสร้าง ประสบการณ์ต่อไป

2. นักท่องเที่ยว

การเข้าชมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักจะเดินทางมาเอง หรือเป็นกลุ่มเล็กๆ และอาจมีมา กันเป็นหมู่คณะ การเข้าชมของบุคคลประเภทนี้เป็นพวกมุ่งหาความสำราญจากการชมเป็นสำคัญ เป็นผู้สนับสนุนในการเงินของศูนย์มากที่สุด แต่ส่วนใหญ่จะมาเที่ยวชมเพียงครั้งเดียวแล้วจากไป

แต่ก็มีบางคนติดใจในส่วนของ การแสดงและของหัตถกรรมพื้นบ้าน ในบางลักษณะอาจมีการติด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อในการสั่งจองของที่ขาย หรือของที่ระลึกภายในศูนย์ฯ เอง อีกทั้งกลุ่มนี้จะได้เดินทางมาที่เดียว คือ เดินทางไปที่อื่นก่อนหรือจะเดินทางต่อไปที่อื่น ส่วนใหญ่มักเข้าชมในวันธรรมดามากกว่า

3. ประชาชนทั่วไปและคนในท้องถิ่น

ส่วนใหญ่อาจจะเป็นผู้ที่ไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่จัดแสดงภายในศูนย์ ส่วนใหญ่ต้องการความเพลิดเพลินมากกว่า บุคคลกลุ่มนี้ทางศูนย์ฯ จะจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อแนะนำให้ผู้เข้าชมได้ซาบซึ้งถึงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง โดยมากนิยมเข้าชมในวันหยุดงาน หรือหยุดสัปดาห์

4. นักวิชาการ นักวิจัย ศิลปินและผู้เชี่ยวชาญต่างๆ

การเข้าชมของกลุ่มนี้ โดยทั่วไปจะมุ่งดูเรื่องราววัตถุในศูนย์ให้มากที่สุด โดยไม่คำนึงถึงการแสดง แสง สี เท่าไรนัก จุดประสงค์เพื่อทำการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เป็นประโยชน์ต่อศูนย์ฯ ในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการค้นคว้าเรื่องราวทางวิชาการอีกด้วย ผู้เข้าชมกลุ่มนี้อาจจะมาในช่วงการอบรมสัมมนา หรือความสนใจพิเศษในการศึกษาความรู้

- กลุ่มผู้ใช้หลัก ได้แก่ นักท่องเที่ยว นักทัศนาจร ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนเป็นส่วนใหญ่ โดยจากนักท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ที่เดินทางมายังประเทศไทยในปี 2542 - 2543 มีจำนวนดังนี้ คือ

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศไทยในปี 2542 - 2543¹

Country of Residence	2000		1999		2000 / 1999 (%)
	Number	% Share	Number	% Share	
East Asia	5,782,323	60.37	5,225,981	60.41	+10.65
Europe	2,191,433	22.88	2,011,160	23.25	+8.96
The America	579,716	6.24	529,311	6.12	+12.92
South Asia	340,036	3.55	280,940	3.25	+21.04
Ocean	384,648	4.02	353,749	4.09	+8.73
Middle East	202,169	2.11	176,803	2.04	+14.35
Africa	80,501	0.84	73,316	0.85	+9.82
Grand Total	9,578,826	100.00	8,651,260	100.00	+10.722

¹ ที่มา: กานท์ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การกระจายตัวของการเดินทางท่องเที่ยวในภาคใต้ ปี 2542 ที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2542 มีจำนวนการเดินทาง 13,012,858 คน หรือร้อยละ 14.98 ของการเดินทางทั้งหมด และคิดว่าสถิติการท่องเที่ยวในภาคใต้อีกจะมีการเจริญเติบโตต่อไปอย่างต่อเนื่อง

- กลุ่มผู้ใช้รอง ได้แก่ ประชากรในท้องถิ่น และนักเรียน - นักศึกษา ภายในเกาะและผู้สนใจพิเศษ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ที่ตั้งรากฐานอยู่ในเกาะสมุย) ซึ่งส่วนใหญ่มีความสนใจศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนและภาคใต้ และต้องการมาพักผ่อนในการดูกิจกรรมที่ทางศูนย์จัดขึ้นในครั้งคราว

ประชากรในท้องถิ่นของเกาะสมุย มีการตั้งชุมชนมาเป็นเวลานาน โดยประชากรอพยพมาจากภาคใต้ของไทย และชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย ทำให้มีประชากรอยู่อาศัยและทำมาหากินมาโดยตลอด และเกิดระบบเศรษฐกิจที่มีสายใยเหนียวแน่นขึ้นในท้องถิ่น และยังมีการคาดว่ามีประชากรบางส่วนเข้ามาอาศัยอยู่ในเกาะสมุย โดยไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านมากกว่า 15,000 คน ดังนั้น จึงมีการคาดการณ์ว่าประชากรตามความจริงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราสูง โดยในด้านการเปลี่ยนแปลงประชากรของเกาะสมุยพบว่า มีการกลับเข้ามาของประชากรที่อพยพมากขึ้น ในขณะที่ประชากรจากภายนอกย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเกาะสมุย แต่ประชากรส่วนหลังมักไม่มีการย้ายทะเบียนราษฎร์ ทำให้เกิดปัญหาด้านการปกครองและงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ฐานประชากรในการคำนวณรายได้ ซึ่งอำเภอเกาะสมุยมักได้รับเงินอุดหนุนของท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ ในอัตราที่ต่ำกว่าความเป็นจริงเสมอซึ่งมีการคาดการณ์จำนวนประชากรในทะเบียนราษฎร์ของอำเภอเกาะสมุยไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงการคาดการณ์จำนวนประชากรในทะเบียนราษฎรของอำเภอเกาะสมุย ปี 2542 - 2554¹

ปี	การพยากรณ์โดย		
	อัตราเพิ่ม เฉลี่ยร้อยละ	พอล คอนซัลตแตนท์	ทีมคอนซัลตติ้งเอนจิเนียส วท.
	3.0	1.57	2.04
2542	38,420		35,942
2543	39,572		36,675
2544	40,760	35,500	37,422
2545	41,982		38,184
2546	43,242		38,962
2547	44,539		39,756
2548	45,875		40,465
2549	47,252		41,392
2550	48,669		42,235
2551	50,129		43,096
2552	51,633		43,973
2553	53,182		44,869
2554	54,778	41,500	45,783

¹ ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือน เกาะสมุย ปี 2531 - 2550¹

ปี พ.ศ.	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	อัตราเพิ่ม	จำนวน	อัตราเพิ่ม	จำนวน	อัตราเพิ่ม
2531	131,759	153.76	307,957	21.01	439,716	43.51
2532	250,497	90.12	314,957	2.27	565,454	28.61
2533	319,790	27.66	355,629	12.91	675,419	19.45
2534	270,997	-15.26	400,646	12.66	671,643	-0.56
2535	333,402	23.03	268,335	-33.02	601,737	-10.41
2536	102,889	-69.29	496,789	81.41	599,178	-0.43
2537	135,048	31.91	416,204	-16.22	551,312	-7.99
2538	186,197	37.91	511,260	22.84	697,457	26.51
2539	148,930	-20.01	579,683	13.38	728,613	4.47
2540	183,726	23.36	624,202	7.68	807,928	10.89
2541	218,522	18.94	672,141	7.68	890,663	10.24
2542	253,318	15.92	723,761	7.68	977,079	9.71
2543	288,114	13.74	779,346	7.68	1,067,460	9.25
2544	322,910	12.08	839,200	7.68	1,162,110	8.87
2545	357,706	10.78	903,651	7.68	1,261,357	8.54
2546	392,502	10.85	973,051	7.68	1,365,553	8.26
2547	427,298	8.87	1,047,781	7.68	1,475,079	8.02
2548	462,094	8.14	1,128,251	7.68	1,590,345	7.81
2549	496,890	7.53	1,214,901	7.68	1,711,791	7.64
2550	531,686	7.01	1,308,205	7.68	1,839,891	7.48

* ประมาณการผู้ที่เข้ามาเยี่ยมเยือนเกาะสมุยในปี พ.ศ. 2550 ประมาณ 1,839,891 คน/ปี

¹ ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมาเยือนศูนย์ฯ

จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมาเที่ยวชมศูนย์ฯ (จากแบบสอบถามที่ทำการสำรวจโดย ททท.) สามารถนำมาพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมาเยือนศูนย์ฯ ซึ่งคิดคำนวณจากตัวเลขการพยากรณ์ของนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือนเกาะสมุย โดยกำหนดให้สัดส่วนของผู้ที่คาดว่าจะมาเยือนศูนย์ฯ มีสัดส่วนคงที่ตลอดช่วงพยากรณ์ ในปี 2540 - 2550

การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมาเยือนศูนย์ฯ โดยคิดเป็น (%) ของการมาดังนี้

- คิดนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 1 ใน 5 (ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาสมุยทั้งหมด)

** จะได้เป็น 20 %

- คิดนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 1 ใน 4 (ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาสมุยทั้งหมด)

** จะได้เป็น 25 %

ตารางที่ 2.4 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมาเยือนศูนย์ฯ¹

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเข้ามาเยือนศูนย์ฯ		รวม (คน/ปี)	คนเข้า/วัน
	ชาวไทย (20 %)	ชาวต่างประเทศ (25 %)		
2540	36,745	156,050	192,795	528
2541	43,704	168,035	211,739	580
2542	50,863	180,940	231,603	634
2543	57,622	194,836	252,458	691
2544	64,582	209,800	274,382	751
2545	71,541	225,912	297,453	841
2546	78,500	243,262	321,762	881
2547	85,459	261,945	347,404	951
2548	92,418	282,062	374,480	1,025
2549	99,378	303,725	403,103	1,104
2550	106,337	327,051	433,388	1,187

¹ ที่มา : จากแบบสอบถามที่ทำการสำรวจโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

* ในปี พ.ศ. 2550 จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามายังศูนย์ฯ ประมาณ 433,388 คน/ปี

∴ ใน 1 วัน จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้ศูนย์ฯ ประมาณ 1,187 คน/วัน

- คนในท้องถิ่นเข้ามาใช้ศูนย์ฯ ประมาณ 3,000 คน/ปี

∴ ใน 1 วัน มีคนในท้องถิ่นเข้าใช้ศูนย์ฯ ประมาณ 11 คน / วัน

รวมใน 1 วัน มีผู้เข้าใช้ศูนย์ฯ ประมาณ 1,198 คน/วัน

** *หมายเหตุ:* ศูนย์ฯ เปิดให้บริการตั้งแต่วันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลาประมาณ 8.00 - 17.00 น. ตามเวลาราชการ ส่วนการแสดงเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 17.00 - 21.00 น.

2.3 ความเป็นไปได้ด้านสังคม

2.3.1 ระดับภูมิภาค

- ขนาดและที่ตั้ง ภาคใต้ ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน เป็นแผ่นดินแคบยาวยื่นออกไปเป็นแหลม ตั้งอยู่ระหว่างทะเลอันดามัน และทะเลจีนใต้ มีความยาวเหนือจรดใต้ 1,200 กิโลเมตร แบ่งพื้นที่ออกเป็น 14 จังหวัด มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 70,715 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และประเทศพม่า
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ประเทศพม่า และทะเลอันดามัน

รูปที่ 2.1 แสดงแผนที่ภาคใต้แสดงอาณาเขตและที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีสืบค้นเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิใช่ให้ผู้ใดนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี พื้นที่ภาคใต้ ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินเดียน ขนาบด้วยท้อง ทะเลอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออก และทะเล อันดามันทาง ฝั่งตะวันตก มีเนื้อที่รวม 70,715.2 ตารางกิโลเมตร จังหวัดที่ใหญ่ที่สุดคือ สุราษฎร์ธานี และ จังหวัดที่เล็กที่สุดคือ ภูเก็ต มีความยาวจากเหนือจดใต้ประมาณ 750 กิโลเมตร ทุกจังหวัดของภาค มีเขต ติดต่อกับทะเล ยกเว้น จังหวัดยะลา

- ลักษณะภูมิประเทศ ประกอบด้วย พื้นที่ราบ ป่าไม้ ภูเขา หาดทราย น้ำตก ถ้ำ ทะเลสาบ และกลุ่มเกาะในท้องทะเลทั้งสิ้น ฝั่ง มีเทือกเขาที่สำคัญได้แก่ เทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต เทือกเขานครศรีธรรมราช โดยมีเทือกเขาสันกาลาคีรี เป็น พรมแดนกั้นระหว่างไทย กับมาเลเซีย รวมความยาวของเทือกเขาภาคใต้ทั้งหมดกว่า 1,000 กิโลเมตร มีแม่น้ำสายสำคัญ ได้ แก่ แม่น้ำพุมดวง แม่น้ำตาปี แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำท่าทอง แม่น้ำตะกั่วป่า แม่น้ำปากพนัง และแม่น้ำ ตรัง ชายหาดทางฝั่งอ่าวไทยเกิดจากการยกตัวสูงขึ้น จึงมีที่ราบชายฝั่งทะเลยาวเรียบกว้าง น้ำ ตื้น ส่วนทางด้านทะเลอันดามัน เป็นลักษณะของชายฝั่งยุบต่ำลง มีที่ราบน้อย ชายหาดเว้าแหว่ง มี หน้าผาสูงชัน ชายฝั่งเป็นหินและป่าโกงกาง สภาพ อากาศค่อนข้างร้อน แต่เนื่องจากได้รับอิทธิ พลของลมมรสุม จึงทำให้มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี โดยเริ่มจากเดือนพฤษภาคมถึง เดือนกันยายน เป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะทำให้เกิดฝนตกและคลื่นลมแรงทางฝั่งทะเลอันดามัน และอิทธิ พลของ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ทางฝั่งทะเลอ่าวไทย ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป

- ภูมิอากาศ เป็นฝนฤดูร้อนตลอดปี ฤดูฝนจะมี 2 ระยะเวลา คือ มรสุมตะวันตกเฉียง ใต้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน ทางฝั่งตะวันตกของภาค และมรสุมตะวันออกเฉียง เหนือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฝนจะตกมากทางฝั่งทิศตะวันออก

- การคมนาคม และการขนส่ง การคมนาคมทางบก ประกอบด้วยเส้นทางหลวง แผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และทางรถไฟ จากสถานีกรุงเทพฯ ถึงสถานีปาดังเบซาร์ ซึ่งมีความ สะดวกสบายในการเดินทาง

- การคมนาคมทางอากาศ ปัจจุบันมีสนามบิน 8 แห่ง เป็นท่าอากาศยาน ระหว่างประเทศ 2 แห่ง คือ ที่ภูเก็ต และหาดใหญ่ อีก 6 แห่งเป็นท่าอากาศยานในประเทศ คือ นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี ตรัง สุราษฎร์ธานี และเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การคมนาคมทางน้ำ ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือจำนวนมาก ได้แก่ ท่าเรือประมง ท่าเรือขายฝั่งทะเล และองค์การสะพานปลา กระจายตามชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน การคมนาคมทางน้ำ ส่วนมากจะมีบทบาททางด้านการขนส่งสินค้าเท่านั้น

- ตามหลักฐานทางโบราณคดี ได้ระบุว่าแหลมมลายูเป็นศูนย์กลางการค้าขายมานาน และมีเมืองที่เจริญรุ่งเรืองหลายแห่ง เช่น ตักโกละ ลังกาสูกะ พานพาน ตามพรลิงค์ และศรีวิชัย อาณาจักรศรีวิชัย มีราชธานีอยู่ในเกาะสุมาตรา (ในปัจจุบัน) เป็นอาณาจักรแรกที่มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับดินแดนในแหลม มลายู โดยมีประเทศราชบนแหลมมลายูหลายประเทศ คือ ปาหัง ตรัง กานู กลันตัน ตามพรลิงค์ (นครศรีธรรมราช) ครหิ (ไทรยา) ลังกาสูกะ (อยู่ในประเทศมาเลเซีย) เกตะ (ไทรบุรี) กราตักโกลา (ตะกั่วป่า) และบันพาลา (อยู่ในประเทศพม่า) พลเมืองนับถือศาสนาพุทธ นิกายมหายาน ซึ่งได้เผยแผ่มาในดินแดนแถบนี้ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 13 ภายหลังจากที่อาณาจักรศรีวิชัยเสื่อมอำนาจลง เมืองตามพรลิงค์ ได้แยกตนเป็นอิสระโดยมีศูนย์กลางอยู่ที่แคว้นนครศรีธรรมราช มีอำนาจปกครองเมืองต่าง ๆ ได้แก่ สายบุรี ปัตตานี กลันตัน ปาหัง ไทรบุรี พัทลุง ตรัง ชุมพร บันไทรสมอ สงขลา ตะกั่วป่า ถลาง และกระบุรี ในสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี ไทยได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับแคว้นนครศรีธรรมราช ต่อมาเมื่อกรุงศรีอยุธยา มีอำนาจขึ้น แทนสุโขทัย (พ.ศ. 1893) และได้เมืองปักษ์ใต้ทั้งหมดเป็นเมืองขึ้น จึงได้มอบอำนาจให้เมืองนครศรีธรรมราชปกครอง เมืองฝ่ายใต้ และหัวเมืองมลายูทั้งหมด

- จากสภาพทางภูมิศาสตร์ ทำให้ภาคใต้มีความสัมพันธ์กับประเทศในเอเชียอาคเนย์มาโดยตลอด เช่น ค้าขายกับจีนมาตั้งแต่ พุทธศตวรรษที่ 5 จนถึง 16 สินค้าที่ค้าขาย ได้แก่ ไข่มุก เครื่องแก้ว น้ำหอม อัญมณี และนอแรด ในกลางพุทธศตวรรษที่ 10-12 มีการติดต่อกับอินเดีย มีการเผยแผ่ศาสนาพุทธและพราหมณ์ ซึ่งมีอิทธิพลทางด้านศิลปะเป็นอย่างมาก รวมทั้ง วรรณคดี ความเชื่อ ประเพณี และกฎหมาย จากนั้นในพุทธศตวรรษที่ 12-15 มีการค้าเครื่องเทศกับชาวเปอร์เซียและชาว อาหรับ ซึ่งได้นำศาสนาอิสลามมาสู่เกาะสุมาตรา จากนั้นได้ขยายสู่แหลมมลายูถึงประเทศอินโดนีเซีย และเลยมาถึงทางใต้ ของไทยในราวศตวรรษที่ 20 ทำให้ชาวพื้นเมืองภาคใต้บางส่วนนับถือศาสนาอิสลาม นอกจากชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมแล้ว ยังมีกลุ่มชาวพื้นเมืองที่เรียกว่า "ชาวน้ำหรือชาวเล" อาศัยอยู่ตามริมฝั่งทะเล ในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา หาดราไวย์และเกาะสิเหร่ จังหวัดภูเก็ต และตามหมู่เกาะต่าง ๆ ของจังหวัดสตูล ชาวพื้น เมืองเหล่านี้เรียกตัวเองว่า "ชาวไทยใหม่" เชื่อว่าเป็นบรรพบุรุษของชนชาติมลายู ชาวน้ำหรือชาวเล มีสีผิว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คล้ำ ร่างกายแข็งแรง นิสัยรักสงบ นับถือญาติผู้ใหญ่ มีประเพณีบวงสรวงบรรพบุรุษและเจ้าเกาะ โดยมีพิธีลอยเรือสะเดาะเคราะห์ เป็นบทพิสูจน์ความเชื่ออันนี้ ส่วนอาชีพหลักคือ การทำประมง สำหรับชาวซาไก หรือที่เรียกว่า เงาะป่า นั้น เป็นชนพื้นเมืองอีกเผ่าหนึ่งที่อาศัยอยู่ทางภาคใต้โดยเฉพาะที่อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง อำเภอบันนังสตา และอำเภอเบตง ในจังหวัดยะลา ชาวซาไกมีผิวพรรณและรูปร่างคล้ายชาวน้ำ แต่อาศัยอยู่ตามป่าเขา มีอาชีพหาของป่า และเก่งในการล่าสัตว์

- อุปนิสัยของชาวใต้ ส่วนใหญ่จะอดทน เข้มแข็ง ฉลาด มีความมุ่งมั่นสูงและปราดเปรียว การแต่งกายจะแตกต่างกันไปตาม กลุ่ม คือ ชาวไทยเชื้อสายจีนแต่งกายเป็นแบบจีน ชาวไทยมุสลิมจะแต่งกายคล้ายชาวมลายูเซีย ลตรีงูผ้าปาเต๊ะ สวมเสื้อยา หยา เป็นเสื้อแขนกระบอก มีผ้าคลุมศีรษะ ผู้ชายนุ่งโจงกระเบน หรือกางเกง สวมเสื้อแขนยาว โปกศีรษะหรือสวมหมวก ปัจจุบัน มีการแต่งกายที่เป็นสากลมากขึ้น ส่วนภาษาที่ใช้เป็นภาษาไทยสำเนียงชาวใต้ แต่ผู้ที่อยู่ใกล้ชายแดนระหว่างไทยกับ มาเลเซียจะพูดภาษายาวี หรือภาษามลายู ถึงแม้ว่าอาหารของภาคใต้ จะมีรสจัดแต่ก็เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ได้แก่ แกงเหลือง แกงไตปลา แกงส้ม น้ำยาบักชี่ได้ น้ำพริกกุ้งเสียบ น้ำพริกกะปิ รับประทานกับผักสดหลายชนิด ข้าวย่ำ บูดหลน ไก่กอและ รวมทั้งอาหารทะเล ประชากรทางภาคใต้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่กาแฟ มีสวนยางพารา สวนมะพร้าว สวนผลไม้ และมะม่วง หิมพานต์ ทำการประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง การทำนากุ้ง เลี้ยงหอยมุก ส่วนผลงานด้านหัตถกรรม ได้แก่ ผ้าเกาะยอ ผ้าไหมพมเรียง ผ้าทอเมืองนคร ผ้าบาติก เครื่องประดับเครื่องใช้ประเภทเครื่องเงิน เครื่องทอง ทองเหลืองและเครื่องถม งานฝีมือจักสานย่านลิเภา และเครื่องประดับที่ทำจากเปลือกหอย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ภาคใต้ยังคงอยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกเนื่องจากธรรมชาติที่สวยงาม

2.3.2 ระดับจังหวัด

- ประวัติศาสตร์จังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยสังเขป (ยุคแห่งเมืองแคว้น)

ในช่วงปลายยุคที่แล้วชุมชนเมืองท่ารอบอ่าวบ้านดอนได้พัฒนาขึ้น จนมีศักยภาพเป็นสังคมเมือง มีหลักฐานที่แสดงถึงกลไกการปกครองที่ชัดเจนขึ้นในการรวมตัวกันของสังคมขึ้นเป็นเมืองหรือแคว้นที่มีผู้ปกครองชัดเจนจนมีการส่งทูตอันเป็นตัวแทนของรัฐประชาชาติไปประเทศจีน ในยุคต่อมาคือ ยุคแห่งเมือง แคว้นแคว้น หรือนครรัฐภาพของความเป็นรัฐได้ปรากฏชัดเจนมากขึ้น ดังหลักฐานจากเอกสารต่างประเทศ และหลักฐานทางโบราณคดีที่พบเป็นจำนวนมากและมีความหลากหลายมากกว่ายุคชุมชนแรกเริ่มประวัติศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักฐานทางโบราณคดี ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 10 ถึงก่อนพุทธศตวรรษที่ 19 หรือช่วงเวลาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 11 - 18 ได้พบหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายหลายชั้นซ้อนของชุมชนรอบอ่าวบ้านดอนเพิ่มขึ้นกว่ายุคที่แล้วมาก ปรากฏชุมชน หมูบ้าน เมืองเล็ก เมืองน้อย เมืองใหญ่ ตามแต่ศักยภาพการจัดกระจายอยู่บนพื้นราบตามแนวสันทรายที่ราบเชิงเขา และที่ราบริมน้ำส่วนใหญ่เป็นชุมชนเมืองท่าและแหล่งที่อยู่อาศัย

สภาพสังคมที่มารวมตัวกันด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจปรากฏชัดเจนมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นเมืองท่าชายทะเลหรือเมืองท่าริมแม่น้ำแคว้นที่เติบโตขึ้นรอบอ่าวบ้านดอนเป็นผลมาจากการค้ากับชุมชนภายนอกและมีเครือข่ายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมและหัวเมืองภายในโดยมีเกษตรกรรมเป็นพื้นฐานรองรับการเติบโตของเมืองโดยเฉพาะการเพาะปลูกข้าวเลี้ยงชุมชนจำนวนมาก ซึ่งสภาพภูมิประเทศรอบอ่าวบ้านดอน เอื้ออำนวยต่อการเกษตรกรรมทำนาเป็นอย่างมาก การปรากฏของเมืองหรือนครรัฐชัดเจนมากที่สุด ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 14 โดยเฉพาะนครรัฐที่ไชยา มีแหลมโพธิ์เป็นตลาดการค้าหรือย่านธุรกิจการพาณิชย์และอุตสาหกรรม (ผลิตลูกบิดแก้วเป็นสินค้าส่งออก) ที่สำคัญที่สุดของนครรัฐแห่งนี้ ผู้ปกครองมีฐานะเป็นพระราชตามแบบวัฒนธรรมอินเดียมีพุทธศาสนาหายานเป็นศาสนาประจำรัฐถึงกระนั้นก็ยังปรากฏความหลากหลายของกลุ่มลัทธิความเชื่อและศาสนาต่าง ๆ ทั้งศาสนาฮินดูไวษณพนิกาย ความแตกต่างในลัทธิความเชื่อทางศาสนาในย่านชุมชนต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่าคงมีชาวอินเดียหลายหมู่เหล่าเข้ามาตั้งถิ่นฐานอย่างถาวรในดินแดนแถบนี้และเผยแผ่ศาสนาตามแนวทางของตน การสร้างศาสนสถานขนาดใหญ่ในเมืองไชยา แสดงถึงการระดมกำลังคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันโดยมีกษัตริย์เป็นผู้นำในการสร้างบ้านแปงเมือง ลักษณะศิลปกรรมที่มีรูปแบบคล้ายกับศิลปะในชาวภาคกลางเป็นหลักฐานชัดเจนที่แสดงถึงการถ่ายทอดอุดมการณ์ทางศาสนาปรากฏในรูปแบบผังโครงสร้างสถาปัตยกรรมและประติมากรรมที่เรา เรียกว่า ศิลปะศรีวิชัย หลักฐานจากศิลาจารึกหลักที่ 23 แสดงความผูกพันทางเครือญาติระหว่างกรุงศรีวิชัยที่ไชยากับราชวงศ์ไศเลนทร์ในชาวภาคกลาง นักวิชาการบางท่านอธิบายว่ากษัตริย์ในสมัยโบราณมักอ้างความเป็นใหญ่เหนือดินแดนอื่นโดยชอบเขตอำนาจของพระองค์นั้นผูกพันโดยตรงกับความเชื่อทางศาสนาในเรื่องพระมหากษัตริย์พรตและความผูกพันโดยส่วนรวมหรือความผูกพันทางเครือญาติที่พระองค์มีกับกษัตริย์แดนอื่นหลักฐานโบราณวัตถุโบราณสถานที่ไชยาก็เข้าข่ายเดียวกันว่ามีการสร้างอิทธิพลทางศาสนาและการเมืองเข้ามายังกรุงศรีวิชัยที่ไชยาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 14 - 18 ตัวอย่างเช่น วัดแก้ว วัดหลง และพุทธรูปนาคปรก

สำริดที่มีจารึกที่ฐาน พระพุทธรูปที่วัดเวียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขนาด และที่ตั้ง

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 12,891.46 ตร.กม. ซึ่งมากที่สุดของภาค ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ประมาณ 600 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดชุมพร และอำเภอไทย
ทิศใต้	ติดกับ	จังหวัดกระบี่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันตก	ติดกับ	จังหวัดพังงา และระนอง

สุราษฎร์ธานี เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ชนพื้นเมือง ได้แก่ พวกเซมิง และมลายูดั้งเดิม ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตลุ่มน้ำหาลวง (แม่น้ำตาปี) และบริเวณอ่าวบ้านดอนก่อนที่จะชาวอินเดียจะอพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งและเผยแผ่วัฒนธรรม ดังปรากฏหลักฐานในชุมชนโบราณที่ อำเภอท่าชนะ อำเภอไชยา เป็นต้น

ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ 13 มีหลักฐานปรากฏว่าเมืองนี้ได้รวมกับอาณาจักรศรีวิชัย เมื่ออาณาจักรนี้เสื่อมลง จึงแยกออกเป็น 3 เมือง คือ เมืองไชยา เมืองท่าทอง และเมืองศรีรัฐ ขึ้นต่อเมืองนครศรีธรรมราช ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้ย้ายเมืองท่าทองมาตั้งที่บ้านดอน และยกฐานะเป็นเมืองจัตวาขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ พระราชทานนามว่าเมือง "กาญจนดิษฐ์" ครั้นเมื่อมีการปกครองแบบมณฑล ได้รวมเมืองทั้งสามเป็นเมืองเดียวกันเรียกว่า เมืองไชยา ต่อมา พ.ศ. 2458 รัชกาลที่ 6 โปรดฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองไชยา มาเป็นเมืองสุราษฎร์ธานี แปลว่า เมืองแห่งคนดี

สุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพฯ 685 กิโลเมตร มีพื้นที่ 12,891 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ป่าดิบชื้นที่อุดมด้วยความหลากหลายของพืชพรรณและสัตว์ป่า และยังมีหมู่เกาะที่มีชื่อเสียง น้ำทะเลใส หาดทรายขาว อาทิ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และเกาะนางยวน ซึ่งแต่ละเกาะมีความหลากหลายของธรรมชาติแตกต่างกันไป

ชาว - มลายู ผู้คนและวัฒนธรรมชาวและมลายูมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น

ตลอดมาเพราะมีพื้นฐานทางชาติพันธุ์วิทยาอันเดียวกันและมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมแก่กันและกัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันมาตลอด คนภายนอกจึงมักเรียกรวมกันว่า ชาว -มลายูก่อนศาสนาอิสลามเข้าสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 18 ชาว -มลายูรวมทั้งคนไทยในภาคใต้ต่างเคยนับถือศาสนาพุทธและฮินดูเช่นเดียวกันวัฒนธรรมพื้นบ้านก็คล้ายคลึงกันเพราะมีสภาพภูมิประเทศ ทรัพยากร ธรรมชาติ คล้ายกัน เมื่อได้รับอิทธิพลกลุ่มชนภายนอกก็ได้รับพร้อมๆกันผู้คนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและเสรี ครั้นมีศาสนาอิสลามเข้ามาถึง ใดที่เป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมซึ่งไม่ขัดกับศาสนบัญญัติสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดมาจะแปลกแยกออกไปก็เพราะความที่ต่างคนต่างพัฒนา ปรับปรุงเมื่อนาน ๗-๘ รัชกาลหลายศตวรรษก็เกิดเป็น อเนกลักษณะขึ้นในภายหลังแต่ยังมีวัฒนธรรมร่วมกันอีกมากโดยเฉพาะวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัย 4 ในการดำเนินชีวิต เช่นวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย โภชนาการ สุขอนามัยและการแต่งกายรวมถึงเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตด้านอื่นๆ

จีน ในพงศาวดารราชวงศ์เหลียงของจีน กล่าวถึงการเดินทางผ่านคาบสมุทรไทยภาคใต้เพื่อไปสืบทอดศาสนาในอินเดีย มาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 7-8 ครั้นจีนเป็นตลาดรับซื้อสินค้าที่ผลิตได้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ของป่าและ เครื่องเทศเพื่อการ พัฒนาเกษตร วิทยาของจีน และจีนเป็นผู้ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคในสมัยราชวงศ์ถังและราชวงศ์ซ่ง ทำให้การค้าขายระหว่าง จีนกับอาหรับเปอร์เซียและอินเดียเจริญขึ้นภาคใต้ยังเป็นเส้นทางผ่านและพักเพื่อการค้าของจีน ยิ่งขึ้นจึงพบ หลักฐานประเภท เครื่อง ถ้วยจีนและ เหรียญจีนในแหล่งที่เป็นชุมชนโบราณและที่เป็นเมืองท่าในภาคใต้เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 13 เป็นต้น มาเช่น ที่เกาะคอเขา อำเภอคุระบุรี และอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ที่บริเวณแหลมโพธิ์ ตำบลพุ่มเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ตำบลท่าเรือ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และพบเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิงที่บริเวณกร้อชะ อำเภอมืองปัตตานี เป็นต้น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2054 ชาวโปรตุเกสได้ทำให้เมืองมะละกาและเมืองปัตตานีเป็นศูนย์กลางการค้าทำให้ชาวจีนเข้ามาค้าขายและตั้งถิ่นฐานเพิ่มขึ้น หนังสือไฮหยี่ ซึ่งเขียนโดยหวังจงในราชวงศ์หมิง พิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2080 ถึงกับได้กล่าวว่า " พิมพ์มีเพาะปลูกอยู่ในประเทศสยาม แต่พิมพ์ที่ดีที่สุด คือพิมพ์ของเมืองปัตตานี " ลำภาขนาดใหญ่จากจีนที่ค้าขายกับอยุธยา อาศัยทางลม มักต้องแวะพักที่เมืองปัตตานี สงขลา นครศรีธรรมราช ไชยา และ ชุมพร เช่นระหว่างปี 2108 - 2171 ลำภาจีน จากเมืองกวางโจว มณฑลกวางตุ้ง ขนาดยาวถึง 444 ศอก กว้าง 180 ศอก บรรทุกคนได้ถึง 27,870 คนก็แวะพักตามเส้นทางนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เมืองสงขลา จีนเหยียง แซ่เฮา ซึ่งเข้ามาตั้งแต่ พ.ศ. 2293 ต่อมาได้เป็นผู้สำเร็จเมืองสงขลาในปี พ.ศ. 2318 เป็นต้น ตระกูล ณ สงขลา มีบุตรหลานสืบตระกูลที่เป็นผู้ว่าราชการเมืองสงขลาสืบต่อกันถึง 8 คน (จนถึง พ.ศ. 2444)

ภาคใต้ฝั่งตะวันตก โดยเฉพาะกลางและตะกั่วป่าเคยส่งออกดีบุกไปยังเมืองจีนตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 18-19 หลัง พ.ศ. 2352 ภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งอุดมไปด้วยแร่ดีบุก กลายเป็นเมืองโกะทังพื้มีชาวจีนจากเมืองปิ่นัง ไทบุรี และเมือง ไกล่ เคียง เข้ามาเสี่ยงโชคกันมากขึ้น ด้วยความชำนาญด้านการค้าขาย ขยันและอดทนของพวกเขาคนจีน จึงมีบทบาทการผูกขาดภาษีอากรตามอย่าง ที่ใช้กันอยู่ในประเทศจีน กิจการเหมืองแร่ทุกชั้นตอนทั้งนายเหมืองแรงงานและการค้าขายแร่ดีบุก จึงมีคนจีนเป็นแกนนำ และพากันเป็นผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น จีนคอซู่เจียง ต้นตระกูล ณ ระนอง ได้เป็นหลวงรัตนเศรษฐี ได้เป็นเจ้าของ ระนองได้ผูกขาดการเก็บภาษีผลประโยชน์แล้วขยาย ออกไปยังเมืองข้างเคียงเช่น ตะกั่วป่า กระบุรี พังงา ภูเก็ต ตรัง จนทำให้บริเวณนี้กลายเป็นเมืองราชทรัพย์ในสมัย ร.5 พร้อมกับนั้นได้ชักชวนชาวจีนจากเมืองปิ่นัง สิงคโปร์ และจากเมืองจีนเข้ามาปักหลักทำมาหากินเป็นจำนวนมาก ดังเช่น พ.ศ. 2410 พบว่ายังมีในเมืองภูเก็ต กิ่งหินมีกำลังถึงประมาณ 3,500 คน กิกปูนเต้ากั่ง มีถึง 4,000 คน

จากสำมะโนเมืองปี พ.ศ. 2446 (ร.ศ. 122) ปรากฏว่ามีชาวจีนในมณฑลภูเก็ตถึง 32,408 คน มณฑลนครศรีธรรมราชมี 9,303 คน มณฑลชุมพรมี 3,129 คน

วัฒนธรรมจีนในภาคใต้ที่เด่น ๆ เช่น วัฒนธรรมพานิชยกรรม อันก่อให้เกิดระบบกงสี ห้างหุ้นส่วน ห้าง ตลาด ย่าน ชุมชน เมืองธุรกิจ กิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์ โรงงาน โรงเลื่อย โรงน้ำแข็ง โรงสี โรงไฟฟ้า การเดินเรือ เป็นต้น วัฒนธรรมด้าน สถาปัตยกรรม มีอาคารที่อยู่อาศัย ศาสนสถาน เช่น เก๋งจีน ตึก ตึกแถว โรงรับจำนำการทำดินเผา อิฐ กระเบื้อง เป็นต้น วัฒนธรรมด้านอาหารและโภชนา เช่น การเลี้ยงน้ำชา การเลี้ยงโต๊ะจีน การกินเจ การรับประทานหมี่ วุ้นเส้น ถั่วทองเต้าหู้ยี้ เป็นต้น วัฒนธรรมด้านเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น เครื่องปั้นดินเผา ลังถึง ตะหลิว ตะเกียบ รถเข็น รถลาก เกี้ยว หมวกจีน ชั่งจีน โปว วัฒนธรรมการแต่งกาย เช่นการสวมเกี้ยว ไ่ว้ผมจุก ถักเปีย เสื้อกุยเฮง ปิ่นปักผม ด้านประเพณี เช่น ประเพณีไหว้บรรพบุรุษ วันตรุษจีน ไหว้พระจันทร์ ประเพณีประจำถิ่น เช่น การกินเจที่ภูเก็ตและตรัง ประเพณีเจ้าแม่กอบเหนียวที่ปัตตานี เป็นต้น นอกจากนี้มีถ้อยคำภาษาที่ใช้ในภาษาถิ่นได้เป็นจำนวนมาก

ชาวกู ชาวภาคใต้เรียกกันว่า "เงาะ" เหตุที่เชื่อกันว่าคนกลุ่มนี้เป็นคนพื้นเมือง

ดั้งเดิม จึงเรียกในภาษามลายูว่า "โองัง อัสลี" ชาตัพันธ์เดิมเป็นพวก "นิกริโต" (Negreto) อัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นกลุ่มเชื้อชาติหนึ่งในกลุ่ม "นิกรอยด์" (Negroid) มีประวัติการตั้งถิ่นฐานในภาคใต้มาตั้งแต่สมัยหินตอนกลาง ขณะนี้กำลังจะสูญพันธุ์

ชาโกลีมีส่วนสูงเฉลี่ยโดยประมาณ 140 - 150 เซนติเมตร ผิวดำค่อนข้างไปทางน้ำไหม้ กระโหลกศีรษะกลม ผมหยิกขมวดกลมเป็นก้อนหอยติดหนังศีรษะ คิ้วโตหนา นัยน์ตาสีดำกลมโต ขนตายาวอน จมูกแบนกว้าง ริมฝีปากหนา ใบหูเล็ก ตะโพกแพ็บ นิ้วมือนิ้วเท้าใหญ่ แข็งแรง ลำสัน เดินป่าและขึ้นต้นไม้เก่ง มีความจำดี ชอบอาศัยอยู่ตามริมผาที่เป็นเนินสูงใกล้ลำธารมีสัตว์ให้ล่าเป็นอาหาร และมีเผือกมันให้ขุดหาได้ง่ายเมื่อตั้งถิ่นฐานที่ได้แล้วจะเริ่มถ่ายอุจจาระจากที่ไกลที่พักแล้วค่อยขยับเข้าใกล้เรื่อยๆ พอเกือบจะถึงที่ที่พักก็จะย้ายที่อยู่ใหม่หรือถ้ามีคนตายในหมู่บ้านก็จะย้ายที่อยู่

ชาโกลีอาศัยแต่อาหารที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ คือ เผือก มัน เนื้อสัตว์ ผักหญ้าที่เก็บหาได้ปัจจุบันบางกลุ่มรู้จักกินข้าว โดยใช้ของป่าไปแลกข้าวสารเพราะไม่เพาะปลูก ไม่รู้จักสะสมอาหาร ใช้สมุนไพรเป็นยารักษาโรค

ชาโกลีใช้บอเลา (กระบอกไม้ซาง) กับบิลลา (ลูกดอก) เป็นอาวุธผู้ชายทุกคนต้องมี ติดตัวตลอดเวลา มีความเชื่อเรื่องวิญญาณและภูตผี เชื่อโชคลาง เชื่อความฝัน เชื่อเวทมนต์คาถา หญิงสาวเคร่งครัดต่อการรักษาความบริสุทธิ์ เมื่อสามีและภรรยาจะเสกผสมกันจะต้องกระทำนอกที่พักโดยชวนกันไปขุดมันในป่ามักจะไม่จำกัดเวลาจะเป็นกลางคืนหรือกลางวันก็ได้

- ประชากร

ในปี พ.ศ. 2541 มีประชากรรวมทั้งสิ้น 846,659 คน เป็นชาย 420,835 คน หญิง 425,824 คน อำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมือง 615 คน / ตร.กม. รองลงมาได้แก่ อำเภอชัยบุรี 155 คน / ตร.กม. อำเภอเกาะสมุย 148 คน / ตร.กม.

- ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองมาคือศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ตามลำดับ โดยมีวัด 357 แห่ง โบสถ์คริสต์ 25 แห่ง และมัสยิด 178 แห่ง¹

¹ ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี

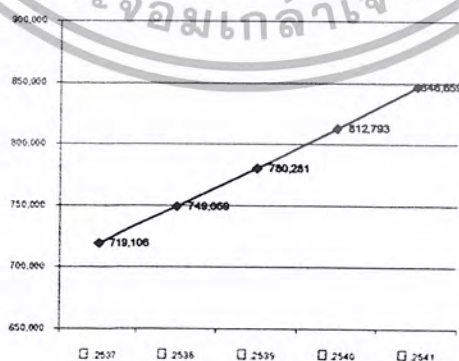
ตารางที่ 2.5 แสดงการนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศาสนาพุทธ		ศาสนาอิสลาม		ศาสนาคริสต์	
ศาสนิกชน	วัด	ศาสนิกชน	มัสยิด	ศาสนิกชน	โบสถ์
633,300	357	211,665	178	1,694	25

- สถานศึกษา ในปี พ.ศ.2541 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสถานศึกษา 661 แห่ง มีประชากรในวัยศึกษา 119,623 คน คิดเป็นร้อยละ 14.32 ของประชากรทั้งหมด โดยมีอัตราส่วนนักเรียนต่ออาจารย์ในสายสามัญศึกษา 20 : 1 ระดับอาชีวะและอุดมศึกษา 25 : 1¹

ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนโรงเรียน จำแนกสังกัดเป็นรายอำเภอของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา พ.ศ. 2541

รวม	สังกัด					อื่น ๆ
	กรมสามัญศึกษา	สนง. คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	สนง. คณะกรรมการการศึกษาเอกชน	สนง. การศึกษาท้องถิ่น		
661	47	553	48	9	4	

แผนภูมิที่ 2.4 แสดงรายงานประจำปี พ.ศ.2542 โรงพยาบาลเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

¹ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สาธารณสุข

ปีงบประมาณ 2541 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ 20 แห่ง ของเอกชน 7 แห่ง และโรงพยาบาลเฉพาะโรคของรัฐ 1 แห่ง มีบุคลากรทางการแพทย์ทั้งของรัฐและเอกชนดังนี้¹

ตารางที่ 2.7 แสดงจำนวนโรงพยาบาล จำนวนเตียง และบุคลากรทางการแพทย์
จำแนกตามประเภทของสถานพยาบาลและสังกัด ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2541

ประเภทของสถานพยาบาล และสังกัด	โรง พยาบาล	เตียง	แพทย์	ทันตแพทย์	พยาบาล	ผู้ช่วย พยาบาล
ประเภทบริการทั่วไป	27	1,458	166	25	1,013	821
รัฐบาล	20	1,011	118	21	943	573
- กระทรวงสาธารณสุข	18	931	113	19	929	553
- กระทรวงอื่นๆ	2	80	5	2	14	20
เอกชน	7	447	48	4	67	245
ประเภทบริการเฉพาะโรค	1	1,300	10		123	178
รัฐบาล	1	1,300	10		123	178
- กระทรวงสาธารณสุข	1	1,300	10		123	178

2.3.2 ระดับอำเภอเกาะสมุย

- ลักษณะสภาพโดยทั่วไป อำเภอเกาะสมุย เป็นอำเภอหนึ่งที่ขึ้นอยู่กับจังหวัดสุราษฎร์ธานี อดีตเกาะสมุยเคยเป็นเมืองส่งส่วยให้กับเมืองนครศรีธรรมราช โดยทุก ๆ ปีชาวเกาะสมุยจะต้องส่งส่วยไปยังเมืองนครศรีธรรมราช จนในปี พ.ศ. 2427 ครั้งเมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา ได้มาตรวจราชการหัวเมืองปักษ์ใต้ และได้ทราบข่าวว่าชาวเกาะสมุยไม่ยอมอยู่ในการปกครองของเมืองนครศรีธรรมราช เพราะถูกกดขี่ข่มเหง ด้วยเหตุนี้เองสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา จึงได้กราบทูลให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงทราบถึงความต้องการของชาวเกาะสมุย จึงทำให้เกาะสมุยขึ้นอยู่กับเมืองไชยา ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2440 ได้มีการ

¹ ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ.2542 โรงพยาบาลเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จัดระบบการปกครองท้องถิ่นขึ้นใหม่ โดยยุบรวมหัวเมืองต่าง ๆ ตั้งเป็นมณฑล จังหวัดและอำเภอ เกาะสมุยและเกาะพะงัน ถูกยุบเป็นอำเภอเดียวกัน เรียกว่าอำเภอเกาะสมุยขึ้นตรงต่อจังหวัด สุราษฎร์ธานี และต่อมาในปี พ.ศ. 2513 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้เกาะพะงันเป็นกิ่งอำเภอ และในปี พ.ศ. 2520 ประกาศยกฐานะขึ้นเป็น "อำเภอเกาะพะงัน" เกาะพะงันจึงแยกตัวไปจาก เกาะสมุยตั้งแต่บัดนี้ อำเภอเกาะสมุยเป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี

- สภาพภูมิประเทศของเกาะสมุย หมู่เกาะที่ตั้งอยู่บนไหล่ทวีป เกาะสมุยซึ่งถือได้ว่าเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด มีพื้นที่ประมาณ 227.950 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ของอำเภอประกอบด้วย เกาะน้อยใหญ่ ประมาณ 47 เกาะ ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่ถนนทวิราชบุรี หมู่ที่ 3 ตำบลอ่างทอง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันออกประมาณ 84 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอขนอม (จังหวัด นครศรีธรรมราช) ประมาณ 40 กิโลเมตร ส่วนกว้างที่สุดของเกาะประมาณ 21 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดประมาณ 25 กิโลเมตร มีอาณาเขตคือทางออกไป 15 กิโลเมตรทางทิศเหนือเป็นเกาะพะงัน ทาง ออกไป 40 กิโลเมตร ทางทิศใต้เป็นอำเภอขนอม ทางทิศตะวันออกจดอ่าวไทยและทางออกไปทาง ทิศตะวันตกประมาณ 84 กิโลเมตร เป็นจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่บริเวณตอนกลางทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ และตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะสมุย มีลักษณะเป็นภูเขาหินแกรนิตและภูเขาหินทราย วางตัวขวางจากพื้นที่ด้านตะวันตกเฉียงเหนือผ่านกลางตัวเกาะ และบริเวณพื้นที่ตะวันตกเฉียงใต้ มีความสูงอยู่ระหว่าง 100-635 เมตร และจุดสูงสุด ได้แก่ เขาท้ายควาย มีความสูง ประมาณ 635 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง คิดเป็นเนื้อที่ประมาณร้อยละ 53.77 และ ความลาดชันโดยเฉลี่ยประมาณ 25-30 % พื้นที่ภูเขาเหล่านี้ปกคลุมด้วยป่าไม้ ซึ่งเป็นป่าเบญจ พรรณและสวนมะพร้าว จากสภาพที่มีภูเขาอยู่ตอนกลางของเกาะ ทำให้เป็นแหล่งต้นน้ำของลำ น้ำสำคัญหลายสายด้วยกัน เช่น คลองลิปะใหญ่ คลองตะเคียน เป็นต้น นอกจากนี้ที่เป็นภู เขาดังกล่าวแล้ว พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ลุ่ม หาดทราย และสันทราย และมีชายฝั่งทะเลเป็นแหลม อ่าวชายฝั่งอยู่รอบ บริเวณที่เหลือโดยรอบคิดเป็นที่ราบเนื้อที่ประมาณร้อยละ 46.23 ของพื้นที่เกาะ ความสูงของพื้นที่บริเวณนี้ประมาณ 10 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่เหล่านี้เป็นที่ตั้ง ของชุมชนแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด และแหล่งบริการเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งมีอยู่ทั่วไปรอบ เกาะสมุย พื้นที่เหล่านี้เป็นทรัพยากรหลักของเกาะสมุย

- สภาพภูมิอากาศของเกาะสมุย

ฤดูกาล สภาพภูมิอากาศของเกาะสมุย แบ่งออกเป็น 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน และ

ฤดูฝน ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน เป็นช่วงปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อากาศจะคลายความชุ่มชื้นประกอบกับมีกระแส น้ำอุ่นพัดมาจากทะเลจีนใต้ ทำให้ฝนตกน้อยและ ทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - มกราคม ซึ่งเป็นช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดมาจากทะเลอันดามัน ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม และในช่วงเดือนพฤศจิกายน - มกราคม เป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาจากทะเลจีนใต้ ทำให้ฝนตกมาก

ปริมาณน้ำฝน ช่วงเลาดังกล่าวเกาะสมุยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,919.3 มม. ช่วงเวลาที่ฝนตกในรอบปีประมาณ 4 เดือน นับตั้งแต่ตุลาคม - มกราคม โดยมีฝนตกร้อยละ 59.9 ของปริมาณน้ำฝนตกทั้งปี

อุณหภูมิ โดยเฉลี่ยของเกาะมีประมาณ 27.8 ° เฉลี่ยสูงสุดเดือนเมษายน ประมาณ 29.2 ° และเฉลี่ยต่ำสุดเดือนธันวาคมประมาณ 26.3 ° ซึ่งจะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิในบริเวณเกาะสมุยรอบปีน้อยมาก

ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์ในรอบปี ประมาณ 78 % เดือนพฤศจิกายนเป็นเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด 83 % ส่วนเดือนมิถุนายนและเดือนกรกฎาคมเป็นเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในรอบปีประมาณ 75 %

ลม ลักษณะของลมที่พัดผ่านเกาะสมุย แบ่งออกเป็น 2 ทิศทาง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ตุลาคม เป็นลมที่พัดมาจากทิศตะวันตก ด้วยความเร็วเฉลี่ยระหว่าง 3.7 - 6.0 น็อต และเดือนพฤศจิกายน - เมษายน เป็นลมที่พัดมาจากทิศตะวันออก ด้วยความเร็วเฉลี่ยระหว่าง 4.3 - 7.0 น็อต ความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุดเท่าที่เคยมีประมาณ 50 น็อต

- การคมนาคมขนส่ง

การเดินทางเข้าสู่เกาะสมุยสามารถเดินทางได้โดยทางเรือและทางเครื่องบิน โดยมีรายละเอียดในการให้บริการดังนี้

* เรือเฟอร์รี่ เป็นเรือโดยสารขนาดใหญ่ มีระวางบรรทุกได้มากกว่าเรือโดยสารประเภทอื่น สามารถบรรทุกรถยนต์ข้ามไปเกาะสมุยได้ ทำเรือเฟอร์รี่ฝั่งแผ่นดินใหญ่ออกจากท่าเรือดอนสักซึ่งอยู่บริเวณแหลมกุลา ต.ดอนสักห่างจากที่ว่าการ อ.ดอนสักประมาณ 6 กม. เพื่อไปยังท่าเรือเฟอร์รี่อำเภอท่าชนะ เกาะสมุย มีเรือบริการทั้งหมด 4 ลำ ระวางบรรทุก (รวม) 137 คัน และผู้โดยสารจุได้ 2,100 คน โดยปกติให้บริการวันละ 4 - 5 เที่ยว (8 - 10 เที่ยว ไป - กลับ) สู่อเกาะสมุย แต่ในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือวันหยุดช่วงยาวที่มีผู้โดยสารมาก สามารถเพิ่มเที่ยวบริการได้สูงสุดถึง 10 เที่ยว/วัน ใช้เวลาในการเดินทาง 1 ชั่วโมง 20 นาที เวลาในการเดินเรือเริ่มตั้งแต่ 8.00 - 19.00 น. ค่าโดยสารคนละ 45 บาท ส่วนค่าระวางบรรทุกสำหรับรถยนต์ จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการพิจารณาใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เก็บตามประเภทของรถยนต์ คือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลคันละ 175 บาท รถตู้หรือรถปิคอัพ 200 บาท รถบรรทุก 10 ล้อ (น้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 21 ตัน) 600 บาท เป็นต้น

* เรือด่วน เป็นเรือโดยสารขนาดกลาง ปัจจุบันมีบริการทั้งหมด 3 ลำ สามารถจุผู้โดยสารได้ 300 , 200 , 150 คนลำ บริการจากท่าเรือท่าทองปากน้ำตาปี ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 10 กิโลเมตร ไปเกาะสมุยวันละ 2 เที่ยว เวลา 8.00 น. และ 14.00 น. ใช้เวลาในการเดินทาง 2 ชั่วโมง 30 นาที ค่าโดยสาร 130 บาท

* เรือนอน เป็นเรือโดยสารประเภทแรกๆ ที่ให้บริการผู้โดยสารสู่เกาะสมุย มีระวางบรรทุกผู้โดยสารสูงสุดถึง 300 คน และบรรทุกสินค้าได้ประมาณ 200 ตัน ปัจจุบันมีเรือบริการทั้งหมด 7 ลำ ให้บริการวันละ 1-2 ลำ เรือออกเวลา 23.00 น. ถึงเกาะสมุย เวลา 05.00 น. อัตราค่าโดยสาร 150 และ 200 บาท

* เครื่องบิน ดำเนินการโดยบริษัทบางกอกแอร์เวย์ จัดเป็นเครื่องบินขนาดเล็กให้บริการแก่ผู้โดยสาร จุผู้โดยสารได้ 36 ที่นั่ง โดยสนามบินเอกชนอยู่บริเวณบ้านปลายแหลม ใกล้พระใหญ่ เปิดบริการเที่ยวบินไป-กลับ กรุงเทพฯ - เกาะสมุย ทุกวัน ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 1 ชั่วโมง 10 นาที นอกจากนี้ยังมีเที่ยวบิน กรุงเทพฯ - หัวหิน - สมุย ภูเก็ต - เกาะสมุย และอุตะภา - เกาะสมุย

- การเดินทางภายในเกาะสมุย

ก. ระบบถนน ภายในเกาะสมุยมีถนนหลายสายสามารถเดินทางไปทั่วถึงเกาะ

* ถนนทวิราชบุรีภักดิ์ หรือถนนทางหลวงหมายเลข 4169 เป็นถนนสายหลักหรือถนนรอบเกาะ

* ทางหลวงหมายเลข 4174 เป็นถนนที่แยกจากเส้นทางสายหลัก บริเวณบ้านลิปะน้อยไปยังท่าเรือเฟอร์รี่

* ทางหลวงหมายเลข 4170 แยกจากถนนสายหลัก บริเวณบ้านสระเกศ เลียบชายทะเลด้านตะวันตกเฉียงใต้ จรดถนนสายหลักบริเวณบ้านหัวถนน

* ทางหลวงหมายเลข 4173 เป็นถนนเชื่อมถนนสายหลักกับทางหลวงหมายเลข 4170 บริเวณบ้านทุเรียนไปยังบ้านบางเก่า

* ทางหลวงหมายเลข 4171 แยกจากถนนสายหลัก บริเวณบ้านบ่อผุดผ่านสนามบิน เลียบชายฝั่งไปเชื่อมถนนสายหลักบริเวณหาดเฉวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. รถประจำทาง

บริการรถโดยสารประจำทางมีทั้งสิ้น 4 สาย คือ สายหน้าทอน - หาดเจวง บ้านปลายแหลม สายหน้าทอน - บ่อผุด - บ้านปลายแหลม สายหน้าทอน - หาดละไม และสายหน้าทอน - ท้องโตนด เวลาเดินรถจะหมุนเวียนให้บริการทุก 20 นาที ตั้งแต่เวลา 6.00 - 18.00 น. หลังจากเวลานั้นจะมีรถรับจ้างที่คิดค่าโดยสารแพงกว่าอัตราเดิมมากจนถึงเช้า

- ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

การประปา การบริการด้านน้ำประปาของเกาะสมุยอยู่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งรับโอนกิจการจากการประปาสภาภิบาลเกาะสมุย

การไฟฟ้า การบริการด้านไฟฟ้า โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สามารถจ่ายไฟฟ้าได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยได้กระแสไฟฟ้าจากโรงจักรที่อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช จ่ายไฟผ่านระบบเคเบิลใต้น้ำระยะทาง 25 กิโลเมตร

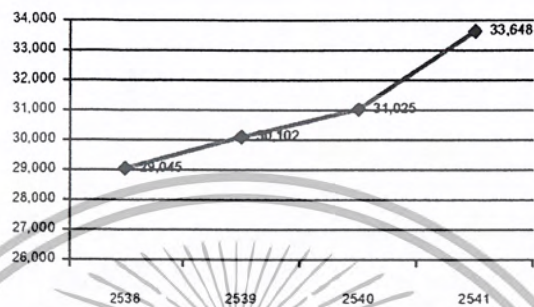
การติดต่อสื่อสาร ในพื้นที่เกาะสมุยมีบริการด้านไปรษณีย์โทรเลขอยู่ 1 แห่ง นอกจากนี้ยังมีบริการด้านวิทยุ โทรคมนาคม ติดต่อกับจังหวัดอื่นๆ ด้วย

- จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2540 อำเภอเกาะสมุยมีประชากรทั้งหมด 33,125 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์และอิสลามตามลำดับ อาชีพที่สำคัญของชาวเกาะสมุยคือ การเกษตร เช่น การทำสวนมะพร้าว การทำนา การทำสวนทุเรียน เงาะ ลางสาด นอกจากนี้ยังมีอาชีพประมง การทำเหมืองแร่ การอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะการเลี้ยงกระบือ และการเลี้ยงผึ้ง นอกจากนี้ยังมีอาชีพที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของอำเภอเกาะสมุย คือ ธุรกิจประเภทอาหาร และการบริการ กีฬาอย่างหนึ่งที่นิยมมาเล่นกันมากบนเกาะนี้คือ กีฬาชนควาย โดยในการชนควายจะมีไสยศาสตร์มาเกี่ยวข้องด้วยอย่างมาก

- ด้านโบราณสถานโบราณวัตถุและสถานที่สำคัญ มีการขุดพบกลองมโหระทึกที่วัดตลิ่งพังหรือวัดศิวิรงการาม ตำบลตลิ่งงาม พระพุทธบาทเขา เป็นพระพุทธบาท 4 รอยประดิษฐานอยู่ที่เขาเส เขตตำบลหน้าเมืองกับตำบลมะเร็ด เจดีย์วัดแหลมสอ ตั้งอยู่ที่ตำบลหน้าเมือง เจดีย์ลำนำสงฆ์หินงู (ลำน้ำสงฆ์ราชธรรมาราม) อยู่ในตำบลมะเร็ด และพระพุทธโคดม ซึ่งพระพุทธรูปขนาดใหญ่ประดับด้วยกระเบื้องโมเสกสีทอง ประดิษฐานอยู่บนยอดเกาะฟานในตำบลบ่อผุด ปัจจุบันเกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญบนเกาะสมุย ได้แก่ หาดเจวง หาดละไม หาดท้องยาง หาดอ่าวบางรัก บ่อผุด อ่าวท้องตะเคียน หาดหน้าทอน น้ำตกหินลาด น้ำตกหน้าเมือง หินตาคินยาย เกาะวัวตาหลับ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประชากร ในปีพ.ศ. 2541 มีประชากรรวมทั้งสิ้น 33,648 คน โดยเป็นชาย 16,315 คน หญิง 17,333 คน ความหนาแน่นของประชากร 145.03 คน/ตร.กม. ¹

แผนภูมิที่ 2.5 แสดงจำนวนประชากรในอำเภอเกาะสมุย (หน่วย : คน)

- การศึกษา ภายในของเกาะสมุยมีดังนี้ ²

ตารางที่ 2.8 แสดงจำนวนสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย

รวม	สังกัด				
	กรมสามัญศึกษา	สนง. คณะกรรมการ การประถมศึกษา แห่งชาติ	สนง. คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	สนง. การศึกษา ท้องถิ่น	อื่น ๆ
26	2	23	1	0	0

¹ ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี

² ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี

- ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธรองมาศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์ ตามลำดับ มีวัด 20 แห่ง สำนักสงฆ์ 10 แห่ง โบสถ์คริสต์ 2 แห่งและศาลเจ้าไหหล้า 2 แห่ง

ตารางที่ 2.9 แสดงการนับถือศาสนาของประชากรอำเภอเกาะสมุย

ศาสนาพุทธ		ศาสนาอิสลาม		ศาสนาคริสต์	
ศาสนิกชน	วัด	ศาสนิกชน	มัสยิด	ศาสนิกชน	โบสถ์
32,642	30	794	3	212	2

- สาธารณสุข อำเภอเกาะสมุยมีสถานบริการสาธารณสุขดังนี้¹

1. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

* โรงพยาบาลทั่วไปขนาด 166 เตียง 1 แห่ง

* สถานีอนามัย 9 แห่ง

* หน่วยมาเลเรีย 1 แห่ง

2. สถานบริการสาธารณสุขเอกชน

* โรงพยาบาลขนาด 20 เตียง 2 แห่ง

* คลินิกแพทย์ 13 แห่ง

* คลินิกทันตแพทย์ 3 แห่ง

* สถานบริการและผดุงครรภ์ 12 แห่ง

* ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 5 แห่ง

- การปกครอง

เกาะสมุยเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งการปกครองออกเป็น 7 ตำบล 39 หมู่บ้าน คือ ตำบลอ่างทอง ลิปะน้อย ตลิ่งงาม หน้าเมือง มะเร็ต ปอผุด และแม่น้ำ มีสุขาภิบาล 1 แห่งครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบลและหมู่บ้านของอำเภอเกาะสมุย (เกาะสมุย ,เกาะแตน และเกาะพะลวย) ปัจจุบันปกครองแบบเขตเทศบาลตำบลครอบคลุมทั่วพื้นที่

¹ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ.2542 โรงพยาบาลเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- ประชากร

จากการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2542 เกาะสมุยมีจำนวนประชากรทั้งหมด 35,962 คน เป็นชาย 17,641 คน เป็นหญิง 18,321 คน

ประชากรส่วนใหญ่มิเชื้อสายไทย เชื้อชาติอื่นมีปะปนอยู่บ้าง เช่น จีน มลายู ชาวจีนส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานในเขตชุมชนยี่ดออาชีพค้าขายเป็นหลัก ส่วนชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูจะตั้งบ้านเรือนริมฝั่งทะเล มีอาชีพประมง ปัจจุบันยังมีชาวตะวันตกเดินทางเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพด้านธุรกิจการท่องเที่ยวมากขึ้น

อย่างไรก็ตามจำนวนประชากรที่ได้จากการสำรวจนั้นยังไม่ใช่ตัวเลขประชากรที่อาศัยอยู่จริง เนื่องจากเกาะสมุยเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก ในแต่ละปีจึงมีผู้คนต่างถิ่นจำนวนมากเดินทางเข้ามาทำงานและไม่ได้โยกย้ายทะเบียนราษฎรตามมาด้วย

- ศาสนา

ชาวมุสลิมส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดวาอารามทั้งหมด 19 วัดและสำนักสงฆ์อีก 11 แห่ง ขณะที่ชาวไทยมุสลิมที่ชุมชนชาวประมงบ้านหัวถนน ยังคงปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอิสลามโดยมีมัสยิดประกอบพิธีทางศาสนาอยู่ 1 แห่ง นอกจากนี้แล้วยังมีโบสถ์สำหรับคริสต์ศาสนิกชนซึ่งมีจำนวนไม่มากนักอยู่ 3 แห่งด้วยกัน

- เกาะมะพร้าวยุคโบราณ เกาะสมุย ชื่อนี้เป็นที่รู้จักกันมานานสำหรับชาวเรือสมัยโบราณ มีเรื่องราวเล่าขานถึงอดีตนานนับพันปี มีการค้นพบ "ขวานฟ้า" ขวานหินซึ่งเป็นอาวุธสำหรับล่าสัตว์สมัยดึกดำบรรพ์ สันนิษฐานได้ว่าบนเกาะสมุยมีมนุษย์อาศัยอยู่ตั้งแต่ยุคหิน และ "กลองมโหระทึกกำริด" หลักฐานทางโบราณคดีชิ้นสำคัญที่ขุดพบบริเวณวัดดลิ่งพัง (วัดคีรีวงค์การาม) ตำบลดลิ่งงาม เมื่อ พ.ศ. 2520 (ปัจจุบันได้รับการเก็บรักษาอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ซึ่งสามารถยืนยันได้เป็นอย่างดีว่ากลุ่มคนบนเกาะสมุย มีความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะการติดต่อและแลกเปลี่ยนสินค้าและวัฒนธรรมทางทะเล

กลองมโหระทึกที่ขุดพบนี้จัดอยู่ในวัฒนธรรมดองซอน อันมีถิ่นกำเนิดอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำสองมา จังหวัดฉานหัว ทางตอนเหนือของเวียดนาม บนกลองมีลวดลายประดับเป็นรูปเรือส่งวิญญาณ ลักษณะเป็นเรือยาวๆ หัวและท้ายโค้งขึ้นเล็กน้อย ในเรือมีงคนและคนครึ่งนกที่ หัวประดับขนนก อยู่ 5-6 คน รูปเรือที่ปรากฏบนกลองมีลักษณะที่เชื่อว่าเป็นเรือที่ทำจากต้นหญ้าบางชนิด เช่นเดียวกับเรือหญ้ารุ่นแรกๆ ที่พบในภาพเขียนของอียิปต์ กลองลักษณะนี้ได้แพร่หลายในเอเชีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการพิจารณาใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขียนตะวันออกเฉียงใต้

มีการขุดพบทั้งบนแผ่นดินใหญ่ในประเทศไทย เวียดนาม กัมพูชา ลาวและพม่า รวมทั้งหมู่เกาะทางใต้ ล่าสุดได้มีการขุดพบที่ หมู่ 6 บ้านละไม ตำบลมะเร็ด เมื่อเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2543 ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่หอวัฒนธรรมบ้านละไม จากการขุดค้นแหล่งโบราณคดีได้นำโดย กรมศิลปากรเมื่อ พ.ศ.2527 นักโบราณคดีพบว่า ชาวเกาะสมัยทำการเดินเรือติดต่อและค้าขายกับ ชนต่างถิ่นใกล้ไกลมาตั้งแต่สมัยอยุธยา จากหลักฐาน "เรือสมัย" (เรียกชื่อเรือตามแหล่งที่พบ) เรือ ลำภาท็องแบนและภาชนะดินเผาชนิดต่างๆ จมอยู่ในร่องน้ำบริเวณกึ่งทางระหว่างเกาะสมัยกับ เกาะแตน (ทางทิศใต้ของเกาะสมัย) ภาชนะดินเผาที่พบนั้นส่วนใหญ่ผลิตจากแหล่งเตาศรีสีชานา ลัยและแหล่งเตาแม่น้ำน้อย จังหวัดสิงห์บุรี เช่นไห ซึ่งมีทั้งไหสีหูทรงสูงและทรงเตี้ย ขนาดเล็กและ ใหญ่ หม้อหุงต้ม กุณฐี เต่าหุงต้ม เครื่องเคลือบสังคโลก เคลือบสีเขียวแบบเซลาดอน นอกจากนี้ยัง พบเครื่องเคลือบลายคราม และเครื่องเคลือบเซลาดอนจากแหล่งเตาในประเทศจีน รวมทั้งโบราณ วัตถุขุดพบสำริดสมัยอยุธยาใต้หินกลมทรงเตี้ย

ผลการขุดค้นบอกได้ว่าเรือลำภาท็องแบนลำนี้แล่นค้าขายอยู่ในแถบเอเชีย อาคเนย์สำหรับสินค้าหลักที่บรรทุกนั้นไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นชนิดใดบ้าง แม้จะพบเครื่องเคลือบถ้วย ชาม แต่ก็มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับขนาดของเรือ ถึงอย่างไรก็เป็นไปได้ว่าเครื่องถ้วยชามเหล่านี้ อาจเป็นสินค้าอย่างหนึ่งก็ได้ เช่นเดียวกับลูกมะพร้าวที่พบในเรือ อาจเป็นเสบียงที่เก็บไว้กินระหว่าง เดินทางหรือไม่ก็เป็นสินค้าที่เหลืออยู่ก็ได้ (มะพร้าวส่วนใหญ่อาจลอยไปกับน้ำเมื่อเรือจมลงสู่ก้น ทะเล) เป็นไปได้ว่ามะพร้าวอาจจะเป็นสินค้าหลักที่บรรทุกในเรือสมัย เพราะเรือลำนี้คงจอดแวะที่ ท่าเรือเกาะสมัยด้านใดด้านหนึ่ง และที่เกาะสมัยนั้นเป็นแหล่งผลิตมะพร้าวมานาน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่า เรือสมัยแล่นมาจากท่า ทางตอนเหนือของอ่าวไทย และจอดที่เกาะสมัย จากนั้นมุ่งหน้าลงไป ทางใต้สู่นครศรีธรรมราช หรือไม่ก็เมืองพัทลุง แต่เกิดเหตุอัปปางเสียก่อน ซึ่งระยะเวลาการเดินทาง เทียบล่าสุดของเรือสมัยคงจะอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 23 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 24 ซึ่งตรงกับสมัย อยุธยาตอนปลาย

- พระนิพนธ์ ชีวีวัฒน์ เล่าขานอดีต เรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเกาะสมัย ในอดีตร้อยกว่าปีก่อนเมื่อครั้งขึ้นอยู่กับเมืองนครศรีธรรมราชได้รับการบันทึกไว้ในหนังสือ "ชีวีวัฒน์" พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทางนิพนธ์ไว้ ทำนองเป็นรายงานการเสด็จตรวจ ราชการหัวเมืองปักษ์ใต้ ทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อปีวอก พ.ศ. 2427 โดยเรียกกลไฟหลวงชื่อ สุริยมณฑล กล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงเกาะสมุยในหลายด้านด้วยกัน นับตั้งแต่เรื่องการเมือง การปกครอง การทำมาหากิน ตลอดจนความเป็นอยู่ของชาวสมุยในสมัยนั้น

ริมตลิ่งมีสวนมะพร้าวเป็นอันมาก การที่จะขึ้นบกลากเรือเดินตัดทางไปข้างใต้ริมตลิ่ง ถัดสวนมะพร้าวออกมา มีโรงจากเป็นที่พักมะพร้าวและสินค้าอยู่ปากทางโรงหนึ่ง และมีทางเดินเข้าไปในสวนมะพร้าว เป็นทางจำเพาะเดินลัดเลี้ยวไป 30 เส้น มีโรงจีนไหหลำ ชื่อ กิมยี่ มาตั้งเป็นเจ้าแก้วสวนมะพร้าว และตั้งห้างรับแลกสินค้าต่างๆ มีบ่อน้ำก่อด้วยศิลาการัง หน้าโรงจีนออกไปทางประมาณ 2 เส้นเศษ มีตึกศาลเจ้า 2 หลังแฝด กว้างประมาณ 4 วา เรียกว่าศาลเจ้าบุญแก้ว

การทำสวนมะพร้าวเป็นอาชีพเก่าแก่อยู่คู่ชาวสมุยมาแต่ดั้งเดิม ซึ่งนอกจากชาวไทยแล้วยังมีชาวจีนไหหลำมาตั้งรกรากทำมาหากินจำนวนมาก เป็นเจ้าแก้วตั้งโรงรับมะพร้าวไปขายทั้งมะพร้าวห้าว และน้ำมันมะพร้าว จำนวนผู้คนที่อาศัยอยู่บนเกาะสมุยขณะนั้น มีหลายเชื้อชาติและจำนวนไม่แน่นอน ดังที่พระนิพนธ์ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่ง

- ตลาดชุมชนชาวจีนโบราณ บ้านหัวถนน ในเกาะสมุยนี้ถ้าจะประมาณโรงเรือนราษฎรที่ตั้งอยู่จะเป็นไทยประมาณ 400 หลังเศษ จีน 100 หลังเศษ เป็นจำนวนคนซึ่งประจำอยู่ ณ เกาะนั้น ไทยประมาณ 1,000 คนเศษ จีนสัก 600 คนเศษ คิดทั้งคนจรไปมาตั้งบ้านไปบ้าง จัดเป็นคนรวมประมาณ 2,000 แต่คนในเกาะสมุยนั้นมากมาย เป็นคราวๆ เป็นต้นว่าถึงฤดูสักเลกคนหลบหนีมาอยู่เกาะสมุยเป็นอันมาก ถ้าจะคิดในเวลาอย่างมากจะเป็นคนประมาณ 5,000-6,000 คน คนไทยนั้นเป็นคนชาวนอกกิริยาน่าใจแลเสี่ยงเป็นคนชาวนอกทั้งสิ้น

พวกจีนนั้นมักจะเป็นชาติไหหลำทั้งสิ้น ชั่วแต่มาถือสวนทำน้ำมันสอนค้าของไทยลงเรือ พวกจีนนั้นถ้าจะพูดภาษาไทยก็เป็นเสียงชาวนอก และมักมีกิริยาตั้งปึงซึ่งแข็งคนไทยตลอดจนกรมการก็มีความยำเกรงไม่สู้ว่ากล่าวทักหาญ

- อดีตเมืองสงส่วยแก่เมืองนคร ก่อนจะได้รับยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ. 2440 เกาะสมุยขึ้นอยู่กับเมืองนครศรีธรรมราช อยู่ภายใต้การปกครองของผู้ว่าราชการและกรมการเมืองซึ่งพระยานครเป็นผู้ส่งมาดูแลอย่างใกล้ชิด สำกรับใจผู้ร้ายที่เกาะสมุยมีน้อยมากหากมีก็เป็นครั้งคราว และมักมาจากที่อื่นเช่น เมืองนคร เมืองไชยาและบ้านดอน เนื่องจากอยู่ภายใต้การปกครองของเมืองนคร ในแต่ละปีชาวเกาะสมุยจึงต้องจ่ายเงินเป็นค่าส่วยในพระนิพนธ์กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า คนไทยนั้นได้เสียเงินส่วยเป็น 2 อย่าง ขึ้นแก่เมืองนครอย่างหนึ่ง เป็นส่วยดีบุกคนหนึ่ง เสียปีละ 7 บาท 2 สลึง เงิน 2 สลึง เป็นค่าภักษาของนาย อย่างหนึ่งเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวยรังนก เลี้ยงคนหนึ่ง 5 บาท 2 สลึง เงิน 2 สลึง เป็นค่าฎีกาของนาย แต่มักจะเป็นสวยตีบุกโดยมาก

เกาะสมุยมิได้ขึ้นชื่อเพียงมะพร้าวเท่านั้น ตามภูเขาและริมทะเลยังเคยอุดมไปด้วยทรัพยากรแร่ธาตุสำคัญทั้ง วุลแฟรม ดีบุกและเหล็ก แหล่งดีบุกและวุลแฟรม โดยมากอยู่บริเวณภูเขาใหญ่ บ้านปลายแหลม ตำบลบ่อผุด ส่วนในทะเลเกาะสมุยนับเป็นแหล่งแร่อีกแห่ง ที่มีการสำรวจเมื่อ พ.ศ. 2511 โดยบริษัทบิลลิ่งตันของอเมริกา เป็นผู้ว่าจ้างซึ่งต่อมาเกิดอุปสรรคและปัญหาจึงถอนตัวไปจนบัดนี้การสำรวจทำเหมืองแร่ในทะเลจึงมิได้กระทำอย่างจริงจัง

กรมหลวงภานุพันธุ์วงศ์วรเดช ทรงกล่าวถึงความอุดมสมบูรณ์ของแร่ดีบุกไว้ตอนหนึ่งว่า " ..ที่ตำบลน้ำตกถ้ำธารแห่งนี้ พวกจีนแจ้งว่ามีเหมืองดีบุกเป็นอันมากทุกแห่งซุดง่ายทำง่าย ซุดลงไปศอกหนึ่งศอกสองถึงแร่เป็นดีบุกน้ำ ดีกว่าเหมืองดีบุกเมืองนคร แต่ก่อนนี้พระยานครให้จีนทำครั้งหนึ่งแล้วก็แลเห็นว่ามิประโยชน์มาก ภายหลังเกิดวิวาทไม่ตกลงกัน ด้วยผลประโยชน์ก็เป็นการเลิกกันไป ภายหลังพระยานครห้ามชาดมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดมาทำดีบุกนี้ได้ ผลประโยชน์ต้องนิ่งเก็บอยู่ ครั้นนายจิมได้รับเป็นที่พระสมุยผู้ว่าราชการเกาะสมุย จะคิดจัดการเรื่องเหมืองดีบุกนี้ก็พอมายตายเสีย การก็เงียบมาจนบัดนี้ ผลประโยชน์เรื่องดีบุกนี้ ถ้าได้ลงมือทำเมื่อใดจะได้ผลมาก ทั้งส่วนจะได้ในดีบุกและเงินภาษีอากรในเกาะนี้ ผู้จะทำเหมืองจะมาอยู่ในเกาะนั้นโดยมาก ..."

เหมืองแร่เป็นเรื่องผลประโยชน์มาตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน ส่วนใหญ่ทำกันในลักษณะที่ผิดกฎหมายปัจจุบันผู้ขุดแร่ได้เลิกกันไปแล้ว เพราะมีการป้องกันควบคุมอย่างใกล้ชิดจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

- เกาะสมุย หนึ่งในสุราษฎร์ธานี เกาะสมุยอยู่ใต้ร่มเงาเมืองนครศรีธรรมราชเรื่อยมา กระทั่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดการปฏิรูปการปกครองใหม่ เป็นแบบมณฑลเมื่อพ.ศ. 2440 (ร.ศ.116) โปรดเกล้าฯให้รวมเมืองไชยา เมืองกาญจนดิษฐ์และเมืองศรีรัฐนิคมให้เป็นเมืองเดียวกัน เรียกว่า เมืองไชยา ตั้งศาลากลางที่บ้านดอน รวมเมืองไชยา เมืองชุมพรและเมืองหลังสวนขึ้นเป็นมณฑลหนึ่งเรียกว่า มณฑลชุมพร เกาะสมุยจึงได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอขึ้นต่อเมือง ไชยา จวบจนวันนี้เกาะสมุยมีอายุกว่าหนึ่งศตวรรษแล้วนายอำเภอคนแรกของเกาะสมุยคือ หลวงพิพิธอักษร (สิงห์สุวรรณ รัช) ดำรงตำแหน่งนายอำเภอนานถึง 30 ปี (ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระยาเจริญราชภักดี) ท่านได้ย้ายที่ตั้งตัวเมืองจากบ้านดอนแดง ตำบลหน้าเมืองไปที่อ่าวหน้าทอน ตำบลอ่างทอง เพราะเห็นว่าบริเวณ หน้าทอนมีทำเลจุดเรือที่ดีสามารถติดต่อกับเมืองไชยาได้สะดวกกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันตำบลหน้าทอนกลายเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของเกาะสมุยเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการ ห้างร้านและธุรกิจต่างๆ ทั้งยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมระหว่างเกาะสมุยกับแผ่นดินใหญ่และเกาะอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียง

ในระยะแรกที่ตั้งเป็นอำเภอเกาะสมุยนั้นได้รวมเกาะพะงันเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอด้วย ต่อมาพ.ศ. 2513 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้เกาะพะงันเป็นกิ่งอำเภอและได้รับการประกาศยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเกาะพะงันในเวลาต่อมา เกาะพะงันจึงแยกตัวออกไปจากเกาะสมุยนับแต่นั้นมา

- สมุย แปลว่าอะไร คำว่า สมุย มีที่มาและแปลความหมายว่าอย่างไรนั้น ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดมีเพียงข้อสันนิษฐานแตกต่างกันไป บ้างก็ว่า สมุย เป็นภาษาของพวกโจ๊ะ (นักเดินเรือเก่าแก่ชาวอินเดียนได้สมัยโบราณ เคยทำการค้าขายกับอาณาจักรศรีวิชัย) เข้าใจว่าพวกโจ๊ะเคยนำเรือมาแวะพักที่เกาะแห่งนี้ จึงเรียกชื่อเกาะว่า สมุย แปลว่า เกาะแห่งคลื่นลม อีกข้อสันนิษฐานหนึ่งกล่าวว่า สมุย อาจเพี้ยนมาจากชื่อของ ต้นไม้พื้นบ้านชนิดหนึ่งซึ่งมีอยู่มากมายบนเกาะ ชาวบ้านเรียกกันว่า ต้นหมุย ต้นไม้นี้ชนิดนี้มีอยู่ 2 ชนิดคือหมุยชมและหมุยหวานใบใช้จมน้ำพริกได้เป็นไปได้อาจจะใช้ชื่อต้นไม้มาตั้งชื่อเกาะ

ขณะที่บางคนเข้าใจว่าน่าจะเพี้ยนมาจากคำว่า เช่าบวย อันเป็นภาษาจีนไหหลำ หมายถึง ด้านแรกหรือประตูแรกเพราะสมัยก่อนชาวจีนไหหลำบรรทุกสินค้ามาทางเรือจะพักที่เกาะนี้เป็นแห่งแรก (จากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่าบนเกาะสมุยมีผู้คนอาศัยอยู่ตั้งแต่โบราณกาลนานนับพันปีมาแล้ว ข้อสันนิษฐานนี้จึงไม่น่าเป็นไปได้เพราะชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานบนเกาะเมื่อประมาณ 150-200 ปีเท่านั้น)

จากบทความเรื่องเกาะสมุย-พังงัน สองพันปี (ตีพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกวันบรรจุกศพของนายนิม ทงสุข เกษตรกรสมุยดีเด่น) รวบรวมและเรียบเรียงโดยนายสัมพันธ์ ก้องสมุทร ได้กล่าวถึงหลักฐานเกี่ยวกับเกาะสมุยว่าในแผนที่ประเทศสยาม สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเมื่อ พ.ศ. 2230 ตีพิมพ์ไว้ในจดหมายเหตุของลาลูแบร์ จากประมวลภาพประวัติศาสตร์ชาติไทย (โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น พ.ศ. 2521) แสดงภาพเกาะ ณ จุดที่เป็นสถานที่ตั้งของเกาะสมุย และเกาะพะงันระบุไว้ว่า เกาะสมุย เรียกว่า Pulo Coïman ส่วนเกาะพะงัน เรียกว่า Pulo Sangori จากหลักฐานที่ปรากฏในเอกสารชาวตะวันตก ชื่อเกาะสมุย - เกาะพะงัน มีคำแปลจากจดหมายเหตุของฮอลันดา (Dagh Reister) พระเจ้าปราสาททอง ผู้แปลโดยนายสังข์ ทัม

ไนท์ย กล่าวถึงเกาะสมุยในชื่อ Timon ขณะที่จดหมายเหตุรายวันจากการเดินสู่ประเทศสยามในปี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค.ศ. 1685 และ ค.ศ. 1686 ของบาทหลวงเดอ ซีวซีย์ สมาชิกสภาราชบัณฑิตฝรั่งเศส แปลเป็นไทย โดยนายสันต์ ทโกมลบุตร เรียกเกาะสมุยว่า เกาะคอร์ (Pol-Cori) ส่วนเกาะพะงันเรียก เกาะขนอม (Pol-Corron)

อย่างไรก็ตามยังไม่มีหลักฐานใดที่สามารถสรุปถึงที่มาของชื่อ สมุย ว่ามีความหมายเป็นอย่างไรแน่ ชื่อนี้จึงยังเป็นเพียงข้อสันนิษฐานเท่านั้นชาวนอก หมายถึง กลุ่มชาวนครศรีธรรมราชที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ตามที่ราบลุ่มริมฝั่งทะเลตะวันออก นอกตัวเมืองออกไป ตั้งแต่อำเภอหัวไทร, เขียวใหญ่, ปากพนัง จนถึงท่าศาลา สิชล ขนอม มีอาชีพทำไร่ทำนาและประมงในอดีตเป็นกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดีมีความสัมพันธ์กับตัวเมืองใกล้เคียงคิดว่าชาวชนบทกลุ่มอื่นๆ (สำนักพิมพ์สารคดี)

- วิถีชีวิตชาวเกาะ หลากหลายเชื้อชาติบนเกาะกลางอ่าวไทย ด้วยทำเลที่ตั้งอันอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ตั้งอยู่บนเส้นทางเดินเรือติดต่อระหว่างอินโดนีเซียกับนครรัฐสุโขทัยนับแต่ครั้งอดีต ผู้คนที่มาตั้งรกรากบนเกาะสมุยจึงมีหลากหลายเชื้อชาติด้วยกัน ทั้ง ไทย จีนและแขกซึ่งส่วนใหญ่อพยพมาจากแถบภาคใต้ของไทยเช่นสุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราชและปัตตานี

การตั้งถิ่นฐานของผู้คนบนเกาะมักจะแยกตั้งชุมชนตามลักษณะการทำมาหากิน เป็นต้นว่ากลุ่มคนไทยที่ยึดอาชีพเกษตรกรรมก็จะเลือกตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณที่ราบริมเขาซึ่งเป็นเรือกสวนไร่นา ชาวจีนที่มีบทบาทสำคัญส่วนใหญ่เป็นชาวจีนไหหลำจะยึดเขตชุมชนที่เป็นตลาดตั้งถิ่นฐานทำมาค้าขาย ขณะที่ริมฝั่งทะเลเป็นชุมชนชาวแขกมาเลย์ดำรงชีพด้วยการทำประมง หมู่บ้านประมงมุสลิมมีขนาดใหญ่และเก่าแก่ที่สุดในเกาะอยู่ที่บ้านหัวถนน ทางฝั่งตะวันออกของเกาะเป็นชุมชนเก่าที่อพยพมาจากปัตตานีตั้งแต่วราวปีพ.ศ. 2468 ปัจจุบันยังคงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมและคงเอกลักษณ์ทั้งภาษา วัฒนธรรมและศาสนาเช่นเดียวกับบรรพบุรุษ นอกเหนือจากชาวบ้านที่สร้างหลักปักฐานทำมาหากินบนเกาะสมุยมาตั้งแต่บรรพบุรุษแล้ว เกาะสมุยในวันนี้ยังหลากหลายไปด้วยผู้คนต่างถิ่นใกล้ไกลทั้งไทยและเทศ ความมั่งคั่งของธรรมชาติอันเป็นทรัพยากรสำคัญของเกาะสมุยส่งผลเกาะมะพร้าว แห่งนี้กลายเป็นทำเลทองของธุรกิจท่องเที่ยว จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรที่จะเห็นชาวบ้านมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น นักธุรกิจมทองตาสีน้ำข้าวกลายเป็นเจ้าของกิจการที่หัก ร้านอาหาร ร้านค่าน้ำหรือบาร์เบียร์ พนักงานตามสถานบันเทิง ร้านอาหาร โรงแรม หมอนวดแผนโบราณตามชายหาด หรือแม้แต่คนงานก่อสร้างล้วนแต่เดินทางมาจากทั่วทุกภาคของประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตของเกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี

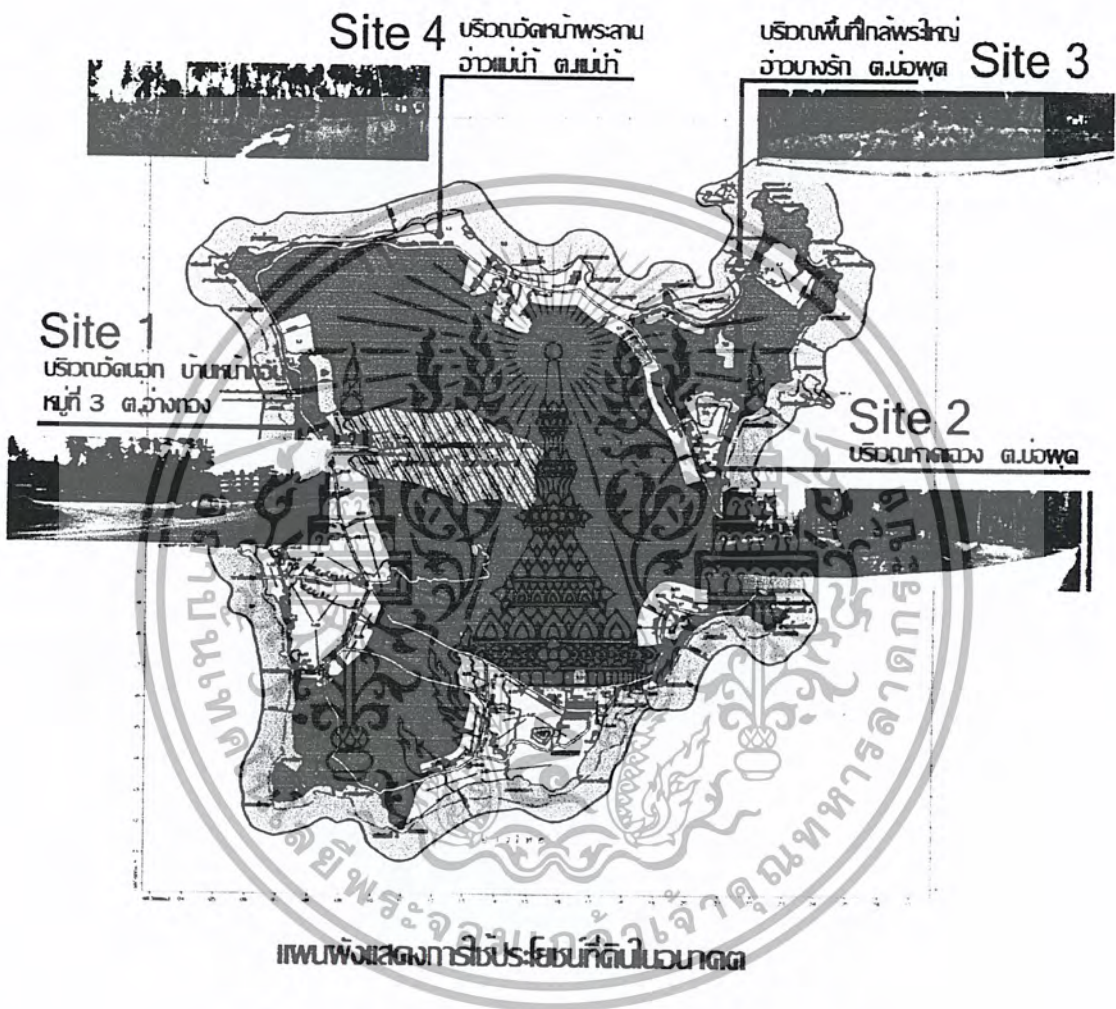

รูปที่ 2.2 แสดงแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตของเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การพิจารณาในการเลือกที่ตั้งโครงการ

การเลือก Zone สำหรับใช้เป็นที่ตั้งโครงการ มีด้วยกันทั้งหมด 3 Zone ดังนี้

รูปที่ 2.3 แสดงการพิจารณาในการเลือกที่ตั้งโครงการ

เกณฑ์ในการเลือก Zone ที่ตั้งโครงการ

1. ขนาดของชุมชน ที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น
2. การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและหัตถกรรมพื้นบ้าน
3. การเชื่อมต่อระหว่าง Zone ที่ตั้งโครงการกับแหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยว
4. การเข้าถึงโครงการ
5. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์การให้คะแนน

5	ดีมาก
4	ดี
3	ปานกลาง
2	พอใช้
1	ไม่ดี

ตารางที่ 2.10 แสดงเกณฑ์ในการเลือก Zone ที่ตั้งโครงการ

เกณฑ์การตัดสิน	Site 1	Site 2	Site 3	Site 4
* ขนาดของชุมชน	3	4	3	3
* การรักษาวัดนธรรมท้องถิ่นและหัตถกรรมพื้นบ้าน			4	4
* เชื่อมต่อระหว่างสถานที่ท่องเที่ยว	4	4	3	4
* การเข้าถึงโครงการ	2	3	3	4
* สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	3	3	3	3
รวม	12	14	16	18

สรุป การเลือก Zone สำหรับที่ตั้งโครงการ เลือก Site 4 บริเวณวัดหน้าพระลาน อำเภอแม่เมาะ ตำบลแม่เมาะ (เพราะสภาพทั่วไป อำเภอแม่เมาะ อยู่ทางเหนือของเกาะสมุย ห่างจากตลาดหน้าทอนประมาณ 14 กม. สภาพชายหาดยาว น้ำทะเลมีคลื่นลมน้อยตลอดปี น้ำทะเลใสสะอาด ประชากรตั้งบ้านเรือนกระจายตามสวนมะพร้าวทั่วไปและมีบางส่วนรวมตัวกันอยู่บริเวณตลอดแม่น้ำประมาณ 400 ครัวเรือน ในเขตหมู่ที่ 4 มีวัดหน้าพระลานเป็นวัดเก่าแก่ที่มีประวัติว่าราชการที่ 5 เคยเสด็จประพาสหลายครั้ง และในวัดยังมีเจดีย์เก่าๆอยู่ภายในวัด สถานที่นี้มีชื่ออยู่ในตำนานของเกาะที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีอีกด้วย บริเวณอำเภอแม่เมาะมีที่พักนักท่องเที่ยวประมาณ 504 ห้อง (ร้อยละ 5.4 ของทั้งเกาะ)

สถานที่แห่งนี้เหมาะในการจัดตั้งศูนย์ฯ เพราะมีสภาพแวดล้อมที่ดีมีดินขนาดใหญ่ใกล้กับชายหาด พร้อมทั้งมีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และการจัดตั้งศูนย์ฯ อาจจะเป็นการกระจายความเจริญมายังพื้นที่แถบนี้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรม

3.1 การศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

3.1.1 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา (Ayuthaya History Study Center)

รูปที่ 3.1 แสดงศูนย์

ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ที่ตั้ง : ติดกับวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ถนนโรจนะที่ดินราช

พัสด จังหวัดอยุธยา

ขนาดที่ตั้ง : ส่วนที่ 1 มี 6 ไร่ 1 งาน 12 ตารางวา ส่วนที่
2 มี 1 ไร่ 2 งาน

พื้นที่อาคาร : 13,000 ตารางเมตร

เจ้าของโครงการ : กระทรวงมหาดไทย

สถาปนิก : บริษัท Nikken Sekkai ร่วมกับบริษัทสถาปนิกไทย
7 บริษัท

ผู้รับเหมา : KAJIMA CORPORATION

โครงสร้าง : REINFORCE CONCRETE

- ประวัติความเป็นมาของศูนย์ประวัติศาสตร์อยุธยา

การจัดตั้งศูนย์ประวัติศาสตร์อยุธยาเป็นโครงการซึ่งนักวิชาการญี่ปุ่นและคณะนักวิชาการไทยได้รับการขยายมาจากข้อเสนอเดิมของ สมาคมไทย - ญี่ปุ่น และ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เคยเสนอจะปรับปรุงบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่น สร้างเป็นพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านญี่ปุ่นมาเป็นการเสนอให้จัดสร้างเป็นศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ซึ่งทำหน้าที่เป็นสถาบันวิจัยและพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับราชอาณาจักรอยุธยาโดยส่วนรวม

สำหรับศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาแห่งนี้ ได้รับการช่วยเหลือแบบได้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นจำนวนเงิน 999 ล้านบาท หรือประมาณ 180 ล้านบาท ในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเจริญพรรษา 60 พรรษา เพื่อเป็นที่ระลึกถึงความสัมพันธ์ครบรอบ 100 ปี ระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่น ได้มีการลงนามข้อตกลงช่วยเหลือกัน ในวันที่ 26 กันยายน 2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ลักษณะอาคาร เป็นอาคาร 2 ชั้น โดยมีองค์ประกอบหลักโครงการ ดังต่อไปนี้
 - ส่วนนิทรรศการจัดแสดงเรื่องราวต่างๆ รวม 5 หัวข้อ
 - ห้องสมุด
 - ห้องประชุมสัมมนา
 - ส่วนบริหารโครงการ
 - ส่วน MAINTNANCE และ MECHAINICAL

แต่อาคารนี้มีความโดดเด่นในเรื่องการจัดนิทรรศการมาก ดังนั้นในการศึกษาอาคารตัวอย่างนี้จึงจะศึกษาถึงลักษณะการจัดนิทรรศการของศูนย์อย่างละเอียด ซึ่งการจัดนิทรรศการของศูนย์จะจัดแสดงเรื่องราวในประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา โดยจัดเรื่องราวออกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่

1. พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี
2. กรุงศรีอยุธยาในฐานะเมืองเก่า
3. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองการปกครอง
4. ชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ

- ในความคิดในการวางผัง มีการนำเข้าสู่อาคารด้วยสะพานด้านหน้าและทางลาดที่มีหลังคาคลุม จัดสวนจอตลอดไว้ด้านหลังอาคาร

- แนวความคิดในด้านการออกแบบรูปทรงสถาปัตยกรรม แนวความคิดมาจากข้อสรุป 3 ประการ

1. ต้องมีสะพานเป็นพื้นที่เก็บน้ำ เพราะอยุธยาเป็นเมืองที่อยู่ต่ำ และน้ำยังเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่แสดงถึงภูมิศาสตร์ของอยุธยา

2. วัสดุก่อสร้างทุกชนิดต้องเป็นวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น

3. ตัวอาคารต้องทนต่อสภาพอากาศร้อนชื้นของท้องถิ่นได้

การประยุกต์ลักษณะหลังคาจั่ว ใต้ถุน และเฉลียงทางเดิน จากเรือนไทยทำให้อาคารโปร่งเบา อากาศถ่ายเท อาคารโถงทางเข้าเป็น Double Space หลังคาทรงสูงเหมือนมณฑปของพระราชนวัง ทำให้อาคารดูโอโถง เบา ลอยตัว ใช้ลักษณะช่องเปิดแบบไทย คือ สี่เหลี่ยมจัตุรัส และสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง (อยุธยา) ใส่เอกลักษณ์ของความเป็นศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ด้วยร่องรอยของเสาที่ปรักหักพัง และหลังคาที่ขาดหายไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แนวความคิดในด้านการออกแบบเทคโนโลยีอาคาร
 - ด้านงานระบบมีการจัดแยกส่วนหลบสายตาได้เรียบร้อย เช่น พื้นที่ใต้หลังคา ใช้เครื่องระบายความร้อนของ AIR มีห้อง AHU อยู่คู่กับทางหนีไฟลงสู่ชั้นล่างภายนอกอาคารได้เลย
 - ด้านการจัดแสดง มีการนำเทคโนโลยีการจัดแสดงมาใช้ในรูปแบบต่างๆ การใช้แสงสะท้อนกับผนังและฝ้าเพดาน
 - ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ช่วยเป็นสื่อในการแสดง ช่วยทำให้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่มักเห็นว่าเป็นเรื่องน่าเบื่อ ดูน่าสนใจขึ้น
- แนวความคิดในด้านการออกแบบประโยชน์ใช้สอยอาคารมี 2 ชั้น โดยแบ่งเป็น
 - ชั้นใต้ดิน เปิดโล่งเป็นลานอเนกประสงค์ ใช้เป็นที่นั่งและจัดนิทรรศการหรือการแสดงต่างๆ
 - ชั้นล่าง เป็นส่วนสำนักงาน (ปรับอากาศ) ประกอบด้วยห้องทำงาน ห้องสมุด ห้องเตรียมการจัดแสดงและห้องเก็บของ
 - ชั้นบน (ปรับอากาศ) เป็นพื้นที่จัดแสดงงานและห้องอเนกประสงค์เพื่อการจัดแสดงชั่วคราว หรือหารบรรยายประมาณ 100 คน ส่วนพื้นที่จัดแสดงใช้แบบ Thematic แบ่งแยก SPACE ตามหัวข้อ ห้องจัดแสดงมีผังเป็นรูปพัดเชื่อมโยง SPACE ทั้ง 5 หัวข้อ แต่ขาดลำดับความสำคัญของพื้นที่ใช้สอย มีการรบกวนกันจากเสียงบรรยายและดนตรีประกอบ
- สรุปผลการศึกษา
 1. แนวความคิด สามารถถ่ายแนวความคิดออกมาเป็นงานสถาปัตยกรรมได้ชัดเจน มีความสอดคล้องระหว่างงานสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรมโดยเฉพาะ เรื่องสัญลักษณ์ของอยุธยาอันได้แก่ น้ำและกฎอาคารยอดมณฑลทรงจอมแห
 2. การวางผังพื้นที่ มีการลำดับการเข้าถึงพื้นที่ มีการนำเข้าสู่พื้นที่ภายในได้อย่างน่าสนใจ ข้อเสีย คือ ส่วน Cover way ที่ต้องยื่นออกมาจากตัวอาคารนำไปสู่โถงนิทรรศการโดยตรงแต่ต้องลงไปซื้อบัตรเข้าชมที่ชั้นล่างก่อนทำให้ต้องเดินย้อนกลับลงไป และบางจุดมีการใช้พื้นที่ไม่คุ้มค่า
 3. ด้านสุนทรียภาพ มีลักษณะเด่นแต่ก็กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรวม แต่สถาปนิกไม่ได้แสดงสภาพแวดล้อมแบบไทยบางประการ เช่น ความร่มรื่น สวนไทย จึงทำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารบางส่วนดูแข็งแรง SPACEบริเวณโถงที่สูงโปร่งมี Sky Light ให้ความรู้สึกโอโถง สง่างาม วัสดุที่ใช้ในท้องถิ่นมีสีสันและ Scale กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยตรง

4. ด้านเทคโนโลยี ในการจัดแสดงนิทรรศการมีการใช้สื่อที่ทันสมัยต่อเรื่องราวต่างๆ เช่น ระบบ Interactive ที่ผู้ชมเลือกกดปุ่มใช้ประสาทสัมผัส เพื่อรับทราบเรื่องราวต่างๆ เช่น Video , และ Diorama เป็นต้น

3.1.2 สถาบันทักษิณคดีศึกษา จังหวัดสงขลา

รูปที่ 3.2 แสดงสถาบันทักษิณคดีศึกษา จังหวัดสงขลา

ที่ตั้ง : บ้านอ่าวทราย ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ขนาดที่ตั้ง : ปัจจุบัน 25 ไร่ (ยังมีโครงการขยายต่อ)

พื้นที่อาคาร : 16,294 ตารางเมตร

เจ้าของโครงการ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

สถาปนิก : คุณมานะ ยืนตระกูล บริษัท พี.เอ็ม.ดี.ไซด์

ลักษณะอาคาร : เป็นอาคารย่อย 18 หลัง เป็นสถาปัตยกรรมภาคใต้ทั้งสิ้น

- ประวัติความเป็นมาของสถาบันทักษิณคดีศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เปิดวิทยาเขตประจำภาคที่สงขลา เมื่อ พ.ศ. 2511 นิสิตรุ่นแรกได้ออกสำรวจข้อมูลวัฒนธรรม ได้ข้อมูลจำนวนมากจึงเป็นแรงบันดาลใจให้เกิด “ห้องวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้” และก่อให้เกิด “ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้” และได้งบประมาณให้สร้างอาคารเรียนไทยคดีศึกษาชั้น 1 หลัง ขนาด 35 x 10.5 เมตร ในบริเวณเดียวกันมูลนิธิวิภาวดีรังสิตได้บริจาคเงินทุนสร้างเรือนไทยภาคใต้ 1 หลัง คือ “บ้านวิภาวดีรังสิต” เมื่อปี 2511 และตระกูลรัตนเลิศได้บริจาคทุนสร้างบ้านทรงจีนเรียกว่า “บ้านรัตนเลิศ”

ครั้งถึง พ.ศ. 2530 สถาบันทักษิณคดีศึกษาย้ายมาอยู่ ณ อ่าวท่าทราย ตำบลเกาะยอ เพื่อให้อาคารสถานที่และสิ่งเกื้อกูลประโยชน์อื่นๆ สอดคล้องกับภาระหน้าที่หลักของสถาบันและสามารถพัฒนากิจกรรมหลักต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่องและทันสมัยในอนาคต

- วัตถุประสงค์ของสถาบันทักษิณคดีศึกษา

เป็นศูนย์สารสนเทศซึ่งศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับทักษิณคดีศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้ โดยจำแนกข้อมูลจำเพาะด้าน แยกประเภทตามสื่อ ดำเนินภายในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คติชนวิทยา โดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อ และเพื่อประสานงานกับชาวบ้าน นักวิชาการ หน่วยราชการ เอกชน เพื่อส่งเสริมเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมแนวความคิดภูมิปัญญา เสริมสร้างบุคลากรท้องถิ่น ศึกษาปริญญาโท หลักสูตรไทยคดีศึกษามหาบัณฑิต เพื่อพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้าน

สถาบันทักษิณคดีศึกษามีความโดดเด่นในเรื่องของการจัดนิทรรศการเป็นอย่างมาก ซึ่งใช้พื้นที่ถึงร้อยละ 33.55 ของพื้นที่ทั้งหมด ดังนั้น ในการศึกษาอาคารนี้จึงศึกษาลักษณะของการจัดนิทรรศการของศูนย์อย่างละเอียด ซึ่งการจัดนิทรรศการของสถาบันจะจัดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. แสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดี ภูมิหลัง พัฒนาการทางสังคม และวัฒนธรรมของภาคใต้ ซึ่งมีศูนย์รวมการปกครองอำนาจหลายแห่ง เช่นอาณาจักรตามพรลิงค์ อาณาจักรศรีวิชัย อาณาจักรลังกาสุกะ และชนกลุ่มน้อยต่างๆ ในเขตภาคใต้ โดยจัดแบ่งเป็นห้องเล็กย่อยๆ ต่างๆ ในอาคารนามภุมรินทร์

- ห้องประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์	- ห้องวรรณกรรมท้องถิ่น
- ห้องลูกบิดและเครื่องประดับ	- ห้องเอกสารท้องถิ่น
- ห้องมัดและศาสตราวุธ	- ห้องพิพิธภัณฑ์เสียง
- ห้องอาชีพหลัก	- ห้องพิพิธภัณฑ์ภาพ
- ห้องเครื่องปั้นดินเผา	- ห้องทอผ้าพื้นเมือง
- ห้องจัดจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง	

2. เป็นพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา เป็นพิพิธภัณฑ์ พื้นบ้านของภาคใต้ที่มีเอกลักษณ์สำคัญของชุมชนกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงกลไกของการพัฒนา โดยจะจำแนกแต่ละส่วนย่อยออกตามกลุ่มของอาคารต่างๆ ประกอบด้วย

2.1 อาคารกลุ่มหลังคาบลานอ ประกอบด้วย

- ห้องเครื่องมือช่างไม้และงานศิลปหัตถกรรม
- ห้องกระต่ายขูดมะพร้าว
- ห้องการศึกษา (ประเพณีโบราณชาวใต้)
- ห้องการละเล่นพื้นบ้าน
- ห้องเครื่องตาม (เครื่องประทีป)
- ห้องเครื่องแก้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องอิสลามศึกษา

- ห้องธนาคารไทย

2.2 อาคารกลุ่มบ้านหลังคาปั้นหย่า ประกอบด้วย

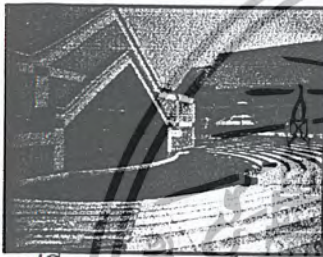
- ห้องศาสนา

- ห้องวัฒนธรรมไทยและโล่ห์

2.3 อาคารกลุ่มบ้านหลังคาจั่ว จัดแสดงวิถีชีวิตชาวบ้านภาคใต้โดยใช้

ตำนานหลวงพ่อกวนเหยียบน้ำทะเลเจ็ด เป็นตัวประกอบเรื่อง

3.1.3 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

รูปที่ 3.3 แสดงศูนย์วัฒน

ธรรมแห่งประเทศไทย

ที่ตั้ง : ถนนรัชดาภิเษก ห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

ขนาดที่ตั้ง : 22 ไร่

พื้นที่อาคาร : 21,000 ตารางเมตร

เจ้าของโครงการ : สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ

สถาปนิก : KUME ARCHITECT AND ENGINEER

ประวัติความเป็นมาของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุม เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2526 ให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดำเนินการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยขึ้น โดยรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในรูปของการให้เปล่า เพื่อก่อสร้างอาคารและการจัดหาอุปกรณ์ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 6.38 ร้อยล้านบาท รัฐบาลไทยรับผิดชอบในการจัดเตรียมที่ดินสำหรับการก่อสร้าง จัดสาธารณูปโภคและงบประมาณในการดำเนินการต่อไป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินวางศิลาฤกษ์อาคารศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2528 และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานนามหน่วยงานแห่งใหม่นี้ว่า "ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย" และชื่อภาษาอังกฤษว่า "THAILAND CULTURAL CENTRE"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเมื่อเริ่มแรกก่อตั้งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมศิลปากร ต่อมาในปีพุทธศักราช 2532 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทหน้าที่สำคัญทางด้านศิลปวัฒนธรรม คือ เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยสาขาต่าง ๆ แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทย ซึ่งจะมีผลให้คนไทยตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทย เกิดความหวงแหนทางมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และช่วยกันรักษาไว้เป็นศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของชาติสืบไป นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่สำหรับแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันในบรรดาประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย นอกจากจะมีบทบาทหน้าที่อันสำคัญในการเป็นแหล่งกลางของการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ – แล้วยังเป็นสถานที่สำหรับให้เช่าหรือบริการ เพื่อการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมที่เยาวชนและประชาชนสร้างสรรค์ขึ้น ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมสัมมนาระดับชาติและนานาชาติด้วย

- วัตถุประสงค์ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

1. เป็นศูนย์กลางให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยในสาขาต่างๆ แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทย
2. เป็นสถานที่สำหรับแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันในบรรดาประเทศต่างๆ ทั่วโลก
3. เป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ โดยให้เช่าหรือบริการเพื่อการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม

- แนวคิดการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมในปัจจุบัน (พ.ศ.2544)

แนวความคิดการบริหารและจัดการ ซึ่งเป็นการสนองวัตถุประสงค์ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

1. เน้นการบริหารงานและกิจกรรมที่ไม่เป็นการค้ากำไร แต่เน้นการดำเนินงานที่เสมอตัวในด้านรายรับ - รายจ่าย โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา แลกเปลี่ยน อนุรักษ์ และเพื่อการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมตามปรัชญาที่กำหนดไว้
2. เน้นการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมกลุ่มประชาชนทุกระดับ กิจกรรมที่หลากหลายในระดับชาติ อาทิการแสดงร่วมสมัย อนุรักษ์กิจกรรมที่สนับสนุนภารกิจของภาครัฐ (การแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

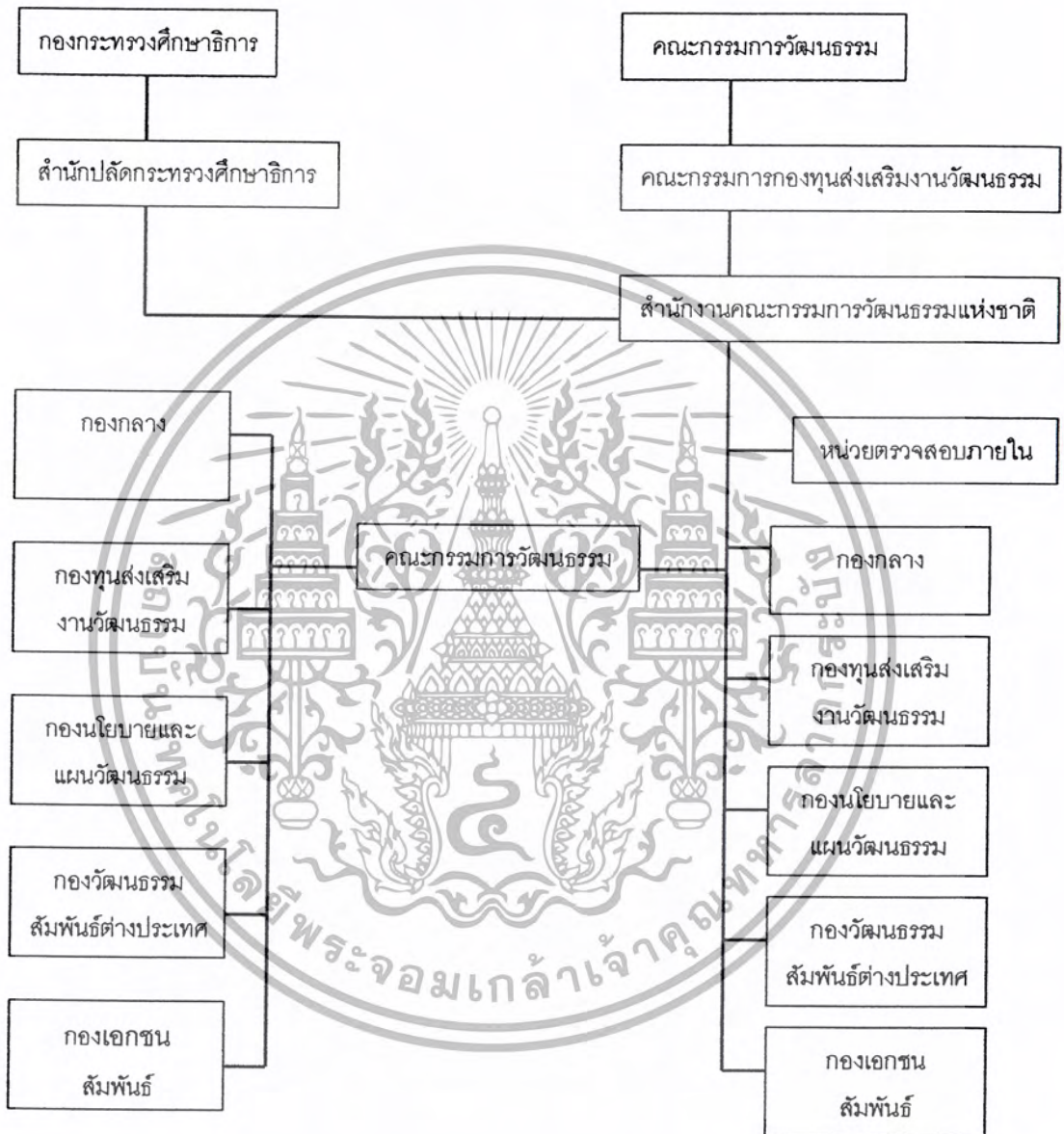
เฉลิมพระเกียรติ) กิจกรรมการแสดงร่วมกับสมาคมมูลนิธิ และกิจกรรมระดับนานาชาติที่เป็นทั้งลักษณะประจำชาติและสากล

3. การดำเนินกิจกรรมในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา วิจัย ร่วมกับคณะนักแสดงทั้งในและต่างประเทศ หน่วยงานการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาตามหลักการร่วมมือที่มีลักษณะสำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและโครงการที่ให้ใช้สถานที่แบบให้เปล่า จัดกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา วิจัย ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยมีศักยภาพทางด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และ เทคนิคการแสดง อย่างพร้อมมูลที่จะให้นักศึกษาและประชาชนผู้ใฝ่หาความรู้เฉพาะทาง เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ เพื่อนำไปประกอบอาชีพในด้านการแสดงโดยได้รับอนุเคราะห์จากบรรดานักแสดงจากต่างประเทศในประเทศ และวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญที่พร้อมที่จะถ่ายทอด

4. การกำหนดอัตราค่าเช่าศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย การคิดอัตราค่าเช่า คิดจากตัวเลขที่เป็นค่าใช้จ่ายจริง ทั้งนี้เพื่อเป็นโอกาสให้ทุกหน่วยงานเข้ามาใช้สถานที่ได้อย่างทั่วถึง ตามนโยบายว่าด้วยการสนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กล่าวคืออัตราที่กำหนดการเช่า ต้องต่ำกว่าภาคเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย¹

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ

¹ ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

• โครงสร้างการแบ่งสายงานและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

แผนภูมิที่ 3.2 แสดงการแบ่งงานและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในสถาบันวัฒนธรรมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

● อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย มีดังนี้		
1. ส่วนวิจัยและพัฒนา	12	อัตรา
1.1 ฝ่ายส่งเสริมและประสานงานวิจัย	6	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	6	อัตรา
1.2 โครงการวิจัย	6	อัตรา
- ผู้เชี่ยวชาญ	6	อัตรา
2. ส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	30	อัตรา
2.1 งานธุรการ	7	อัตรา
- หัวหน้างานธุรการ	3	อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3	อัตรา
2.2 ฝ่ายส่งเสริมกิจกรรมวัฒนธรรมไทย	6	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรมไทย	5	อัตรา
2.3 ฝ่ายวัฒนธรรมพื้นบ้าน	6	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	5	อัตรา
2.4 ฝ่ายศิลปินแห่งชาติและผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมไทย	5	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4	อัตรา
2.5 ฝ่ายวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา	5	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4	อัตรา
3. ส่วนการถ่ายทอดวัฒนธรรม	27	อัตรา
3.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป	7	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1	อัตรา
- บรรณารักษ์	1	อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	2	อัตรา
3.2 ฝ่าย 1	5	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4	อัตรา
3.3 ฝ่าย 2	5	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4	อัตรา
3.4 ฝ่าย 3	5	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4	อัตรา
3.5 ฝ่ายส่งเสริมศูนย์วัฒนธรรม	4	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	3	อัตรา
4. ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	17	อัตรา
4.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป	7	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	2	อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3	อัตรา
4.2 ฝ่ายศิลปกรรมแสดง	5	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4	อัตรา
4.3 ฝ่ายศิลปกรรม	5	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4	อัตรา
5. ส่วนไทยนิทัศน์	20	อัตรา
5.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป	7	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นักวิชาการวัฒนธรรม	1	อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3	อัตรา
5.2 หอไทยนิทัศน์	6	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	5	อัตรา
5.3 ฝ่ายนิทรรศการ	6	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	5	อัตรา
6. ศูนย์ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรม	25	อัตรา
6.1 ธุรการ	6	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3	อัตรา
6.2 ฝ่าย 1	4	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1	อัตรา
- นักประชาสัมพันธ์	2	อัตรา
6.3 ฝ่าย 2	4	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1	อัตรา
- นักประชาสัมพันธ์	2	อัตรา
6.2 ฝ่าย 3	4	อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1	อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1	อัตรา
- นักประชาสัมพันธ์	2	อัตรา
** รวมบุคลากรทั้งหมด	131	อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้ใช้ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

สถิติผู้เข้าใช้บริการของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ปีละประมาณ 317,000 คน ดังนี้

1) หอประชุมใหญ่ มีการจัดกิจกรรมปีละประมาณ 150 ครั้ง มีผู้เข้าชมการแสดงหรือร่วมกิจกรรมครั้งละประมาณ 1,500 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 225,000 คน

2) หอประชุมเล็ก มีการจัดกิจกรรมปีละประมาณ 300 ครั้ง มีผู้เข้าชมการแสดงหรือร่วมกิจกรรมครั้งละประมาณ 300 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 54,000 คน

3) ห้องสมุดวัฒนธรรม มีคนเข้าวันละประมาณ 60 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 18,000 คนปี

4) หอไทยนิทัศน์ สัปดาห์ละประมาณ 400 คน ปีละประมาณ 18,000 คนปี

- สถิติในการใช้สถานที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

1. หอประชุมใหญ่ ปีละประมาณ 300 วัน (รวมทั้งวันเตรียมงาน ซ้อมและวันแสดง)

2. หอประชุมเล็ก ปีละประมาณ 320 วัน (รวมทั้งวันเตรียมงาน ซ้อมและวันแสดง)

- อาคาร สถานที่สำคัญๆ และอุปกรณ์

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยตั้งอยู่บนถนนรัชดาภิเษก ซึ่งเป็นย่านธุรกิจการค้าแห่งใหม่ของกรุงเทพมหานคร ภายในศูนย์ฯ ประกอบด้วยอาคารสำคัญๆ คือ หอประชุมใหญ่ หอประชุมเล็ก อาคารศูนย์บริการข่าวสารทางวัฒนธรรม และอาคารรายรอบอื่นๆ ซึ่งในแต่ละอาคารเทียบพร้อมด้วยอุปกรณ์อันทันสมัย สามารถเสนองานด้านศิลปวัฒนธรรมได้อย่างสมบูรณ์แบบในหลายลักษณะ

- หอประชุมใหญ่	- ห้องนิทรรศการถาวร (ชั้น 2)
- หอประชุมเล็ก	- ห้องประชุมทางการศึกษา (ชั้น 2)
- โรงละครกลางแจ้ง	- ห้องสมุดวัฒนธรรม (ชั้น 3)
- อาคารนิทรรศการและ	
อาคารทางการศึกษา	- ติดต่อเช่า
- ลานเอนกประสงค์	- Additional Information
- ห้องนิทรรศการชั่วคราว (ชั้น 1)	- Management

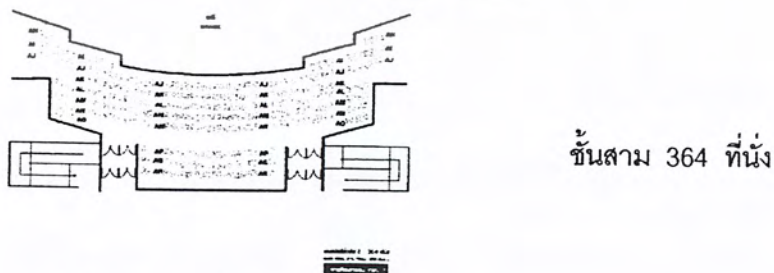
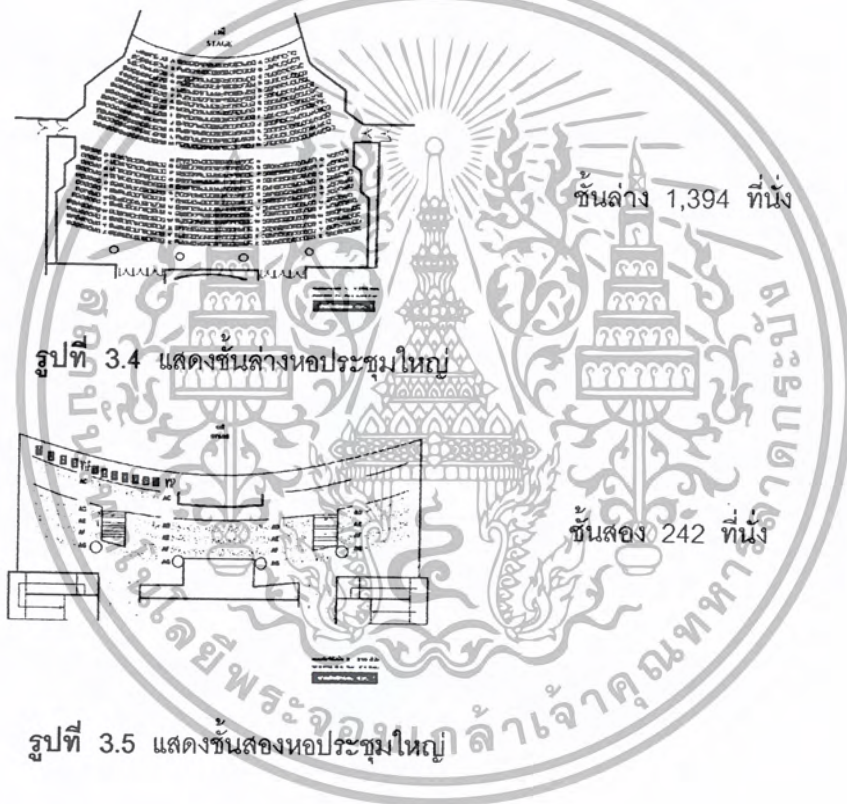
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

• องค์ประกอบ พื้นที่ใช้สอยและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

1). หอประชุมใหญ่

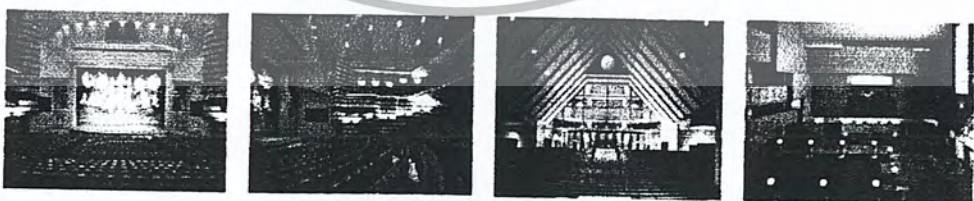
เป็นหอประชุมขนาด 2,000 ที่นั่ง ซึ่งได้รับการออกแบบและก่อสร้างอย่างดีเยี่ยมทางด้านคุณภาพของเสียง สำหรับใช้งานทางด้านการศึกษาทุกประเภท ตลอดจนการประชุมระดับนานาชาติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ที่นั่งในหอประชุมใหญ่ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เวทีใหญ่ มีขนาด
 - กว้าง 19.50 เมตร
 - สูง 11.00 เมตร
 - ลึก 16.00 เมตร
- เวทีสำหรับการแสดงของไทย มีขนาด
 - กว้าง 14.50 เมตร
 - สูง 9.50 เมตร
 - ลึก 14.50 เมตร
- เวทีหน้ามีความลึก 7.50 เมตร (รวมทั้งหลุมวงดุริยางค์ ซึ่งยกระดับเป็นเวทีได้)
- เมื่อจัดเวทีสำหรับแสดงดนตรีโดยติดแผงสะท้อนเสียง เวทีจะมีความลึก 18.00 เมตร
- บนเวทีใหญ่มีเวทียก 2 ชุด ขนาด 12 เมตร x 3.6 เมตร และ 2.7 เมตร x 1.8 เมตร ตามลำดับ
- อุปกรณ์ประกอบการแสดงติดตั้งไว้อย่างครบครันและทันสมัย เช่น ระบบม่านและฉากทุกประเภทตามมาตรฐานสากล ระบบแสงซึ่งควบคุมด้วยไมโครคอมพิวเตอร์ ระบบขยายเสียงที่สมบูรณ์แบบ สามารถถ่ายทอดการแปลภาษาของล่ามไปยังที่นั่งคนดูได้ถึง 4 ภาษาในขณะเดียวกัน มีเครื่องฉายภาพยนตร์ทั้งระบบ 16 มม. และ 35 มม.
- ส่วนบริการอื่นๆ ประกอบด้วย ห้องโถงและห้องรับรองระดับต่างๆ ห้องอาหารสำหรับบริการประชาชนทั่วไป ด้านหลังเวทีมีห้องฝึกซ้อม ห้องแต่งตัวขนาดต่างๆ รวม 7 ห้อง ห้องสำหรับไหว้ครูและห้องพักนักแสดง

รูปที่ 3.7 แสดงตัวอาคารของหอประชุมใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2). หอประชุมเล็ก

รูปที่ 3.8 แสดงที่นั่ง
หอประชุมเล็ก

เป็นหอประชุมอเนกประสงค์ ขนาด 2,000 ตารางเมตร สามารถปรับแต่งใช้งานได้หลายลักษณะ ตั้งแต่จัดการแสดง จัดการประชุมประเภทต่าง ๆ จัดนิทรรศการ และการเลี้ยงรับรอง เป็นต้น มีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

- ที่นั่ง จัดเป็นระบบอัฒจันทร์ชั่วคราว 240 ที่นั่ง ซึ่งสามารถพับเก็บได้ นอกจากนี้ยังสามารถตั้งเก้าอี้เพิ่มเติม หากตั้งเต็มพื้นที่ หอประชุมนี้จุได้ทั้งสิ้น 500 ที่นั่ง

- เวที เวทีมีกรอบขนาดความกว้าง 12 เมตร สูง 6 เมตร ลึก 6 เมตร

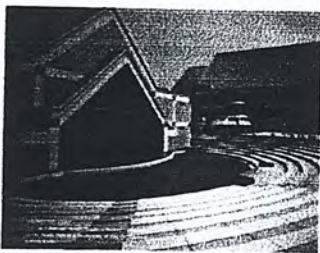
- อุปกรณ์การแสดง มีครบถ้วนเช่นเดียวกับหอประชุมใหญ่ และมีระบบปรับแต่งปริมาตรของห้อง และแผงสะท้อนเสียงที่สามารถปรับแต่งให้สอดคล้องกับปริมาตรของห้อง และการใช้สอย

- ส่วนบริการ ห้องโถง ร้านค้า ห้องเตรียมงานจัดเลี้ยงขนาดใหญ่ ห้องแต่งตัวนักแสดงขนาดต่าง ๆ รวม 7 ห้อง ซึ่งสามารถใช้งานร่วมกับโรงละครกลางแจ้งได้

รูปที่ 3.9 แสดงตัวอาคารของหอประชุมใหญ่

3). โรงละครกลางแจ้ง

รูปที่ 3.10 แสดงโรงละคร

ตั้งอยู่ด้านหลังของหอประชุมเล็ก ใช้สำหรับจัดการแสดงกลางแจ้งประเภทต่างๆ เช่น การแสดงดนตรี การแสดงการละเล่นพื้นเมืองและอื่น ๆ มีที่นั่ง สำหรับผู้ชมจำนวน 1,000 ที่นั่ง โดยมีห้องแต่งตัว และห้องพักผ่อนสำหรับนักแสดงอยู่ในส่วนหนึ่งของหอประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4). อาคารนิทรรศการและบริการทางการศึกษา

อาคารนิทรรศการและบริการทางการศึกษา เป็นอาคารแฝด 3 ชั้น สำหรับให้บริการการศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรมต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ชั้นที่ 1 ประกอบด้วย

* ศูนย์ส่งเสริมความคิดริเริ่มเด็กและเยาวชน เป็นสถานที่สำหรับฝึกฝนส่งเสริม และพัฒนาด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกาย และสุนทรียภาพตามวัย อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

* ห้องนิทรรศการชั่วคราว เป็นที่สำหรับจัดนิทรรศการชั่วคราว ทางด้านศิลปวัฒนธรรมหมุนเวียนไปตลอดทั้งปี

- ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

* ห้องนิทรรศการถาวร เป็นที่สำหรับจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชาติไทย ชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี และวิวัฒนาการของวัฒนธรรมที่ได้สืบมา เพื่อให้ประชาชนและเยาวชนได้เข้าใจในประวัติความเป็นมา และวิวัฒนาการอันสูงส่งของชนชาติไทย

* ห้องเกียรติคุณ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของห้องจัดนิทรรศการถาวร เป็นที่สำหรับจัดนิทรรศการเชิดชูเกียรติคุณ และประกาศเกียรติคุณบุคคลที่สมควรยกย่องในวงการศิลปวัฒนธรรมทั้งในอดีตและปัจจุบัน

* ห้องประชุมและห้องบรรยาย มีไว้บริการด้านการบรรยาย ประชุม สัมมนา การสาธิตต่างๆ พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัยรวม 7 ห้อง

- ชั้นที่ 3 ประกอบด้วย

* ศูนย์ภาษา เป็นศูนย์กลางในการเรียนภาษาไทย และภาษาต่างประเทศสำหรับผู้สนใจทั่วไป เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะและการพัฒนาตนเอง

5). ลานเอนกประสงค์

อยู่ระหว่างหอประชุมเล็กและหอประชุมใหญ่ ใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมได้อีกส่วนหนึ่ง เพราะมีลักษณะเป็นลานยกสูงและลานระดับต่ำ

6). ห้องนิทรรศการชั่วคราว (ชั้น 1)

เป็นห้องสำหรับจัดนิทรรศการหมุนเวียนทางด้านศิลปวัฒนธรรม ตามหัวข้อที่กำหนดและจัดนิทรรศการจากผู้ให้ความสนใจมาร่วมกันจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7). ห้องนิทรรศการถาวร (ชั้น 2)

จัดแสดงเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องด้วยวัฒนธรรมการชนชาติไทย มีเรื่องราวสำคัญๆ

คือ

- ความเป็นมาของชนชาติไทย
- ภูมิจักรวาล
- ภาษาและวรรณคดี
- การดำรงชีวิตของคนไทยและวัฒนธรรมข้าว
- ประเทศไทยกับโลก
- ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของชนชาติไทย

8). ห้องประชุมบริการทางการศึกษา (ชั้น 2)

ประกอบด้วย ห้องบรรยาย และห้องประชุม เปิดบริการตลอดทั้งปี เพื่อบริการ การบรรยาย การสาธิต การฝึกอบรม และสัมมนาทางวิชาการ ฯลฯ นอกจากนี้ยังประกอบด้วย ห้องฉายสไลด์มัลติวิชชั่น และห้องฝึกภาษาต่างประเทศ

9). ห้องสมุดวัฒนธรรม (ชั้น 3)

เป็นห้องสมุดที่เน้นข่าวสารและความรู้ทางด้านวัฒนธรรมโดยเฉพาะ เปิดบริการ ตลอดทั้งปีให้ประชาชนได้อ่านหนังสือ วารสาร และนิตยสารทางศิลปวัฒนธรรม มีบริการ หนังสือและข่าวสารรายวัน มีบริการให้ฟัง วิทยุเทปบันทึกภาพการแสดง ทีวีพอร์น ดนตรี และมี เทปโทรทัศน์ ทั้งด้านสารคดีและการบันเทิง ฯลฯ

- อิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ แนวความคิดและรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

- แนวความคิดในการวางผัง

กำหนดให้หอประชุมใหญ่อยู่ตรงกลางและหอประชุมเล็กและอาคารนิทรรศการ อยู่ด้านข้างเพื่อการโล่เรียงความสำคัญทั้งในด้านการใช้สอยและขนาดซึ่งจะมีผลดีในแง่ที่ว่าอาคาร นิทรรศการและหอประชุมใหญ่ทำให้เกิดความคล่องตัวในการระบายคนออกทั้งสองด้านถนน

- แนวความคิดในการใช้พื้นที่โล่งและภูมิสถาปัตยกรรม

การกระจายอาคารออกเป็นอาคารย่อยหลายอาคาร ทำให้เกิด Court ที่ใช้เป็น ลานกิจกรรมเชื่อมต่อกันไปทุกส่วน ทำให้เกิดบรรยากาศที่ร่มรื่นและเป็นการเดินผ่านกิจกรรมที่ ช่วยให้โครงการมีชีวิตชีวา ตามสภาพแวดล้อมที่ตั้งแล้วไม่มีทัศนียภาพที่งดงาม ดังนั้นจึงต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้างสภาพธรรมชาติเข้ามาปิดล้อมอาคารให้เกิดบรรยากาศของการพักผ่อนภายใน อย่างไรก็ตามที่
อยู่ภายนอกจะไม่สามารถรับรู้บรรยากาศภายในได้ เพราะการเชื่อมต่อระหว่างกิจกรรมกับถนนถูก
กันด้วยกำแพงสูงซึ่งจะทำให้พื้นที่สาธารณะไม่ประสบความสำเร็จ

- แนวความคิดในการจัดระบบสัญจรของโครงการ

การเข้าถึงจะแยกออกเป็น 2 ทางหลัก คือ ทางเข้าหลักจะเป็นลานเชื่อมกลาง
ทางเดินหลักที่มองเห็นเป็นหอประชุมใหญ่และศาลาไทย อีกทางหนึ่งคือทางรถยนต์ที่ผ่านจุดเริ่ม
ต้นของทางเดินหลักด้านหอประชุมเล็ก

การสัญจรเชื่อมองค์ประกอบต่างๆ จะมีทางสัญจรหลักเป็น ทางเดินมีหลังคา
คลุมตลอดแนวยาวเป็นเส้นทางเดียวที่สามารถเข้าถึงทุกส่วน ในด้านการใช้งานก็นับได้ว่าเป็นการ
จัดการสัญจรที่มีความคล่องตัวและเรียบง่าย แต่ในด้านความรู้สึกเมื่อมองไปตามทางเดินนี้จะไม่
พบจุดหมาย เมื่อถึงจุดที่เป็นทางเข้าจึงต้องสร้างลักษณะสำคัญเพื่อบ่งบอกทิศทาง

- แนวความคิดในการจัดแสดงและทางสัญจรภายในส่วนจัดแสดง

ระบบการจัดแสดงในส่วนนิทรรศการของส่วนหอไทยนิทัศน์เป็นการจัดแสดงระบบ
Room to Room Arrangement คือ จะมีลักษณะเป็นห้องต่อเนื่องกันโดยมีคอร์ดอยู่ตรงกลาง
ข้อดีของระบบนี้ คือ เป็นการจัดแบบง่าย ๆ ประหยัดเนื้อที่ ส่วนข้อเสีย คือ ถ้าใช้ในพิพิธภัณฑ์
ใหญ่ เมื่อปิดห้องใดห้องหนึ่งจะกระทบกระเทือนถึงห้องอื่นๆ ด้วย และไม่สามารถเลือกชมเฉพาะ
ส่วนได้ ระบบ การสัญจรภายในห้องแสดงจะใช้ระบบ Centralized System of Access ซึ่ง
ระบบนี้จะเป็นระบบที่บังคับทางเข้าออกให้อยู่ทางเดียวกัน ระบบนี้มีข้อดี คือ จะสะดวกในการ
ควบคุมดูแลและยังเป็นการกำหนดทางสัญจรให้เป็นระบบที่ไม่ซับซ้อน โดยปกติแล้วการจัดการ
ทางสัญจรระบบนี้จะแบ่งได้หลายแบบ แต่ในส่วนหอไทยนิทัศน์จะใช้แบบ A Rectilinear Circuit
คือ จะมีลักษณะเป็นการเคลื่อนที่ในแนวเส้นตรงโดยอาจจะสร้างความเอื้ออำนวยให้กับผู้เข้าชมได้
แต่ก็เป็นระบบที่เรียบง่ายที่สุดระบบหนึ่ง

- แนวความคิดในการออกแบบรูปทรงอาคาร

จากภายนอกสิ่งที่เห็นได้ชัด คือ หลังคาจั่วของหมู่อาคารในโครงการ ซึ่งต้องการ
สื่อถึงรูปแบบของสถาปัตยกรรมไทยที่มีหลังคาจั่วลาดเช่นเดียวกัน รูปทรงเป็นรูปทรงเรียบง่ายตาม
ปริมาตรการใช้สอยภายใน

- การเลือกที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

การเลือกที่ตั้งโครงการนั้นอยู่บนถนนแยกจากถนนรัชดาภิเษก ลึกเข้าไปประมาณ 60 เมตร โดยที่ดินเป็นการเช่าที่ของการรถไฟ ถนนรัชดาภิเษกมีขนาดความกว้างด้านละ 4 เลน เป็นบริเวณที่ตั้งที่เป็นย่านธุรกิจแห่งใหม่ของกรุงเทพฯ การเข้าถึงทางรถยนต์เป็นไปโดยสะดวก รวมถึงการเข้าถึงโดยระบบขนส่งมวลชน เช่น รถประจำทางและรถไฟฟ้าใต้ดินสาธารถูปโภค สาธารณูปการครบครัน

- ปัญหาและผลกระทบในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ปัญหาจากที่ตั้งและการจัดวางกิจกรรมทำให้ในวันธรรมดาไม่มีผู้มาใช้โครงการมากนัก ทำให้ไม่เกิดความมีชีวิตชีวา กล่าวคือ ที่ตั้งยังขาดสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการมาใช้โครงการในแง่การพักผ่อนหย่อนใจในด้านวัฒนธรรม เช่น สวนสาธารณะ ประกอบกับที่ตั้งที่ตั้ง แม้จะอยู่ในย่านธุรกิจแต่ไม่ได้อยู่บนถนนรัชดาสายหลัก ทำให้การเข้าถึงยากกว่าที่ควร

ในด้านการจัดวางอาคารที่ค่อนข้างจะปิดล้อมกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น ลานกิจกรรม เวทีกลางแจ้งไปอยู่ด้านในและด้านหลังทำให้ผู้ที่สัญจรไปมาไม่เห็นกิจกรรมนี้ ทำให้ไม่มีความดึงดูดใจที่จะเข้าใช้โครงการ

3.1.4 THE GETTY CENTER

รูปที่ 3.11 แสดง

THE GETTY CENTER

ที่ตั้ง : LOS ANGELES , CALIFORNIA

ขนาดที่ตั้ง : 110 เอเคอร์

พื้นที่อาคาร : -

เจ้าของโครงการ : The J,PAUL GETTY Trust, Los Angeles

สถาปนิก : RICHARD MEIER & PARTNERS

ปีที่ประกวดแบบ : 1984

ปีที่ก่อสร้าง : 1992 - 1997

งบประมาณ : 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- ประวัติความเป็นมาของ THE GETTY CENTER

J,PAUL GETTY เศรษฐีชาวอเมริกัน เริ่มซื้องานศิลปะชิ้นแรกในปี พ.ศ.1931 ผลงานดังกล่าวเป็นภาพวิวทิวทัศน์ เขียนโดย ยาน ฟาน โกเยน (JAN VAN GOYEN) ศิลปิน ดัตช์ เป็นงานที่ได้มาจากการประมูลงานที่เบอร์ลิน ในปี ค.ศ.1938 J,PAUL GETTY เริ่มสะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานศิลปะขึ้นมาเป็นเวลาถึง 16 ปีก่อนที่เขาจะเปิดพิพิธภัณฑ์แห่งแรกในปี ค.ศ.1954 ณ บ้านพักวันสุดสัปดาห์ของเขาที่อยู่ระหว่างเขตแดนลอสแอนเจลิสกับเมืองมาลิบู พิพิธภัณฑ์แห่งนี้มิได้เปิดให้สาธารณะชนเข้าชมทุกวัน ผู้ประสงค์จะเข้าชมพิพิธภัณฑ์ต้องติดต่อขออนุญาตเข้าชมงานได้เพียง 2 วันสัปดาห์ ในช่วงระยะเวลาที่ J,PAUL GETTY ได้ก่อตั้งกองทุนที่ไม่ได้มุ่งหวังผลประโยชน์และได้รับการยกเว้นภาษีเพื่อใช้ในการสนับสนุนพิพิธภัณฑ์ห้องแสดงงานศิลปะและห้องสมุดขึ้น วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนนี้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเพื่อขยายขอบข่ายของความรู้ทางด้านศิลปะและความรู้ทั่วไป ต่อมาในปี ค.ศ.1957 J,PAUL GETTY ได้ขยายสถานที่สำหรับติดตั้งผลงานศิลปะเพิ่มเติมอีก ในขณะที่ปริมาณผลงานในการสะสมของเขามีมากขึ้นเรื่อยๆ ผลงานดังกล่าวประกอบไปด้วยวัตถุโบราณ งานจิตรกรรม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปะประเภทตกรัตนศิลป์ของฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 18 ซึ่ง J,PAUL GETTY สะสมไว้นั้น ถือได้ว่าเป็นงานสะสมที่สำคัญที่สุดในอเมริกา ในช่วงปลายทศวรรษของปี ค.ศ. 1960 J,PAUL GETTY ต้องการที่จะสร้างพิพิธภัณฑ์ขึ้นใหม่ เขาได้จ้างสถาปนิกชาวอังกฤษ คือ สตีเฟน แกร์เรต (STEPHEN GARRETT) เป็นผู้ให้คำแนะนำ โดยให้สร้างพิพิธภัณฑ์ตามรูปแบบ Villa Dei Papiri บ้านแบบโรมัน ซึ่งอยู่ใกล้เมืองเนเปิล ซึ่งพบฝังอยู่ใต้ถ้ำถ้ำเมื่อครั้งที่ภูเขาไฟวิสุเวียระเบิด (A.D. 79) J,PAUL GETTY ใช้เงินถึง 17 ล้านดอลลาร์ ในการสร้างพิพิธภัณฑ์ และได้เปิดเป็นทางการในปี ค.ศ. 1974 โดยมีศิลปวัตถุโบราณจัดตั้งแสดงอยู่ชั้นแรก ส่วนงานจิตรกรรมและงานศิลปะประเภทตกรัตนศิลป์อยู่บนชั้นสอง

หลังจากที่ J,PAUL GETTY สิ้นชีวิตในปี ค.ศ. 1976 เขาได้ทิ้งเงินไว้เป็นจำนวน 700 ล้านดอลลาร์ ในสต็อกน้ำมัน ในปี ค.ศ. 1981 คณะกรรมการบริหารกองทุนของพิพิธภัณฑ์ได้แต่งตั้งให้นายฮาร์โรวด์ วิลเลียมส์ (HAROLD WILLIAMS) เป็นผู้บริหารกองทุนของพิพิธภัณฑ์ ได้แต่งตั้งให้ HAROLD WILLIAMS เป็นผู้บริหารมูลนิธิ J,PAUL GETTY ซึ่งต่อมาได้ก่อตั้งหน่วยงานซึ่งแยกออกเป็นสี่ส่วนเป็นหน่วยงานภายใต้การบริหารของกองทุน ได้แก่สถาบันวิจัยศิลปะและมนุษยวิทยา สถาบันการอนุรักษ์สถาบันสารสนเทศและสถาบันการศึกษาเพื่อศิลปะนอกเหนือจากนี้ในปี ค.ศ. 1984 ได้มีการดำเนินงานจัดให้ทุนและจัดตั้งสถาบันการจัดการพิพิธภัณฑ์เกิดขึ้นจากจุดนี้ทำให้เกิดการขยายขอบเขตและปริมาณการสะสมผลงานทางศิลปะมากขึ้น นาย HAROLD WILLIAMS และคณะกรรมการของกองทุนเริ่มเห็นว่าหน่วยงานต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นมาควรควรจะอยู่ในพื้นที่เดียวกัน จากความคิดนี้นำไปสู่การสร้างพิพิธภัณฑ์และสวนสาธารณะขึ้นใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อดึงดูดความสนใจของสาธารณชนและเพื่อให้ประชาชนทั่วไป รวมทั้งบรรดาผู้มีอาชีพเกี่ยวกับศิลปะแขนงต่างๆ และมนุษยวิทยาได้ทำงานร่วมกันในที่สุด

งานสะสมที่สำคัญของ J,PAUL GETTY แบ่งเป็นงานจิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะตกแต่ง ศิลปะวัตถุโบราณ ภาพเขียนประกอบหนังสือโบราณ งานวาดเส้นและภาพถ่าย

ค.ศ. 1983 มุลนิธิ J,PAUL GETTY ได้ซื้อที่ดิน 110 เอเคอร์ในเทือกเขา Bretwood L.A. และพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ 600 เอเคอร์ โดยรอบ และได้เชิญสถาปนิกชั้นนำ 33 องค์กรเข้าร่วมในการประกวดแบบ THE GETTY CENTER

ค.ศ. 1984 แบบของ RICHARD MEIER and PARTNERS ARCHITECTS ได้รับเลือกจากผู้เข้ารอบ 3 คนสุดท้าย (อีกสองบริษัท คือ Fumihiko Maki และ James Stirling + Michael Wilford)

ค.ศ. 1987 การทำงานเริ่มต้นโดยการสำรวจภูมิประเทศในบริเวณที่ตั้งโครงการ

ค.ศ. 1991 แบบของ RICHARD MEIER and PARTNERS ARCHITECTS เสร็จสมบูรณ์แบบ

ค.ศ. 1992 เริ่มการก่อสร้าง

- การออกแบบที่เชื่อมโยงกับเนื้อเมืองและภูมิทัศน์

มีการเปรียบเทียบโครงการนี้กับ Acropolis จำเหมือนกันในแง่ที่ว่า โครงการนี้ตั้งอยู่บนเนินเขาอันแสนพิเศษที่สามารถมองลงไปเห็นลอสแอนเจลิสและลอสแอนเจลิสก็มองเห็นมาเห็นได้จากทั้งเมือง คือ สามารถมองเห็นได้จากทุกจุดในเมืองได้เช่นเดียวกันแต่จะแตกต่างกันในด้านขนาดและการวางตัวอาคาร

THE GETTY CENTER ตั้งอยู่ในเขต Brentwood ขึ้นชื่อว่าเป็นเขตที่ร่ำรวยที่สุดเขตหนึ่งของเมืองลอสแอนเจลิส ตัวศูนย์ครอบคลุมบริเวณเนินเขาหนึ่งลูก ซึ่งทำให้โครงการเป็นเมืองบนเนินเขา RICHARD MEIER อาศัยเส้นกริดของเมืองกับเส้นโค้งของทางหลวงสาย 405 เป็นจุดเริ่มต้นในการวางผังให้เกิดความสัมพันธ์กับมุมมองของเมือง การกำหนดที่ว่างในโครงการที่มีการเปิดมุมมองระหว่างอาคารทำให้คอมเพล็กซ์ที่สร้างขึ้นมีความกลมกลืนไปกับธรรมชาติของเมืองที่รายล้อมไปด้วยภูเขาและมหาสมุทร

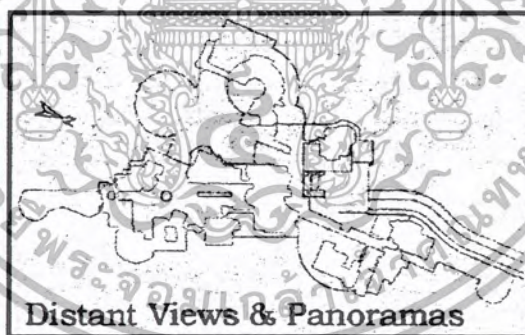
ที่ว่างที่นี้ให้ความรู้สึกใกล้ชิดและมีชีวิตจิตใจต่างกับภาพที่ผู้คนวาดไว้ในใจตอนที่มองเห็นศูนย์ในขณะที่ขับรถด้วยความเร็ว 40 ไมล์/ชั่วโมง บน Freeway ที่ว่างเปิดภายในและระหว่างตัวอาคารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมกับคน

ที่เข้ามา ที่ว่างของลานด้านหน้าและระเบียงจะเริ่มมีชีวิตชีวาขึ้นมา เมื่อผู้เข้ามาเยือนค้นพบความหลากหลายของที่ว่างต่างๆ ภายในศูนย์

- การจัดกลุ่มและแนวทางการออกแบบองค์ประกอบโครงการที่มีกลุ่มอาคารทางวัฒนธรรมหลายประเภทอยู่ด้วยกัน

โปรแกรมที่มีมากกว่าความเป็นพิพิธภัณฑ์เพียงอย่างเดียวของคุณนี้ถูกออกแบบให้เป็นอาคารลักษณะต่างกันวางตัวเป็นกลุ่มผังอยู่บนยอดเนินในลักษณะหลากหลาย แต่อยู่ภายใต้แนวความคิดหลักที่ว่า อาคารแต่ละหลังต้องมีลักษณะเฉพาะตัวเอง โดยที่สามารถเชื่อมต่อเข้าด้วยกันภายใต้ภาษาทางเรขาคณิตที่เป็นหนึ่งเดียว (Unifying geometrical language) การสอดประสานจึงเป็นหัวใจของแผนผังกลุ่มอาคารทั้งหมด

ประโยชน์ใช้สอยที่ต่างกันตั้งแต่พื้นที่สาธารณะอย่างสวนพิพิธภัณฑ์ที่เปิดสำหรับบุคคลทั่วไป พื้นที่ที่เปิดให้เฉพาะนักวิชาการหรือนักศึกษาเช่นสถาบันวิจัยไปจนถึงพื้นที่ของตัวมูลนิธิ ซึ่งจะมีตั้งแต่ผู้บริหารเท่านั้นที่จะเข้าไปได้ พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 7 แบบ อาคารที่มีลักษณะเฉพาะตัว 7 ประเภท ที่ว่างที่แปลกแตกต่างกันมากกว่า 7 แบบ วางเชื่อมต่อกันเข้าด้วยกริดเรขาคณิตของแผนผังและหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของโครงการนี้คือที่ว่างระหว่างอาคาร

รูปที่ 3.12 แสดงการจัดกลุ่มอาคาร THE GETTY CENTER

- การออกแบบองค์ประกอบที่สำคัญ
องค์ประกอบที่สำคัญและน่าสนใจ คือ ตัวพิพิธภัณฑ์ซึ่งมีแนวคิดในการออกแบบ

ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

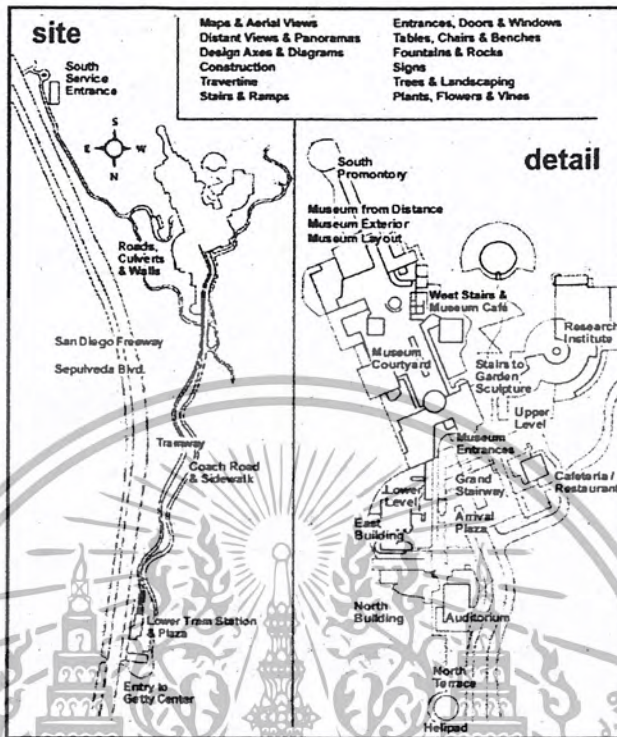
ตัวพิพิธภัณฑ์ไม่ได้อยู่ภายในอาคารหลังเดียว แต่แยกออกเป็น Pavillion 5 หลัง แต่ละหลังสูง 2 ชั้น เชื่อมต่อกับทางเดินและรวมกลุ่มกันอยู่รอบๆ Courtyard หลายแบบด้วยกัน ซึ่งทำให้เส้นทางสัญจรเกิดความอิสระซึ่งเป็นผลดีต่อการเดินชม

กล่าวคือ ผู้เข้าชมสามารถเลือกได้ว่าจะเข้าชมแบบไหนดี ผู้ชมอาจจะเดินผ่าน Pavillion ตามเข็มนาฬิกา ซึ่งจะสามารถดูงานในแต่ละ Collection ได้ตามลำดับ หรืออาจจะเดินตรงไปที่ Courtyard กลางและเริ่มต้นทางด้านขวาก่อนซึ่งเป็น Pavillion แสดงนิทรรศการชั่วคราวหรืออาจจะชมงานบางส่วนเป็นการเฉพาะก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องผ่านส่วนอื่นๆ

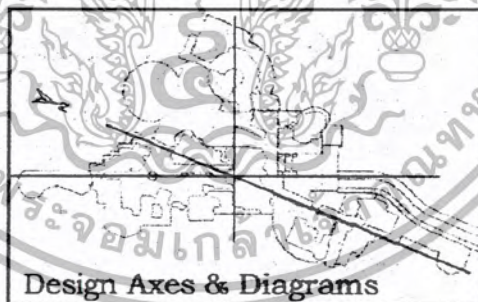
อีกความคิดหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การเข้าออกภายใน - ภายนอกได้อย่างสะดวก จากส่วนเข้าไปในห้องแสดงงานแล้วออกมาที่ส่วนได้อย่างง่าย ๆ ภายในที่แสดงงานมีแสงธรรมชาติส่องเข้ามาภายใน เดินออกมาด้านนอกก็จะเห็นภาพเมืองและภูมิทัศน์พิพิธภัณฑ์เปิดโอกาสให้ผู้เข้าชมมีสัมผัสกับงานศิลปะอย่างเต็มที่แต่ผู้เข้าชมก็จะมีคามตระหนักถึงเมืองลอสแอนเจลิสเช่นกัน

มีห้องแสดงงานสองแบบด้วยกัน คือ ห้องแสดงงานอยู่ระดับบน ที่รับแสงธรรมชาติได้โดยตรงระบบกระจกที่ใช้ปกคลุมพื้นที่แสดงงานจะช่วยกรองแสงธรรมชาติและปรับทัศนวิสัยภายในให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตามสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ห้องแสดงงานด้านบนนี้ยังเปิดสู่เฉลียงที่มีกระจกล้อมรอบอีกด้วย ส่วนห้องแสดงงานในระดับล่างส่วนใหญ่จะเป็นแสงประดิษฐ์ซึ่งเป็นห้องแสดงงานที่เป็นกราฟและศิลปะวัตถุ การจัดวางห้องแสดงงานขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ให้อยู่รอบลานกว้างทั้งภายใน - ภายนอก ทำให้ห้องแสดงงานแต่ละกลุ่มมีความรู้สึกเป็นส่วนของตัวเอง ผู้เข้าชมสามารถมองอาคารทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งเดียวหรือมองเป็น Pavillion หลายๆ หลังรวมกันก็ได้

ความเป็นอเมริกันของสถาปัตยกรรมที่ผู้ออกแบบสื่อออกมา คือ ความเปิดโล่ง ยืดหยุ่นได้ แสงเงาที่เกิดขึ้น THE GETTY CENTER นี้สร้างความผ่อนคลายให้กับผู้เข้าชมเวลาที่แสงส่องจ้า และมีหลายเวลาที่ดูเหมือนว่าบรรดาเสา บันได และสิ่งต่างๆ ใน THE GETTY CENTER จะทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์เสริมแสงเงามากกว่าจะเป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

รูปที่ 3.13 แสดงการออกแบบองค์ประกอบที่สำคัญอาคาร THE GETTY CENTER

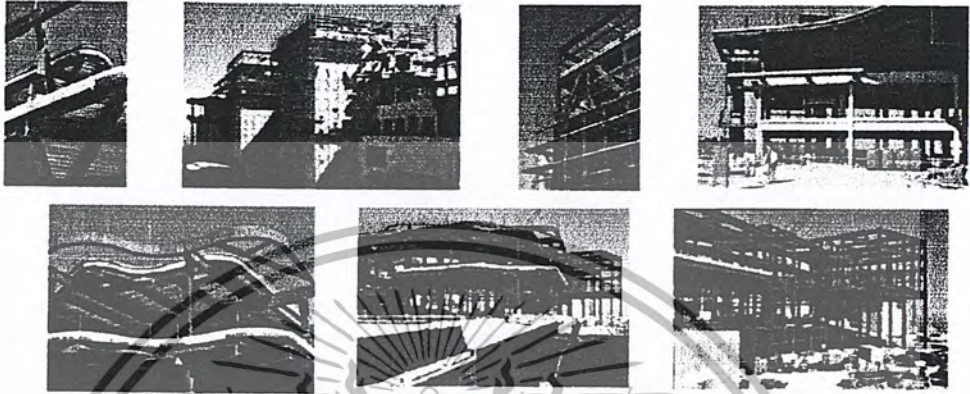
รูปที่ 3.14 แสดงการออกแบบแกนในการตั้งตัวอาคาร THE GETTY CENTER

- วัสดุที่ใช้ในโครงการ

RICHARD MEIER and PARTNERS ARCHITECTS ใช้แผ่นอลูมิเนียมสีชาอันเป็นเอกลักษณ์ แผ่นอลูมิเนียมสีเหลือง และหิน Travertine ยาวด้านละ 2 ฟุต 6 นิ้ว ซึ่งเป็นขนาดของ Modular อาคาร หิน Travertine สื่อถึงธรรมชาติของสถาบันแห่งนี้ คือ ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มันคง ถาวร แข็งแกร่งและทนทาน ในการติดตั้งหิน Travertine นั้น ใช้ระบบแบบยุโรปที่เรียกว่า Open – Joint Panels ซึ่งระบายน้ำเข้าสู่ผิวด้านใน ทำให้ห้องกันไม่ให้ผิวด้านนอกเป็นรอยต่าง

รูปที่ 3.15 แสดงวัสดุที่ใช้ในตัวอาคาร THE GETTY CENTER

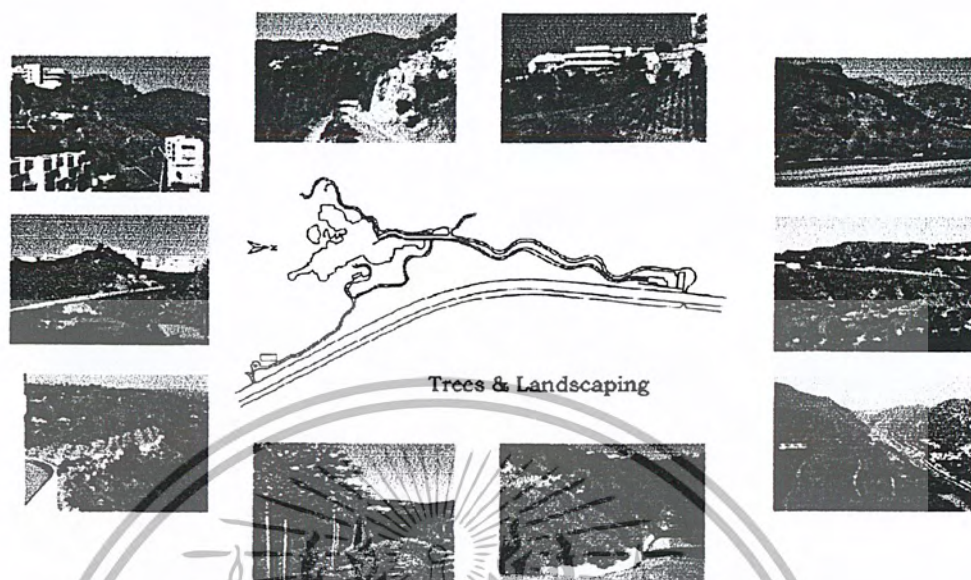
● สรุปผลการศึกษา

1. การวางผังเมือง

อาคารแต่ละหลังของ Getty Center มีความหลากหลายเป็นการวางตัวของกลุ่มผังอยู่บนยอดเนิน แต่อาคารทั้งหมดก็เชื่อมต่อเข้าด้วยกันได้เป็นอย่างดี ภายใต้ภาษาทางเรขาคณิตที่เป็นหนึ่งเดียว RICHARD MEIER and PARTNERS ARCHITECTS สามารถออกแบบพื้นที่ว่างสอดประสานกลุ่มอาคารอย่างน่าประทับใจ การออกแบบดังกล่าวนับเป็นหัวใจโครงการ

2. ด้านสุนทรียภาพ

อาคารทุกหลังมีความเชื่อมโยงกันทั้งวัสดุ รูปแบบทางสถาปัตยกรรม การออกแบบที่ว่าง แต่ทั้งโครงการไม่สามารถเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับที่ตั้งได้ จึงคล้ายกับโครงการเป็นคลังเก็บสิ่งของที่ตั้งอยู่เดียวดายบนเนินเขา

รูปที่ 3.16 แสดงวางผังเมือง ศูนย์ภาพของตัวอาคาร THE GETTY CENTER

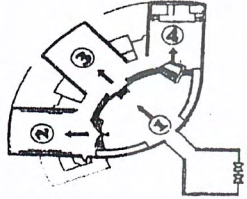

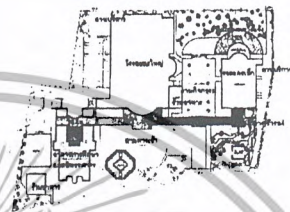
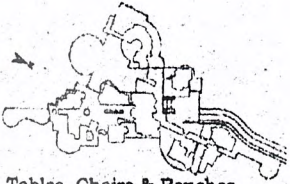
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

● การวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

<p>อาคารตัวอย่าง</p>	 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	 สถาบันทักษิณคดีศึกษา	 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	 THE GETTY CENTER
<p>กรณีศึกษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบอาคาร - การจัดวาง Zone และทางสัญจร - การจัดสวนนิทรรศการและห้องประชุม - ระบบการแสดง - การจัดกิจกรรมภายในโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบอาคาร - การจัดแสดงภายใน - รูปแบบทางสถาปัตยกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบอาคาร - การจัดวาง Zone และทางสัญจร - การจัดสวนนิทรรศการและห้องประชุม เวทีการแสดง - ระบบการแสดง - การจัดกิจกรรมภายในโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบอาคาร - ระบบการแสดง - การจัดกิจกรรมภายในโครงการ - Concept Design
<p>ที่ตั้ง</p>	<p>พระนครศรีอยุธยา</p>	<p>สงขลา</p>	<p>กรุงเทพมหานคร</p>	<p>LOS ANGELES,CALIFORNIA</p>

ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง (ต่อ)

<p>ระบบสัญจร</p>				 <p>Tables, Chairs & Benches</p>
<p>องค์ประกอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนแสดงนิทรรศการ - ห้องสมุด - ห้องประชุมสัมมนา - ส่วนบริหารโครงการ - ส่วน MAINTENANCE ,MECHANICAL 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารนวมินทร์ - อาคารกลุ่มบ้านหลังคาปลานอ - อาคารกลุ่มบ้านหลังคาปั้นหย่า - อาคารกลุ่มบ้านหลังคาจั่ว 	<ul style="list-style-type: none"> - หอประชุมใหญ่ - หอประชุมเล็ก - โรงละครกลางแจ้ง - หอไทยนิทัศน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวพิพิธภัณฑ์ไม่ได้อยู่ภายในอาคารหลังเดียว แต่แยกออกเป็น Pavillion 5 หลัง
<p>แนวความคิด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานประโยชน์ใช้สอยและศิลปะ - ใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย - มีสระน้ำเพื่อแสดงลักษณะทางภูมิศาสตร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบสถาปัตยกรรมภาคใต้ และทรงประยุกต์ แยกตามลักษณะการจัดแสดง 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานประโยชน์ใช้สอยและศิลปะ - ใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย - รูปแบบแยกตามลักษณะการจัดแสดง 	<ul style="list-style-type: none"> - เชื่อมโยงกับเนื้อเมืองและภูมิทัศน์ - อาคารแต่ละหลังต้องมีลักษณะเฉพาะตัวเอง - ความเปิดโล่ง ยืดหยุ่นได้ แสงเงาที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง (ต่อ)

<p>ขนาดของที่ว่าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่สีเขียวปลูกต้นไม้ - สระน้ำด้านหน้าโครงการ - ลานจอดรถ 	<ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งที่ว่างตามลักษณะของที่ตั้งและการจัดแสดง ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มอาคารส่วนต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่สีเขียวปลูกต้นไม้ - การแบ่งที่ว่างตามลักษณะของที่ตั้งและการจัดแสดง - ลานจอดรถ - ลานเอนกประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ที่ว่างที่แปลกแตกต่างกันมากกว่า 7 แบบ - ความเปิดโล่ง ยืดหยุ่นได้ แสงเงาที่เกิดขึ้น
<p>การจัดกิจกรรม</p>		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนแสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดี - ส่วนพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์วิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - หอประชุมใหญ่ - หอประชุมเล็ก - โรงละครกลางแจ้ง - อาคารนิทรรศการและอาคารทางการศึกษา - ลานเอนกประสงค์ - ห้องนิทรรศการชั่วคราว (ชั้น 1) - ห้องนิทรรศการถาวร (ชั้น 2) - ห้องประชุมทางการศึกษา (ชั้น 2) - ห้องสมุดวัฒนธรรม (ชั้น 3) 	<ul style="list-style-type: none"> - Pavillion 5 หลัง - จัดวางห้องแสดงงานขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ให้อยู่รอบลานกว้างทั้งภายใน – ภายนอก
<p>ลักษณะเด่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดแสดงน่าสนใจ - รูปแบบอาคารประยุกต์รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย - มีการใช้น้ำเป็นส่วนประกอบของอาคาร 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดแสดงเป็นลำดับเรื่องราว - แสดงวิถีชีวิตของคนพื้นถิ่น - ลักษณะสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องจัดแสดงประชุมใหญ่และเล็กน่าสนใจ - รูปแบบอาคารประยุกต์รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารลักษณะต่างกันอย่างตัว เป็นกลุ่มผังอยู่บนยอดเนิน - เชื่อมโยงกับเนื้อเมืองและภูมิทัศน์

ตารางที่ 3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง (ต่อ)

รูปทรงอาคาร	- สถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย	- สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นภาคใต้ และไทยประยุกต์	- สถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย	- การวางตัวของกลุ่มผังอยู่บน ยอดเนิน
ระบบโครงสร้าง	 - โครงสร้างส่วนใหญ่เป็น คอนกรีตเสริมเหล็ก	 - โครงสร้างส่วนใหญ่เป็น คอนกรีตเสริมเหล็ก	 - โครงสร้างส่วนใหญ่เป็น คอนกรีตเสริมเหล็ก	 - แพลนลุมิเนียมสีขาว - อาคาร หิน Travertine
การใช้แสงสว่าง	- ใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสง ประดิษฐ์ - แสงประดิษฐ์ใช้ในการจัด นิทรรศการ	- ใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสง ประดิษฐ์ - แสงประดิษฐ์ใช้ในการจัด นิทรรศการ	- ใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสง ประดิษฐ์ - แสงประดิษฐ์ใช้ในการจัด นิทรรศการ	- ใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสง ประดิษฐ์ - แสงประดิษฐ์ใช้ในการจัด นิทรรศการ
เทคนิคการจัดแสดง	- ใช้แสง สี เสียงประกอบการ แสดง ทำให้การดูน่าสนใจ	- แสดงประวัติศาสตร์และโบราณ คดี - ส่วนพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านแยกเป็น กลุ่มอาคาร	- ใช้แสง สี เสียงประกอบการ แสดง ทำให้การดูน่าสนใจ - มีการแยกส่วนในการจัดแสดง ศิลปวัฒนธรรม	- ระบบกระจกที่ใช้ปกคลุมพื้นที่ แสดงงานจะช่วยกรองแสงธรรม ชาติและปรับทัศนวิสัยภายใน

3.2 การวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการ

3.2.1 การดำเนินงานของโครงการ

จากการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและกรมศิลปากร ได้เล็งเห็นว่า จะทำการสำรวจจัดทำโครงการดังกล่าว เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว การบำรุงบำรุงวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นถิ่นของเกาะสมุยและบริเวณรอบข้าง สร้างอาชีพของคนในท้องถิ่น ทำการเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรม การดำรงชีวิตแบบไทยๆ สิ่งปลูกสร้าง อาคารบ้านเรือนของชาวบ้านบนเกาะและรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นรักษา และเกิดการการท่องเที่ยวของดั้งเดิมและศิลปวัฒนธรรม และหัตถกรรมพื้นถิ่นของตนเอง โดยอาศัยการท่องเที่ยวของเกาะสมุยที่เป็นที่รู้จักกันดีของนักท่องเที่ยวและผู้เข้ามาเยี่ยมเยือนให้รู้จักในลักษณะที่ดี การรณรงค์และการท่องเที่ยวที่ปลูกจิตสำนึกต่องานศิลปวัฒนธรรมให้คนที่ได้พบเห็น มีวัตถุประสงค์หลักคือ

1. เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ทางด้านวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน
2. กระจายรายได้สู่คนในท้องถิ่น
3. เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ของนักวิชาการ นักวิจัย ศิลปิน รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ
4. เผยแพร่ความรู้แก่ผู้สนใจ
5. ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางด้านเชิงวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน

การดำเนินงานของศูนย์ฯ สามารถแบ่งหน่วยงานภายในได้เป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั้งหมดของศูนย์ฯ รวมทั้งการบริหารงานด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ภายในศูนย์ฯ บำรุงรักษาศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ การดำเนินงานตามนโยบาย ออกระเบียบที่จะนำมาใช้กับศูนย์ฯ แบ่งออกเป็น 7 หน่วยงาน

- ฝ่ายบริหารงาน
- ธุรการ
- งานแผนงานและโครงการ
- งานการเงินและบัญชี
- งานวัสดุ
- งานพิมพ์เอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- งานสารบรรณ

2. ฝ่ายบริการ ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานผลิตสื่อของศูนย์ฯ การจัดนิทรรศการต่างๆ ภายในศูนย์ฯ งานทางด้านการจัดแสดงต่างๆ ของทางศูนย์ฯ และผู้ที่เข้ามาติดต่อขอใช้ รวมไปถึงงานทางด้านฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะในศูนย์ฯ งานทางด้านวิชาการ ความรู้ และร้านค้าที่มีอยู่ภายในศูนย์ฯ ทั้งหมด แบ่งออกเป็น 6 หน่วยงาน

- งานนิทรรศการทั่วไป
- งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ
- งานด้านเทคนิคและการจัดแสดง
- งานผลิตสื่อวัฒนธรรมและหัตถกรรม
- งานทางด้านวิชาการ
- งานบริการพิเศษ

3. ฝ่ายส่งเสริม ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานทางด้านการตลาด ประชาสัมพันธ์และวางแผนโปรแกรมด้านการตลาดสู่ภายนอก ผลิตเอกสารเกี่ยวกับการโปรโมทของศูนย์ฯ การให้บริการด้านการท่องเที่ยวของเกาะสมุยและของจังหวัดรวมไปถึงการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างคร่ำๆ การให้ข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านของศูนย์ฯ แบ่งออกเป็น 4 หน่วยงาน

- ฝ่ายการตลาด
- ประชาสัมพันธ์และวางแผนโปรแกรมด้านโฆษณา
- งานผลิตเอกสารและบริการด้านการท่องเที่ยว
- ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านของเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังโครงสร้างของการบริหารงาน

แผนภูมิที่ 3.3 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์วัฒนธรรมและนิตถกรรมพื้นบ้าน

อ.เกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้เข้าใช้โครงการ

3.2.2.1 การวิเคราะห์ประเภทผู้เข้าใช้โครงการ

จากการศึกษาอาคารตัวอย่างสามารถแบ่งประเภทผู้เข้าใช้โครงการศูนย์ฯ ได้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่างๆ ของโครงการ ประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ดังนี้

- ฝ่ายบริหาร
- ฝ่ายบริการ
- ฝ่ายส่งเสริม

2. ผู้ใช้บริการ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการนั้นมีหลายลักษณะซึ่งได้แก่ ผู้เข้าชมในส่วนของการแสดงงาน ผู้เข้าชมการแสดง ผู้เข้ารับกรอบรม โดยการเข้ารับบริการนั้นอาจเข้ามาใช้สอยแล้วกลับ หรืออาจใช้บริการประเภทอื่นประกอบด้วย พฤติกรรมโดยทั่วไป

1. ผู้เข้าชมส่วนแสดงงาน ผู้เข้าชมมีลักษณะการเดินทางมา ซึ่งอาจมีการมาเดี่ยวๆ หรือเป็นหมู่คณะโดยการเดินทางนั้นก็ทั้งที่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถรับจ้าง ทั้งรถยนต์และมอเตอร์ไซด์ มาโดยรถบัส หรือรถทัวร์ ซึ่งโครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวได้เปิดให้บริการแก่ผู้เข้าชมส่วนแสดงงานตั้งแต่เวลา 8.00 - 17.00 น. (ยกเว้นวันจันทร์)

2. ผู้เข้าชมศิลปการแสดงประเภทต่างๆ ผู้เข้าชมในส่วนนี้จะคล้ายๆ กับผู้เข้าชมในพวกแรก แต่ก็จะมีในส่วนของการแสดงในยามค่ำคืนต่อจากเวลาปกติตั้งแต่ 19.00 - 21.00 น. โดยจะมีเฉพาะในวันอังคาร, พุธ และศุกร์, เสาร์, อาทิตย์

3. ผู้เข้าประชุมและสัมมนา ส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. ผู้เข้ามาติดต่อราชการ ผู้มาติดต่อกับศูนย์ฯ อาจจะมาติดต่อราชการเพื่อทำเอกสาร ขอข้อมูล ขอคำแนะนำต่างๆ เข้าฟังบรรยาย ประชุมทางวิชาการ หรือติดต่อเพื่อนำนักเรียน นักศึกษาเข้าชมเป็นหมู่คณะ และติดต่องานด้านอื่นๆ จำนวนการเข้าใช้โครงการของกลุ่มนี้มีจำนวนไม่แน่นอน จึงไม่สามารถระบุได้ชัดเจน

ประเภทของผู้เข้าใช้บริการ

1. นักเรียน, นักศึกษา, ครู, อาจารย์ การเข้าชมของเยาวชน นักเรียน นักศึกษา กลุ่มบุคคลนี้มีจำนวนมากและจะมาเป็นหมู่คณะโดยตรงของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นจำนวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณกลุ่มละ 40 - 50 คน เนื่องจากโรงเรียนและสถานศึกษาจะมีขนาดไม่ใหญ่โตนัก เพราะอยู่บนเกาะประชากรในพื้นที่จริงๆ มีจำนวนไม่มากนัก จุดมุ่งหมายของกลุ่มนี้ คือ ต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่จัดแสดง พร้อมกับความเพลิดเพลินไปกับเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งมีความต้องการการบรรยาย และเอกสารประกอบเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ต่อไป

2. นักท่องเที่ยว การเข้าชมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาเองหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ และอาจมีมากันเป็นหมู่คณะ การเข้าชมของบุคคลประเภทนี้เป็นพวกมุ่งหาความสำคัญจากการชมเป็นสำคัญ เป็นผู้สนับสนุนในการเงินของศูนย์มากที่สุด แต่ส่วนใหญ่จะมาเที่ยวชมเพียงครั้งเดียวแล้วจากไป แต่ก็ยังมีบางคนตั้งใจในส่วนของ การแสดงและของหัตถกรรมพื้นบ้าน ในบางลักษณะอาจมีการติดต่อในการสั่งซื้อของที่ขาย หรือของที่ระลึกภายในศูนย์ฯ เอง อีกทั้งกลุ่มนี้จะได้เดินทางมาที่เดียว คือ เดินทางไปที่อื่นก่อนหรือจะเดินทางต่อไปที่อื่น ส่วนใหญ่มักเข้าชมในวันธรรมดามากกว่าวันเสาร์ - อาทิตย์

3. ประชาชนทั่วไป ส่วนใหญ่อาจจะเป็นผู้ที่ไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่จัดแสดงภายในศูนย์ฯ ส่วนใหญ่ต้องการความเพลิดเพลินมากกว่า บุคคลกลุ่มนี้ทางศูนย์ฯ จะจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อแนะนำให้บุคคลกลุ่มนี้ได้ซาบซึ้งถึงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง โดยมากนิยมเข้าชมในวันหยุดงาน หรือหยุดสัปดาห์

4. ผู้สนใจพิเศษ หรือผู้เชี่ยวชาญ การเข้าชมของกลุ่มนี้ โดยทั่วไปจะมุ่งดูเรื่องราววัตถุในศูนย์ฯ ให้มากที่สุด โดยไม่คำนึงถึงการแสดง แสง สี เท่าไรนัก จุดประสงค์เพื่อทำการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เป็นประโยชน์ต่อศูนย์ฯ ในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการค้นคว้าเรื่องราวทางวิชาการอีกด้วย ผู้เข้าชมกลุ่มนี้อาจจะมาในช่วงการอบรมสัมมนา หรือความสนใจพิเศษในการศึกษาความรู้

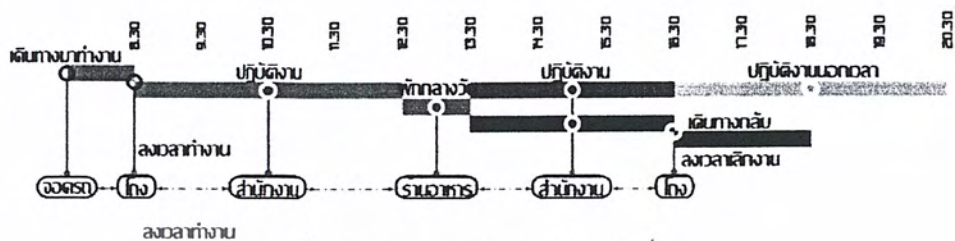
3.2.2.2 การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

พฤติกรรมผู้ใช้เป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของศูนย์ฯ ซึ่งจากการศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่างที่เป็นโครงการประเภทเดียวกันสามารถสรุปพฤติกรรมผู้ใช้โครงการกลุ่มต่างๆ ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่างๆ ของศูนย์ฯ ซึ่งเป็นลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งพนักงานประจำร้านค้า ช่างเทคนิค พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ และบุคลากรบางตำแหน่งอาจมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีกำหนดเวลาเลิกงานที่ต่างจากฝ่ายอื่นๆ โดยให้มาทำงานล่วงเวลา สามารถสรุปพฤติกรรมโดยทั่วไปได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

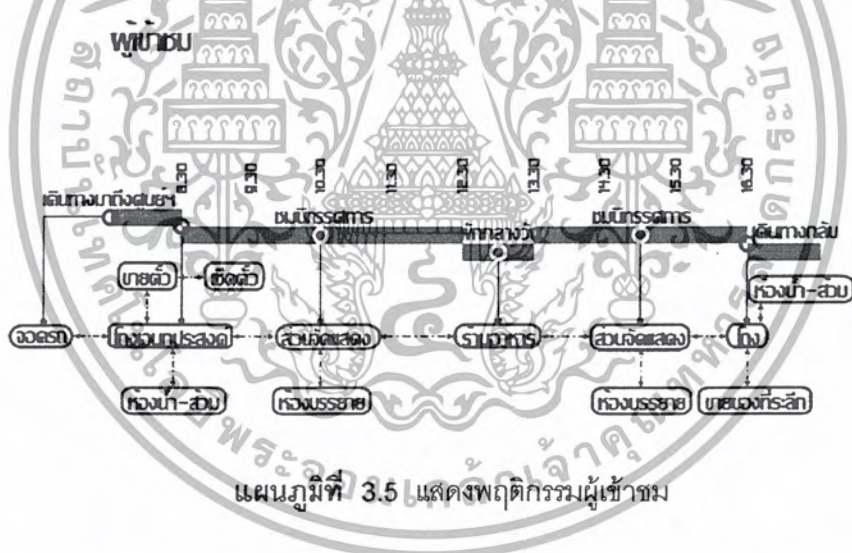
เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ

แผนภูมิที่ 3.4 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่

2. พฤติกรรมของผู้เข้าชม ซึ่งรูปแบบของพฤติกรรมจะแยกออกได้ดังนี้

- ผู้เข้าชมที่มาเป็นส่วนตัว
- ผู้เข้าชมที่เข้ามาเป็นหมู่คณะ

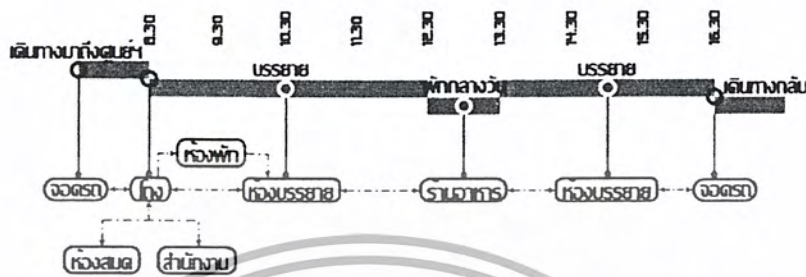
แผนภูมิที่ 3.5 แสดงพฤติกรรมผู้เข้าชม

3. พฤติกรรมของผู้มาติดต่อ ,ศึกษาค้นคว้า ซึ่งรูปแบบของพฤติกรรมจะแยกออกได้ดังนี้

- นักวิชาการ
- ผู้เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักวิชาการ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญต่างๆ

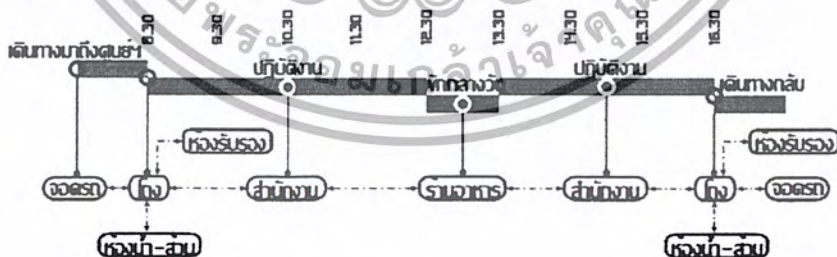

แผนภูมิที่ 3.6 แสดงพฤติกรรมนักวิชาการ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญต่างๆ

4. พฤติกรรมของแขกหรือบุคคลสำคัญ อาจจะมาติดต่อเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ หรือเป็นแขกรับเชิญ หรือเป็นประธานในพิธีต่างๆ ซึ่งจะต้องพบกับเจ้าหน้าที่ของคุณฯ โดยตรง โดยจะเรียงลำดับพฤติกรรม ดังนี้

- เข้าสู่โถงต้อนรับของคุณฯ เพื่อติดต่อสอบถาม หรือยืนยันหนังสือเข้าพบเจ้าหน้าที่ของคุณฯ หรือตรงไปยังส่วนกิจกรรม เพื่อติดต่อธุรกิจโดยตรง
- เมื่อติดต่อธุรกิจกับเจ้าหน้าที่เสร็จแล้ว ก็ออกไปยังส่วนอื่นๆ ต่อไป

พบติดต่อราชการ

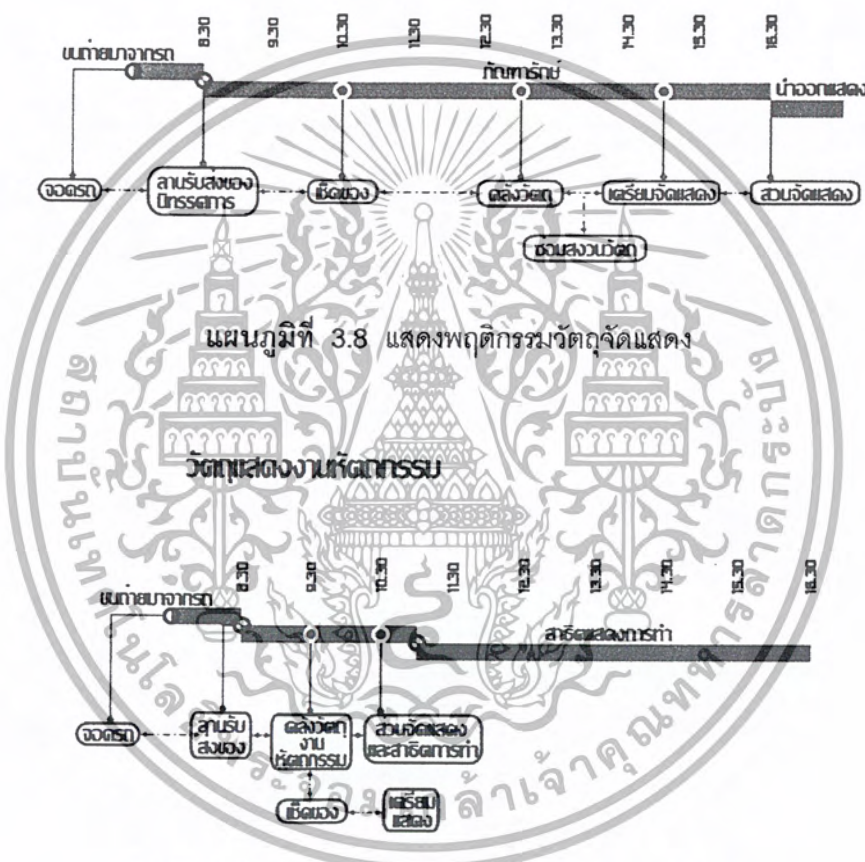

แผนภูมิที่ 3.7 แสดงพฤติกรรมผู้มาติดต่อราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. พฤติกรรมของวัตถุจัดแสดง จะต้องผ่านการตรวจจากเจ้าหน้าที่ก่อนจะนำไปแยกงาน เพื่อแกะหีบห่อ ถ่ายรูป ทำทะเบียนเป็นหลักฐาน หากชำรุดเสียหาย จะส่งไปซ่อมสงวนรักษาหลัง การซ่อมจะส่งไปยังคลังเพื่อเป็นวัตถุคัดเลือกนำออกแสดง

วัตถุจัดแสดง

แผนภูมิที่ 3.9 แสดงพฤติกรรมวัตถุแสดงงานหัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 การเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ

บุคลากร	ศูนย์ศึกษาอายุรยา	ศูนย์วัฒนธรรมฯ อ.เกาะสมุย
1. ฝ่ายบริหาร - ธุรการ		
1.1 งานบริหาร		
- ผู้อำนวยการ	1	1
- รองผู้อำนวยการ	1	1
- เลขานุการ	1	1
1.2 งานธุรการ		
- หัวหน้างานธุรการ	1	1
- เจ้าหน้าที่สารบรรณ	2	2
- เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	2	2
- พนักงานสารนิเทศ	2	1
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	1	1
- นิเทศสัมพันธ์	1	-
- เจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร	1	2
2. ฝ่ายบริการ		
2.1 งานอาคารสถานที่		
- หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่	1	1
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	3	4
- ยามรักษาการณ์ภายในอาคาร	3	3
- นักการภารโรง	3	3
- คนสวน	2	3
- พนักงานขับรถ	2	2
2.2 งานทางด้านวิชาการ		
* งานศึกษาค้นคว้าวิจัย		
- หัวหน้างานค้นคว้าวิจัย	1	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ (ต่อ)

- นักวิชาการทางประวัติศาสตร์	2	2
- ภัณฑารักษ์	1	1
- เจ้าหน้าที่ตรวจรับวัตถุ	1	1
- เจ้าหน้าที่เก็บและบรรจุ	1	1
- เจ้าหน้าที่ถ่ายภาพ	1	1
* งานซ่อมสงวนวัตถุ		
- หัวหน้าซ่อมสงวนวัตถุ	1	1
- นักวิทยาศาสตร์	2	2
- นักวิชาการ	1	2
- นักอนุรักษ์	1	1
- เจ้าหน้าที่ซ่อมแซม	2	1
* งานดูแลเกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้าน		
- หัวหน้าดูแลเกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้าน	-	1
- เจ้าหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้าน	-	2
- เจ้าหน้าที่อนุรักษ์	-	2
* งานบริการการศึกษา		
- บรรณารักษ์	1	1
- ผู้ช่วยบรรณารักษ์	1	1
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2	2
- เจ้าหน้าที่สารสนเทศ	2	2
- เจ้าหน้าที่การศึกษา	2	2
- เจ้าหน้าที่จำหน่ายเอกสาร , ของที่ระลึก	1	1
- เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1	1
- เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตร	1	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ (ต่อ)

2.3 งานนิทรรศการทั่วไป		
- หัวหน้างานจัดแสดง	1	1
- นักวิทยาศาสตร์	1	-
- นักวิชาการ	1	1
- ผู้ช่วยนักวิชาการ	1	1
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	1	1
2.4 งานเทคนิค		
- หัวหน้างานเทคนิค	1	1
* งานศิลปกรรม		
- หัวหน้างานศิลปกรรม	1	1
- มัณฑนากร	1	1
- ช่างเขียนแบบ	1	1
- ช่างทำหุ่นจำลอง	2	2
- จิตรกร	1	1
* วิศวกรรม		
- หัวหน้างานวิศวกรรม	1	1
- ช่างเทคนิคไฟฟ้า	1	1
- ช่างเทคนิคเครื่องปรับอากาศ	2	2
- ช่างเครื่อง	1	1
* งานช่างทั่วไป		
- หัวหน้างานช่าง	1	1
- ช่างไม้	2	2
- ช่างโลหะ	1	1
- ช่างสี	1	1
* งานโสต		
- หัวหน้างานโสต	1	1
- ช่างเทคนิคแสง	1	1
- ช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ (ต่อ)

- เจ้าหน้าที่ฉายภาพยนตร์	1	1
- เจ้าหน้าที่ถ่ายภาพ	1	1
2.5. งานผลิตสื่อ		
- หัวหน้างานผลิตสื่อ	-	1
- เจ้าหน้าที่งานผลิตสื่อ	-	2
2.6. งานบริการพิเศษ		
- หัวหน้าควบคุมในการเช่าพื้นที่	-	1
ขายและจัดแสดงโชว์		
- เจ้าหน้าที่ควบคุมในการเช่าพื้นที่	-	2
ขายและจัดแสดงโชว์		
3. ฝ่ายส่งเสริม		
- หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	-	1
- เจ้าหน้าที่งานด้านการตลาดและ	-	3
เผยแพร่ข่าวสาร		
- เจ้าหน้าที่งานด้านประชาสัมพันธ์	-	3
- วิทยากร	-	2
- เจ้าหน้าที่พัฒนาบุคลากร	-	2
- นักวิชาการ	-	2
- เจ้าหน้าที่ผลิตเอกสารและ	-	3
บริการข่าวสารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว		
- เจ้าหน้าที่แหล่งข้อมูลด้าน	-	2
วัฒนธรรมและนันทกรรมพื้นบ้าน		
- เจ้าหน้าที่จำหน่ายเอกสาร	-	2
และของที่ระลึก		
- เจ้าหน้าที่รับฝากของ	-	1
- เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตรผ่าน	-	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครง (ต่อ)

ประตูและส่วนแสดงการละเล่น		
---------------------------	--	--

สรุปการเปรียบเทียบ จำนวนบุคลากรทั้งหมด

1. ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	105	อัตรา
2. ศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย	120	อัตรา

** (เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ต่อโครงการจึงจำเป็นต้องเพิ่ม บุคลากรตามความ

เหมาะสม)

3.2.4 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
1. ฝ่ายบริหาร		
1.1 งานบริหาร		
- ผู้อำนวยการ	1	- เป็นผู้บริหาร รับผิดชอบและควบคุมโครงการทั้งหมด วางแผนพัฒนาการโครงการ จัดหางบประมาณและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- รองผู้อำนวยการ	1	- เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการในการบริหารงาน ควบคุมดูแลฝ่ายต่างๆ
- เลขานุการ	1	- เป็นผู้ติดต่อ ร่างจดหมาย ทำสถิติผลงาน ทำรายงานการประชุม จัดเป็นข้อมูลข่าวสารต่างๆ
1.2 งานธุรการ		
- หัวหน้างานธุรการ	1	- ควบคุมการทำงานของธุรการทั้งหมด
- เจ้าหน้าที่สารบรรณ	2	- ทำหน้าที่รับ - ส่งเรื่องราวและเอกสารฝ่ายต่างๆ ตลอดจนจัดเก็บรวบรวมเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ
- เจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชี	2	- ดำเนินการขออนุมัติเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายหมวดต่างๆ ประจำปี
- พนักงานสารนิเทศ	1	- เผยแพร่ข้อมูลสถิติ
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	1	- ดูแลควบคุมเบิกจ่ายวัสดุภายในและตรวจสอบบัญชีพัสดุ
- เจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร	2	- พิมพ์เอกสารต่างๆ ภายในฝ่าย
2. ฝ่ายบริการ		
2.1 งานอาคารสถานที่		
- หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่	1	- รับผิดชอบการวางแผนและงบประมาณ
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	4	- ควบคุมดูแลให้อาคารสถานที่เป็นระเบียบเรียบร้อย
- ยามรักษาการณ์	3	- ปฏิบัติงานดูแลอาคารสถานที่ภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)

- นักการภารโรง	3	- ดูแลรักษาความสะอาด ส่วนจัดแสดง และภายในอาคารทั่วไป
- คนสวน	3	- ดูแลตกแต่งบำรุงรักษาภูมิทัศน์ทั้งภายใน - ภายนอกอาคาร
- พนักงานขับรถ	2	- ทำหน้าที่ขับรถติดต่อ - ส่งของ
2.2 งานทางด้านวิชาการ		
* งานศึกษาค้นคว้าวิจัย		
- หัวหน้าค้นคว้าวิจัย	1	- ควบคุม บริหาร และวางแผนการทำงาน ค้นคว้าทางด้านวิชาการ
- นักวิชาการทางประวัติศาสตร์	2	- รับผิดชอบในการศึกษาค้นคว้า วิจัย ให้ข้อมูลทางวิชาการและบรรยายแก่นักศึกษา
- พนักงานพิมพ์ดีด	1	- จัดพิมพ์เอกสาร - บทความทางวิชาการ
* งานทะเบียนวัดถุ		
- หัวหน้างานทะเบียนวัดถุ	1	- ดูแลรับผิดชอบ ตรวจสอบการเข้าออกวัดถุ
- เจ้าหน้าที่งานทะเบียนวัดถุ	3	- ลงทะเบียนติดบัตรประจำวัดถุทะเบียน ตรวจสอบสภาพวัดถุทุกชั้น บันทึกลงหลักฐาน
- ภัณฑารักษ์	1	- ควบคุมดูแลตรวจสอบโบราณวัตถุ
- เจ้าหน้าที่ตรวจรับวัดถุ	1	- ตรวจรับวัดถุเข้า - ออก
- เจ้าหน้าที่เก็บและบรรจุ	1	- บรรจุและเก็บหีบห่อวัดถุที่นำเข้า - ออกจากศูนย์ฯ
- เจ้าหน้าที่ถ่ายภาพ	1	- บันทึกภาพวัดถุเพื่อบันทึกเก็บเป็นข้อมูล
* งานซ่อมสงวนวัดถุ		
- หัวหน้างานซ่อมสงวนวัดถุ	1	- ดูแลรับผิดชอบการปรับปรุง ซ่อมแซม และสงวนรักษา
- นักวิทยาศาสตร์	2	- วิเคราะห์เพื่อสงวนรักษาวัตถุที่ชำรุด โดยเทคนิคทางวิทยาศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)

- นักวิชาการ	2	- ศึกษาค้นคว้า วิจัยให้ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับ ศิลปะ โบราณวัตถุ
- นักอนุรักษ์	1	- ซ่อมสงวนรักษาวัตถุที่ผ่านการตรวจวิเคราะห์ แล้วพร้อมที่แสดงและเก็บรักษา
- เจ้าหน้าที่ซ่อมสงวน	1	- ช่วยงานซ่อมสงวนรักษาและอนุรักษ์
* งานดูแลเกี่ยวกับ หัตถกรรมพื้นบ้าน		
- หัวหน้าฝ่ายดูแลเกี่ยว กับหัตถกรรมพื้นบ้าน	1	- ดูแลรับผิดชอบการปรับปรุง ซ่อมแซม และ สงวนรักษาหัตถกรรมพื้นบ้าน
- เจ้าหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับ หัตถกรรมพื้นบ้าน	2	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้านในศูนย์ฯ
- เจ้าหน้าที่อนุรักษ์ หัตถกรรมพื้นบ้าน	2	- ให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือแก่ชาวบ้าน อนุรักษ์ และรวบรวมงานทางด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน
* งานบริการการศึกษา		
- บรรณารักษ์	1	- ดูแลควบคุมด้านงานบริการการศึกษา
- ผู้ช่วยบรรณารักษ์	1	- รวบรวมจัดซื้อหนังสือ และกิจกรรมห้องสมุด
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2	- บริการด้านการใช้ห้องสมุด จัดหาหนังสือและ บริการภายในห้องสมุด
- เจ้าหน้าที่สารสนเทศ หัตถกรรม	2	- ควบคุมงานสารสนเทศหัตถกรรม
- เจ้าหน้าที่การศึกษา	2	- ให้ความรู้แก่ผู้สนใจ
- เจ้าหน้าที่จำหน่าย เอกสาร, ของที่ระลึก	1	- จัดจำหน่ายเอกสาร และของที่ระลึก
- เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1	- รับฝากของสำหรับผู้เข้าชมและผู้มาติดต่อ
- เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตร	1	- รับผิดชอบการจำหน่ายบัตรเข้าชมตามอัตรา
2.3 งานนิทรรศการทั่วไป		
- หัวหน้างานจัดแสดง	1	- รับผิดชอบงานจัดแสดงงานนิทรรศการ รับงาน มาจากหัวหน้าฝ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)

- นักวิทยาศาสตร์	1	- ทำหน้าที่วิเคราะห์การจัดแสดง
- นักวิชาการ	1	- รับผิดชอบการวางแผนและกำหนดเรื่องราว รายการแสดงนิทรรศการ การทำงานประสานกับหัวหน้าฝ่ายศิลปกรรมและฝ่ายอื่นๆ
- ผู้ช่วยนักวิชาการ	1	- ปฏิบัติตามคำสั่งภัณฑารักษ์ ช่วยควบคุมการจัดนิทรรศการและช่วยวางแผนงานการจัดนิทรรศการ
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	1	- ช่วยพิมพ์เอกสารและผลงานการประชุมสัมมนา
2.4 งานเทคนิค		
2.4.1 งานเทคนิคการแสดง		
- หัวหน้างานเทคนิค	1	- รับผิดชอบงานด้านเทคนิคต่างๆ ของศูนย์ฯ และทำงานประสานงานกับส่วนทำงานอื่นๆ ของศูนย์ฯ
* ศิลปกรรม		
- หัวหน้างานศิลปกรรม	1	- รับผิดชอบงานออกแบบ การจัดนิทรรศการ และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง ทำงานประสานกับภัณฑารักษ์ ตลอดจนทำงานประสานกับฝ่ายอื่นๆ
- มัณฑนากร	1	- รับผิดชอบงานออกแบบตามแผนการจัดนิทรรศการและควบคุมงานด้านศิลป์
- ช่างเขียนแบบ	1	- รับผิดชอบงานด้านโครงการ อาคารการออกแบบ
- ช่างทำหุ่นจำลอง	2	- ปฏิบัติงานปูนปั้น หุ่นจำลอง และซ่อมแซมหุ่นจำลอง
- จิตรกร	1	- เขียนฉาก ออกแบบฉาก ออกแบบสี แสง
* วิศวกรรม		
- หัวหน้างานวิศวกรรม	1	- รับผิดชอบงานวิศวกรรมภายในศูนย์ฯ
- ช่างเทคนิคไฟฟ้า	1	- ปฏิบัติงานไฟฟ้าภายในอาคารและนอกอาคาร ดูแลและตรวจสอบ ซ่อมแซมเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)

		ฟ้าเมื่อเกิดชำรุด
- ช่างเทคนิคเครื่องปรับอากาศ	2	- ดูแลบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศภายในอาคาร
- ช่างเครื่อง	1	- ดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์ ซ่อมแซมเครื่องยนต์ภายในศูนย์ฯ
* งานช่างทั่วไป		
- หัวหน้างานช่าง	1	- ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ช่างต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าฝ่าย
- ช่างไม้	2	- ปฏิบัติงานไม้ในการจัดแสดงและนิทรรศการตลอดจนซ่อมแซมอาคาร วัสดุอุปกรณ์ส่วนที่เป็นไม้
- ช่างโลหะ	1	- ปฏิบัติงานโลหะ ในการจัดแสดงและนิทรรศการตลอดจนซ่อมแซมอาคาร
- ช่างสี	1	- ปฏิบัติงานทาสี จัดแสดงนิทรรศการ
2.4.2 งานโสต		
- หัวหน้างานโสต	1	- รับผิดชอบงานฉายภาพยนตร์ จัดงานโสตฯ การเรียนรู้ การสอน อบรม จัดเจ้าหน้าที่เทคนิคแสงและเสียง ช่วยจัดนิทรรศการ
- ช่างเทคนิคแสง	1	- บริการด้านเทคนิค ควบคุมแสง
- ช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	- บริการเทคนิค กวาร์ใช้อุปกรณ์ขยายเสียง และตรวจซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการจัดแสดงภายในศูนย์ฯ
- เจ้าหน้าที่ฉายภาพยนตร์	2	- ควบคุมดูแลอุปกรณ์ฉายภาพยนตร์
- เจ้าหน้าที่ถ่ายภาพ	1	- ถ่ายภาพ วีดีโอ โบราณวัตถุ และด้านถ่ายภาพของศูนย์ฯ ตลอดจนการอัดล้างรูปภาพ
2.5 งานผลิตสื่อ		
- หัวหน้างานผลิตสื่อ	1	- ควบคุมดูแลการทำงานและตรวจสอบงานผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)

- เจ้าหน้าที่งานผลิตสื่อ	2	สื่อวัฒนธรรมและหัตถกรรม - ช่วยดูแลด้านหัตถกรรม สื่อภาพยนตร์ สไลด์ วิดีโอ และจัดจำหน่ายสื่อของทางศูนย์ฯ
2.6 งานบริการพิเศษ		
- หัวหน้าควบคุมในการเข้าพื้นที่ขายและจัดแสดงโชว์	1	- ควบคุมดูแลการทำงานและตรวจสอบในการเข้าพื้นที่ขายและจัดแสดงโชว์
- เจ้าหน้าที่ควบคุมในการเข้าพื้นที่ขายและจัดแสดงโชว์	2	- ช่วยดูแลและตรวจสอบในการเข้าพื้นที่ขายและจัดแสดงโชว์
3. ฝ่ายส่งเสริม		
- หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	1	- ควบคุม บริหาร และวางแผนการทำงานฝ่ายส่งเสริมภายในศูนย์ฯ
- เจ้าหน้าที่งานด้านการตลาดและเผยแพร่ข่าวสาร	3	- จัดทำรายการโฆษณา ติดต่อสื่อมวลชนเพื่อการจัดแสดงโชว์และเผยแพร่ข่าวสารต่างๆของโครงการ
- เจ้าหน้าที่งานด้านประชาสัมพันธ์	3	- รับผิดชอบด้านประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร เก็บสถิติต่างๆ
- วิทยากร	2	- เป็นผู้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าชมและบรรยายกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์ฯ
- เจ้าหน้าที่พัฒนาบุคลากร	2	- พัฒนาอบรมบุคลากร
- นักวิชาการ	2	- เป็นผู้บรรยายให้ความรู้
- เจ้าหน้าที่ผลิตเอกสารและบริการข่าวสารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	3	- รับผิดชอบเกี่ยวกับงานผลิตเอกสารและข่าวสารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
- เจ้าหน้าที่แหล่งข้อมูลด้านวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน	2	- รับผิดชอบเกี่ยวกับงานข้อมูลด้านวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร (ต่อ)

- เจ้าหน้าที่จำหน่ายเอกสารและของที่ระลึก	2	- เจ้าหน้าที่จำหน่ายเอกสารสิ่งพิมพ์และของที่ระลึกของโครงการ
- เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1	- รับฝากของ
- เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตรผ่านประตูและส่วนแสดงการละเล่น	2	- เจ้าหน้าที่บัตรผ่านประตู

สรุปอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และบุคลากรของศูนย์ฯ ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร	12	อัตรา
2. ฝ่ายบริการ	85	อัตรา
3. ฝ่ายส่งเสริม	23	อัตรา
รวม	120	อัตรา

พื้นที่ของโครงการ

การหาขนาดพื้นที่ของโครงการในส่วนต่างๆ

ตารางที่ 3.4 แสดงส่วนใช้สอยต่างๆ ในโครงการ

FUNCTION	ประโยชน์ใช้สอย
1. ส่วนนิทรรศการ	- แสดงงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งงานถาวรและถาวรชั่วคราวของศูนย์ฯ
2. ส่วนบริหาร - อธิการ	- บริหารงานต่างๆ ของศูนย์ฯ ติดต่องาน และเอกสารต่างๆ
3. โถงทางเข้า	- โถงต้อนรับ ขยายบัตร ประชาสัมพันธ์ พักคอย บริการในการใช้ข้อมูลทางการท่องเที่ยว
4. ส่วนการแสดงในร่ม	- จัดแสดงการละเล่นต่างๆ และการประชุมสัมมนาทางวิชาการ
5. ส่วนการแสดงกลางแจ้ง	- จัดแสดงการละเล่นและวัฒนธรรมต่างๆ ที่ต้องได้รับบรรยากาศของสภาพแวดล้อมเข้าช่วย
6. ห้องอาหาร	- เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว ผู้เยี่ยมชม และบุคลากรภายในศูนย์
7. ส่วนจำหน่ายสินค้า	- เพื่อจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของคนในท้องถิ่น และมีการสาธิตการผลิตแก่นักท่องเที่ยวได้ชม
8. ฝ่ายอาคารสถานที่	- ส่วนบริการทั่วไปและงานระบบอาคารต่างๆ
9. ที่จอดรถ	- บริการแก่นักท่องเที่ยวและบุคลากรภายในศูนย์ฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดกิจกรรมการแสดง

กิจกรรมดำเนินงานการแสดงจะจัดขึ้นในวันทุกๆวัน หรือมีหน่วยงานของเอกชนต่างๆ เข้ามาขอเช่าในการเปิดการแสดง โดยจะให้มีการหมุนเวียนไปเรื่อยๆ การกำหนดจัดการแสดงอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

1. การแสดงแบบเอกลักษณ์ท้องถิ่น ได้แก่ หนังสืตละสูง มโนราห์
2. การแสดงแบบรวมวัฒนธรรมของภาคใต้ เช่น การละเล่นในแต่ละที่และต่างจังหวัด ของภาคใต้
3. การแสดงแบบสากล เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่มีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานโดยการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของต่างประเทศ ซึ่งมีการจัดตามเทศกาลและในบางครั้งคราว สืบส่วนการแสดงประเภทต่างๆ ในรอบ 1 ปี แบ่งได้ดังนี้¹

- ประเภทการแสดงแบบเอกลักษณ์ท้องถิ่น	65	%
- ประเภทการแสดงแบบสากล	10	%
- ประเภทการแสดงประจำชาติ	5	%
- ประเภทการจัดกิจกรรม และงานนิทรรศการต่างๆ	25	%

ส่วนงานนิทรรศการ (EXHIBITION) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. นิทรรศการถาวร จะแสดงงานในเรื่องราวทางศิลปวัฒนธรรม 2 ด้าน
 - ประวัติศาสตร์
 - ศิลปวัฒนธรรม
 - ขนบธรรมเนียมประเพณี
 - สถาปัตยกรรม
2. นิทรรศการชั่วคราว จะจัดแสดงงานโดยเปลี่ยนไปตามช่วงเวลา และกำหนดเวลา อาจจะมีการใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรม ดังนี้
 - แสดงงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมบนเกาะสมุย
 - จัดประกวด และแสดงผลงานด้านศิลปหัตถกรรมแขนงต่างๆ
 - ประกาศเกียรติคุณผู้มีชื่อเสียงด้านวัฒนธรรมและหัตถกรรม
 - จัดแสดงงานประกอบกับงานในส่วนอื่นๆ
 - ให้เช่าพื้นที่สำหรับการแสดงงาน

¹ ที่มา : จากการวิเคราะห์จากสถาบันทักษิณคดีศึกษา

3. นิทรรศการกลางแจ้ง

- สถาปัตยกรรมท้องถิ่นภาคใต้
- ลักษณะความเป็นอยู่
- การทำมาหากิน

3.2.5 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

เกณฑ์ในการใช้กำหนดพื้นที่ใช้สอย

การพิจารณาเพื่อกำหนดพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆ ของศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมภาคใต้ ซึ่งได้พิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้

- A - ARCHITECT DATA
- B - TIME SAVER STANDARD
- C - HUMAN MATRIC
- D - เกณฑ์มาตรฐานอาคารราชการ พ.ศ. 2521
- E - การวิเคราะห์และเปรียบเทียบจากอาคารตัวอย่าง
การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนบริหาร
1. ห้องผู้อำนวยการ 20 ตร.ม./คน
 2. ห้องรับรอง 16 ตร.ม./คน
 3. ส่วนงานเลขานุการ 10.36 ตร.ม./คน
 4. ห้องน้ำ - ส้วม

ตารางที่ 3.5 แสดงอัตราสุขภัณฑ์/จำนวนคนในอาคารสาธารณะ

จำนวน	ส้วม (WC.)		โถปัสสาวะ (UR.)		อ่างล้างหน้า (LV.)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1 - 200	2	3	2		1	1
201 - 400	3	4	2		2	2
401 - 600	1	5	4		3	3
601 - 800	5	6	5		4	4
801 - 1000	6	7	6		5	5

ตารางที่ 3.6 แสดงอัตราสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในสำนักงาน

จำนวนคนไม่เกิน	ส้วม (WC.)	โถปัสสาวะ (UR.)	อ่างล้างหน้า (LV.)
25	1	2	1
50	2	4	2
100	3	3	3
เศษเกิน 50	1	1	1
เศษเกิน 20	1	1	1

5. ตู้เก็บเอกสาร 0.95/1 พื้นที่

6. พื้นที่พิมพ์งานพิมพ์ดีด 1.80/1 พื้นที่

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนบริการสาธารณะ

1. โถงเอนกประสงค์และโถงต้อนรับ

จำนวนผู้เข้าชมโครงการ = 1,098 คน/วัน
จากจำนวนผู้เข้าชม

มาตรฐานอาคารราชการ ที่พักรอ 0.64 ตร.ม./คน

ดังนั้น พื้นที่โถงเอนกประสงค์และโถงต้อนรับ = $1,098/0.64$

= 1871.87 ตร.ม.

2. พื้นที่ติดต่อประชาสัมพันธ์ 3.09 ตร.ม./พื้นที่

3. พื้นที่จำหน่ายตั๋ว 3.06 ตร.ม./พื้นที่

4. ส่วนจำหน่ายของที่ระลึก 4.5 ตร.ม./พื้นที่

5. พื้นที่ฝากสัมภาระ 6.25 ตร.ม./ 1 พื้นที่

6. ส่วนรักษาความปลอดภัย 1.60 ตร.ม./พื้นที่

7. พื้นที่จอดรถ

7.1 ที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล 12 ตร.ม./พื้นที่

7.2 ที่จอดรถจักรยานยนต์ 32 ตร.ม./พื้นที่

7.3 ที่จอดรถจักรยานยนต์ 48 ตร.ม./พื้นที่

7.4 ที่จอดรถจักรยานยนต์และรถจักรยาน 2 ตร.ม./พื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. ที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล

คิดจากพื้นที่อาคารทั้งหมดที่ใช้ประกอบกิจกรรมในอาคารรวมกัน

พื้นที่ประกอบกิจกรรมทั้งหมด = 13,050

คิดที่จอดรถ 120 ตร.ม./คัน = 13,050/120 = 108 คัน

ที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล 12 ตร.ม./พื้นที่ = 12 x 108 = 1296 ตร.ม.

ข. ที่จอดรถบัส (60 คน/คัน)

คิดจากผู้เข้าชมสูงสุด = 400 คน

ดังนั้น พื้นที่จอดรถบัส = 6 คัน

เมื่อจำนวนที่จอดรถบัส 50 % = 3 คัน

พื้นที่จอดรถบัส = 9 คัน

พื้นที่จอดรถบัส 48 ตร.ม. = 432 ตร.ม.

ค. ที่จอดรถจักรยานยนต์

จำนวนผู้เข้าชมสูงสุดใน 1 วัน มีดังนี้

- เจ้าหน้าที่	120	อัตรา
- ผู้เข้าชม	1,098	คน/วัน
รวม	1,218	คน

จากสถิติของสวัสดิการสังคมกรุงเทพฯ ได้แบ่งอัตราส่วนของจำนวนที่จอดรถจักรยานยนต์ 10 % ของจำนวนผู้ใช้ จากจำนวนผู้ใช้ 1,218 คน

- จะต้องมีจำนวนที่จอดรถจักรยานยนต์ = 80 คัน

ดังนั้น ที่จอดรถจักรยานยนต์ 80 คัน ใช้พื้นที่คันละ 2 ตร.ม. = 160 ตร.ม.

ง. ที่จอดรถเจ้าหน้าที่

1. ส่วนบริหาร 600 ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ 120 ตร.ม./คัน = 5 คัน

2. ส่วนบริการสาธารณะ 1813 ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ 120 ตร.ม./คัน = 15 คัน

3. ส่วนบริการการศึกษาและเผยแพร่ 1218 ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ 120 ตร.ม./คัน

= 10 คัน

4. ส่วนเทคนิค 525 ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ 120 ตร.ม./คัน = 4 คัน

5. ส่วนนิทรรศการ 4209 ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ 120 ตร.ม./คัน = 35 คัน

6. ส่วนโรงละคร 4691 ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ 120 ตร.ม./คัน = 39 คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปจำนวนที่จอดรถเจ้าหน้าที่	=	108	คัน
สรุปพื้นที่จอดรถเจ้าหน้าที่	12x108	=	1296 ตร.ม

จ. ที่จอดรถบริการ

กำหนดจากการเปรียบเทียบโครงการประเภทเดียวกัน

- ที่จอดรถราชการของพิพิธภัณฑ์ 2 คัน ใช้พื้นที่คันละ 24 ตร.ม.=	48	ตร.ม
- ที่จอดรถบริการอาคาร 5 คัน ใช้พื้นที่คันละ 24 ตร.ม	=	120 ตร.ม
- ที่จอดรถขนส่งของทางด้านผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรม 2 คัน ใช้พื้นที่คันละ 24 ตร.ม	=	48 ตร.ม

8. ส่วนร้านอาหาร

ส่วนรับประทานอาหารผู้ใช้

จากจำนวนผู้เข้าใช้สูงสุด	240	คน
ช่วงเวลาในการรับประทานอาหาร คือ 12.00-13.00 (เวลาที่ใช้สูงสุด)		
โดยเฉลี่ยมีผู้เข้ามาใช้ชั่วโมงละ	240	คน
โดย 1 คน ใช้เวลา 15 นาที (Time save standard)		
ดังนั้น 1 ชั่วโมง สามารถทานอาหารได้ 4 ผลัดๆ ละประมาณ	60	คน
พื้นที่รับประทานอาหาร 1.44 ตร.ม./คน (Architech Data)		
ดังนั้นพื้นที่รับประทานอาหาร ผู้ใช้ 60x1.44	=	87 ตร.ม.

ส่วนรับประทานอาหารเจ้าหน้าที่

จากจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	120	คน
ช่วงเวลาในการรับประทานอาหาร คือ 12.00-13.00 (เวลาที่ใช้สูงสุด)		
โดยเฉลี่ยมีผู้เข้ามาใช้ชั่วโมงละ	120	คน
โดย 1 คน ใช้เวลา 15 นาที (Time save standard)		
ดังนั้น 1 ชั่วโมง สามารถทานอาหารได้ 4 ผลัดๆ ละประมาณ	30	คน
พื้นที่รับประทานอาหาร 1.44 ตร.ม./คน (Architech Data)		
ดังนั้นพื้นที่รับประทานอาหาร เจ้าหน้าที่ 30x1.44	=	43.2 ตร.ม.
รวมพื้นที่ที่รับประทานอาหารทั้งหมด	87+43	= 130 ตร.ม.

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนบริการการศึกษา

1. ห้องประชุมและบรรยายสรุป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิดจากจำนวนผู้เข้ามาประชุม		120	คน
พื้นที่นั่งฟังบรรยาย 1.05 ตร.ม./คน = 1.05×120	=	126	ตร.ม.
(Architech Data)			
รวมทางสัญจร 25%	=	158	ตร.ม.
ห้องควบคุม (Architech Data)	=	6.5	ตร.ม.
พื้นที่ส่วนโถงพักคอย 1/6 ของที่นั่งฟัง	=	26.3	ตร.ม.
พื้นที่ส่วนเวทีบรรยาย 25% ของที่นั่งฟัง	=	39.5	ตร.ม.
รวมพื้นที่ห้องประชุมและบรรยายสรุป	=	230.3	ตร.ม.
2. ห้องสมุดและห้องข้อมูล			
จำนวนผู้ใช้สูงสุด	=	200	คน
จำนวนผู้ใช้ 20% ของผู้ใช้สูงสุด (ศูนย์บริการนักศึกษาเพื่อการศึกษา)			
ดังนั้นจำนวนเจ้าหน้าที่ห้องสมุดสูงสุด	=	$200 \times 20\%$	
	=	40	คน/วัน
เจ้าหน้าที่คิดเป็น 20% ของผู้ใช้สูงสุด (ศูนย์บริการนักศึกษาเพื่อการศึกษา)			
ดังนั้นจำนวนเจ้าหน้าที่ใช้ห้องสมุดสูงสุด	=	$108 \times 20\%$	
	=	22	คน/วัน
ผู้ใช้บริการห้องสมุดโดยประมาณ $40 + 22$	=	62	คน/วัน
ห้องสมุดเปิดบริการวันละ 8 ชม./วัน โดย 1 คน ใช้เวลาในห้องสมุดประมาณ			
3 ชม. (การสำรวจห้องสมุดแห่งชาติ) ดังนั้นจะได้รอบการใช้ประมาณ	=	2.66	รอบ/วัน
คิดเป็นจำนวนผู้ใช้ $62 / 2.66$	=	24	คน/รอบ
การคิดจำนวนหนังสือ			
กำหนดอัตราส่วน 30 เล่ม/คน (Architech Data)			
จะได้จำนวนหนังสือ	=	720	เล่ม
ห้องสมุดที่ตั้งขึ้นใหม่ในเวลา 5 ปี ควรมีหนังสือประมาณ 20,000 เล่ม (มาตรฐานห้องสมุดไทย)			
ดังนั้นจะได้จำนวนหนังสือเฉลี่ย $(20,000 + 720) / 2$	=	10,360	เล่ม
พื้นที่ในการเก็บหนังสือ	=	125	เล่ม/ตร.ม.
ดังนั้นจะได้พื้นที่ในการเก็บหนังสือ $10,360 / 125$	=	82.88	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องบรรณารักษ์ 9.00 ตร.ม./พื้นที่

พื้นที่อ่านหนังสือ 2.75 ตร.ม./คน (Time save standard)

ดังนั้นจะได้พื้นที่ในการอ่านหนังสือ $2.75 \times 24 = 66$ ตร.ม.

พื้นที่อ่านไมโครฟิล์ม = 3.6 ตร.ม./ที่นั่ง

พื้นที่อ่านไมโครฟิล์มกำหนดให้ = 4 ที่นั่ง

ดังนั้นจะได้พื้นที่อ่านไมโครฟิล์ม $4 \times 3.60 = 14.40$ ตร.ม.

พื้นที่โถงทางเข้าห้องสมุด คิดเป็น 10% ของพื้นที่อ่านหนังสือ

(Time save standard)

ห้องซ่อมแซมหนังสือ พื้นที่ 18.24 ตร.ม.

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนจัดแสดง

ห้องแสดงนิทรรศการถาวร

- ส่วนแสดงนิทรรศการศิลปะ = 300 ตร.ม.

- ส่วนแสดงนิทรรศการวัฒนธรรม = 1,800 ตร.ม.

- ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร = 2,100 ตร.ม.

ห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน

จากการวิเคราะห์รายละเอียดการจัดแสดง รวมพื้นที่ = 1,000 ตร.ม.

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนโรงละครกลางแจ้ง

1. พื้นที่นั่งชมการแสดง

พิจารณาจากจำนวนผู้เข้า เปรียบเทียบกับสถิติผู้ชมการแสดงกลางแจ้งจากอาคาร

ตัวอย่าง ประมาณร้อยละ 250-300 คน

พื้นที่นั่งชมการแสดง 0.375 ตร.ม./คน (Architech Data)

= 0.375×300

= 112.50 ตร.ม.

2. พื้นที่ลานแสดง พิจารณาลักษณะของศิลปการแสดงของภาคต่างๆ

ขนาดลานแสดง

การแสดงที่ใช้เนื้อที่ความลึกมากที่สุด 12.00 ม. เช่น การฟ้อนรำ

การรำพื้นเมือง หรือการละเล่นพื้นเมืองประมาณ 12.00

การแสดงละคร ดนตรี ใช้เวทีกว้างประมาณ 15.00 ม. ลึก 2/5 ความกว้าง
10.00 ม.

นำเวทีใช้กับการแสดงทั้ง 3 แบบ มารวมกันจะได้พื้นที่ลานแสดงประมาณ
180.00 ม.

3. พื้นที่ส่วนเตรียมการแสดง

พิจารณาจากจำนวนผู้เข้ามาแสดงสูงสุด คือ ประมาณ 20 คน/การแสดงแต่ละชุด
พื้นที่ส่วนเตรียมการแสดง 2.00 ตร.ม./คน (Architech Data)

ดังนั้นสรุปพื้นที่ส่วนเตรียมการแสดง $20 \times 2.00 = 40.00$ ตร.ม.

4. พื้นที่โถงทางเข้า

พิจารณาจากมาตรฐาน คือ $1/6$ ของจำนวนผู้เข้ามาชม = $1/6 \times 300$

ดังนั้นสรุปพื้นที่โถงทางเข้า = 50.00 ตร.ม.

5. พื้นที่ห้องควบคุมแสงเสียง

= 53.00 ตร.ม.

3.2.6 รายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย

องค์ประกอบ	จำนวน	ผู้ใช้โครงการ		เวลา ทำการ	1. พื้นที่ กิจกรรม	2. พื้นที่ อุปกรณ์	พื้นที่ 1+2	พื้นที่ รวม	อ้างอิง	หมายเหตุ
		บุคคล	จนท.							
1. ส่วนบริหาร										
1.1 ฝ่ายบริหาร										
- ห้องผู้อำนวยการ	1	-	1	8.00-17.00	-	-	18.25	18.25	B	
- ห้องรองผู้อำนวยการ	1	-	1	"	-	-	18.25	18.25	B	
- ส่วนงานเลขานุการ	1	-	1	"	-	-	4.5	4.5	B	
- ห้องประชุมคณะกรรมการ	1	-	25	"	-	-	62	62	D	
- ห้องพักรับรอง	1	-	25	"	-	-	37.5	37.5	D	
- ห้องน้ำ	1	-	27	"	-	-	8.25	8.25	C	
- Pantry	1	-	27	"	-	-	4	4	D	
1.2 ฝ่ายธุรการ										
แผนกสารบรรณ										
- ห้องทำงานหัวหน้าแผนก	1	-	1	"	-	-	12	12	B	
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่										
สารบรรณ	1	-	5	"	-	-	22.5	22.5	B	
แผนกการเงิน										
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่										
การเงิน	1	-	3	"	-	-	13.5	13.5	B	
แผนกเอกสาร										
- ห้องเจ้าหน้าที่แผนก										
เอกสาร	1	-	1	"	-	-	12	12	B	
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่										
พิมพ์เอกสาร	1	-	2	"	-	-	9	9	B	
- ส่วนจัดเก็บเอกสาร	1	-	-	"	-	-	15	15	D	
- แผนกทะเบียนและ										
- ส่วนหัวหน้าแผนก	1	-	1	"	-	-	12	12	B	
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่	1	-	2	"	-	-	9	9	B	
ทะเบียน										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้ (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวน	ผู้ใช้โครงการ		เวลา ทำการ	1. พื้นที่ กิจกรรม	2. พื้นที่ อุปกรณ์	พื้นที่ 1+2	พื้นที่ รวม	อ่า ง อิง	หมายเหตุ
		บุคคล	จนท.							
- ส่วนโถงพักคอย	1	-	15	8.00-17.00	-	-	9	9	D	
- ห้องน้ำ	1	-	15	"	-	-	8.2	8.2	C	
- Pantry	1	-	15	"	-	-	4	4	D	
1.3 ฝ่ายอาคารสถานที่										
- ห้องทำงานฝ่ายอาคาร สถานที่	1	-	4	"	-	-	18	18	B	
- ห้องพักเจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัย	5	-	5	24 ชม.	-	-	2	10	D	
- ห้องเก็บของ	1	-	4	8.00-17.00	-	-	4	4	D	
								310		
+ Circulation 30%								90		
รวมพื้นที่								400		
2. ส่วนบริการการศึกษา และเผยแพร่										
2.1 ฝ่ายวิชาการ										
- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย	1	-	1	"	-	-	12	12	B	
- ส่วนทำงานนักวิจัย	1	-	11	"	-	-	49.5	49.5	B	
- ห้องฝึกอบรมแนะแนว	2	60	-	"	-	-	43.2	86.4	A	
- ห้องประชุมฝ่าย	1	-	12	"	-	-	30	30	D	
- ส่วนจัดเก็บเอกสาร	1	-	-	"	-	-	15	15	D	
- Pantry	1	-	12	"	-	-	4	4	D	
- ห้องน้ำ	1	-	12	"	-	-	8.25	15.5	C	
2.2 แผนกการศึกษา										
- ห้องทำงานหัวหน้าแผนก	1	-	1	"	-	-	12	12	B	
- ส่วนทำงาน จนท.แผนก	1	-	7	"	-	-	31.5	31.5	B	
- ส่วนจัดเก็บเอกสาร	1	-	-	"	-	-	15	15	D	
- ส่วนบรรยาย	5	60	-	"	-	-	43.2	216	A	
- ส่วนจัดเก็บอุปกรณ์โสตฯ	1	-	-	"	-	-	6	6	D	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวน	ผู้ใช้โครงการ		เวลา ทำการ	1. พื้นที่ กิจกรรม	2. พื้นที่ อุปกรณ์	พื้นที่ 1+2	พื้นที่ รวม	อ้างอิง	หมายเหตุ
		บุคคล	จนท.							
- ห้องพักรับรอง+Pantry	1	-	5	8.00-17.00	-	-	11.5	11.5	D	
- โถงทางเข้า	1	-	20	"	-	-	12	12	D	
2.3 ห้องสมุด										
- ส่วนโถงทางเข้า	1	70	-	"	-	-	42	42	D	
- ส่วนที่ฝากของ	1	70	-	"	-	-	8	8	E	
- ส่วนทำงานบรรณารักษ์	1	-	1	"	-	-	4.5	4.5	E	
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1	-	2	"	-	-	9	9	E	
- ส่วนเก็บหนังสือ	1	-	-	"	-	-	118	118	E	
- ส่วนอ่านหนังสือ	1	70	-	"	-	-	175	175	E	
- ส่วนเก็บและซ่อมหนังสือ	1	-	2	"	-	-	20	20	E	
- ห้องคอมพิวเตอร์	1	5	-	"	-	-	20	20	E	
- ห้องน้ำ	2	70	3	"	-	-	12	24	C	
								937		
+ Circulation 30%								281		
รวมพื้นที่								1218		
3. ส่วนนิทรรศการ										
3.1 ส่วนนิทรรศการถาวร										
- โถงทางเข้า	1	300	-	8.00-17.00	-	-	180	180	D	
- ส่วนประชาสัมพันธ์										
ชายตัว	1	-	2	"	-	-	8	8	D	
- พื้นที่ฝากของ	1	-	1	"	-	-	6	6	D	
- ห้องจัดนิทรรศการถาวร	1	300	-	"	-	-	965	965	F	
1. วิถีชีวิตความเป็นอยู่										
2. ศิลปกรรม										
3. ศิลปหัตถกรรม										
- บรรยายสรุป	1	35	-	"	-	-	303.6	303.6	F	
- คลังพิพิธภัณฑ์	1	-	-	"	-	-	241	241	D	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวน	ผู้ใช้โครงการ		เวลา ทำการ	1. พื้นที่ กิจกรรม	2. พื้นที่ อุปกรณ์	พื้นที่ 1+2	พื้นที่ รวม	อ้ำ ง อิง	หมายเหตุ
		บุคคล	จ.มท.							
3.2 ส่วนนิทรรศการชั่วคราว										
- ห้องจัดนิทรรศการชั่วคราว										
- ห้องเก็บผลงาน 2 มิติ	1	300	-	-	-	-	241	241	D	
- ห้องเก็บผลงาน 3 มิติ	1	-	-	-	-	-	103	103	D	
- โถงรับแขกของ	1	-	-	-	-	-	103	103	D	
- ห้องน้ำ	1	-	-	-	-	-	30	30	C	
- คลังพิพิธภัณฑ์	2	300	-	-	-	-	14	28	A	
3.3 นิทรรศการกลางแจ้ง	1	-	-	-	-	-	193	193	D	
- ลานเอนกประสงค์										
- ห้องเก็บของและอุปกรณ์	1	-	-	-	-	-	450	450	F	
- ห้องขอ	1	-	-	-	-	-	41.4	41.4	D	
- ส่วนสาธิตศิลปหัตถกรรม ที่บ้าน	1	6	-	-	-	-	9	9	F	
1. สาธิตงานทอผ้า	5	-	-	-	-	-	60	300	D	
2. สาธิตงานแกะสลักไม้										
3. สาธิตงานทำกระดาษสา										
4. สาธิตงานจักสาน										
5. สาธิตงานทำเครื่องสังค โลก										
- ห้องน้ำ	2	-	-	-	-	-	14	28	C	
+ Circulation 30% รวมพื้นที่								3238		
								971		
4. ส่วนโรงละคร								4209		
4.1 ส่วนโรงละคร										
- โถงทางเข้า +Lobby	1	500	-	-	-	-	300	300	D	
- ห้องจำหน่ายบัตร	2	-	2	-	-	-	2.5	5	D	
- ส่วนที่นั่งชม	1	500	-	-	-	-	450	450	A	
- ห้องน้ำ	2	500	-	-	-	-	14	28	C	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้ (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวน	ผู้ใช้โครงการ		เวลา ทำการ	1. พื้นที่ กิจกรรม	2. พื้นที่ อุปกรณ์	พื้นที่ 1+2	พื้นที่ รวม	อ้างอิง	หมายเหตุ
		บุคคล	จนท.							
- ห้องฉาย+ห้องควบคุม	2	-	4	8.00-16.30	-	-	8	16	D	
- ห้องเก็บอุปกรณ์	2	-	-	"	-	-	4	8	D	
- เวทีแสดง	1	40	-	"	-	-	196	196	F	
- ห้องเก็บอุปกรณ์การแสดง	1	-	-	"	-	-	72	72	F	
- ส่วนเตรียมการแสดง	1	40	-	"	-	-	72	72	F	
- ห้องพักนักแสดง	1	40	-	"	-	-	50	100	D	
- ห้องแต่งตัว	2	40	-	"	-	-	50	100	D	
- ห้องน้ำ	2	40	-	"	-	-	12	24	C	
4.2 ส่วนโรงละครกลางแจ้ง										
- ส่วนทางเข้าออก(ควบคุม ได้)										
- อัฒจันทร์กลางแจ้ง										
- ลานประลอง	1	-	-	"	-	-	-	-	-	
- ส่วนเตรียมการแสดง	1	500	-	"	-	-	450	450	A	
- ส่วนควบคุมแสงและเสียง	1	40	-	"	-	-	72	72	F	
	1	40	-	"	-	-	72	72	F	
+ Circulation 30% รวมพื้นที่	1	-	2	"	-	-	8	8	D	
								2070		
								621		
								2691		
5. ส่วนเทคนิค										
- ห้องทำงานฝ่ายเทคนิค										
- ส่วนปฏิบัติงานฝ่ายศิลป์										
- ส่วนปฏิบัติงานช่างเทคนิค	1	-	17	"	-	-	42.5	42.5	B	
- ห้องเก็บของ	1	-	-	"	-	-	30	30	D	
- ห้องเครื่อง ปรปะปา ไฟฟ้า	4	-	-	"	-	-	40	160	D	
- ปรับอากาศ	1	-	-	"	-	-	4	4	D	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวน	ผู้ใช้โครงการ		เวลา ทำการ	1. พื้นที่ กิจกรรม	2. พื้นที่ อุปกรณ์	พื้นที่ 1+2	พื้นที่ รวม	อ้างอิง	หมายเหตุ
		บุคคล	จนท.							
- Locker	1	-	-	8.00-16.30	-	-	4	4	D	
- ห้องน้ำ	1	-	12	"	-	-	14	14	C	
								404		
+ Circulation 30%								121		
รวมพื้นที่								525		
6. ส่วนบริการสาธารณะ										
6.1 ส่วนโถงทางเข้า										
- โถงพักคอย	1	300	-	"	-	-	180	180	D	
- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	1	-	2	"	-	-	2.5	2.5	D	
- รั้วฝากของ	1	-	-	"	-	-	8	8	E	
- โทรศัพทสาธารณะ	5	-	-	"	-	-	0.67	3.35	D	
- ห้องน้ำ	2	-	-	"	-	-	14	14	C	
6.2 ส่วนร้านอาหาร										
- บริเวณรับประทานอาหาร	1	-	-	"	-	-	216	216	A	
- บริเวณขายอาหาร	1	-	-	"	-	-	6	6	D	
- คริว+ซักล้าง	1	-	-	"	-	-	54	54	D	
- ห้องเก็บของ	1	-	-	"	-	-	8	8	D	
							4	4	D	
6.3 ส่วนจำหน่ายของที่ระลึก										
- ร้านจำหน่ายของที่ระลึก	6	3	-	-	-	-	15	90	F	
- โถงพักคอย	1	150	-	-	-	-	90	90	D	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย (ต่อ)

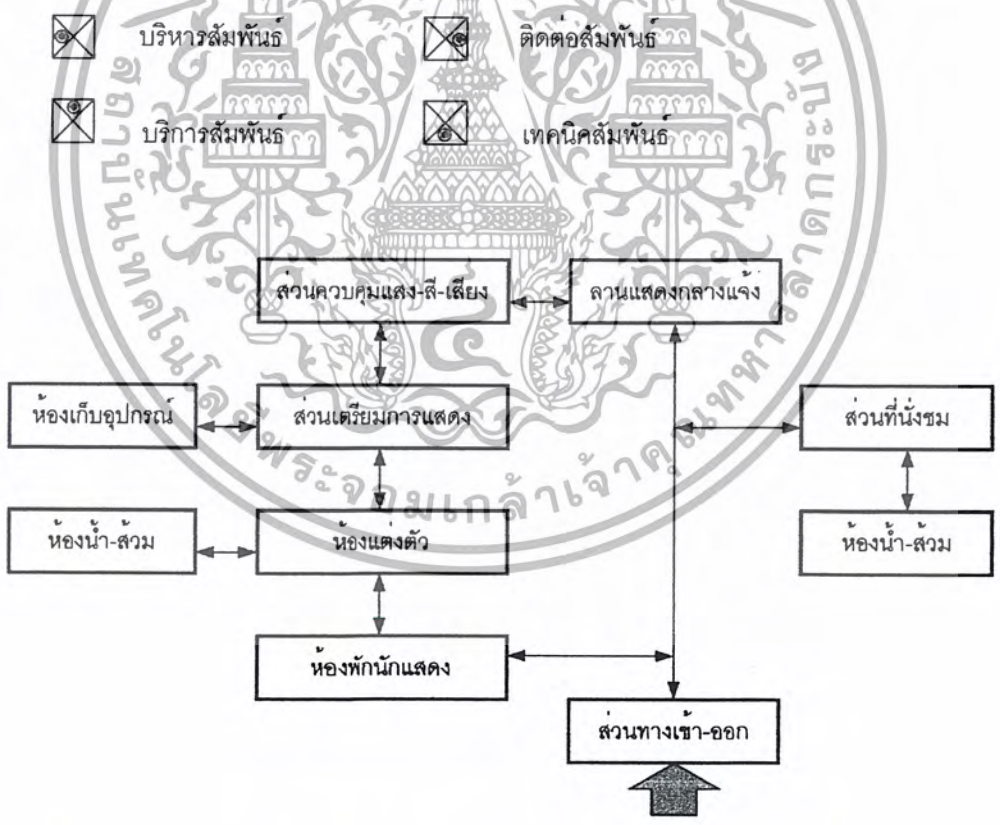
องค์ประกอบ	จำนวน	ผู้ใช้โครงการ		เวลา ทำการ	1. พื้นที่ กิจกรรม	2. พื้นที่ อุปกรณ์	พื้นที่ 1+2	พื้นที่ รวม	อ้างอิง	หมายเหตุ
		บุคคล	จนท.							
- โรงซ่อม	1	-	-	8.00-17.00	-	-	60	60	D	
- ห้องน้ำ	2	-	-	"	-	-	14	28	C	
6.4 ส่วนที่จอดรถ										
- ส่วนจอดรถเจ้าหน้าที่	50	-	-	"	-	-	15	750	C	
- ที่จอดรถยนต์	90	-	-	"	-	-	15	1350	C	
- ที่จอดรถโดยสาร	4	-	-	"	-	-	60	240	C	
- ที่จอดรถจักรยานและ จักรยานยนต์	50	-	-	"	-	-	2	100	F	
6.5 ส่วนพื้นที่สวน สาธารณะ										
- พื้นที่สวนสาธารณะ	1	-	-	"	-	-	-	-	-	
- ส่วนที่นั่งพัก	-	-	-	"	-	-	-	-	-	
- ส่วนศาลาเอนกประสงค์	1	-	-	"	-	-	36	36	F	
- ส่วนสระน้ำ	-	-	-	"	-	-	-	-	-	
+ Circulation 30% รวมพื้นที่								3703		
								1110		
								4813		
พื้นที่รวมทั้งโครงการ								13856		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.7 การศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการ

ตารางที่ 3.8 แสดงความสัมพันธ์โรงละครกลางแจ้ง

โรงละครกลางแจ้ง		1	2	3	4	5	6	7	8	9	รวม
1	ส่วนทางเข้า-ออก		2	3	1	1	2	2	1	2	14
2	ลานแสดงกลางแจ้ง	⊗		2	1	1	2	2	1	2	13
3	ส่วนที่นั่งชม	⊗	⊗		1	1	2	1	1	2	13
4	ส่วนเตรียมการแสดง	⊗	⊗	⊗		2	1	1	2	2	11
5	ส่วนควบคุมแสง-สี-เสียง	⊗	⊗	⊗	⊗		4	1	1	2	13
6	ห้องพักนักแสดง	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	2	2	16
7	ห้องเก็บอุปกรณ์	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	10
8	ห้องแต่งตัว	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	9
9	ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		15

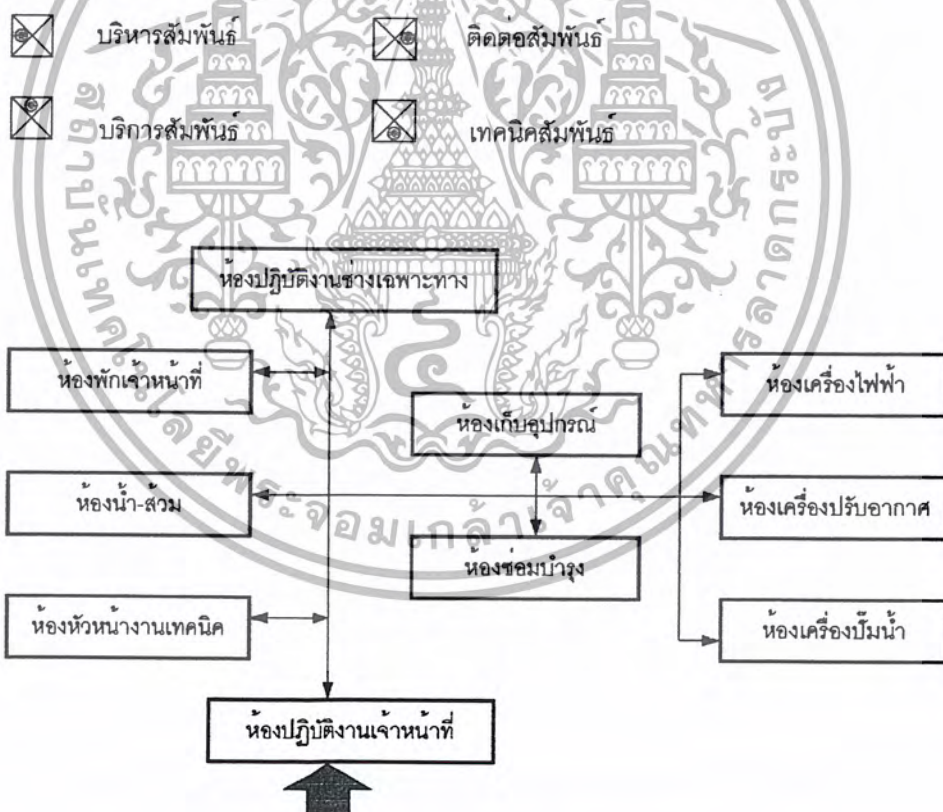

แผนภูมิที่ 3.10 แสดงความสัมพันธ์โรงละครกลางแจ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.9 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค

งานเทคนิค		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1	ห้องหัวหน้างานเทคนิค		4	4	2	2	2	2	2	2	2	22
2	ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	⊗		3	2	2	2	3	2	2	2	22
3	ห้องปฏิบัติงานช่างเฉพาะทาง	⊗	⊗		3	3	3	3	2	2	2	25
4	ห้องเครื่องไฟฟ้า	⊗	⊗	⊗		1	1	2	1	3	1	16
5	ห้องเครื่องปรับอากาศ	⊗	⊗	⊗	⊗		1	2	1	3	1	16
6	ห้องเครื่องบิมน้ำ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	1	3	1	16
7	ห้องซ่อมบำรุง	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	2	2	19
8	ห้องพักเจ้าหน้าที่	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	2	14
9	ห้องเก็บอุปกรณ์	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	20
10	ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		14

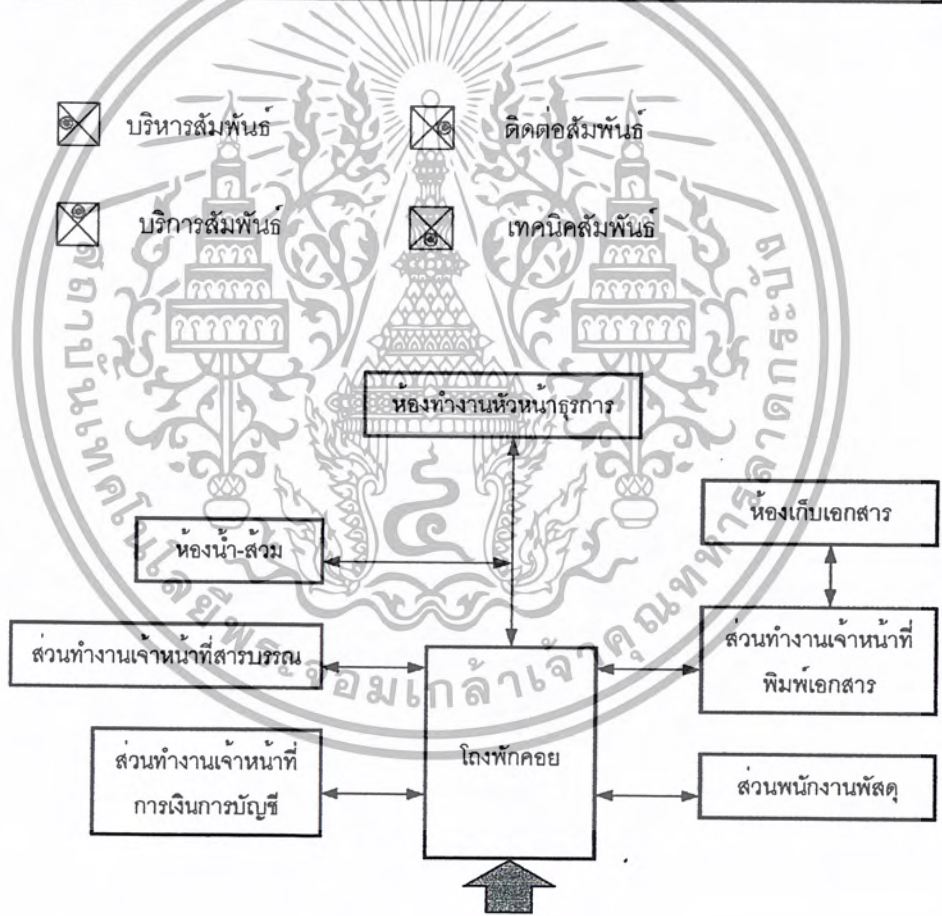

แผนภูมิที่ 3.11 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.10 แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ

งานธุรการ		1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	ห้องทำงานหัวหน้าธุรการ		2	2	2	2	1	2	11
2	ส่วนงานเจ้าหน้าที่สารบรรณ	⊗		1	1	1	2	2	9
3	ส่วนงานเจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี	⊗	⊗		1	1	2	2	9
4	ส่วนงานเจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร	⊗	⊗	⊗		1	2	2	9
5	ส่วนพนักงานพัสดุ	⊗	⊗	⊗	⊗		2	1	8
6	ห้องเก็บเอกสาร	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	10
7	ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		10

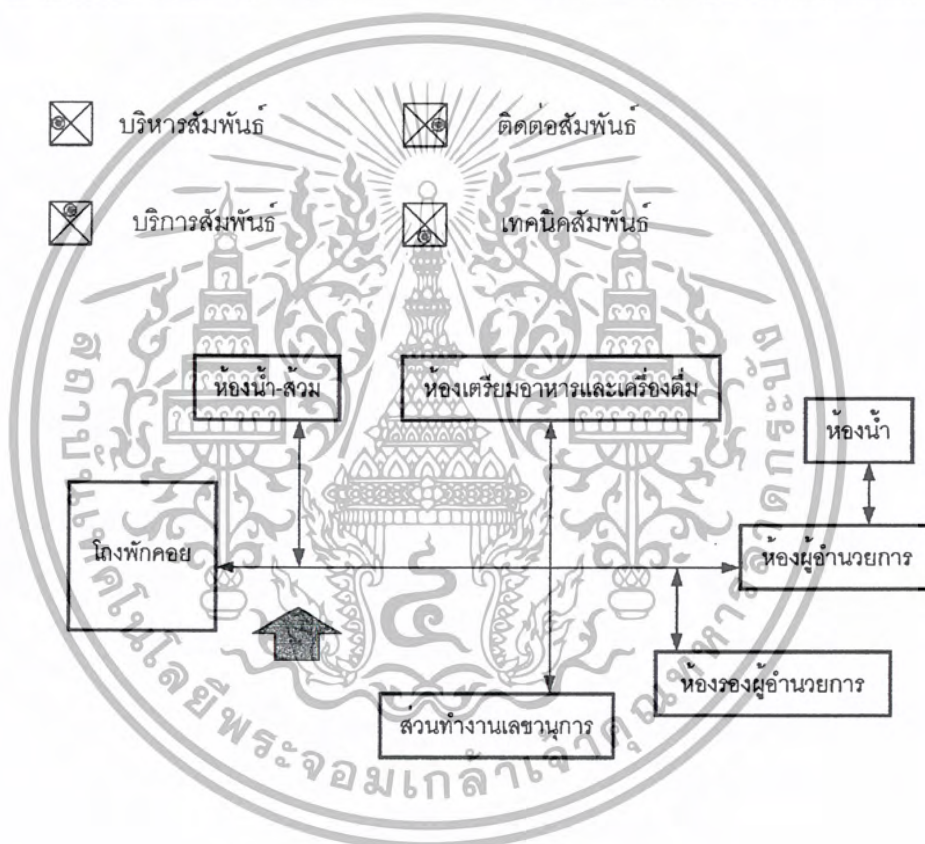

แผนภูมิที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.11 แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร

งานบริหาร		1	2	3	4	5	รวม
1	ห้องผู้อำนวยการ			3	3	3	10
2	ห้องรองผู้อำนวยการ	⊗			3	3	12
3	ส่วนงานเลขานุการ	⊗	⊗	⊗		2	10
4	ห้องเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	⊗	⊗	⊗			7
5	ห้องน้ำ-สวม	⊗	⊗	⊗			7

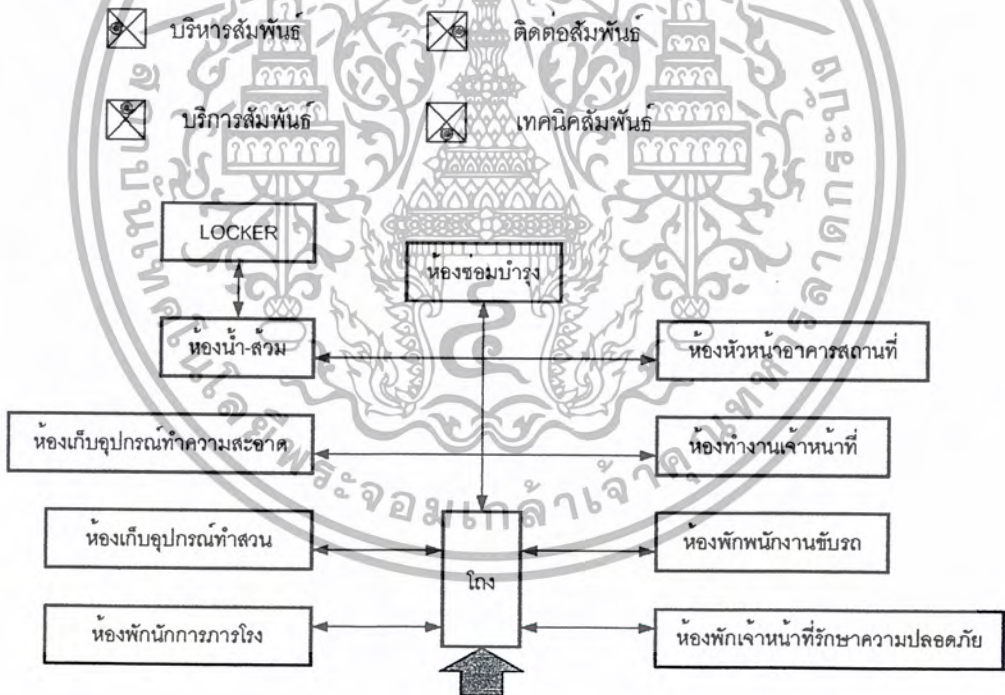

แผนภูมิที่ 3.13 แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่

งานอาคารสถานที่		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1	ห้องหัวหน้าอาคารสถานที่		3	3	2	2	1	1	1	2	1	16
2	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	⊗		2	2	2	1	1	2	2	2	17
3	ห้องพักเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	⊗	⊗		2	1	1	1	1	2	2	15
4	ห้องพักนักภารโรง	⊗	⊗	⊗		1	1	1	1	2	2	14
5	ห้องพักพนักงานขับรถ	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	1	2	2	13
6	ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	1	1	9
7	ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	1	9
8	ห้องซอมบ่ารุง	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	10
9	ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	15
10	LOCKER	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		11

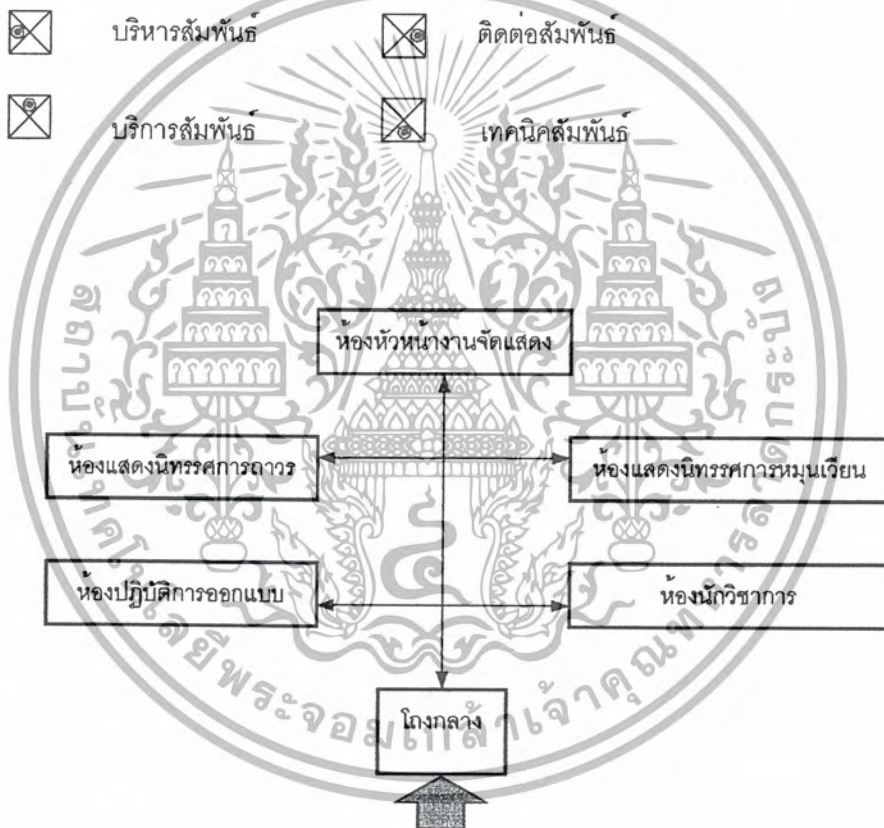

แผนภูมิที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.13 แสดงความสัมพันธ์งานจัดแสดง

งานจัดแสดง		1	2	3	4	5	รวม
1	ห้องหัวหน้างานจัดแสดง		1	4	3	3	11
2	ห้องนักวิชาการ	⊗		3	2	2	8
3	ห้องปฏิบัติการออกแบบ	⊗	⊗		2	2	11
4	ห้องแสดงนิทรรศการถาวร	⊗	⊗	⊗		2	9
5	ห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน	⊗	⊗	⊗	⊗		9

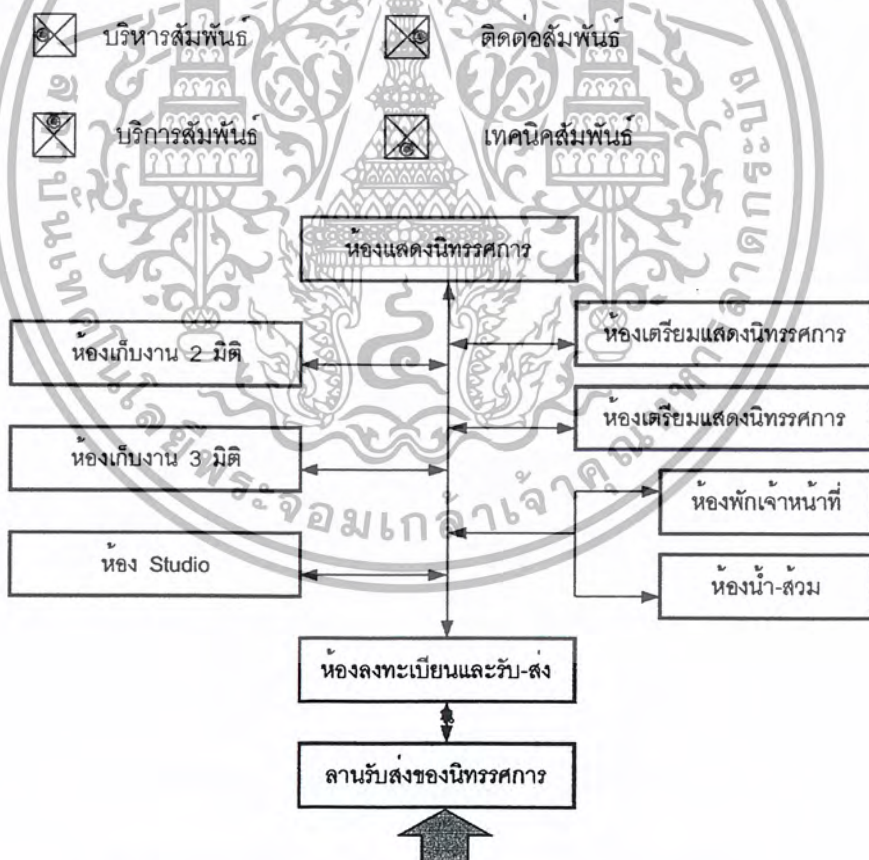

แผนภูมิที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์งานจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์แสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม

ส่วนแสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1 ห้องแสดงนิทรรศการ		2	2	3	2	2	3	2	4	2	22
2 ห้องเก็บงาน 2 มิติ	⊗		2	2	2	2	2	2	4	1	19
3 ห้องเก็บงาน 3 มิติ	⊗	⊗		2	1	2	2	2	3	1	17
4 ห้องเตรียมแสดงนิทรรศการ	⊗	⊗	⊗		1	2	1	1	3	2	17
5 ห้องลงทะเบียนและรับ-ส่งงาน	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	2	3	2	15
6 ห้องเก็บอุปกรณ์เตรียมแสดงนิทรรศการ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	3	1	15
7 ห้อง Studio	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	2	2	15
8 ลานรับส่งของนิทรรศการ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	1	13
9 ห้องพักเจ้าหน้าที่	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		2	26
10 ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		14

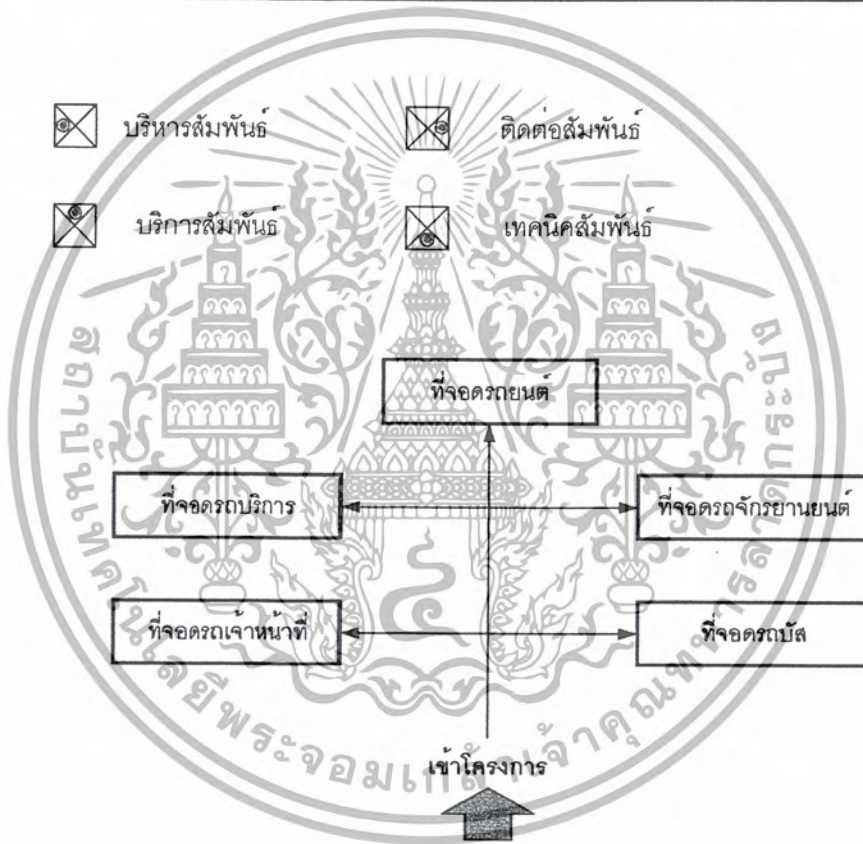

แผนภูมิที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์แสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์ที่จอดรถ

ที่จอดรถ		1	2	3	4	5	รวม
1	ที่จอดรถบัส		1	1	1	1	4
2	ที่จอดรถยนต์	⊗		1	1	1	4
3	ที่จอดรถจักรยานยนต์	⊗	⊗		1	1	4
4	ที่จอดรถเจ้าหน้าที่	⊗	⊗	⊗		1	4
5	ที่จอดรถบริการ	⊗	⊗	⊗	⊗		4

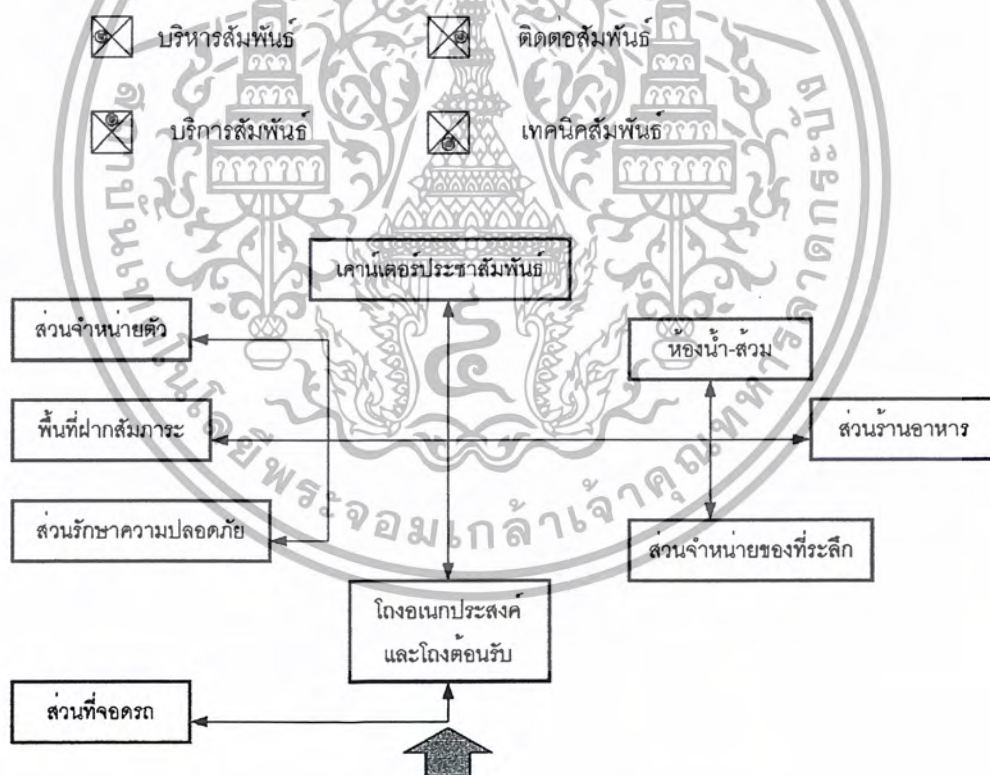

แผนภูมิที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ที่จอดรถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์บริการสาธารณะ

ที่จัดครด		1	2	3	4	5	6	7	8	9	รวม
1	โรงอเนกประสงค์และโรงคอนกรีต		2	2	2	2	2	2	2	2	16
2	เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	⊗		1	2	1	1	2	1	2	12
3	ส่วนจำหน่ายตั๋ว	⊗	⊗		1	1	1	1	1	1	9
4	พื้นที่ฝากสัมภาระ	⊗	⊗	⊗		1	1	1	1	1	10
5	ส่วนจำหน่ายของที่ระลึก	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	1	1	9
6	ส่วนรักษาความปลอดภัย	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	1	9
7	ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	1	10
8	ส่วนที่จอดรถ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	9
9	ส่วนร้านอาหาร	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		10

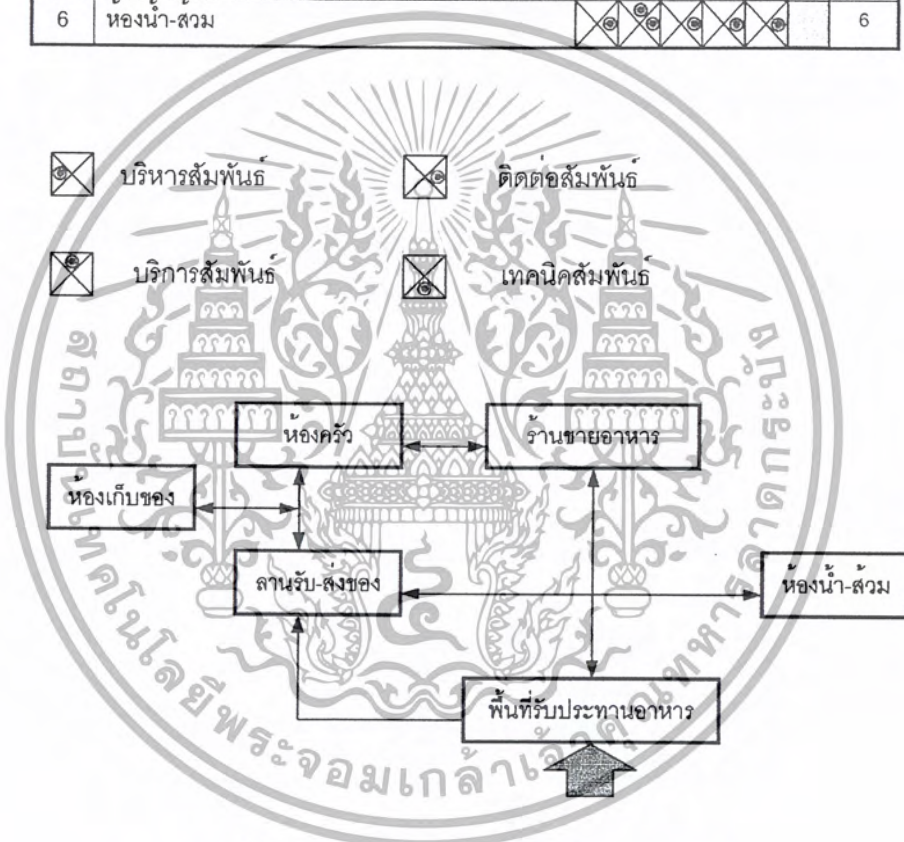

แผนภูมิที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์บริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์ร้านอาหาร

ร้านอาหาร		1	2	3	4	5	6	รวม
1	ร้านอาหาร		1	2	2	2	1	8
2	พื้นที่รับประทานอาหาร	⊗		2	1	2	2	8
3	ห้องครัว	⊗	⊗		2	2	1	9
4	ลานรับ-ส่งของ	⊗	⊗	⊗		2	1	8
5	ห้องเก็บของ	⊗	⊗	⊗	⊗		1	9
6	ห้องน้ำ-ส้วม	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		6

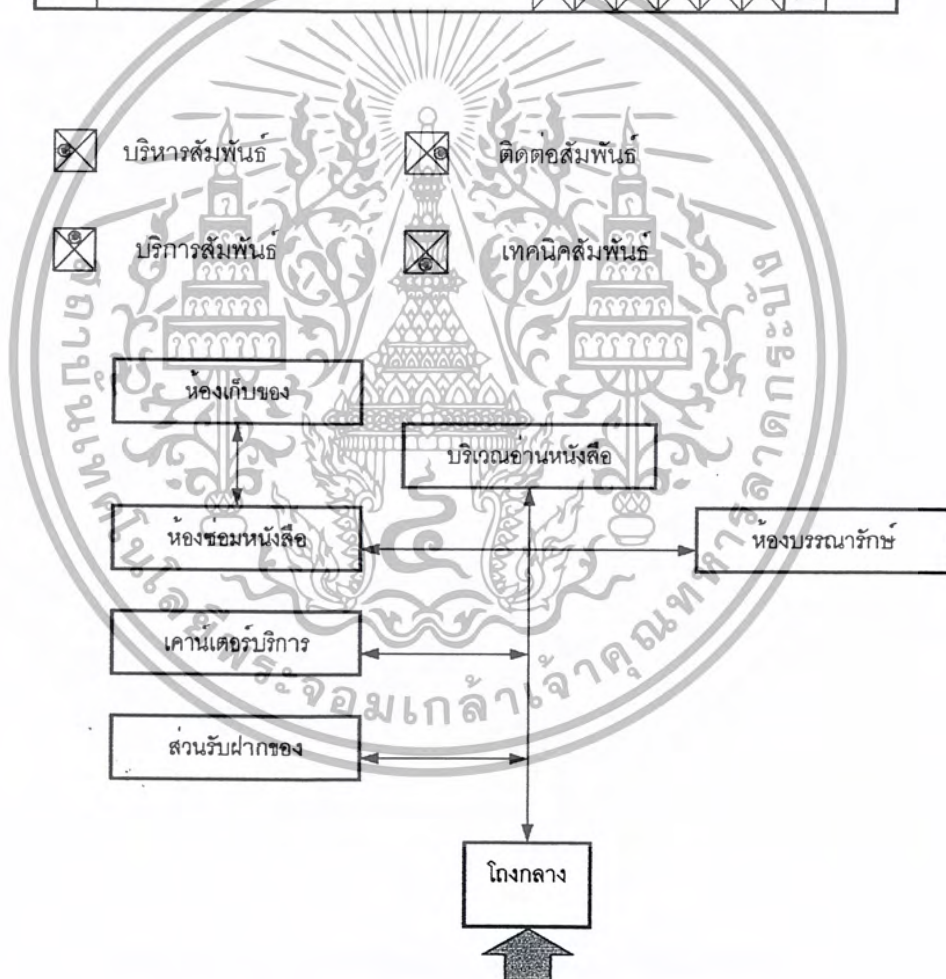

แผนภูมิที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์ร้านอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล

ห้องสมุดและข้อมูล		1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	โถงกลาง		2	2	2	2	1	1	10
2	เคาน์เตอร์บริการ	⊗		2	3	2	2	1	12
3	ส่วนรับฝากของ	⊗	⊗		1	2	2	1	10
4	ห้องบรรณารักษ์	⊗	⊗	⊗		3	1	1	11
5	ห้องชมหนังสือ	⊗	⊗	⊗	⊗		1	2	12
6	บริเวณอ่านหนังสือ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		1	8
7	ห้องเก็บของ	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗	⊗		7

แผนภูมิที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเทคนิค

3.3.1 ระบบวิศวกรรมโครงสร้าง

แนวราบ ได้แก่ พื้น คาน หรือโครงสร้างที่จะถ่ายน้ำหนักสู่ จุด เสา หรือแบบรับน้ำหนัก ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

1. Long Span การคลุมพื้นที่ที่ต้องการส่วนเปิดโล่งกว้าง ๆ ไม่มีส่วนของโครงสร้าง เช่นเสามาขวางเพื่อประโยชน์ขององค์ประกอบโครงการ ได้แก่

- ส่วน Additorium ที่ไม่ต้องการเสามาขวางในการชมการแสดง ซึ่งจะมีช่วงกว้างประมาณ 22-25 เมตร

- ส่วนเวที ที่เปลี่ยนฉากและท่าฉาก ซึ่งต้องการความคล่องตัวในการขนย้ายฉาก จะกว้างประมาณ 10-15 เมตร

2. Short Span เป็นการคลุมพื้นที่ประโยชน์ใช้สอยบริเวณเล็ก ๆ ที่จุดรับน้ำหนัก ไม่ทำให้เกิดปัญหาของส่วนใช้สอย ซึ่งจะประหยัดกว่า Long Span

แนวตั้ง ได้แก่ เสาและกำแพงรับน้ำหนักซึ่งรับแรงพื้น คาน และโครงหลังคาและถ่ายน้ำหนักลงสู่ฐานราก ซึ่งใช้กับเสา หรือกำแพงรับน้ำหนัก

การวิเคราะห์โครงสร้าง Long Span

โครงสร้างที่ถือว่าเป็น Logn Span ในการคลุมพื้นที่กว้างมาก ๆ ได้แก่

- Truss เป็นโครงสร้างที่ประกอบจากวัสดุขนาดสั้น ๆ สามารถ Take Span ประมาณ 24-30 เมตร มีขนาดเบา ง่ายต่อการคำนวณและก่อสร้าง ซึ่งระบบนี้เป็นระบบที่เหมาะสมกับระบบ Long Span ทั้งยังสะดวกในการก่อสร้าง ราคาเหมาะสมกับโครงการ

ตารางที่ 3.19 แสดงการวิเคราะห์โครงสร้าง LONG SPAN

การพิจารณา	TAKE SPAN	น้ำหนัก	ค่าก่อสร้าง	การก่อสร้าง	ความรู้ ความชำนาญของช่าง
- TRUSS	24-30 เมตร	เบา	ถูก	สะดวก	มีน้อย
- FOLDED PLATE	ใกล้เคียง	เบา	แพงกว่า	ยุ่งในการทำงานไม่แบบ	มีน้อย
- SHELL	ใกล้เคียง	เบา	แพงกว่า	ยุ่งในการทำงานไม่แบบ	มีน้อย
- CABLE	ได้มาก	เบา	แพง	ใช้เทคนิคมาก	ไม่มี
- TENT	ได้มาก	เบา	แพง	ใช้เทคนิคมาก	ไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้างต้นจึงสรุปได้ว่า TRUSS เหมาะสำหรับโครงสร้าง LONG SPAN ในโครงการ เพราะความสามารถของช่างในประเทศไทย ความสะดวกในการก่อสร้างและราคาเหมาะกับโครงการนี้มาก

โครงสร้าง TRUSS เป็นโครงสร้างที่ประกอบจากชิ้นส่วนของวัสดุขนาดสั้นๆ สามารถ TAKE SPAN ได้กว้างประมาณ 24 – 30 เมตร มีขนาดเบา ง่ายต่อการคำนวณและง่ายต่อการก่อสร้าง

การวิเคราะห์โครงสร้าง Short Span

ในที่นี้ หมายถึง พื้นและคาน ซึ่งข้อพิจารณาในการเลือก คือ ความประหยัดของวัสดุ และความเหมาะสมกับพื้นที่ใช้สอยของ Element

เนื่องจากส่วนเข้าหน้าที่เป็นแบบ Open System และความต้องการของเนื้อที่แต่ละส่วนใช้เพียงเล็กน้อย ดังนั้น การกีดขวางจึงไม่มีปัญหา นอกจากความประหยัดเท่านั้น ส่วนห้องสมุด จากหนังสือได้กำหนดส่วนตั้ง Stack มีความยาวน้อยสุด 6.90 เมตร ขนาด Stack 0.25 x 0.00 จากข้างต้น สามารถนำมาพิจารณากับวัสดุเหล็กที่ผลิตขึ้น โดยปกติมีความยาว 10.00 เมตร และเทคนิคการทำพื้น และคาน (การหักค่อมและการหักมุมซึ่งจะเหลือความยาววัดได้ ประมาณ 8-9 เมตร)

ตารางที่ 3.20 แสดงความประหยัดในการวาง span เสา

ในกรณี	ความประหยัด	เหมาะสมกับพื้นที่
6 - 7 เมตร	ต้องตัดเหล็กที่ยาวเกินออกเสียเวลา	น้อยเกินไปสำหรับ Stack ห้องสมุด
8 - 9 เมตร	พอดีไม่ต้องตัด	พอดี
10 เมตรขึ้นไป	สั่งทำเหล็กยาวขึ้นพิเศษหรือเชื่อมต่อเหล็ก	เนื้อที่สำหรับทำ Stack มีมากเกินไป

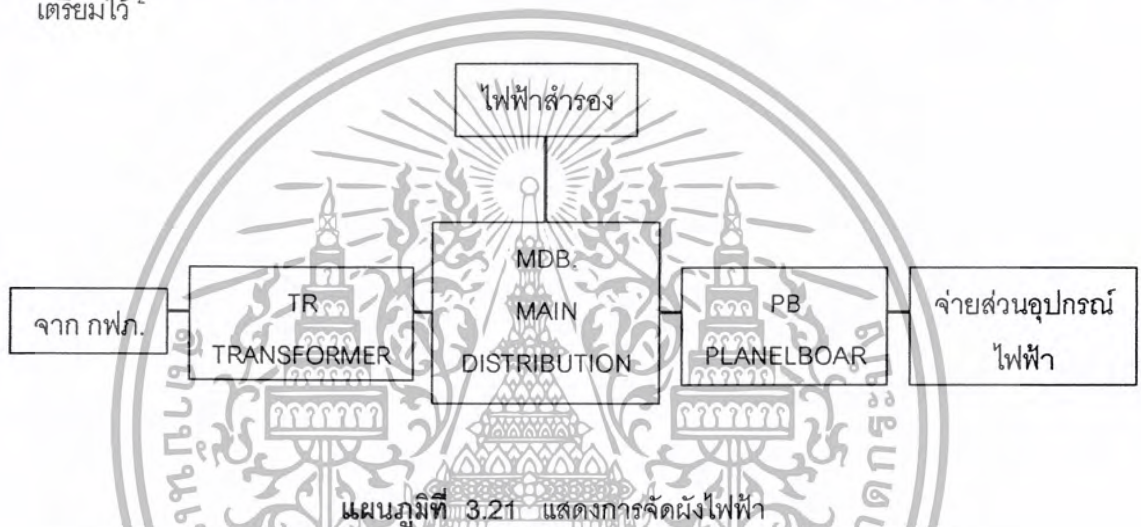
ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า Span ขนาด 8-9 เมตร เหมาะสมที่สุด เมื่อ Span จะได้ 4.0 -4.50 เมตร และมีเสารับจะทำให้ประหยัดยิ่งขึ้น

1. Long Span ได้แก่ กลุ่มอาคารประเภท auditorium, Museum
2. Short Span ได้แก่ กลุ่มอาคารประเภท ส่วนสำนักงาน

ระบบไฟฟ้า ที่ใช้ในโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง คือ ระบบสายไฟฟ้าที่จ่ายไปยังดวงไฟต่าง ๆ ที่ให้แสงสว่างแต่ตัวอาคารทั้งนอกและภายในอาคาร

2. ระบบไฟฟ้ากำลัง คือ ระบบไฟฟ้าในการให้กำลังทางพลังงานความร้อนหรือพลังงานจล เช่น หม้ออบที่ใช้ความร้อน เต้าไฟฟ้า เครื่องดูดฝุ่น เครื่องพัดลม หรือหลอดจลน เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เครื่องไฟฟ้าระบบนี้มักใช้โดยการต่อหรือเสียบปลั๊กไฟจากสายต่อปลั๊กที่เตรียมไว้²

สรุประบบไฟฟ้าที่ใช้ในโครงการ

ระบบไฟฟ้าที่ใช้ในโครงการจะแยกระบบออกเป็น 3 ส่วน ซึ่งในแต่ละส่วนมีความต้องการที่ต่างกันโดยแยกออกได้ดังนี้คือ

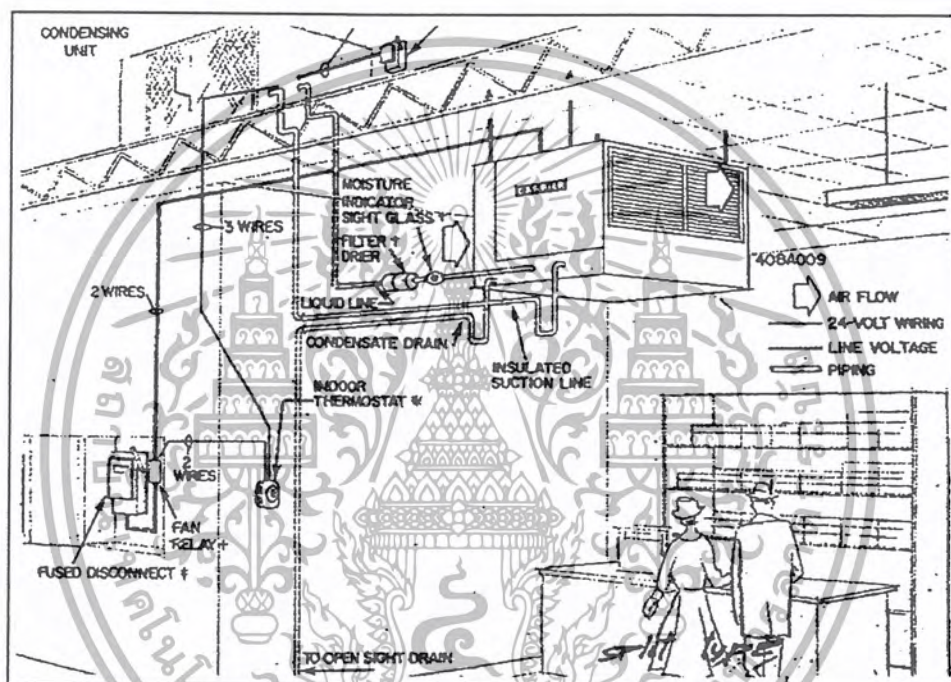
- ส่วนสำนักงาน
- ส่วนนิทรรศการ
- ส่วนจัดแสดงกลางแจ้ง

การเดินสายเมนไฟฟ้าจะเดินสายจากสายเมนของสถานบัน เข้าสู่อาคารที่ทำการ แล้วแยกไปยังส่วนต่าง ๆ โดยแต่ละส่วนของอาคารจะมีส่วนควบคุมระบบไฟฟ้า หม้อแปลงกำลังไฟฟ้าตามขนาดแรงเคลื่อนไฟฟ้า ตามความต้องการของแต่ละอาคาร

² ที่มา : จากกรไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

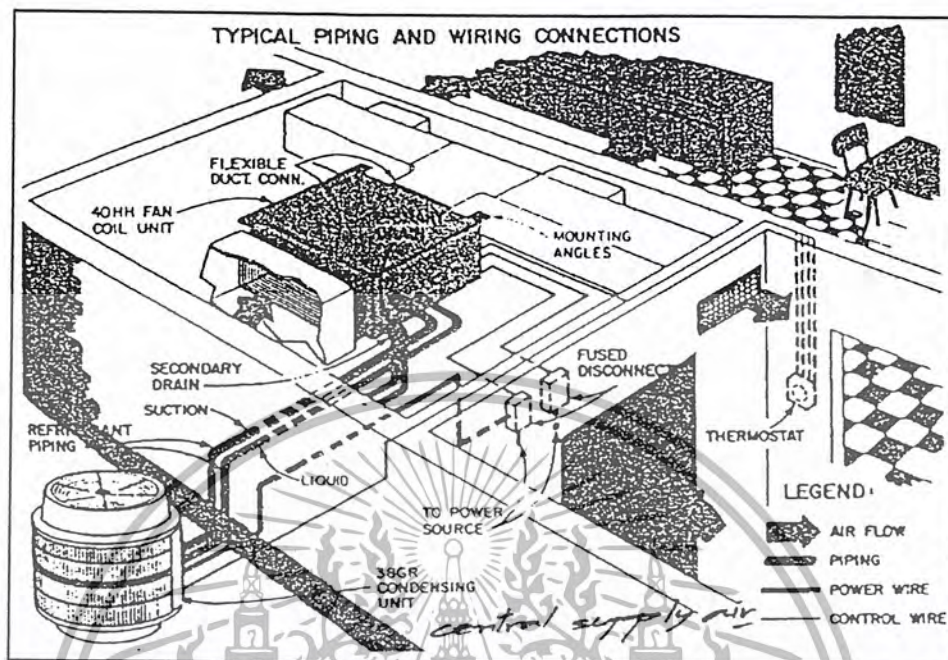
ระบบปรับอากาศ (AIR CONDITION) คือ ชนิดของเครื่องปรับอากาศที่ใช้ในโครงการ มี 2 แบบ คือ

1. เครื่องปรับอากาศระบบแยกส่วน (SPLIT TYPE) จะใช้พื้นที่ในการใช้งานที่ไม่แน่นอนและไม่พร้อมกัน เช่น ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ ห้องพักผ่อน หรือโถงต้อนรับ เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานหากมีการใช้สอยที่ไม่พร้อมกัน

รูปที่ 3.17 แสดงระบบปรับอากาศ SPLIT TYPE

2. เครื่องปรับอากาศระบบศูนย์รวม (CENTRAL SUPPLY AIR) คือ เป็นระบบที่เปิดใช้ในพื้นที่ที่มีการใช้งานในเวลาพร้อมเพียงกัน และเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ เช่น Exhibition , Auditorium , หรือ Restaurant จะมีส่วนห้องเครื่องหลัก มีช่องระบายอากาศในห้องจะเป็นสัดส่วน Condensing Unit และ Pump จ่ายน้ำไปยังห้อง AHU. ตามจุดต่างๆ

รูปที่ 3.18 แสดงระบบปรับอากาศ CENTRAL SUPPLY AIR

ระบบควบอากาศ ของโครงการประกอบด้วย
ระบบประปา

น้ำประปาที่นำมาใช้ในโครงการ ใช้มาจากประปาสวนภูมิภาค แต่เนื่องจากจำเป็นต้องแจกจ่ายน้ำสำรองยามฉุกเฉิน จึงจำเป็นต้องสร้างถังน้ำสำรองไว้เพื่อรับน้ำจากท่อสาธารณะด้วย ถังเก็บน้ำนั้นมักจะก่อสร้างในระดับดิน เพื่อให้ น้ำจากท่อจ่ายน้ำของการประปาสามารถเข้ามาได้สะดวกโดยใช้ลูกกลอยเป็นตัวควบคุมการปิดเปิดประตูน้ำ นอกจากนั้นยังติดต่อเครื่องปั้มน้ำเพื่อควบคุมการทำงานของเครื่องสูบน้ำที่จะทำการสูบน้ำจ่ายไปยังส่วนอื่นๆ เพื่อป้องกันความเสียหายของเครื่องสูบน้ำซึ่งอาจเกิดจากดินแห้ง ในกรณีที่น้ำประปาเกิดการขาดแคลน และได้ใช้น้ำสำรองจนให้ตัดไฟเมื่อระดับน้ำอยู่สูงกว่าน้ำประมาณ 10 ซม. และเริ่มทำงานใหม่เมื่อน้ำไหลเข้ามาในถังพอสมควร เช่น 30 ซม.

ระบบการจ่ายน้ำขึ้นจากปั้ม (Up Feed) ในการจ่ายน้ำระบบนี้ไม่นิยมใช้กัน เพราะมีการต่อท่อตรงจากประปาเมื่อแรงดันน้ำมากพอก็就不用เปิดเครื่องสูบน้ำ จึงไม่เปลืองกระแสไฟฟ้า แต่ความดันน้ำจะไม่คงที่

1. ถังเก็บน้ำวางไว้แห้งค้
2. ถังเก็บน้ำไว้ระดับพื้นดิน พักน้ำ
3. ถังเก็บน้ำใต้ดิน พักน้ำ
4. ป้มน้ำ
5. ลูกลอยตั้งระดับน้ำ
6. ลูกลอยตัดน้ำประปา
7. ท่อประปาจ่ายน้ำขึ้น
8. ท่อประปาจ่ายน้ำยังจุดต่าง ๆ

ตารางที่ 3.21 แสดงการวิเคราะห์ระบบถังจ่ายน้ำสูง

ข้อดีของระบบ	ข้อเสียของระบบ
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความแน่นอนในการทำงานและมีน้ำเก็บสำรองเอาไว้ 2. ระบบการทำงานง่ายสะดวกในการซ่อมบำรุง 3. ค่าก่อสร้างไม่แพงกว่าระบบอื่นและค่าใช้จ่ายในการทำงานต่ำ 4. ค่าซ่อมบำรุงต่ำ 5. ใช้ประตุน้ำควบคุมความดันในระบบจ่ายน้ำน้อยกว่าระบบอื่น ใช้พลังงานน้อย 6. สามารถเก็บน้ำเอาไว้เพื่อใช้ในการดับเพลิง 7. เลือกใช้เครื่องสูบน้ำให้ทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง 8. มีการเปลี่ยนแปลงความดันในท่อจ่ายน้ำน้อย 9. แม้ใช้เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่เกินไปไม่มีผลเสียต่อการทำงานของระบบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ถังน้ำต้องอยู่สูงอาจทำให้เสียความสวยงาม 2. มีน้ำหนักมากทำให้สิ้นเปลืองค่าก่อสร้าง 3. ถ้าค่าก่อสร้างไม่เกิดการรั่วซึมและถ้าเกิดรอยรั่วขนาดใหญ่อาจทำให้เกิดการเสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบระบายน้ำ

1. ระบบระบายน้ำฝนนี้แยกออกเป็น การระบายน้ำฝนบนหลังคาของอาคาร และระบายน้ำฝนระดับพื้น ซึ่งประกอบด้วยรางรับน้ำฝน ตะแกรงครอบ ท่อระบายน้ำฝนและบ่อพักน้ำ สำหรับการระบายน้ำฝนบนหลังคานี้ถ้าหากน้ำสามารถระบายลงตามแนวตั้งได้ทันทีที่ไม่มีโอกาสล้นรางได้ แต่ก็ควรมีท่อรับน้ำล้นฉุกเฉินเพื่อระบายออกที่ถนนหรือทางเท้า ในกรณีที่ท่อระบายน้ำชั้นล่างเกิดอุดตัน ความกว้างของสันรางไม่ควรน้อยกว่า 2 นิ้ว สำหรับกรณีที่เป็นหลังคาแบนอาจใช้ขนาด 3-4 นิ้วก็ได้

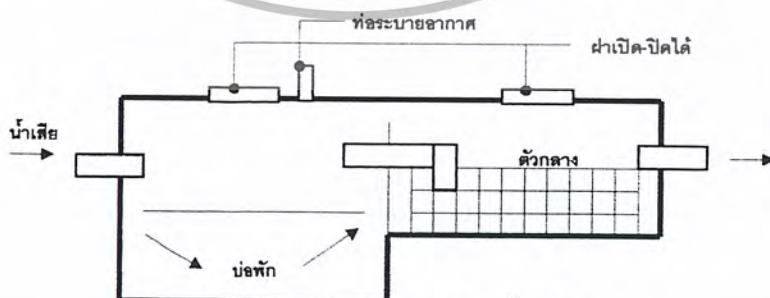
2. ระบบระบายน้ำทิ้ง การระบายน้ำทิ้งจากสุขภัณฑ์ต่างๆ ภายในอาคารนิยมทำกัน 2 วิธี คือ วิธีแยกน้ำทิ้ง,วิธีรวมน้ำทิ้ง แต่ที่นิยม คือ แยกน้ำทิ้ง จากอ่างล้างมือ อ่างอาบน้ำ คร้ว ลงสู่บ่อพักน้ำ แล้วจึงลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะไปเลย ส่วนน้ำทิ้งจากส้วม หรือที่บัสสาวะนั้นจะบายลงสู่บ่อเกรอะ บ่อซึม ท่อซึมลงนาม หากจะทำการระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะจำเป็นต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคก่อน

ระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำเสีย คือ น้ำที่ผ่านการใช้แล้ว ก่อนที่จะทำการระบายลงสู่สาธารณะ ควรจะผ่านกรรมวิธีต่างๆ เพื่อให้ความสกปรกต่างๆ ลดลง

ขบวนการที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การบำบัดขั้นแรก เพื่อยกเอามวลสารที่กำจัดได้ง่ายออกโดยวิธีทางฟิสิกส์ เช่น ตะแกรงผงดักไขมัน บ่อดักทราย
2. การบำบัดขั้นที่สอง เป็นขบวนการบำบัดน้ำเสียเพื่อลดมวลสารที่เหลือออกมาส่วนใหญ่เป็นขบวนการทางชีววิทยา เช่น Seftic tank activated sludge ,Rotating biological หลังจากนั้นจึงผ่านกรรมวิธีฆ่าเชื้อโรค แล้วจึงทิ้งลงทางระบายน้ำสาธารณะ

รูปที่ 3.19 แสดงระบบบำบัดน้ำเสีย

สรุประบบสุขาภิบาลในโครงการ

ระบบประปา น้ำประปาที่ใช้ในอาคารใช้น้ำจากประปาสวนภูมิภาค โดยใช้บ่อบักน้ำที่ชั้นพื้นดินเป็นตัวรับน้ำแล้วจึงสูบขึ้นไปยังถังเก็บบนหลังคาเพื่อจ่ายน้ำลงสู่จุดต่างๆ ของอาคารและสำรองไว้ในยามฉุกเฉิน

ถังเก็บน้ำบนหลังคา จะต้องตั้งสูงกว่าระดับของเครื่องสุขภัณฑ์ชั้นบนประมาณ 15 – 20 ฟุต เพื่อให้ได้ความดันตามต้องการ

ระบบน้ำทิ้ง ใช้ระบบ Septic tank โยต่อท่อรับน้ำจาก Septic tank ลงสู่ Filtet tank ซึ่งใช้ระบบกรองด้วยดิน 3 – 4 ชั้น จนกลายเป็นน้ำใสแล้วจึงผ่านคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคอีกชั้นหนึ่งก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ วิธีนี้จะช่วยลดปัญหาสภาวะแวดล้อมเป็นพิษได้ SOIL & WASTE จะไหลลงท่อด้านล่าง และลงรวมกันที่บ่อบำบัด ก่อนที่จะถูกปล่อยออกจากโครงการ

ระบบป้องกันอัคคีภัยและควบคุมเพลิง

จากการที่พิจารณาถึงสาเหตุที่จะเกิดอัคคีภัยของอาคารศูนย์วัฒนธรรมฯ พอสรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

1. การใช้กระแสไฟฟ้า
2. ไฟไหม้เพราะการสูบบุหรี่
3. ความประมาทเผลอเลอของเจ้าหน้าที่

จากสาเหตุ 3 ประการ อาจทำการแก้ไขโดยการจัดระบบรักษาความปลอดภัยในการป้องกันอัคคีภัย 3 ระบบใหญ่ ๆ คือ

1. วางระเบียบข้อบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ระเบียบนั้นจะมีระเบียบทั่วไปของพิพิธภัณฑสถานและวางระเบียบเฉพาะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ
2. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้า ตรวจสอบสายไฟ เปลี่ยนสายไฟ และซ่อมแซม
3. มีห้องเก็บเชื้อเพลิง และสารเคมีที่ปลอดภัย
4. มีการออกแบบโดยเตรียมการป้องกันอัคคีภัยด้วย ได้แก่ ทำห้องประตูเหล็กที่ปิดกันไฟไหม้ ไม่ให้ลุกลามไปยังห้องอื่นๆ เป็นต้น
5. มีการติดตั้งสัญญาณแจ้งเหตุไฟไหม้ในห้องจัดแสดงและห้องอื่นๆ ได้แก่ เครื่องมือดักควัน (Smoke Detector) และเครื่องมือดักความร้อน (Heat Detector)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. เตรียมหัวสูบลและสายสูบ สำหรับฉีดน้ำเมื่อเกิดไฟไหม้ จัดตั้งสูบน้ำในจุดต่างๆ เป็นระยะ

7. เตรียมสารเคมีสำหรับดับไฟในห้องจัดแสดงและห้องต่างๆ

8. เตรียมฝักเจ้าหน้าที่ให้มีจิตใจเตรียมพร้อมและระแวดระวังในเรื่องอัคคีภัย

9. มีสัญญาณแจ้งไฟไหม้ไปยังสถานีดับเพลิง

10. ติดตั้งเครื่องดับความร้อน และเครื่องดับไฟด้วยสารเคมีอัตโนมัติได้

ระบบป้องกันและควบคุมเพลิงอาจแบ่งเป็นระบบที่ทำงานสอดคล้องต่อเนื่องกัน 3 ระบบ

คือ

1. ระบบสัญญาณเตือนไฟไหม้ จะประกอบด้วย

- สัญญาณเตือนภัยด้วยมือ ติดตั้งตามจุดต่างๆ ที่เห็นได้ง่าย

- เครื่องตรวจจับสัญญาณแบบตรวจจับความร้อน

- เครื่องตรวจจับสัญญาณแบบตรวจจับควัน

2. ระบบดับเพลิง แบ่งออกเป็น

- ระบบดับเพลิงแบบไม่อัตโนมัติ

- ระบบดับเพลิงแบบอัตโนมัติ

3. ระบบระบายควันและป้องกันไฟลาม ประกอบด้วยพัดลม 2 ระบบ คือ

- ระบบพัดลมดูดอากาศ

- ระบบพัดลมดูดอากาศ

ส่วนที่ทำการพิจารณาที่จะรักษาความปลอดภัยจากอัคคีภัยมีดังนี้คือ

1. ส่วน Auditorium

2. ส่วนบริหารงานของศูนย์วัฒนธรรมฯ

3. ส่วนการศึกษา รวมทั้งส่วนปฏิบัติการ

4. ส่วนบริการทั้งหมด

5. ส่วนนิทรรศการ

การป้องกันอัคคีภัยในส่วน Auditorium

Auditorium เป็นส่วนที่ชุมนุมชนอาจเกิดไฟไหม้ได้โดยง่าย เช่น จาก พรหม เก้าอี้ ห้องฉายภาพยนตร์ ฯลฯ ซึ่งอาจเกิดไฟฟาลัดวงจรจากขี้เก๋ามุหรี หรือความร้อนจากแสงไฟ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การควบคุมป้องกัน

- โครงสร้างอาคารควรเป็นวัสดุที่ทนไฟ
 - วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง เช่น ฉาก ม่าน และสิ่งต่าง ๆ ควรเป็นวัสดุที่ทนไฟ ทนความร้อน คือ ไม่ลุกเป็นเปลว การไหม้เกรียมรมีเป็นวงจายนไม่เกิน 5 นิ้ว และเมื่อถูกเปลวไฟแล้ว ควรจะดับภายใน 2 นาที คือหยุดการไหม้เกรียม

- เวทีแสดง ควรมีฉากที่ทนไฟ (Fire Curtain) ทำด้วยวัสดุทนไฟแบบแผ่นแข็ง แขนงหรือม้วนไว้ก็ได้ ได้แก่ ฉากแอสเบสตอล หรือผ้าหนา ๆ ชุดน้ำยาทนไฟ สำหรับปล่อยลงมาขึ้น ระหว่างเวทีกับคนที่นั่งฟัง เพื่อให้อากาศคอบและป้องกันเปลวไฟไม่ให้เป็นอันตรายกับผู้ฟังขณะที่ กำลังพยายามรีบออกจากตัวอาคาร

- ส่วนเหนือเวที ควรติดตั้งระบบดับเพลิงอัตโนมัติ (Drencher) ปล่อยน้ำลงมายัง เวทีเพื่อดับเพลิง ความร้อนหรือแก๊สจะได้พลุ่งขึ้นออกก่อนที่จะลุกลามต่อไป

- เวทีที่แสดง ห้องแต่งตัว ห้องวัสดุต่าง ๆ ควรมีหัวดับเพลิงอัตโนมัติที่จะปล่อย น้ำออกมาเป็นฝอยคลุมบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ได้เองโดยอัตโนมัติและจะเกิดสัญญาณแก่เจ้าหน้าที่ ดับเพลิงประจำได้ทราบ

- ทางออกฉุกเฉินสำหรับ Auditorium จะต้องมีย่างเพียงพอเปิดง่ายด้วยซึ่งมี อัตราส่วนดังนี้

ตารางที่ 3.22 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนคนต่อทางออกฉุกเฉิน

จำนวนคน	จำนวนทางออกฉุกเฉิน
1-60	1
60-600	2
601-1000	3
1001-1400	4
1401-1700	5
1701-2000	6
2001-2250	7
2251-2500	8
2501-2700	9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่องทางออกฉุกเฉินทุกช่อง ต้องจัดตัวอักษรโตขนาด 6 นิ้ว สูงระดับพื้น 6-9 ฟุต เห็นได้ง่าย และมีแสงเรียงให้เห็นข้อความได้ในที่มืด

- การนำแสงให้เป็นแสงเรือง มีหลักสองประการ คือ ใช้ไฟธรรมชาติและไฟแบดเตอร์ ซึ่งใช้แสงตลอดเวลาที่ไฟฟ้าขัดข้อง

- นอกจากนี้ตามมุม หรือที่ซับซ้อน ควรมีลูกศรบอกทิศทางออกไปสู่ทางใหญ่ ๆ หรือทางออกที่ปลอดภัย

- การนำแสงให้เป็นแสงเรือง มีหลักสองประการ คือ ใช้ไฟธรรมชาติและไฟแบดเตอร์ ซึ่งใช้แสงตลอดเวลาที่ไฟฟ้าขัดข้อง

- นอกจากนี้ตามมุม หรือที่ซับซ้อน ควรมีลูกศรบอกทิศทางออกไปสู่ทางใหญ่ ๆ หรือทางออกที่ปลอดภัย

- บริเวณตามทางเดิม ควรโล่ง ไม่มีเก้าอี้เสริมหรือขวางของเกะกะเป็นอันตราย ตรงที่เป็นชั้นควรสังเกตเห็นได้ง่าย ใส่ไฟไว้ หรือทาสีขาว

- การติดตั้งที่ทั้งกันบุรี โดยการทำได้ด้วยโลหะเป็นถัง ภายในบรรจุรายละเอียดจะเป็นการดีมาก ปากถังควรมีฝาปิดที่เรียบร้อย วางไว้ตามจุดต่าง ๆ ให้ห่างจากเครื่องประดับหรือสิ่งของแขวน นอกจากนี้ตลอดเวลาการแสดงควรมีเจ้าหน้าที่ดับเพลิงอย่างน้อย 1 คน

- วัสดุไวไฟ หรือน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ควรนำมาเก็บไว้ในส่วน Auditorium

- หากทำได้ บริเวณจากหลังเวที และผู้เข้าชมหรือฟัง ควรงดการสูบบุหรี่อย่างเด็ดขาด และควรให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิงของทางการเข้าไปตรวจดูความเรียบร้อยอยู่เสมอ อย่างน้อย 3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง

ระบบป้องกันฟ้าผ่า

ระบบป้องกันฟ้าผ่าใช้ระบบจุดประจุ โดยสายล่อฟ้าดูดเอาประจุบวกซึ่งเกิดขึ้นในบรรยากาศ ประสิทธิภาพในการทำงานประจุที่ดี เช่น เงิน ทองแดง สายล่อฟ้าชนิดนี้จะสร้างประจุให้เกิดขึ้นเพื่อประจุลบ ประจุบวก วิ่งลงไปตามตัวนำ จะไม่ให้เกิดอันตรายใด ๆ แต่ต้องฝังดินอย่างน้อย 3 เมตร

ส่วนประกอบของระบบ

1. เสาหรือสายล่อฟ้า
2. สายนำลงดิน
3. ภาคนำลงดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ถังโลหะ

5. ท่อโลหะ

6. ท่อโลหะเข้าในอาคารเข้ากับระบบป้องกัน

ระบบรักษาความปลอดภัย สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

ก. เทคนิคทางกลศาสตร์

ข. เทคนิคทางไฟฟ้า

ค. เจ้าหน้าที่รักษาการณ์

การวิเคราะห์ระบบรักษาความปลอดภัยจากอาคารศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยระบบป้องกันโจรภัย

การพิจารณาใช้ระบบป้องกันโจรภัยนี้พิจารณาจากสาเหตุของ

1. ปัญหาการลักขโมยของผู้เข้าชมตลอดจนผู้ใช้สมาชิก

2. ปัญหาการโจรกรรมในเวลาปิดทำการ

ส่วนที่ต้องคำนึงถึงในการติดตั้งระบบป้องกันโจรภัย ภายในสมาคมสามารถแยกออกเป็น ส่วนดังนี้

1. ส่วน Auditorium

2. ส่วนบริหาร

3. ส่วนการศึกษา รวมทั้งส่วนปฏิบัติการ

4. ส่วนบริการ ทั้งทางสาธารณะและทางเทคนิค

ระบบป้องกันโจรภัย พิจารณาใช้ระบบที่เหมาะสมในแต่ละส่วนดังนี้คือ

1. ส่วน Auditorium – พิจารณาให้ใช้ระบบเทคนิคทางกลศาสตร์ และเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ เนื่องจากเจ้าหน้าที่รักษาการเพียงอย่างเดียว อาจดูแลไม่ทั่วถึงและเทคนิคทางกลศาสตร์สามารถที่จะนำไปใช้ได้เป็นจุด ๆ เช่น

1.1 การสร้างรั้วล้อมที่มั่นคงแข็งแรง

1.2 ใช้ระบบกุญแจและใส่ประตู

1.3 ใช้งานประตูเหล็กสำหรับห้องสามัญ และทำประตูเปิดอัตโนมัติ

2. ส่วนบริหารธุรการ – พิจารณาให้ใช้ระบบเทคนิคทางไฟฟ้า และเจ้าหน้าที่รักษาการณ์คอยตรวจตราเป็นระยะเวลา เทคนิคทางไฟฟ้าที่นำมาใช้ คือ ระบบแจ้งเหตุสัญญาณโดยให้เหตุผลเดียวกับส่วน Auditorium

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่วนการศึกษารวมทั้งส่วนปฏิบัติการ - พิจารณาให้ใช้เจ้าหน้าที่ตรวจตราเป็นระยะเวลา 4-6 ชม. และนำระบบเทคนิคไฟฟ้ามาใช้เช่นเดียวกับส่วนบริหารธุรการ

4. ส่วนบริการทั้งทางสาธารณะและทางเทคนิค ส่วนนี้พิจารณาใช้ยามรักษาการณ์คอยตรวจตราเป็นระยะเวลา 4-6 ชม. ก็เพียงพอแล้ว

(ยามรักษาการณ์ควรจัดให้มีทั้งกลางวันและกลางคืนอย่างน้อย 2 ผลัด)

การให้แสงสว่างในการจัดนิทรรศการ

1. ให้แสงสว่างตามธรรมชาติ (NATURAL LIGHT) มีอยู่ 4 วิธี คือ

1.1 การให้แสงสว่างจากด้านบน เหมาะสำหรับสิ่งที่แสดงทางวัตถุ แต่ส่วนเสีย คือ แสงส่วนใหญ่จะตกลงที่พื้นห้องมากกว่าผนัง นิยมทำกันโดยให้แสงสว่างเข้าทางหลังคาห้องที่แสดง และต้องเป็นห้องที่มีเพดานสูง และผลเสียอีกอย่างหนึ่ง คือ เกิดการสะท้อนที่ตู้กระจกจะทำให้รู้สึกวุ่นวายห้องแคบไป และผู้ชมมักจะแหงนดูช่องแสงทำให้ตามเมื่อยเร็ว

การให้แสงสว่างจากข้างบน คือ การสร้างหลังคาด้วยกระจกอาจจะเป็นกระจกทั้งหมดหรือบางส่วน แต่แถบร้อนไม่นิยมใช้ จะใช้กระจกไม่เกิน 6 % ของเนื้อที่หลังคาก็ได้ ข้อเสียของหลังคากระจกมีอยู่มาก เช่นความร้อน และความชื้น ควบคุมปริมาณแสงยาก ยากต่อการทำความสะอาด การกระจายของแสงสว่างที่ไม่เท่ากัน

1.2 การให้แสงสว่างจากด้านข้าง เป็นแบบที่ใช้กันมาแต่โบราณ โดยเฉพาะในพิพิธภัณฑ์ที่เป็นอาคารแบบเก่าเป็นแบบอาคารที่มีหน้าต่างด้านข้าง ซึ่งบังคับแสงสว่างได้ยากเพราะแสงแผ่ออกไม่เท่ากัน พื้นหลังของวัตถุแสงไม่พอและเงาของคนก็มักทับวัตถุด้วย นอกจากนี้ก็ยังเสียเนื้อที่ผนัง

เทคนิคการแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการให้แสงด้านข้าง

ก. ควรมีหน้าต่างบานเดียว แม้ห้องจะมีขนาดใหญ่ถึง 24 x 32 เมตร ก็ตาม
ข. ขอบหน้าต่างต้องอยู่สูงกว่าระดับสายตาของผู้ชม
ค. ต้องไม่ให้มีอะไรมาบังหน้าต่างกระจก เพราะจุดกระทบของแสงที่ติดอยู่ในระหว่าง 45 - 70 องศา

ง. หน้าต่างต้องกว้าง $\frac{1}{2}$ ของความกว้างของห้อง และมีความสูง $\frac{1}{2}$ ของความลึกของห้อง

เมื่อมีหน้าต่างกว้างประมาณ 25 % ของพื้นที่ห้องทั้งหมด จากเพดานในการแก้ไขมาแล้วแต่ไม่สามารถแก้ไขการทำนัยน์ตาพำได้ ต้องแก้ไขอีกโดย

- การใช้กระจกหน้าต่าง ที่มีแก้วเป็นรูปสามเหลี่ยมเล็กๆ ยื่นออกไปแต่เป็นการสิ้นเปลืองมาก

- การใช้กระจกพิเศษป้องกันการสะท้อนแสง คือ กระจกที่มีผ้าไหมบางๆ สอดเป็นไส้กลางของกระจก กระจกชนิดนี้เป็นกระจกที่บัพที่มีแสงสอดเข้ามาได้ แต่ผู้ชมไม่สามารถมองเห็นทะลุออกไปภายนอกได้ มีผลเสีย คือ กระจกชนิดนี้ทำให้สูญเสียแสงสว่างไปมากเหมือนกัน ปัจจุบันอาจเป็นพวกกระจกติดฟิล์ม

นอกจากวิธีดังกล่าวที่ได้กล่าวมาแล้ว เราอาจใช้วิธีอื่นที่ง่ายกว่า เพื่อให้แสงที่เข้ามาในห้องได้ผลดียิ่งขึ้น โดยการใช้กระจกแยกแสงหรือตัดเฉพาะตอนส่วนบนของหน้าต่างหรือทำให้หน้าต่างขนานกับผนังน้อยที่สุด

1.3 การให้แสงสว่างจากหน้าต่างค่อนข้างสูง แบบนั้นเป็นการให้แสงที่เหมาะสมที่สุด แสงที่ตกลงมาทำมุม 45 องศา และกระจายไปได้ทั้งห้อง จะไม่ทำให้แสงสะท้อนและนัยน์ตาพร่า

1.4 การให้แสงสว่างทางอ้อม เป็นการใช้เทคนิคโดยก่อให้เกิดแสงสะท้อนแสงสว่างเข้ามาในห้องหรือในตู้แสดง การให้แสงสว่างทางนี้ไม่เพียงแต่ใช้กับแสงธรรมชาติยังใช้กับแสงประดิษฐ์ได้ด้วย มีการให้แสงหลายลักษณะ การใช้แสงสว่างทางนี้จะช่วยไม่ให้นัยน์ตาพร่ามัว

เทคนิคการให้แสงทางอ้อม

ก. การให้แสงมายังผนังสะท้อนแสงที่รูปโค้งผนังจะกลืนแสงเสียส่วนมาก ถ้าทาสีขาวจะช่วยส่งความสว่างออกมาได้ถึง 86 % ผนังฉาบธรรมดาเพียง 64 %

ข. อาจใช้แสงสอดจากหลังคา ซึ่งซ้อนกันอยู่หลายชั้น การให้แสงสว่างแบบนี้เหมาะสมกับประเทศที่มีแสงแดดจัดมาก

ค. การใช้กระจก 2 แผ่น แผ่นหนึ่งติดกับที่ อีกแผ่นหนึ่งเคลื่อนไหวไปตามการโคจรของดวงอาทิตย์ แผ่นที่เคลื่อนไหวจะคอยรับแสงจากดวงอาทิตย์ส่งมายังแผ่นที่อยู่กับที่ แผ่นที่อยู่กับที่ส่งไปยังกระจกแผ่นหนึ่งหรือแผ่นอื่น ซึ่งสะท้อนไปยังที่ต้องการ ในเวลาที่มีเมฆมากต้องใช้ไฟฟ้าแทน เหมาะกับประเทศที่มีแสงแดดมาก พวกพิพิธภัณฑ์ที่ไม่ต้องการใช้หน้าต่าง

2. การให้แสงสว่างประดิษฐ์ เป็นการสิ้นเปลืองมากแต่สามารถนำไปใช้ได้ในรูปแบบต่างๆ อย่างสะดวก จึงเป็นที่นิยมในการใช้ในห้องแสดง ซึ่งตามธรรมเนียมติดตามเพดานให้ปริมาณแสงกระจายมายังห้องแสดง แต่ถ้าเป็นกรณีตู้แสดงนิยมเอาแสงไฟฟ้าซ่อนไว้บนตู้ แล้ว

กรองด้วยกระดาษอีกชั้น แล้วแต่ความเหมาะสมในการแสดงวัตถุแต่ละประเภท แสงไฟธรรมดาที่มีปี๊บกันจนทำให้ตาพร่า แสงกระจายไม่เท่ากัน บางครั้งอาจใช้หลอดไฟฟ้าที่ทำให้แสงกระจายออกได้เท่ากัน โดยการใช้การสะท้อนจากฉากอีกที กรณีแสงที่ส่องออกมาเฉพาะทางตรง นิยมใช้เมื่อวัตถุอยู่ในความมืดแล้วมีแสงพวกนี้รอบจะเห็นวัตถุบังหน้าที่แสงได้อย่างดี

แสงสว่างประดิษฐ์ ได้แก่ แสงไฟธรรมดา และแสงฟลูออเรสเซนต์ แสงไฟฟ้าโดยทั่วไปมีความร้อนและสีแดงยิ่งกว่าแสงธรรมชาติ ส่วนแสงฟลูออเรสเซนต์นั้นใกล้เคียงกับแสงธรรมชาติมาก ในปัจจุบันนี้มีหลอด DAY LIGHT ฟลูออเรสเซนต์ซึ่งนับว่าดีที่สุดในสำหรับแสงสว่างประดิษฐ์

แสงไส้ร้อน จะให้แสงที่นุ่มนวลเหมาะในการให้แสงที่เน้นจุดที่สำคัญ

คุณสมบัติของแสงประดิษฐ์แตกต่างจากแสงธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

2.1 แสงไฟธรรมดา มีความร้อนและแสงมีกำลังความส่องสว่างสีแดงยิ่งกว่าแสงจากดวงอาทิตย์ แสงจากดวงอาทิตย์มีสีน้ำเงินมากกว่า เพื่อแก้ไขข้อแตกต่างนี้จึงใช้หลอดสีขาวปนกับหลอดสีน้ำเงิน ปรากฏว่าเวลาเคลื่อนแสงตัดกันแล้วไม่เท่ากันเมื่อปรากฏให้เห็นบนเพดาน ความเท่ากันของแสงเสียไป

2.2 แสงไฟฟลูออเรสเซนต์ เดิมใช้แต่เฉพาะร้านค้าและท้องถนนไม่เหมาะกับการประเภทงานนั้น เพราะเป็นแสงสว่างที่ไม่มีเงาเหมาะกับงานที่เกี่ยวกับภาพเขียนแต่ภาพจะเสียไปตอนที่เงาที่น้ำมันที่ฉาบอยู่บนภาพเขียนนั้นหายไป สีของไฟทั่วไปคล้ายธรรมชาติมาก และอาจดัดแปลงให้เหมาะกับศิลปะวัตถุได้ และเป็นแสงที่ดีที่สุดสำหรับแสงประดิษฐ์

ตารางที่ 3.23 แสดงการวิเคราะห์ระบบสงวนรักษาโบราณวัตถุ

Motive	Aspect	Apperance
ความชื้น	ความชื้นสูง เกิดการเปลี่ยนแปลง	ทำให้เกิดการเสื่อมคุณภาพ, วัสดุเสื่อมคุณภาพเกิดรอยเปื้อน, กระตุ้นให้เกิดสนิมได้เร็ว การหดตัวและขยายตัวของเซลล์ในอินทรีย์วัตถุ ทำให้เกลือละลายทำให้เกิดปฏิกิริยาได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>ความไม่บริสุทธิ์ของอากาศ</p>	<p>แห้งเกินไป</p>	<p>บนวัตถุ, เกิดความแตกร้าารอบเปราะ บิดงอ ขาด แตกร้าว</p>
<p>อื่น ๆ</p>	<p>แก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์ แก๊สคาบอนไดออกไซด์ ไฮโดรเจนซัลไฟด์ เขม่าและฝุ่นละออง ชื้น-ร้อนเกิดเหินรา แบคทีเรีย</p>	<p>ฟอกรังสีจะทำ ประกรอบ เสียรูปวัตถุโลหะวัตถุดำ, สิ่งที่มีตะกั่วเป็นองค์ประกอบจะดำ</p> <p>เกิดรอยเปื้อน, ชักนำให้เกิดแมลง เกิดความสกปรก</p> <p>เกิดรอยเปื้อน, ความแข็งแรง, ความเหนียวลดลง</p> <p>ขาดหรือชำรุดเห็นชัดเจน, เกิดรอยเปื้อนในลักษณะต่าง ๆ เกิดรูพรุน, ความแข็งแรงลดลง</p> <p>สีซีด เหลือง กรอบ เปราะ บิดงอ</p>

สาเหตุดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกิดการชำรุดเสื่อมสภาพของศิลปวัตถุ ยิ่งถ้าหากไม่ได้รับการดูแลที่ถูกวิธีจะเกิดการชำรุดเสื่อมสลายได้เร็วยิ่งขึ้นไปอีก ความแตกต่างคุณสมบัติของเนื้อวัตถุเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งในการชำรุดเสื่อมสภาพได้ง่ายและเร็วกว่า³

การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ มีวิธีการสำคัญ 2 วิธี คือ

³ที่มา : หนังสือจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ 2529

1. การป้องกันและการดูแลรักษา (Preventive Conservation) คือ การเก็บรักษา ป้องกันไม่ให้ศิลปวัตถุซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของภัณฑกรักษ์ และเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับศิลปวัตถุ ต่าง ๆ มากกว่าเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

2. การปฏิบัติตามการสงวนรักษา (Treatment Conservation) คือ การแก้ปัญหา หยุดยั้งปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหายบนศิลปวัตถุ ทำให้มีความแข็งแรงคงสภาพเดิม ให้มากที่สุด การปฏิบัติการสงวนรักษา หรือการอนุรักษ์โบราณวัตถุ มีวิธีการมากมายต่างกันทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับชนิดของปัญหา แต่ละอย่างก็ตามขั้นตอนการปฏิบัตินั้นจะมีหลักการเดียวกันหมด คือ หลักการอนุรักษ์โบราณวัตถุ

2.1 ศึกษาเนื้อวัตถุ ส่วนประกอบทางเคมี คุณสมบัติ และโครงสร้างว่าเป็นอย่างไร

2.2 ตรวจสอบสาเหตุและปัญหาที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย ทั้งนี้เพื่อหาทางกำจัด หยุดยั้งสงวนรักษาในขั้นต่อไป

2.3 การจัดการเพื่อหยุดยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยการนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ มาเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมที่สุด ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ กับโบราณวัตถุ

2.4 ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

2.5 ป้องกันรักษาโบราณวัตถุมิให้เกิดการชำรุดเสียหาย ให้เหมาะสมกับชนิดและสภาพแวดล้อมของศิลปวัตถุ เหล่านั้น (การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ : กัลปสินธาดา จันทรโพธิ์ศรี)

3.4. การวิเคราะห์รายละเอียดที่ตั้งโครงการ

3.4.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

โครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้น อ.เกาะสมุย ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ว่างด้านบนของ แดนที่เกาะสมุย

- การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ที่ตั้ง

การวิเคราะห์ด้านกายภาพ

ไม่ได้ทำการสร้างอาคารอื่นใดบนพื้นที่ของโครงการ และยังอยู่ใกล้กับท่าเรือดอนสักและแหล่ง โบราณสถานของเกาะสมุย และชุมชนเก่าของพื้นที่หน้าพระลาน เหมาะกับการก่อสร้างอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์การเข้าถึงของโครงการ - เนื่องจากโครงการมีการตั้งอยู่ใกล้กับสนามบินไม่เกิน 10 กิโลเมตร และใกล้กับท่าเรือคอนสติก การเข้าถึงของผู้ที่เข้ามาใช้โครงการจึงไม่ค่อยมีปัญหา เพราะมีถนนเชื่อมหลายสายที่สามารถมายังโครงการได้

แผนที่เกาะสมุย

ที่ตั้งบริเวณด้านแม่น้ำ

รูปที่ 3.20 แสดงการวิเคราะห์การเข้าถึงของโครงการ

● การวิเคราะห์ทิศทางแสงแดด

เกาะสมุยตั้งอยู่ที่ละติจูดที่ 9 องศาเหนือ ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมดังนี้

1) แนวเคลื่อนตัวของพระอาทิตย์ เนื่องจากเกาะสมุยตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร จึงทำให้ได้รับแสงแดดจากด้านทิศใต้มากกว่าทิศเหนือ

2) ลมประจำปี

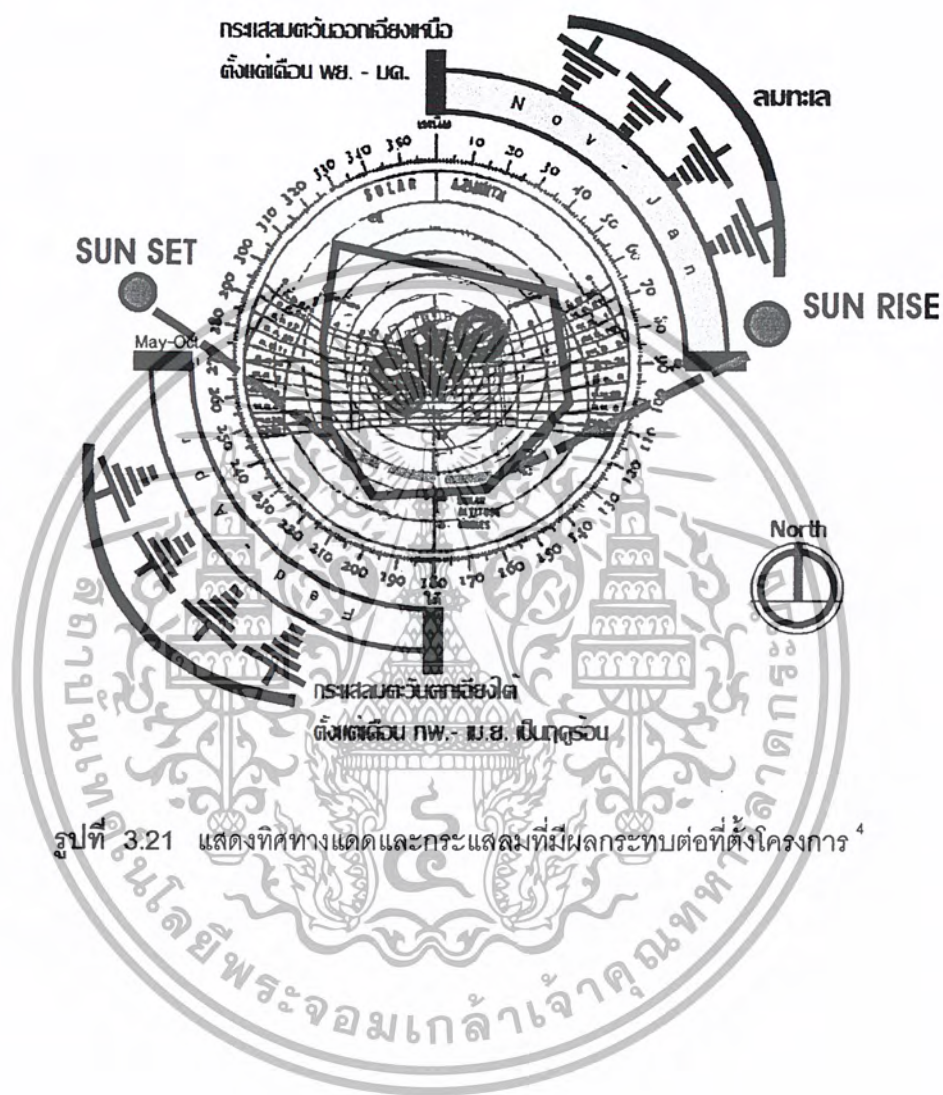
- กระแสลมตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่เดือน พย.-มค. เป็นฤดูฝน
- กระแสลมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือน กพ.-เม.ย. เป็นฤดูร้อน
- กระแสลมตะวันตก ตั้งแต่เดือน พค.-ตค. เป็นฤดูฝน

3) ฝน เกาะสมุยตกตลอดปี ซึ่งจะตกมากที่สุดในเดือน ตค.-พย.

● การวิเคราะห์ทิศทางลม

สภาพภูมิอากาศของภาคใต้มีฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นฤดูหนาวก็ยังคงมีฝนตก โดยเฉพาะบริเวณชายฝั่งจะมีฝนตกมากในฤดูนี้ สภาพอากาศจึงเป็นแบบฝนเมืองร้อน

ฝนจะมี 2 ฤดู ฝนในระยะมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ระหว่างเดือน

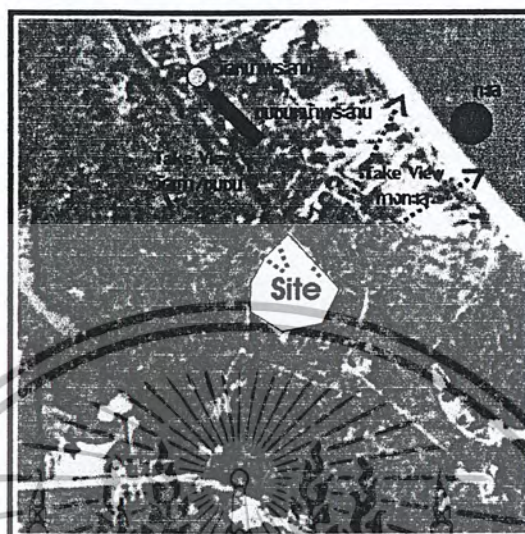

รูปที่ 3.21 แสดงทิศทางแดดและกระแสลมที่มีผลกระทบต่อที่ตั้งโครงการ⁴

⁴ ที่มา : ClimatoloGical Data For Period 1987-1996 หน้าที่ 64

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

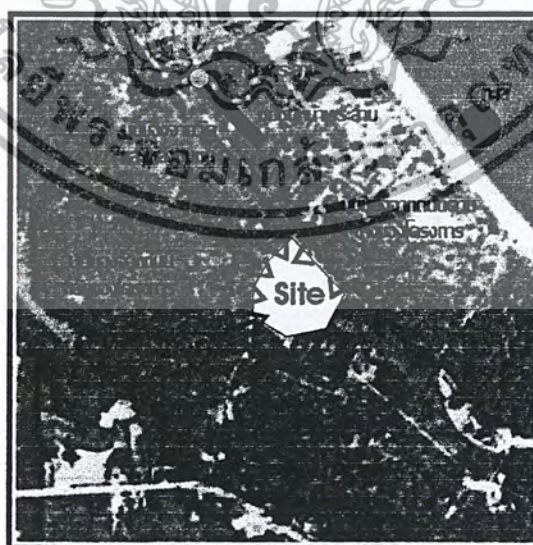
- การวิเคราะห์การ Take View ของโครงการ

รูปที่ 3.22 แสดงการวิเคราะห์การ Take View ของโครงการ

การ Take View ของโครงการ คือ ทางวัดเก่าวัดสุทัศน์และชุมชนเก่าของหน้าพระลาน และอีกส่วนก็คือการ Take View ไปสู่ทางด้านทะเลของฝั่งอ่าวแม่น้ำ โครงการมีหอคอยเป็นจุดชมวิวซึ่งสามารถรองรับตรงจุดนี้ได้

- การวิเคราะห์หิมุมมอง

รูปที่ 3.23 แสดงการวิเคราะห์หิมุมมอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Approch ของโครงการที่มองเข้ามาที่เห็นเด่นชัด ได้แก่ ถนนเส้นทางหลักของโครงการ ถนนเส้นด้านข้างของโครงการ และมุมมองจากด้านวัดเก่าและชุมชนเก่าหน้าพระลาน

3.5. การวิเคราะห์หลักการออกแบบ

3.5.1 หน้าที่ของศูนย์

1. รวบรวมวัตถุที่จัดแสดงเป็นหมวดหมู่
2. การจัดแสดงเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้ ความเพลิดเพลินแก่ประชาชนทุกประเภท ทุกวัน ทุกระดับ การศึกษา จัดแสดงด้วยเทคนิคที่ดึงดูดใจผู้ชม
3. หน้าที่ให้การศึกษา มีกิจกรรมและบริการการศึกษา มีเจ้าหน้าที่เฉพาะด้านเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ มีการบรรยายให้ผู้เข้าชมได้เข้าใจงานมากขึ้น
4. ส่งเสริมการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม
5. อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
6. หน้าที่ของสังคม เป็นสถาบันที่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงตัว ตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมดำเนินตามความต้องการของสังคม

3.5.2 เทคนิคการจัดแสดงนิทรรศการ

การพัฒนาเทคนิคการจัดแสดงขึ้นอยู่กับความเหมาะสม มีการปฏิรูปเข้ามาทางด้านเนื้อหาสาระ และการเน้นความสำคัญของวัตถุที่ใช้จัดแสดงโดยใช้แสง สี เสียง และระบบมัลติมีเดียเข้ามาประกอบ ในบางส่วนมีลักษณะการจัดแสดงโดย MODEL ขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจน ตามสภาพแวดล้อมจริงทางนิเวศวิทยา (Ecological Presentation) เป็นการแสดงให้เห็นสภาพของวัตถุเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา การแสดงเกี่ยวกับวิถีชีวิตพื้นเมืองที่สร้างความสนใจให้กับผู้เข้าชม

3.5.3 บรรยากาศของห้องแสดงงาน (Gallery's Atmosphere)

การจัดแสดงที่ดีควรมีการคำนึงถึงบรรยากาศของห้องแสดงไปพร้อม ๆ กับการจัดวางวัตถุแสดง จากหลักความจริงที่ว่า กลุ่มผู้ชมที่เข้าชมนิทรรศการแต่ละครั้งมีหลายจุดมุ่งหมาย และมีรสนิยมที่แตกต่างกันมาก ดังนั้น ห้องแสดงที่สมบูรณ์ควรประกอบด้วยบรรยากาศต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ชมเหล่านั้นได้ ซึ่งสามารถสรุปคุณสมบัติต่าง ๆ ของห้องแสดงได้ดังนี้

1. เข้าใจในด้านความงาม (Esthetic)
2. เข้าใจให้เพลิดเพลิน (Romantic)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ใ้ใจให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากค้นคว้า (Intellectual) การกระตุ้นให้เกิดคุณสมบัติทั้ง 3 ประการข้างต้น ทำได้หลายประการเช่น

4. การออกแบบห้องแสดงให้ใ้ใจเป็นขั้นตอน ไม่อ้างว้างหรือโล่งจนเกินไปเมื่อเดินเข้าไปในห้อง ตอนที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ห้องแสดงเป็นแถวยาวโดยไม่มีขั้นตอนก็ไม่ควรแก่การเข้าชมด้วย

5. คำอธิบายสำหรับวัตถุจัดแสดง หรือการใช้ระบบเสียงมาใช้ประกอบคำบรรยาย เป็นส่วนสำคัญที่ใ้ใจความอยากรู้อยากเห็น เช่น การตั้งปัญหา เป็นคำถามแก่ผู้ชม เพื่อหยุดอ่านคำถาม และหาคำตอบจากการแสดงเป็นต้น

3.5.4 หลักการวางผังรูปห้องแสดง (Exhibition hall planing)

หลักสำคัญในการวางผังรูปห้องแสดงนั้น ก็ไม่จำกัดแบบรูปลักษณะแน่นอนแต่อย่างไร หากแต่อย่างน้อยตามเรื่องราวที่จัดแสดงนั้น ๆ โดยปกติแผนผังตอนหนึ่งจะใช้ไปในการจัดแสดงเรื่องราวเพียงตอนเดียวเท่านั้น ไม่ควรจัดเรื่องราวหลายตอนไว้ในแผนผังเดียวกัน เพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความสับสนในการชม แผนผังควรอาจทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเล็ก ๆ ซึ่งยกเยื้องเป็นแบบต่าง ๆ หลาย ๆ รูป แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญต่างๆ เช่น

1. การจัดตู้หรือแผงให้ห้องแสดงประจำหรือห้องแสดงชั่วคราวก็ตามไม่ควรปล่อยให้ห้องโล่งจนมองดูเกิดความอ้างว้าง เป็นการดึงประชาชนให้รีบเดินผ่านไปอย่างรวดเร็ว

2. การวางผังยกเยื้องไปอย่างไรก็ตาม ควรเรียงลำดับของเรื่องราวที่จัดแสดง

3. ขนาดของแผง ตลอดจนสีที่ใช้ทาแผง จะมีความหนักเบาอย่างน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของห้องที่จัดแสดง ควรจะได้มีการเปลี่ยนแปลงสีแผงต่าง ๆ บ้างตามความเหมาะสม แต่วรรณะของสีไม่ควรฉูดฉาด ควรเป็นสีที่มองแล้วมีความเย็นตา สบายใจและชวนแก่การมอง

4. เนื้อที่ระหว่างแผงแต่ละตอน ไม่ควรน้อยจนผู้ที่เข้าชมต้องเบียดเสียดกันเดิน ควรมีช่องว่างให้ผู้ชมเคลื่อนไหวไปอย่างสะดวก และเคลื่อนไหวโดยรูปของแผง โนม้นำคนโดยอัตโนมัติ

5. ควรให้แผงห้องแสดงแต่ละคนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยที่ผู้ชมมีอิสระที่จะเคลื่อนไหวไปตามความต้องการของกันหาอักษร หรือเลือกชมตามความสนใจของตนเอง ระหว่างแผนแต่ละแผงควรมีเนื้อที่มากพอที่จะหมุนหรือแหวกการจราจรภายในได้สะดวก โดยที่ไม่

รู้สึกว่ามีกำบังบังคับ ทั้งนี้เพราะตระหนักต่อความจริงที่ว่า ผู้เข้าชมมีความต้องการและพื้นฐานทางการศึกษากับวัตถุประสงค์แตกต่างกันออกไป ย่อมมีอิสระในการเลือกเรื่องราวตามที่ตนสนใจ

3.5.5 หลักการออกแบบห้องแสดง (Exhibition hall planing) การออกแบบห้องจัดแสดงนั้นต้องมีการทำภายหลังจากการที่ได้ศึกษาหรือเรียบเรียง แนวทางของการจัดนิทรรศการแล้วในการออกแบบห้องแสดงไม่ว่าจะเป็นนิทรรศการประจำหรือนิทรรศการพิเศษนั้นสิ่งที่จะช่วยให้ห้องแสดงเปลี่ยนรูปร่างได้ง่ายที่สุดคือการใช้ PANEL ทำด้วยไม้อัดหรือวัสดุอื่นๆที่มีน้ำหนักเบา หลักการจัดรูปแบบแสดงนั้น ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน โดยปรกติแนวความคิดหลักในการจัดคือ แผงหนึ่งตอนจะแสดงเรื่องราวใด เพียงเรื่องเดียวไม่ปะปนกันเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนรูปแบบการจัดห้องแสดงนั้นไม่มีรูปแบบตายตัวอาจจะมีการใช้ผสมกันได้

1. Room to Room arrangement

เป็นการจัดแบบเดินห้องต่อห้อง ผู้ชมสามารถเดินชมเรื่อยไปได้ตลอดจนจบไม่ต้องเดินย้อนไปมา แต่ถ้าปิดห้องใดห้องหนึ่งจะทำให้ขาดตอน ผู้ชมจะเกิดการติดขัดและเบื่อน่ายได้ ดังแสดงในรูป⁵

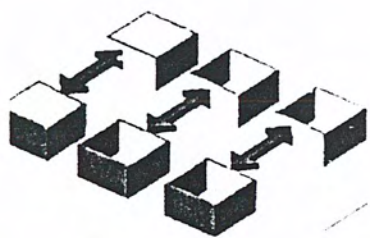
รูปที่ 3.24 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Room to Room arrangement

2. Corridor to Room arrangement

เป็นแบบใช้ทางเดินผ่านกลางหรือข้าง แล้วแจกไปตามห้องแสดงต่างๆ ทางเดินที่ใช้เป็นแบบ Corridor หรือ court ก็ได้ วิธีนี้อาจจะชมได้ไม่ทั่วถึงเนื่องจากไม่มีตัวบังคับสายตาที่แน่นอน แต่ถ้าปิดห้องใดห้องหนึ่งจึงสามารถสร้างความต่อเนื่องในการชมได้⁶

⁵ ที่มา : วิทยานิพนธ์ เรื่องสถาบันอุทยานสัตว์ทะเลภูเก็ต พ.ศ. 2539

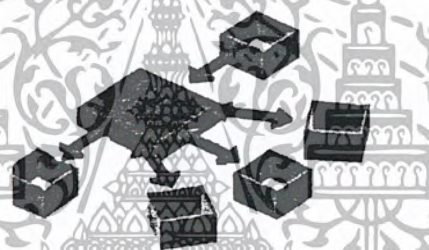
⁶ ที่มา : วิทยานิพนธ์ เรื่องสถาบันอุทยานสัตว์ทะเลภูเก็ต พ.ศ. 2539

รูปที่ 3.25 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Corridor to Room arrangement

3. Nave to Room arrangement

ตรงกลางจัดเป็น Hall แล้วแจกไปยังห้องต่างๆ เหมาะสำหรับจุดที่มีประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งจะแยกย้ายเข้ามาได้ตามความต้องการ⁷

รูปที่ 3.26 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Nave to Room arrangement

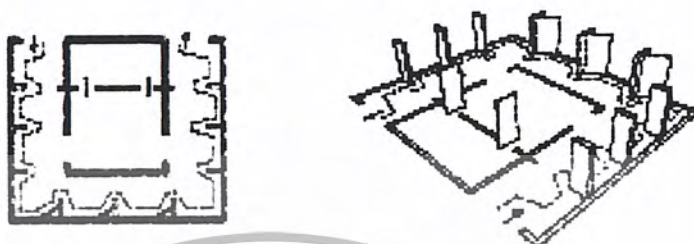
3.5.6 การจัดระบบสัญจร (Circulation) ภายในห้องจัดแสดง

- การจัดระบบ (Circulation) ภายในห้องจัดแสดงงาน เมื่อพิจารณาตามลักษณะแกนสัญจรหลัก (Access) สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระบบ คือ

1. Centralized System of Access
2. Decentralized System of Access

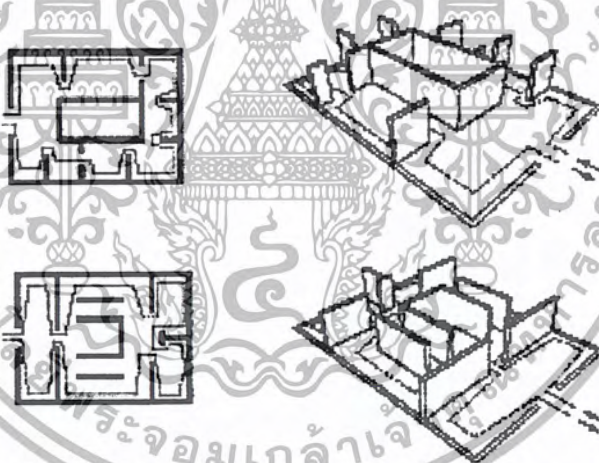
⁷ ที่มา วิทยานิพนธ์ เรื่องสถาบันอุทยานสัตว์ทะเลภูเก็ต พ.ศ. 2539

1. ผังแบบ A (Twisting Circuit) เป็นผังรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีขนาดกว้างขวางพอสมควร มีทางเข้าออก 2 ทาง แล้วมีการซอยผนังเพิ่มเนื้อที่การจัดแสดง

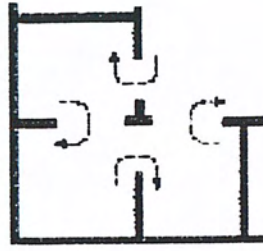
รูปที่ 3.27 แสดงการจัดผังแบบ A (Twisting Circuit)

2. ผังแบบ B (Twisting Circuit) เป็นผังที่แสดงให้เห็นการแบ่งซอยห้องภายในหลายแบบ แต่มีทางเข้าออกทางเดียว ลักษณะนี้สามารถใช้กับงานที่เป็นหมวด

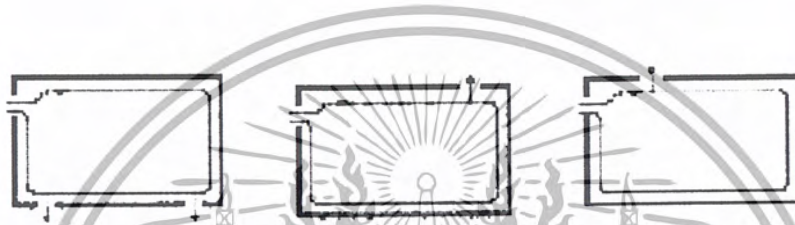

รูปที่ 3.28 แสดงการจัดผังแบบ B (Twisting Circuit)

3. ผังแบบ C,D เป็นผังที่แสดงให้เห็นการแบ่งซอยห้องและมีทางเข้าออกทางเดียว แต่มีข้อเสียอาจให้คนชมอีกห้องทำให้เกิดความสับสนได้ แต่วิธีนี้มีความสะดวกในการดูแลความปลอดภัยแต่ไม่ค่อยมีความดึงดูด

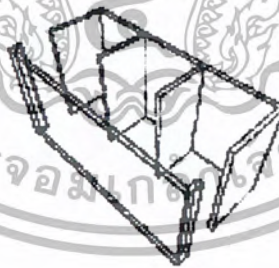
แบบ C

แบบ D

รูปที่ 3.29 แสดงการจัดผังแบบ C , D เป็นการจัดแบบแบ่งซอยห้อง

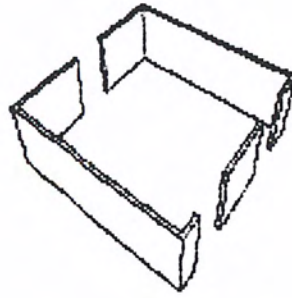
4. ผังแบบ E เป็นการจัดห้องแบบบังคับผู้เข้าชมผลงานเป็นแบบเรียงลำดับเรื่องราวเหมาะ สำหรับบังคับผู้เข้าชม และเขวอนภาพเขียน

รูปท 3.30 แสดงการจัดผังแบบ E

5. ผังแบบ F (Block Arraignment) เป็นการจัดผังแบบทางเขาออก 2 ทาง เป็นห้องใหญ่เหมาะกับการจัดงานที่มีขนาดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

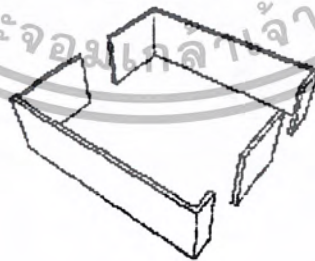
รูปที่ 3.31 แสดงการจัดผังแบบ F (Block Arraignment)

6. ผังแบบ G (Block Arraignment) เป็นการจัดห้องแบบหลายเหลี่ยมเป็นแบบที่มีการลดความน่าเบื่อในการชมงานแต่มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบ F

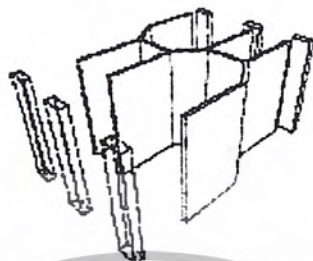
รูปที่ 3.32 แสดงการจัดผังแบบ G (Block Arraignment)

7. ผังแบบ H (Linear Circuit) เป็นการจัดแสดงที่มีการยกเยื้องขององค์ประกอบห้องเพื่อเน้นความเคลื่อนไหวของผู้เข้าชมผลงาน

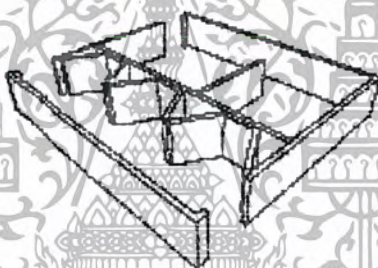
รูปที่ 3.33 แสดงการจัดผังแบบ H (Linear Circuit)

8. ผังแบบ I เป็นการจัดแสดงที่มีการยกเยื้องขององค์ประกอบห้องเพื่อเน้นความเคลื่อนไหวของผู้เข้าชมผลงาน

รูปที่ 3.34 แสดงการจัดผังแบบ I

9. ผังแบบ J เป็นการจัดแสดงแบบผสมที่มีการจัดชั้นเพื่อเพิ่มความน่าสนใจที่นำแบบ H มาผสมกับแบบ E

รูปที่ 3.35 แสดงการจัดผังแบบ J

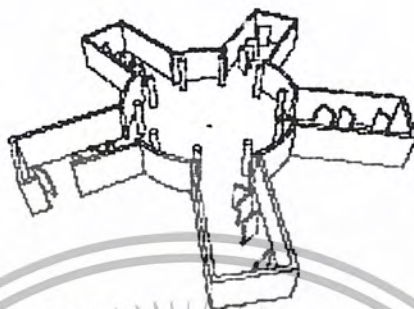
10. ผังแบบ K (Weaving Frame Lay out) ผังการจัดแบบอิสระโดยปกติจะใช้ทางลาดเข้าช่วยและจะใช้องค์ประกอบอื่นมาช่วยทำให้ดูน่าสนใจ แต่การจัดแบบนี้อาจทำให้ผู้เข้าชมเกิดความสับสน

รูปที่ 3.36 แสดงการจัดผังแบบ K

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ผังแบบ L (Star Shape) ทางเข้าออกมักอยู่ตรงส่วนกลางและแตกส่วนแสดงงานเป็นฉากทำให้การจัดภายในลดความน่าเบื่อได้

รูปที่ 3.37 แสดงการจัดผังแบบ L

12. ผังแบบ M (Fan Shape) จะมีส่วนโถงตรงกลางและจะเชื่อมไปยังส่วนต่างๆ การจัดจะเป็นการให้ผู้เข้าชมเลือกชมอาจทำให้เกิดความวุ่นวาย

รูปที่ 3.38 แสดงการจัดผังแบบ M (Fan Shape)

13. ผังแบบ N (Chain Layout) เป็นการจัดผลงานเป็นแบบลูกโซ่ทำให้ผู้ชมสามารถที่จะชมผลงานได้เป็นลำดับเรื่องราวทำให้มีผลต่อเนื่องในการเข้าชมมาก

3.5.7 การออกแบบผนังสำหรับจัดแสดง

หน้าที่สะดวกที่สุดสำหรับการจัดแสดงศิลปกรรมนั้น ควรยึดด้วยโครงสร้างของอาคาร แต่ในทางปฏิบัติแล้วเราควรที่จะเปลี่ยนแปลงผนังเหล่านี้ได้ เช่น เปลี่ยนทิศทาง เปลี่ยนสี เพิ่มพื้นที่ผิว ทั้งนี้เพื่อปรับให้มีความเหมาะสมกับการแสดงในแต่ละแบบ

หน้าที่หลักที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบผนัง คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เป็นค้ำยัน และเป็นแบบกราวด์สำหรับวัตถุจัดแสดง
- แบ่งที่ว่างภายในห้องจัดแสดง จัด Circulation ให้กับห้องจัดแสดง
- สามารถใช้เป็นส่วนที่เพิ่มพื้นที่ผิวสำหรับจัดแสดงได้

นอกจากหน้าที่หลักดังกล่าวแล้ว ยังมีการออกแบบผนังสำหรับจัดแสดงในรูปแบบอื่นๆ ที่ต่างกันออกไปได้อีก

3.5.8 การกำหนดขนาด และปริมาตรของห้องแสดง

การกำหนดขนาดความกว้างยาวของห้องแสดง ไม่สามารถกำหนดให้แน่นอนได้ตามหลักการแล้วขนาดของห้องขึ้นอยู่กับปริมาณของวัตถุจัดแสดง ขนาดและลักษณะการจัดแสดง ซึ่งต้องมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุแสดง เพื่อหาค่ากลางมาเป็นตัวกำหนดขนาด แต่ในปัจจุบันการออกแบบห้องแสดงมักใช้วิธีการออกแบบ Space ให้สามารถยืดหยุ่นได้มา มีการออกแบบผนังสำเร็จรูปเพื่อการจัดแสดง สามารถประกอบเป็นฉากที่มีขนาดตามความต้องการได้ ส่วนใหญ่เริ่มต้นจาก ระบบกริด (Grid System) ซึ่งยึดเอาขนาดของวัสดุเป็นเกณฑ์

นอกจากนี้การกำหนดขนาดของห้องแสดง ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ชมที่มีต่อพื้นที่เหล่านั้นด้วย เพราะ Space ที่มีขนาดหรือปริมาตรใหญ่หรือเล็กเกินไป ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ชมได้ ทั้งนี้การกำหนดขนาดจึงขึ้นอยู่กับความรู้สึกทางความงามของผู้ชมด้วย

3.5.9 ลักษณะของการจัดแสดง

1. ประเภท Model หรือ Real thing เป็นวัตถุลอยตัวลักษณะ 3 มิติ มีรูปร่างและขนาดต่างๆ มากมาย การจัดการแสดงอาจจัดแสดงวัตถุแบบเดี่ยวๆ หรือนำวัตถุขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่มาประกอบกันเพื่อเพิ่มความน่าสนใจหรือความสัมพันธ์กับวัตถุที่มีขนาดเล็ก จำเป็นต้องมีฐานตั้งหรือที่รองรับ เช่น ชั้นวางหรือตู้จัดแสดง ในขณะที่วัตถุขนาดใหญ่สามารถนำแสดงได้ด้วยตนเอง

ประเภทของวัตถุที่จัดแสดงมีอยู่มากมาย เช่น

- วัตถุจริง Real thing
- หุ่นจำลองหรือแบบจำลอง Model
- ของลอกแบบ Mack up of ripleca
- ของตัวอย่าง Specimen , Collection , Sample

2. ประเภทแผ่น 2 มิติ (Boards or panel) ส่วนใหญ่เป็นการจัดแบบ Panel และการจัดลักษณะเช่นนี้มาๆ อาจเบื่อง่าย การจัดอาจจัดเป็นแบบลอยตัวหรือติดผนัง และแยกลักษณะออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 Boards แบบธรรมดาใช้จัดแสดงภายในรูปแบบ 2 มิติ

2.2 Electronic Boards เป็น Boards ที่ใช้อุปกรณ์เข้าช่วยในการจัดแสดง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ เช่น การใช้ไฟกระพริบ เครื่องบันทึกเสียงหรือกดปุ่ม

3. อันตรธาน (Diorama) เป็นการนำ Boards ซึ่งจัดเป็นฉากและวัตถุประเภท Object หรือ Model มาประกอบกันเพื่อให้เห็นบรรยากาศและธรรมชาติของเนื้อเรื่องใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

4. ประเภท Equipment เป็นประเภทอุปกรณ์ไฟฟ้าหรืออิเล็กทรอนิกส์ มีข้อจำกัดบางอย่างในการจัดแสดง เช่น การฉายภาพยนตร์ ไม่สามารถทำได้ในลักษณะเปิดแบบการจัดแสดงทั่วไปได้ เพราะต้องการความมืดพอสมควร จำเป็นต้องควบคุมแสงสว่าง ดังนั้นการจัดแสดงจึงต้องมีสัดส่วนเฉพาะที่เป็นห้องหรือส่วนควบคุมแสงสว่างได้

3.5.10 เทคนิคการจัดแสดง

เทคนิคการจัดแสดง จะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ ในการสร้างความสนใจของผู้ชม เทคนิคและวิธีการต่างๆ ได้แก่

1. การจัดแสดงเพื่อความงาม เน้นความงามของวัตถุ
2. การจัดแสดงให้ความรู้ การจัดแสดงใช้คำบรรยายหรือใช้องค์ประกอบอื่นๆ ที่จะทำให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ของวัตถุ
3. การจัดแสดงตามสภาพธรรมชาติ เน้นเหมือนจริงตามธรรมชาติให้มากที่สุด
4. การจัดแสดงตามสภาพจริง ตามยุคสมัยที่เน้นเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่
5. เทคนิคทางโสตทัศนศาสตร์และคอมพิวเตอร์ทัศนศิลป์ คือการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดแสดงที่สามารถจะมองเห็นภาพลักษณ์ได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การใช้เสียงประกอบ

3.5.11 กำหนดเทคนิคการจัดแสดงนิทรรศการ

กำหนดให้เป็นแบบ Instruction Presentation โดยลักษณะการจัดแสดงจะมีทั้งอุปกรณ์ประกอบในการจัดแสดง และแบบที่ไม่ใช้อุปกรณ์ สำหรับอุปกรณ์ในการจัดแสดงนั้นจะมีมีลักษณะและรูปแบบการใช้งานดังนี้

1. Screen Boards ใช้สำหรับการแสดงวัตถุที่ต้องแขวนหรือห้อย Boards นี้ จะต้องติดผนังหรือกลางห้องบ้างเป็นบางส่วน ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของวัตถุและลักษณะการวางผัง

2. Plates ใช้สำหรับแสดงวัตถุที่ต้องการให้เห็นรูปร่างรอบตัว การติดตั้งมีทั้งแบบชนิดผนังและลอยตัว

3. Shelves ใช้สำหรับแสดงวัตถุขนาดเล็กมาก โดยจัดวางเรียงอยู่ในตู้ การติดตั้งแบบติดผนังและลอยตัว

4. วัตถุที่ไม่ต้องการอุปกรณ์ วัตถุบางอย่างสามารถแสดงให้เห็นเนื่องจากมีขนาดใหญ่ จะแสดงโดยวางลอยตัวกับพื้น

5. Suspension ใช้สำหรับห้อย หรือแขวนวัตถุอย่างประเภทที่สามารถดูวัตถุได้รอบตัว

3.5.12 การออกแบบตู้จัดแสดง

1. การเคลื่อนย้าย ควรเคลื่อนย้ายได้ เพราะต้องมีการเปลี่ยนแปลงถ้าใช้แทนสูงจากพื้นควรมีลูกล้อเพื่อความสะดวก

2. การออกแบบตู้ลักษณะตั้งเป็นมุมอาจใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด เพราะการได้ง่าย ส่วนรูปร่างโค้งจะวางในส่วนกลางห้อง

3. กระจกปิด-เปิด หน้าต่างตู้ ตู้ด้านหน้าควรจะสามารถเปิดได้ ติดบานพับเลื่อนก็ได้เพื่อป้องกันฝุ่น

4. การรักษาความมั่นคงปลอดภัย ตู้จัดแสดงควรติดกุญแจกันการลักลอบขโมยวัตถุที่นำมาแสดง

5. แสงสว่างควรติดตั้งแสงไฟฟ้าภายในตู้วางแผ่นกรองแสงภายในตู้แสง แผ่นกระจกมีคุณสมบัติในการลดแสงอุลตราไวโอเล็ตที่จะทำลายเอกสาร และวัตถุต่างๆ ที่แสดงให้เห็นเสียหายได้ มีการเก็บสายไฟที่ต่อเรียบร้อย

6. การป้องกันฝุ่นละออง กระจกและโครงสร้างทั้งหมดของตู้ควรจะทำให้แน่นหนาเพื่อป้องกันฝุ่นละอองและแมลงที่จะเข้าไปในตู้ได้

3.5.13 ขอบเขตการมองเห็น

มุมมองของมนุษย์ที่ไม่ต้องหันศีรษะ ใช้มุมมองประมาณ 40 องศา ความจริงมุมมองของมนุษย์มากกว่านี้ มุมมองทางด้านตั้งมากกว่ามุมมองทางด้านนอน การหันศีรษะง่ายกว่าการเหล่อกตาพิจารณา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผู้ดูกำลังดูภาพนิ่ง หรือตามที่จัดเป็นกลุ่มก็ตาม ผู้ดูจะหมุนศีรษะหรือหมุนตัวเพื่อดูภาพอื่นๆ ฟังนี้แสดงในปี 1940 แสดงว่ามนุษย์สามารถดูภาพได้ทุกทิศทาง ทั้งด้านข้าง ด้านล่าง และด้านบน

2. จาก Normal Angle of Vision กำหนดมุมทางด้านตัวของมนุษย์ไว้ 27 องศา เห็นระดับสายตา เป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุด ไม่ต้องก้มหรือเงยศีรษะ

3. แสดงขอบเขตการมองเห็นของคนสายตาปกติที่มีสองตา มุมมองที่สามารถแลเห็นได้ประมาณ 120 แต่เราไม่ได้ใช้ค่านี้ เพราะผู้ดูต้องหันศีรษะใช้เพียง 40 องศา โดยไม่ต้องหันศีรษะ

4. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองของแสง ขนาดของห้องและขนาดของงานเขียน ระยะดูตามภาพเพิ่มขึ้น 35 cm. เมื่อความสูงของภาพเพิ่มขึ้นทุกๆ 30 cm.

5. มุมมองของแสงที่เหมาะสมกับปฏิมากรรมประมาณ 30 องศา

3.5.14 การให้แสงสว่างในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

1. การให้แสงสว่างโดยธรรมชาติ (Day Light)

2. การให้แสงสว่างโดยแสงประดิษฐ์ (Artificial Light)

สิ่งที่ควรพิจารณาในการให้แสงสว่าง

1. ชนิดของวัสดุ ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้โดยเน้นวัสดุไม่เหมือนกันตามผิว และสีผิว จึงต้องเน้นในตำแหน่งที่ต้องการ

2. ชนิดคุณสมบัติของแสงสว่าง เป็นแสงประเภทใด ระหว่างแสงธรรมชาติก่อให้เกิดบรรยากาศธรรมชาติที่มีชีวิต แสงประดิษฐ์เป็นแสงคงที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และคุณภาพคงที่ทำได้ง่ายกว่าแสงธรรมชาติ

3. ความเข้ม สามารถเน้นวัตถุที่จัดแสดงให้เด่นชัดขึ้น โดยเฉพาะงานที่ละเอียดและประณีต ต้องการความเข้มขึ้นของแสง

4. ทิศทางของแสงมีทั้งเป็นจุดและกระจายสม่ำเสมอ แสงที่เป็นจุดใช้เน้นวัตถุที่เป็นก้อน แสงให้ความหนาและความลึกได้ดี

ข้อควรระวังในการใช้แสง

1. ถ้าให้แสงมากจะเกิดการสะท้อนกลับเข้าสู่เนยน์ตา โดยเฉพาะกรณีที่วัตถุกันแสงเป็นมัน

2. แสงประดิษฐ์ จะทำให้ร้อนมากและทำให้มองเห็นสีผิดจากความเป็นจริง

3. แสงธรรมชาติไม่สามารถบังคับทิศทาง และความเข้มได้ตลอดวัน
4. แสงที่ตกกระทบโดยอาจทำให้วัตถุมีสีซีดจาง
5. ทางเดินของแสงสว่างไม่ว่าจะแสงประดิษฐ์หรือแสงธรรมชาติ ทางเดินของแสงต้องเดินทางมาที่วัตถุและแสงสว่างต้องกระจายไปทั่วพื้นห้องด้วย

3.6 การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เป็นพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในประเทศไทยในหมวดที่ 3 ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 3

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

มาตรา 26 โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินและอยู่ในความดูแลของกรมศิลปากรนั้นจะเก็บไว้ ณ สถานที่อื่นที่ใดนอกจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติมิได้ แต่ในกรณีไม่อาจหรือไม่สมควรจะนำมาเก็บรักษา ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจะได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้วจะนำมาเก็บไว้ ณ สถานที่อื่นก็ได้

ความในวรรคก่อน มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่รัฐมนตรีอนุญาตให้โบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ไปตั้งแสดง ณ ที่ใดๆ เป็นการชั่วคราว หรือในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่ง ให้นำโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ออกจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการซ่อมแซมบูรณะ

ในกรณีโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุใดเหมือนกันหลายชิ้น อธิบดีจะอนุญาตให้กระทรวง ทบวง กรมใดเป็นผู้เก็บรักษา โบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุนั้นบางชิ้นเป็นการชั่วคราวก็ได้

มาตราที่ 27 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปฏิบัติการบางประการเพื่อประโยชน์ ความเรียบร้อย หรือเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในระหว่างเข้าได้ตามเห็นสมควร และกำหนดให้ผู้เข้าชมเสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมด้วยก็ได้ แต่มิได้เก็บเกินครั้งละ 30 บาท

การกำหนดตามความในวรรคก่อน ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในหมวด 3 เป็นเรื่องที่ว่าด้วยพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติโดยตรง แต่ยังมีอีกหมวดหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติด้วยคือ หมวด 2 ว่าด้วยวัตถุโบราณ และศิลปวัตถุ ดังต่อไปนี้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 4 (2536)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

อาคารสาธารณะ หมายความว่า อาคารที่ใช้ประโยชน์ในการชุมนุมคนได้โดยทั่วไป เพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการหรือการพาณิชยกรรม

อาคารพิเศษ หมายความว่า อาคารที่ต้องการมาตรฐานความปลอดภัยเป็นพิเศษ

(1) โรงมหรสพ อิมเจอร์ หอประชุม หอสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์สถานหรือศาสนสถาน

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 39 (2537)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

หมวดที่ 1

แบบและระเบียบวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัย

ข้อ 2 อาคารต่อไปนี้ต้องมีวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัย

(2) อาคารที่ใช้ในการชุมนุมของประชาชน เช่น โรงมหรสพ หอประชุม สถานศึกษา สนามกีฬา หอสมุด เป็นต้น

ข้อ 3 อาคารตามข้อ (2) ต้องมีเครื่องดับเพลิงมือถือตามชนิดและขนาดที่กำหนดไว้ในตารางที่กำหนด

ตารางที่ 3.24 แสดงเครื่องดับเพลิงมือถือตามชนิดและขนาดที่กำหนด

ชนิดของเครื่องดับเพลิง	ขนาดบรรจุ \geq
(1) โฟมเคมี	10 ลิตร
(2) ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์	4 กิโลกรัม
(3) ผงเคมีแห้ง	4 กิโลกรัม
(4) HALON 1211	4 กิโลกรัม

ข้อ 5 อาคารตามข้อ 3 ที่มีพื้นที่รวมในหลังเดียว 2000 ตารางเมตร ต้องมีสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น

ข้อ 6 ระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ต้องประกอบด้วย

(1) อุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ที่สามารถส่งเสริม หรือสัญญาณให้คนที่อยู่ในอาคารทราบได้

หมวด 2

แบบและจำนวนห้องน้ำและห้องส้วม

ข้อ 8 อาคารที่บุคคลเข้าใช้สอยได้ต้องมีจำนวนห้องน้ำและห้องส้วม \geq ตารางที่ 3.25 แสดงอาคารที่บุคคลเข้าใช้สอยต้องมีจำนวนห้องน้ำและห้องส้วม

ชนิดและประเภทของอาคาร	ห้องส้วม		ห้องน้ำ	อ่างล้างมือ
	โถส้วม	โถปัสสาวะ		
(7) หอประชุมหรือโรงมหรสพต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร หรือ 100 คน				
ก. สำหรับชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับหญิง	2	-	-	1
(9) สำนักงานต่อพื้นที่อาคาร 3 ตารางเมตร				
ก. สำหรับชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับหญิง	2	-	-	1
(10) ภัตตาคารต่อพื้นที่สำหรับโต๊ะอาหาร 200 ตารางเมตร				
ก. สำหรับชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับหญิง	2	-	-	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 9 ห้องน้ำ ห้องส้วมจะแยกหรือรวมกันก็ได้ แต่ต้องทำความสะอาดได้ง่าย มีช่องระบายอากาศ $\geq 10\%$ ของพื้นที่ห้องหรือพัดลมระบายอากาศได้เพียงพอ ระยะตั้งจากพื้นถึงฝ้าเพดาน ≥ 1.80 เมตร

ถ้าห้องน้ำ ห้องส้วมแยกกันต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละห้อง ≥ 0.9 ตารางเมตร และต้องมีความกว้าง ≥ 0.9 ตารางเมตร

ถ้าห้องน้ำ ห้องส้วมอยู่รวมกัน ต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละห้อง ≥ 1.50 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การออกแบบทางสถาปัตยกรรม

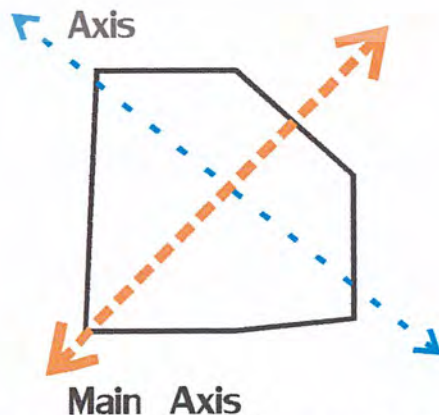
4.1 แนวความคิดในการออกแบบ

โครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อ.เกาะสมุย เป็นโครงการที่ดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งรวบรวม เผยแพร่ ในรูปของศิลปวัฒนธรรมแบบใหม่และแบบประเพณี ดังนั้นการออกแบบจึงต้องตอบสนองทางด้านนี้และสอดคล้องด้านความ สัมพันธ์สภาพแวดล้อมรอบข้างของโครงการ

เกาะสมุยมีคนหลายเชื้อชาติเข้ามาอพยพอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีทั้งคนในท้องถิ่น คนจีน คนอิสลาม และตอนนี้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวและบางคนก็อพยพมาอาศัยอยู่บนเกาะสมุยเลยก็มี ดังนั้นรูปแบบสถาปัตยกรรมบนเกาะสมุยจึงมีการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมทั้งแบบไทย จีน และมุสลิม ไม่ค่อยมีเอกลักษณ์ที่เห็นเด่นชัดนัก แต่ด้วยเกาะสมุยอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ และมีวิถีชีวิตดั้งเดิมเกี่ยวกับอาชีพสวนมะพร้าว และประมงที่ยังเห็นๆ กันอยู่ และคนในท้องถิ่นเองก็ยังหวงแหนในเอกลักษณ์ ภูมิปัญญาของตนเอง

ดังนั้นแนวความคิดในการออกแบบจึงนำรูปแบบเรือนไทยภาคใต้ สถาปัตยกรรมท้องถิ่น และความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องกัน รูปแบบของศูนย์ฯ จึงเป็นสถาปัตยกรรมร่วมสมัย (Contemporary) มีการคลี่คลายรูปแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ลดส่วนหลังคา

Axis

Main Axis

รูปที่ 4.1 แสดงแนวความคิดในการวางผังอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษารายวิชา ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แนวความคิดในการวางผังอาคาร

Main Axis คือ แนวแกนที่วางตามผังตามแกนทางด้านหน้าของโครงการและหันตามแกนในสถานที่สำคัญชุมชนในระแวกนั้น คือ วัดหน้าพระลาน ซึ่งมีความผูกพันและมีความสำคัญต่อชุมชนอย่าง

Axis คือ แนวแกนรองที่วางรองรับแนวแกนหลัก

- แนวความคิดในการเปิด Open Space เพื่อเพิ่ม Green Area

ตัวอาคารมีการแบ่งแยกออกจากกัน ตามพื้นที่ในการใช้สอย โดยมีการเพิ่มพื้นที่ Green Area ภายนอกอาคาร และแทรกตามส่วนที่เชื่อมกันของตัวอาคารแต่ละหลัง ทำให้อาคารมีการถ่ายเทอากาศได้อย่างสะดวกสบาย ร่มเย็น และยังสามารถเข้ามาพักผ่อน นอกเหนือจากการเข้ามาชมกิจกรรมภายในโครงการ

รูปที่ 4.2 แสดงแนวความคิดในการเปิด Open Space

- แนวความคิดในการทำทางเดินเชื่อมระหว่างอาคารที่แยกออกจากกัน โดยทางเดินเชื่อมนั้นมีการใช้หลังคาที่มีลักษณะโปร่งและใช้ระแนงไม้ตีทับบนหลังคาที่คลุมโปร่งนั้นเพื่อทำให้เกิดมิติ และความร่มเงาจากแดดที่ส่อง ทางเดินเชื่อมยังทำหน้าที่ประสานอาคารให้เป็นชิ้นเดียวกัน และยังสามารถ Take View ไปยังอาคารภายนอกและพื้นที่ Green Area ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

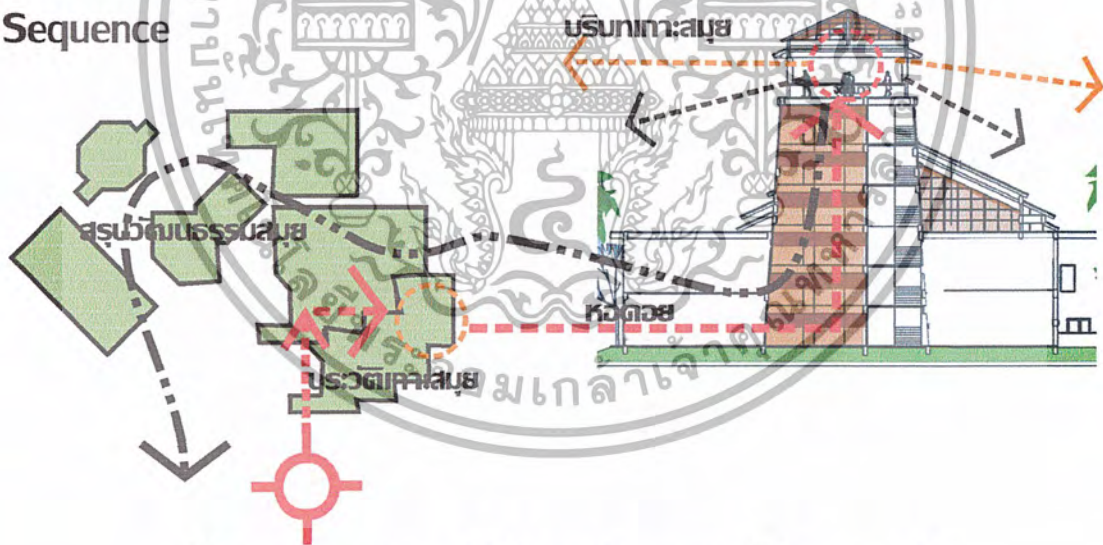
Take Veiw

รูปที่ 4.3 แสดงแนวความคิดในการทำทางเดินเชื่อมระหว่างอาคาร

- แนวความคิดในการสร้างหอคอยเพื่อใช้ประโยชน์ในเรื่องของการลำดับเหตุการณ์ เรื่องราวต่างๆ ของศูนย์ฯ เพื่อสะท้อนสู่ภายนอกและวกกลับเข้ามาสู่เรื่องราวต่างๆ และกิจกรรมที่ทางศูนย์ฯ จัดขึ้น

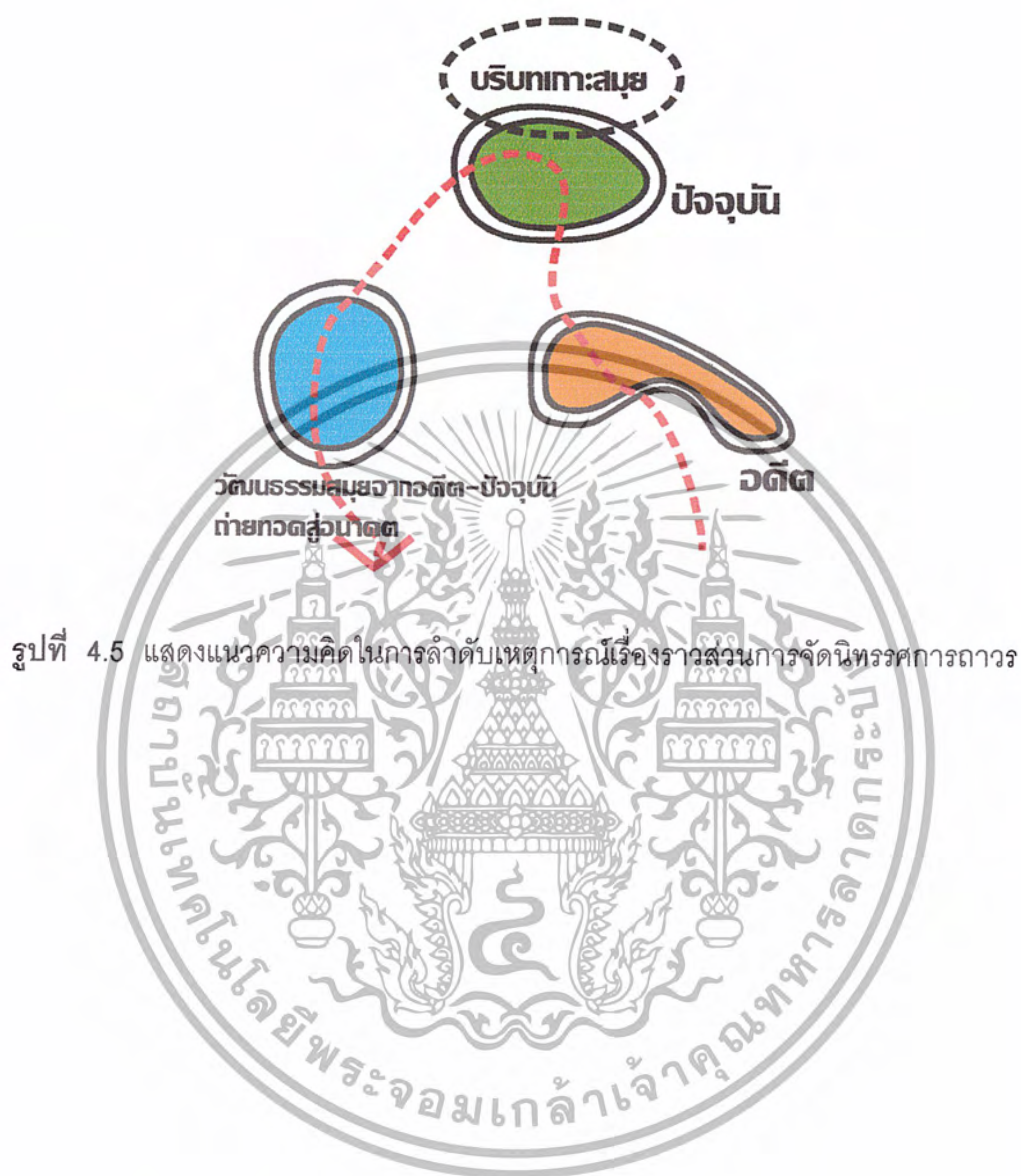
Sequence

รูปที่ 4.4 แสดงแนวความคิดในการสร้างหอคอย (ลำดับเหตุการณ์)

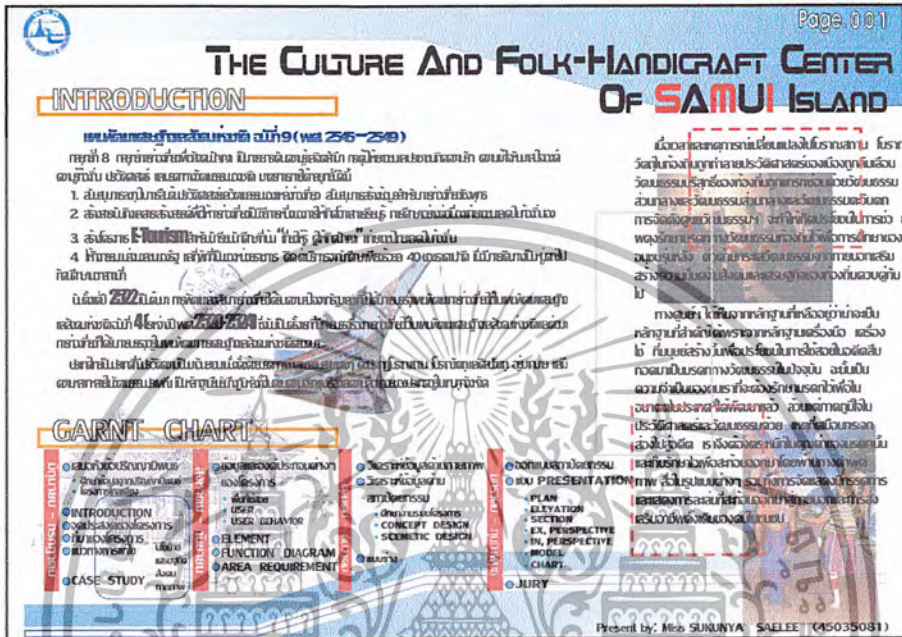
- แนวความคิดในการลำดับเหตุการณ์เรื่องราวภายนอกในส่วนการจัดนิทรรศการถาวร เพื่อไปสู่การดำเนินเรื่องราวของกิจกรรมภายในศูนย์ฯ ที่จัดขึ้น เพื่อไปสู่วิถีชีวิตภายนอก และรอบข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

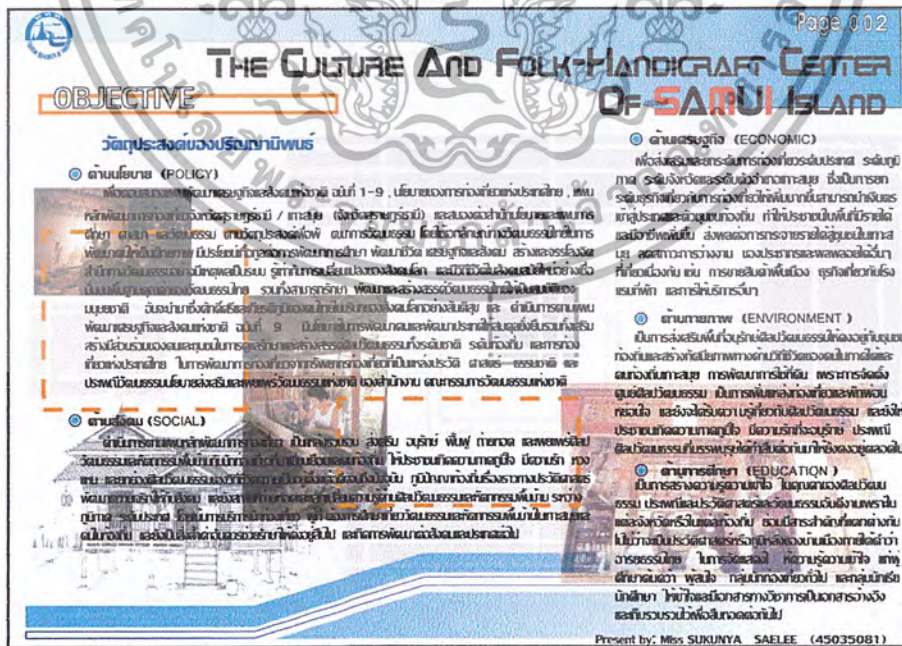

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลงานการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

รูปที่ 4.6 แสดง INTRODUCTION

รูปที่ 4.7 แสดง OBJECTIVE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Page 007

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

POLYCY STUDY

- นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการ**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)

 - กลยุทธ์ที่ 8 ก่อสร้างโครงสร้างที่ยืดหยุ่นและมีความยืดหยุ่น มีการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ กระจายรายได้และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น อนุรักษ์และบูรณาการวัฒนธรรมของชาติ มาตรการที่สำคัญได้แก่
 - สนับสนุนการส่งออกและการสนับสนุนสวัสดิการสังคมของแรงงานที่ส่งกลับ ส่งเสริมการสร้างงานสำหรับแรงงานที่อพยพ
 - สร้างเสริมพลังและสร้างแรงผลักดันให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการทรัพยากร การพัฒนาอย่างยั่งยืนของท้องถิ่นและในท้องถิ่น
 - สร้างโครงการ E-Tourism ส่งเสริมการเชื่อมโยงกับ "เมืองวิถี" (วิถีชนบท) ที่ขยายผลและเชื่อมโยงกัน
 - ใช้ทรัพยากรมนุษย์และแรงงานที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการภาคภูมิใจในคุณค่าทางวัฒนธรรม 40 มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการเป็นขุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรม
- นโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2540 - 2544)

 - นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการกระจายรายได้และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมการเป็นขุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรม
- นโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2534 - 2538)

 - นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการกระจายรายได้และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมการเป็นขุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรม

- นโยบายของกรมศิลปากร**

สนับสนุนความยั่งยืนของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และภาคใต้ในจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด โดยเน้นการพัฒนาแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และภาคใต้ในจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด โดยเน้นการพัฒนาแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และภาคใต้ในจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
- สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**

สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่งเสริมการกระจายรายได้และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมการเป็นขุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรม

Present by: Miss SUKINYA SAELEE (45035081)

รูปที่ 4.12 แสดง POLYCY STUDY

Page 008

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

ECONOMIC STUDY

- นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการ**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)

 - กลยุทธ์ที่ 8 ก่อสร้างโครงสร้างที่ยืดหยุ่นและมีความยืดหยุ่น มีการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ กระจายรายได้และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น อนุรักษ์และบูรณาการวัฒนธรรมของชาติ มาตรการที่สำคัญได้แก่
 - สนับสนุนการส่งออกและการสนับสนุนสวัสดิการสังคมของแรงงานที่ส่งกลับ ส่งเสริมการสร้างงานสำหรับแรงงานที่อพยพ
 - สร้างเสริมพลังและสร้างแรงผลักดันให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการทรัพยากร การพัฒนาอย่างยั่งยืนของท้องถิ่นและในท้องถิ่น
 - สร้างโครงการ E-Tourism ส่งเสริมการเชื่อมโยงกับ "เมืองวิถี" (วิถีชนบท) ที่ขยายผลและเชื่อมโยงกัน
 - ใช้ทรัพยากรมนุษย์และแรงงานที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการภาคภูมิใจในคุณค่าทางวัฒนธรรม 40 มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการเป็นขุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรม
- นโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2540 - 2544)

 - นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการกระจายรายได้และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมการเป็นขุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรม
- นโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2534 - 2538)

 - นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการกระจายรายได้และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมการเป็นขุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรม

เศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรี

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2542) มีมูลค่า 48,404 ล้านบาท ลดลงจากปี 2541 จำนวน 4,586 ล้านบาท (ร้อยละ 9.65) มีมูลค่าต่อหัวของประชากรปี 17,100 บาท ราคาต่อหน่วย 54,880 บาท / คน / ปี มีดัชนี 7 ของภาคอุตสาหกรรมที่ 2.41 (base year)

แนวโน้มของจังหวัดชลบุรี

ดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2542 ถึง 2549 โดยมีการขยายตัวของภาคบริการ การค้าปลีก และการท่องเที่ยว การขยายตัวของภาคบริการ การค้าปลีก และการท่องเที่ยว การขยายตัวของภาคบริการ การค้าปลีก และการท่องเที่ยว

ประเภท	ค่า
ภาคบริการ	12.0%
ภาคอุตสาหกรรม	11.1%
ภาคการเกษตร	13.9%
ภาคการค้าปลีก	10.0%
ภาคการท่องเที่ยว	5.7%
ภาคการขนส่ง	24.5%
ภาคการบริการ	24.8%

Present by: Miss SUKINYA SAELEE (45035081)

รูปที่ 4.13 แสดง ECONOMIC STUDY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Page. 020

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

AREA REQUIREMENT

วงเล็บ/ชนิด	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	วงเล็บ/ชนิด	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)
2.3 ห้องสมุด	1	70	-	8.00-17.00	42	42	D	3.2 ศูนย์บริการ					
- ส่วนเก็บหนังสือ	1	70	2	-	8	8	E	- ห้องสมุดประชาชน	1	300	-	-	241
- ส่วนจำหน่ายหนังสือ	1	-	-	-	4.5	4.5	E	- ห้องสมุดประชาชน 2 ชั้น	1	-	-	-	103
- ส่วนจำหน่ายวารสาร	1	-	-	-	9	9	E	- ห้องสมุดประชาชน 3 ชั้น	1	-	-	-	103
- ส่วนเก็บหนังสือ	1	-	2	-	118	118	E	- ห้องสมุดประชาชน	1	-	-	-	30
- ส่วนจำหน่ายหนังสือ	1	70	-	-	175	175	E	- ห้องสมุดประชาชน	2	300	-	-	14
- ส่วนจำหน่ายวารสาร	1	-	3	-	20	20	E	- ห้องสมุดประชาชน	1	-	-	-	193
- ห้องสมุดประชาชน	1	5	-	-	20	20	E						
- ห้องสมุด	2	70	-	-	12	24	C	3.3 ศูนย์บริการ					
						937		- ศูนย์บริการ	1	-	-	-	450
						281		- ศูนย์บริการ	1	-	-	-	41.4
						1218		- ศูนย์บริการ	1	6	-	-	9
								- ศูนย์บริการ	5	-	-	-	10
													1000
3. ส่วนบริการ								1. ส่วนบริการ					
3.1 ส่วนบริการ								2. ส่วนบริการ					
- บริการ	1	300	2	-	100	180	D	3. ส่วนบริการ					
- บริการ	1	-	1	-	8	8	D	4. ส่วนบริการ					
- บริการ	1	-	-	-	6	6	D	5. ส่วนบริการ					
- บริการ	1	300	-	-	963	963	F						
1. บริการ													
2. บริการ													
3. บริการ													
- บริการ	1	35	-	-	301	303.6	F						3238
- บริการ	1	-	-	-	6	241	D						971
													4209

Present by: Miss SUKUNYA SAELEE (45035081)

รูปที่ 4.26 แสดง AREA REQUIREMENT (ต่อ)

Page. 021

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

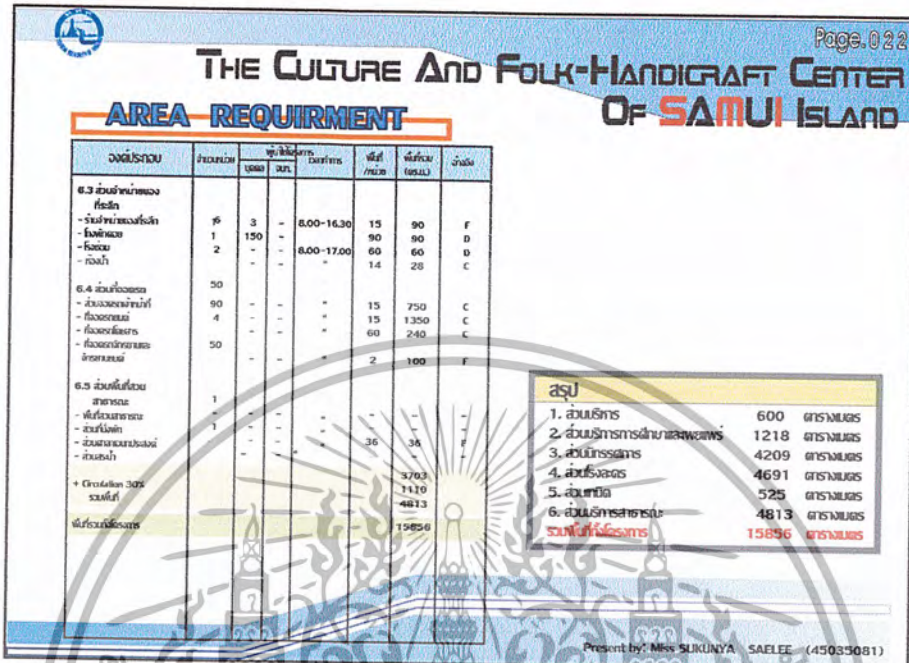
AREA REQUIREMENT

วงเล็บ/ชนิด	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	วงเล็บ/ชนิด	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.ม.)
4. ส่วนบริการ							5. ส่วนบริการ						
4.1 ส่วนบริการ							- บริการ	1	-	17	8.00-16.30	42.5	42.5
- บริการ	1	500	2	-	300	300	D	- บริการ	1	-	-	30	
- บริการ	2	-	-	-	2.5	5	D	- บริการ	1	-	-	30	
- บริการ	1	240	-	-	490	450	A	- บริการ	4	-	-	40	
- บริการ	2	240	4	-	14	28	C	- บริการ	1	-	-	4	
- บริการ	2	-	-	8.00-16.30	8	16	D	- บริการ	1	-	-	4	
- บริการ	1	40	-	-	196	196	F	- บริการ	3	-	24.00	50	
- บริการ	1	-	-	-	72	72	F	- บริการ	1	-	8.00-16.30	4	
- บริการ	1	40	-	-	72	72	F	- บริการ	1	-	12	4	
- บริการ	1	40	-	-	50	160	B						
- บริการ	1	40	-	-	90	100	B						
- บริการ	2	40	-	-	12	24	D						
- บริการ	2	40	-	-			C						
4.2 ส่วนบริการ							6. ส่วนบริการ						
- บริการ	1	-	-	-	-	-	6.1 ส่วนบริการ						
- บริการ	1	240	-	-	450	450	A	- บริการ	1	300	-	-	180
- บริการ	1	40	-	-	72	72	F	- บริการ	1	-	2	-	2.5
- บริการ	1	40	-	-	72	72	F	- บริการ	1	-	-	-	8
- บริการ	1	40	2	-	8	8	F	- บริการ	1	-	-	-	3.35
- บริการ	1	-	-	-			D	- บริการ	5	-	-	-	0.67
								- บริการ	2	-	-	-	14
						2070		6.2 ส่วนบริการ					
						621		- บริการ	1	-	-	-	216
						2691		- บริการ	1	-	-	-	6
								- บริการ	1	-	-	-	54
								- บริการ	1	-	-	-	8
								- บริการ	1	-	-	-	8
								- บริการ	1	-	-	-	4

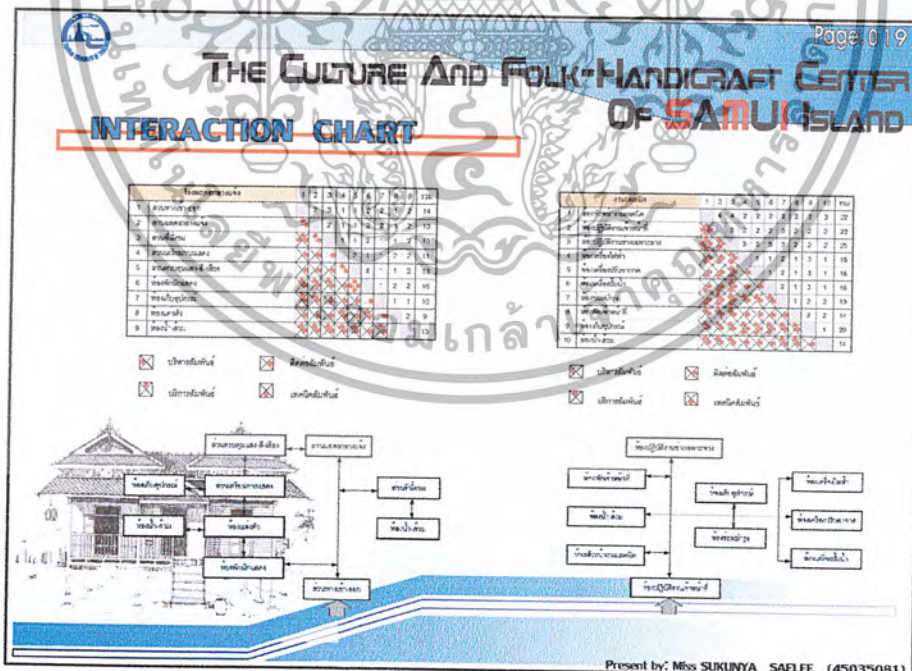
Present by: Miss SUKUNYA SAELEE (45035081)

รูปที่ 4.27 แสดง AREA REQUIREMENT (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

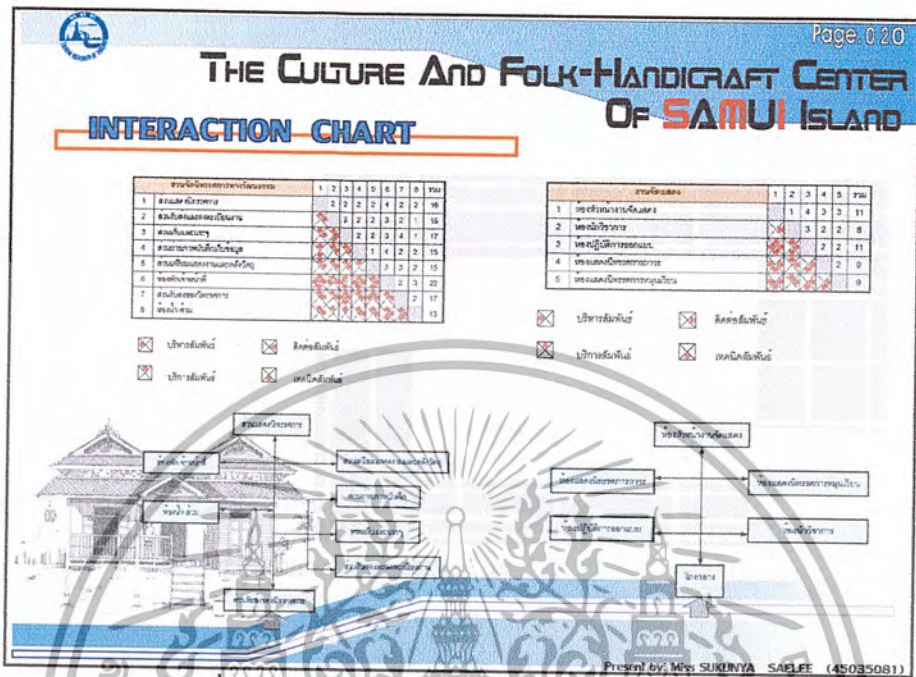

รูปที่ 4.28 แสดง AREA REQUIRMENT (ต่อ)

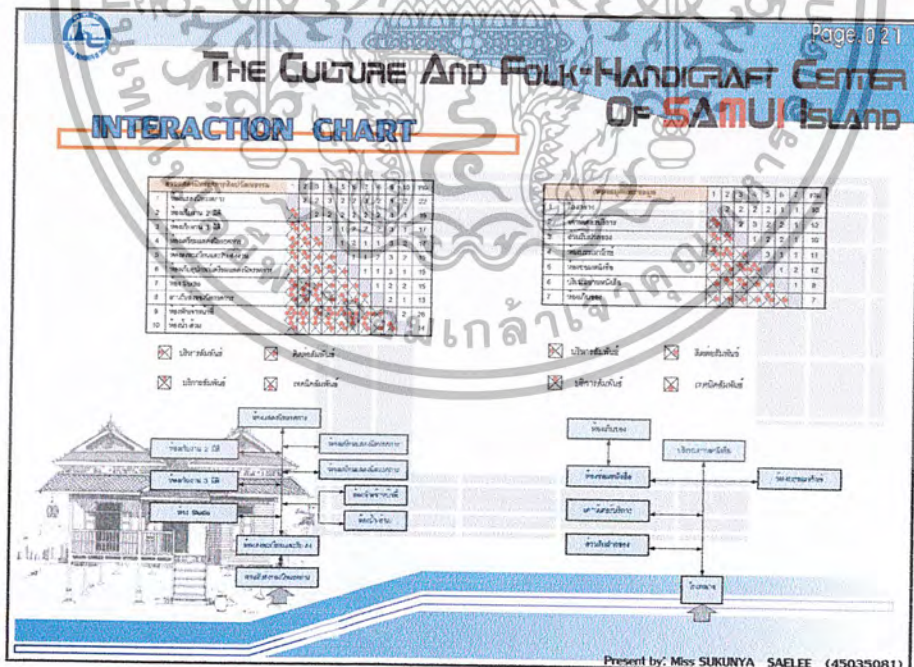

รูปที่ 4.29 แสดง INTERACTION CHART

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

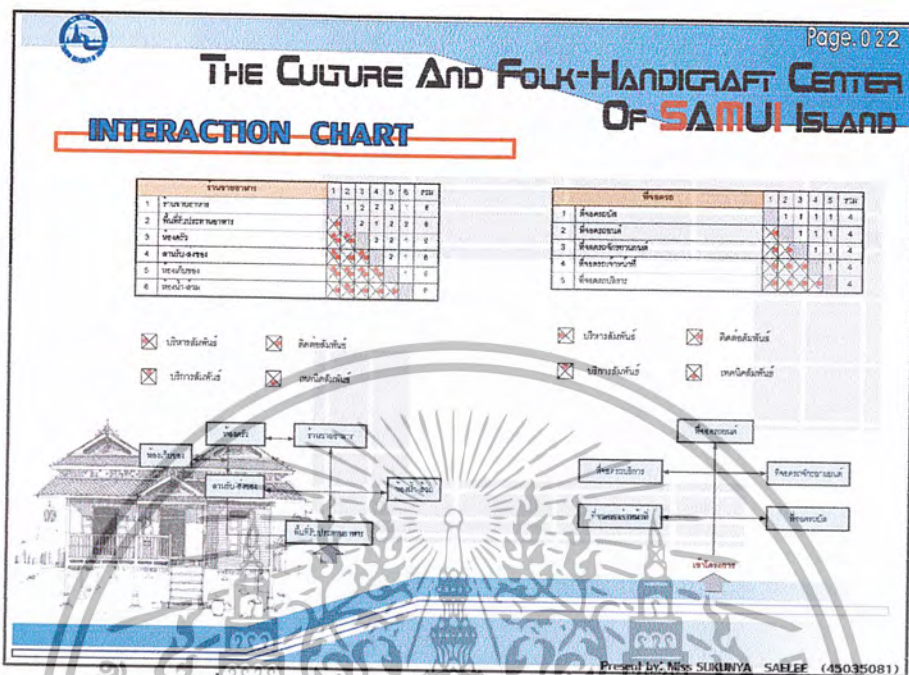

รูปที่ 4.30 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)

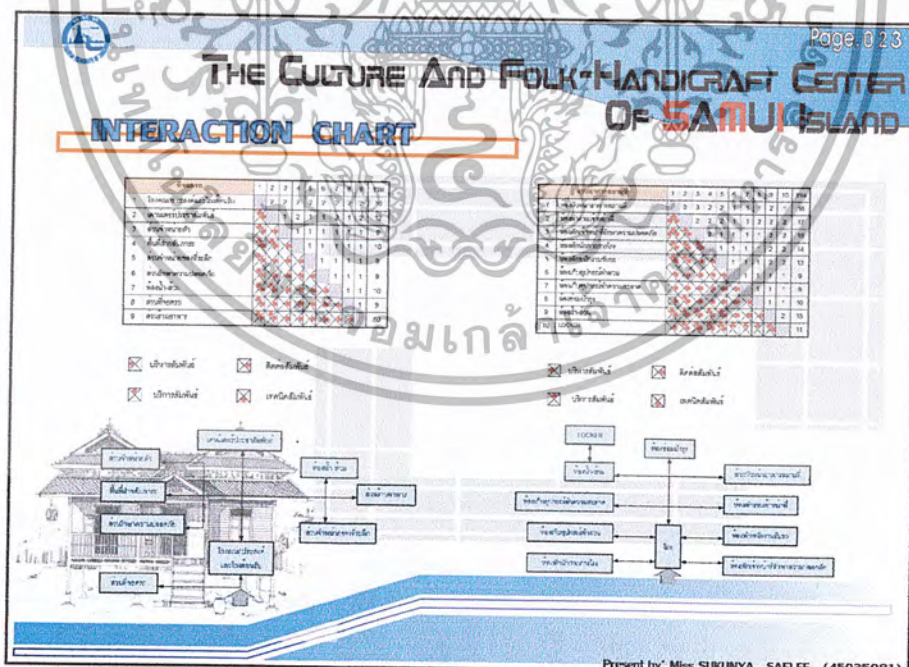

รูปที่ 4.31 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

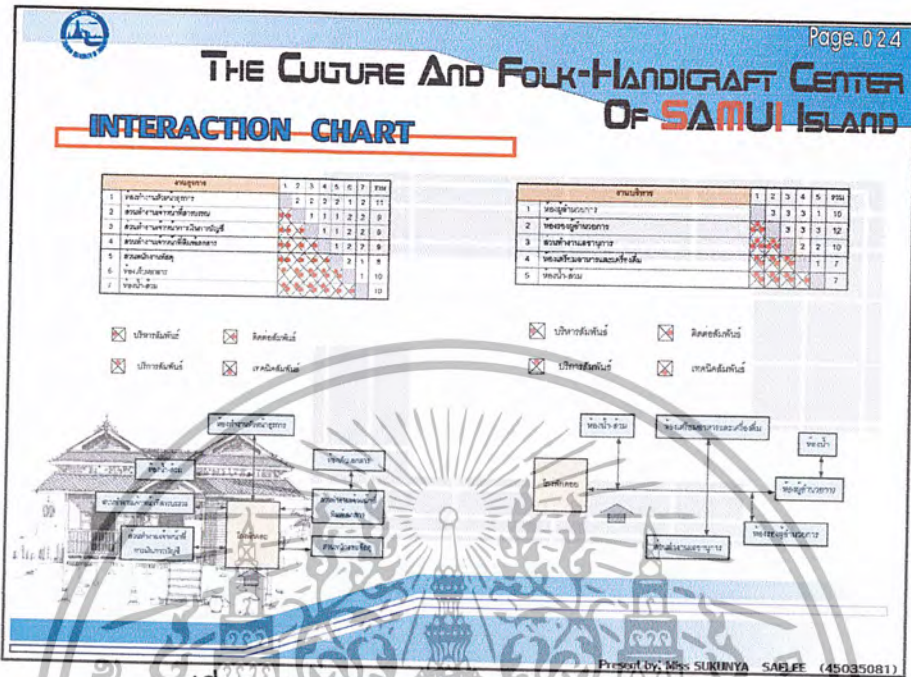

รูปที่ 4.32 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)

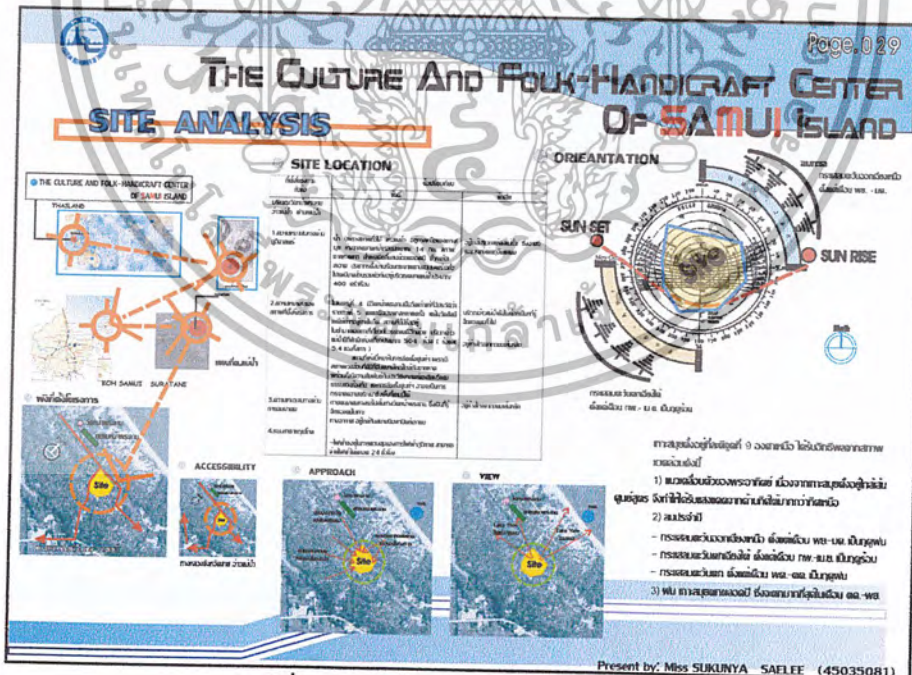

รูปที่ 4.33 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

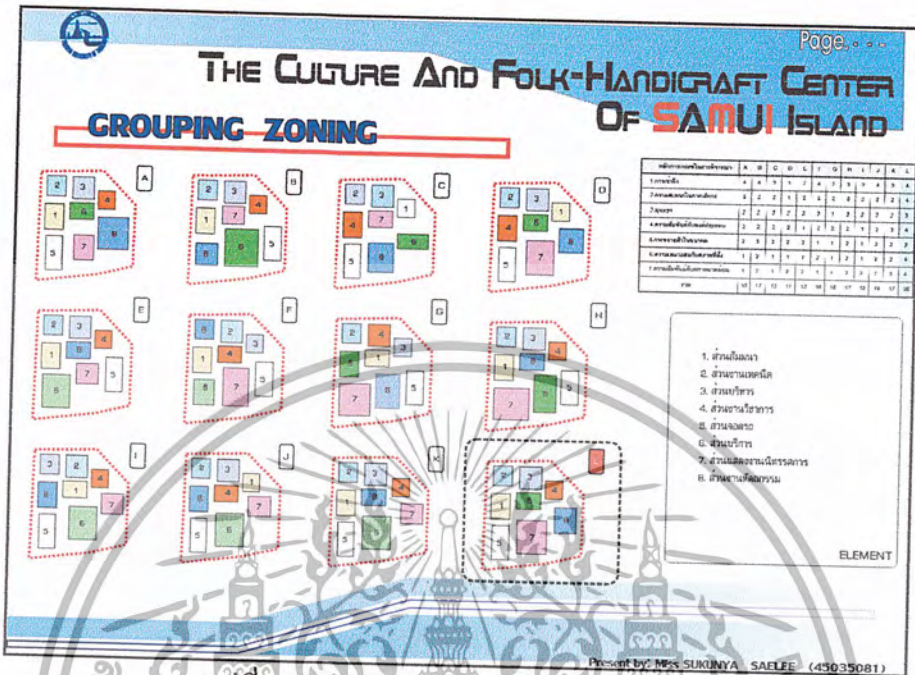

รูปที่ 4.34 แสดง INTERACTION CHART (ต่อ)

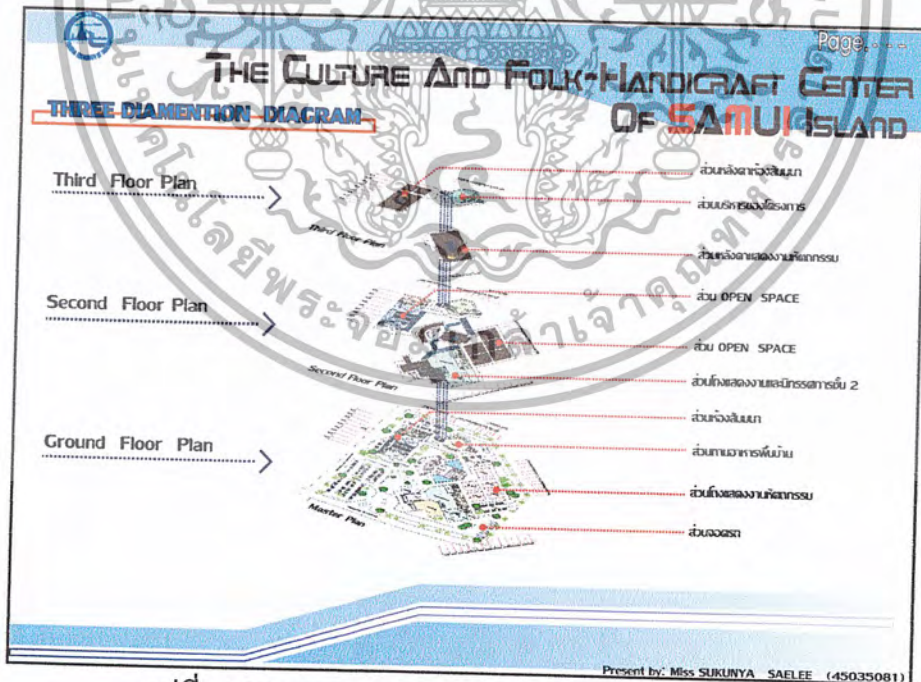

รูปที่ 4.35 แสดง SITE ANALYSIS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.36 แสดง GROUPING ZONING

รูปที่ 4.37 แสดง THREE DIMENTION DIAGRAM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Page. 032

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

BUILDING SYSTEM

ระบบแสงสว่างอาคาร

แสงธรรมชาติ (NATURE LIGHT)
แสงธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญในการออกแบบอาคารที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การออกแบบอาคารที่คำนึงถึงแสงธรรมชาติจะช่วยลดการใช้พลังงานและเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้อยู่อาศัย

แสงประดิษฐ์ (ARTIFICIAL LIGHT)

- FLUORESCENT เป็นหลอดแสงสว่างที่ประหยัดพลังงานและมีอายุการใช้งานที่ยาวนาน
- INCANDESCENT เป็นหลอดแสงสว่างที่ให้ความสว่างสูงแต่สิ้นเปลืองพลังงาน

ควรเลือกใช้หลอดแสงสว่างที่ประหยัดพลังงานและมีอายุการใช้งานที่ยาวนาน เพื่อลดต้นทุนการดำเนินงานและเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้อยู่อาศัย

ระบบปรับอากาศและระบบอากาศ

ระบบปรับอากาศหน้าต่าง (Window Type)
เป็นระบบที่สะดวกและประหยัดพลังงานที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอาคารที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่

ระบบปรับอากาศแบบตู้ (Split Type)
เป็นระบบที่ใช้พื้นที่น้อยและประหยัดพลังงาน

ระบบเครื่องปรับอากาศน้ำเย็น (Water Chiller)
เป็นระบบที่ประหยัดพลังงานและเหมาะสำหรับอาคารที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่

Present by: Miss SURINYA SAELEE (45035081)

รูปที่ 4.38 แสดง BUILDING SYSTEM

Page. 033

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

BUILDING SYSTEM

ระบบไฟฟ้า

ระบบจ่ายไฟฟ้าลง (DOWN FEED DISTRIBUTION SYSTEM)
เป็นระบบที่ประหยัดพื้นที่และง่ายต่อการบำรุงรักษา โดยมีการติดตั้งตู้จ่ายไฟฟ้าหลักที่ชั้นบนสุดของอาคาร และมีการจ่ายไฟฟ้าลงสู่ชั้นต่างๆ

ระบบระบายน้ำ (STROM DRAIN)
เป็นระบบที่ช่วยระบายน้ำทิ้งจากอาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดน้ำท่วม

ระบบกำจัดน้ำเสีย (WASTE WATER) และน้ำเสีย (SPECIAL WASTE)
เป็นระบบที่ช่วยกำจัดน้ำเสียจากอาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดมลพิษ

ถังเก็บน้ำ (Water Tank)
เป็นถังเก็บน้ำสำรองสำหรับใช้ในกรณีฉุกเฉิน และป้องกันการขาดแคลนน้ำ

ระบบดับเพลิง (FIRE SAFETY)
เป็นระบบที่ช่วยป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ และลดความเสียหายจากเพลิงไหม้

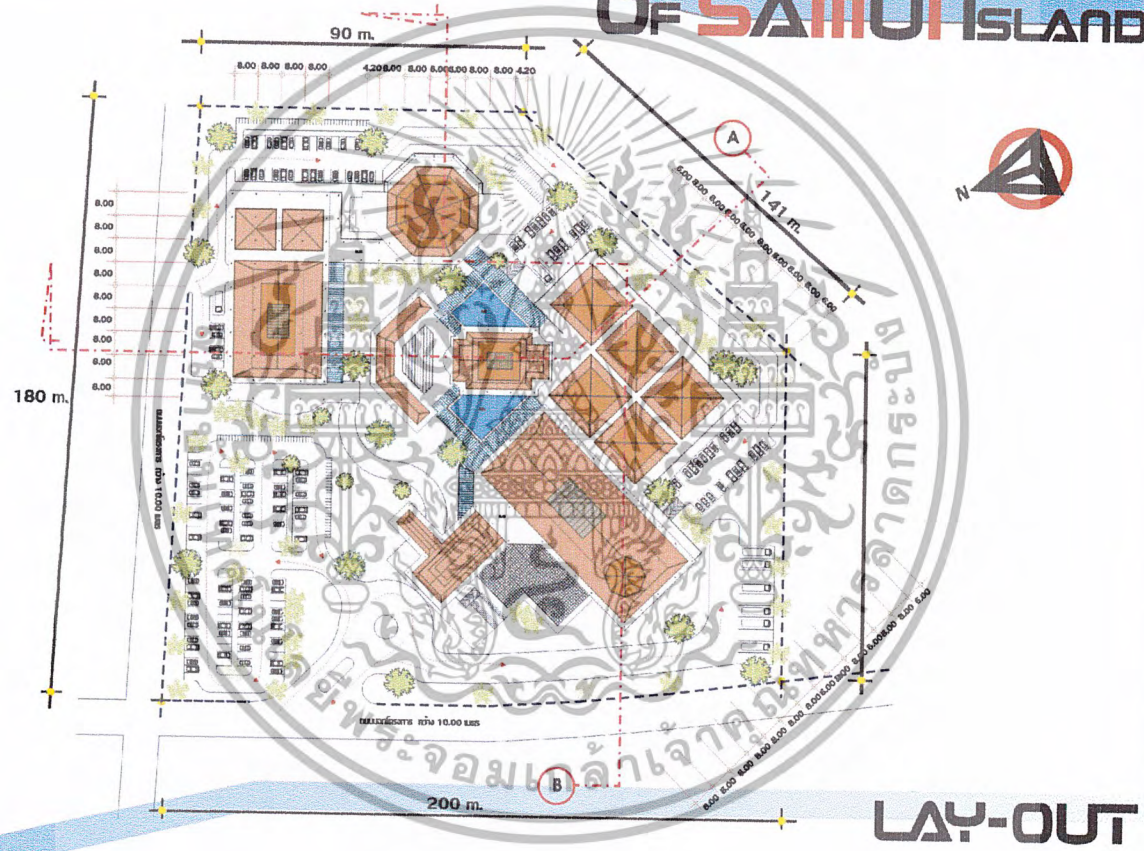
ระบบเตือนภัย (FIRE ALARM SYSTEM)
เป็นระบบที่ช่วยเตือนภัยเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และช่วยให้ผู้อยู่อาศัยสามารถอพยพได้อย่างปลอดภัย

รูปที่ 4.39 แสดง BUILDING SYSTEM (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

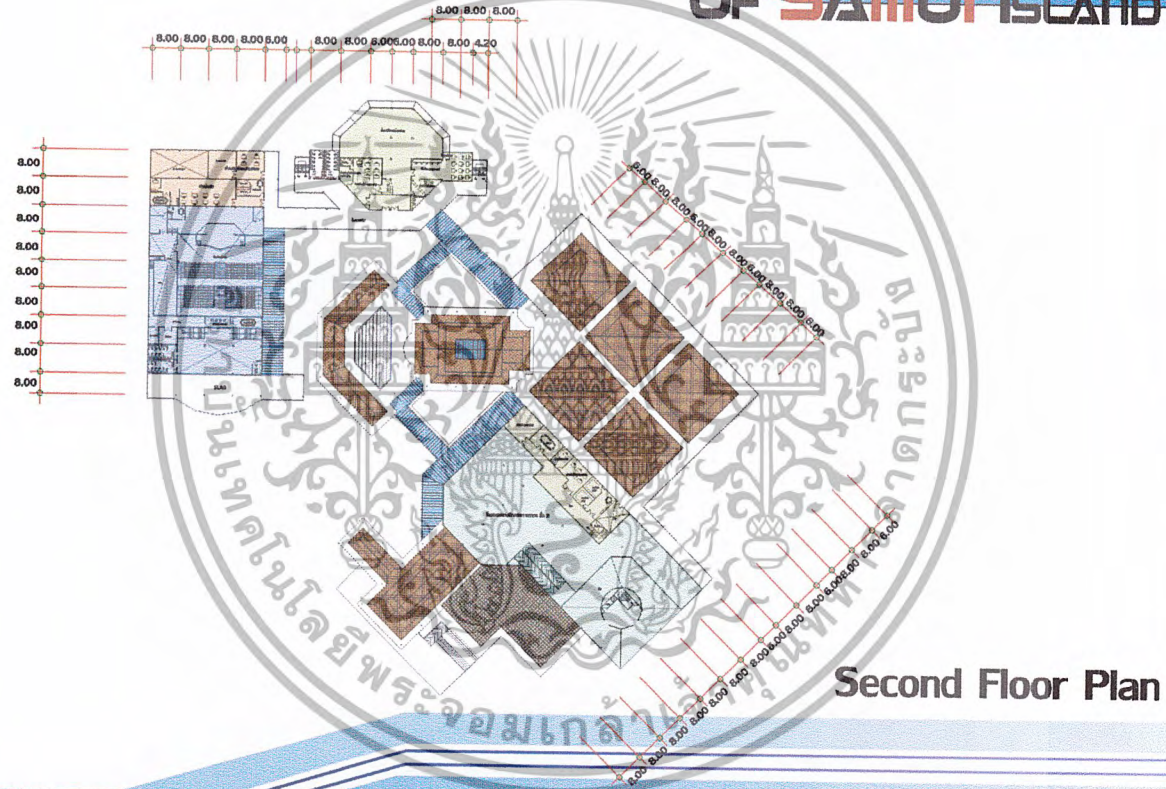
THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

รูปที่ 4.42 แสดง LAY-OUT

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

รูปที่ 4.44 แสดง SECOND FLOOR PLAN

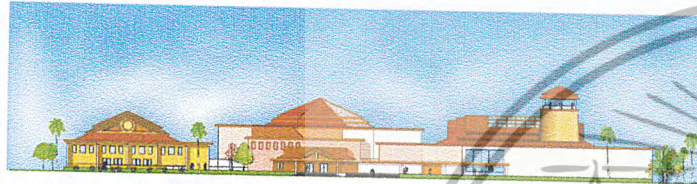
THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

รูปที่ 4.45 แสดง THIRD FLOOR PLAN

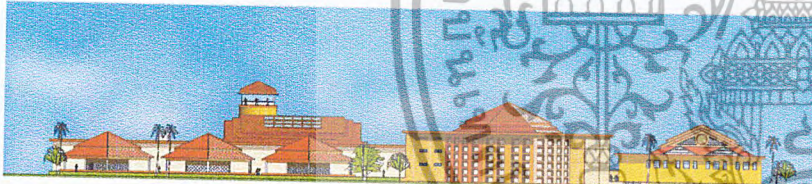
THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

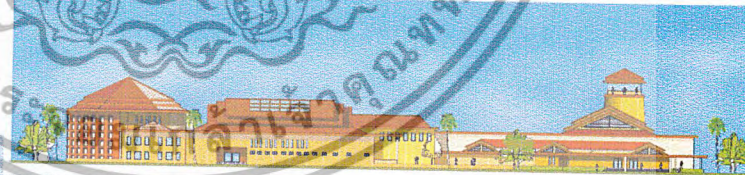
ELEVATION A

ELEVATION B

ELEVATION C

ELEVATION D

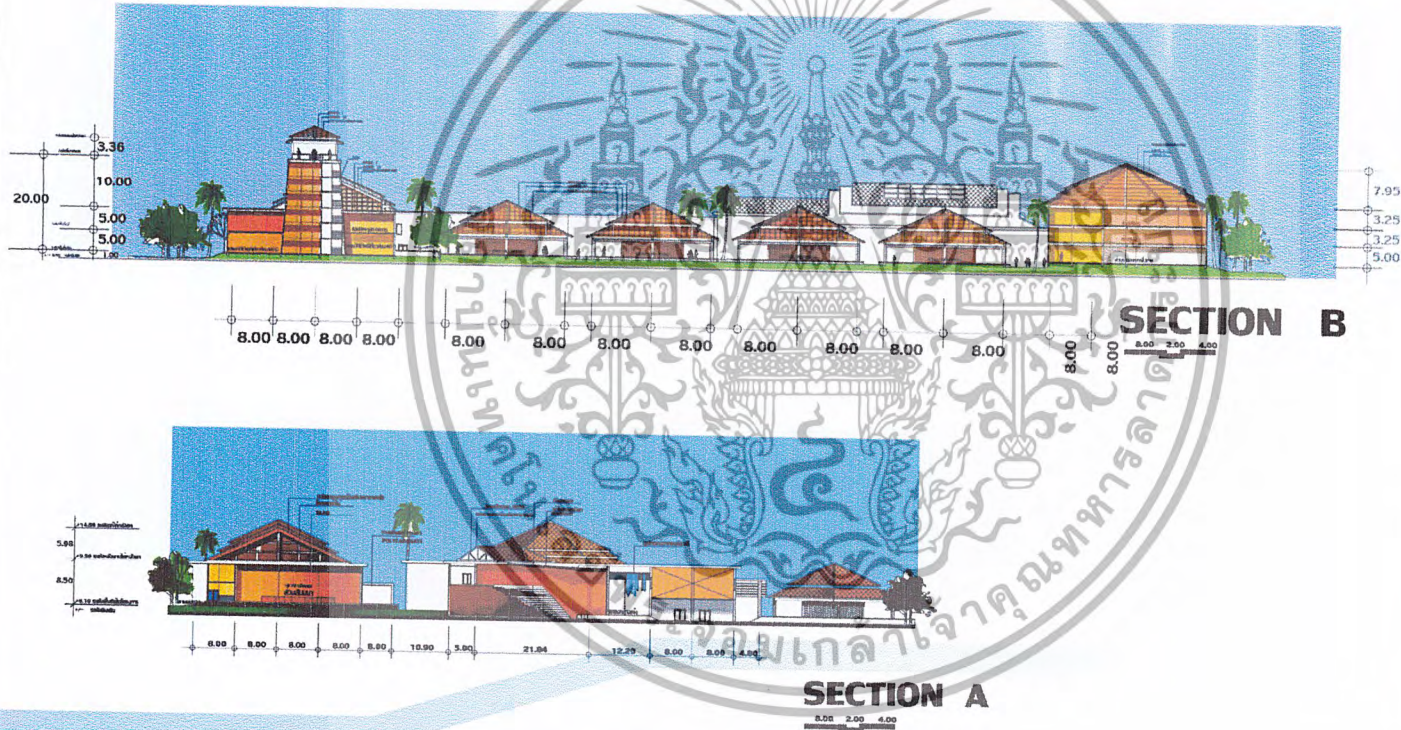

ELEVATION

รูปที่ 4.46 แสดง ELEVATION

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

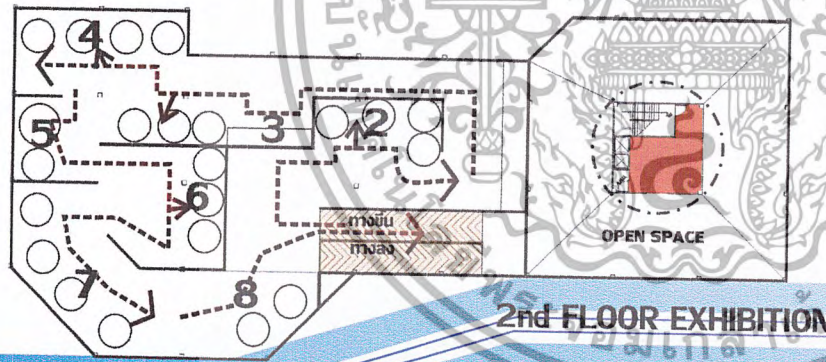
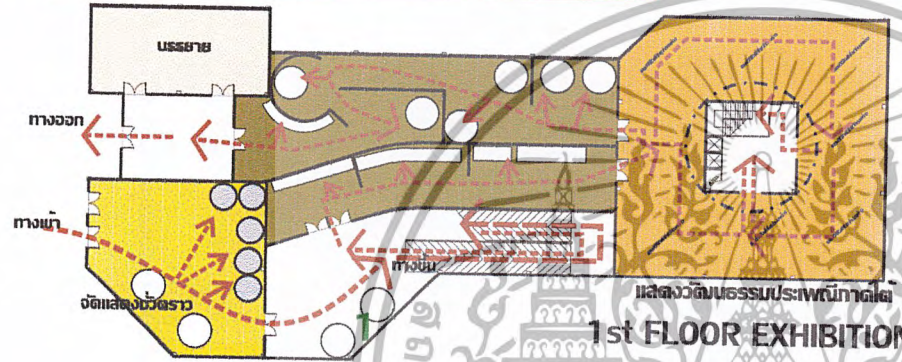

รูปที่ 4.47 แสดง SECTION

THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

EXHIBITION DETAIL

EXHIBITION

1. ประวัติความเป็นมาของเกาะสมุย - สภาพธรรมชาติ
2. ตำนานชาวมะพร้าว
3. ประวัติเกาะรอบข้าง
4. ตำนานเกาะสมุย
5. งานประเพณี
6. แหล่งท่องเที่ยวขึ้นชื่อ
7. อาหารพื้นบ้านของเกาะสมุย
8. ทัศนกรรมพื้นบ้านของเกาะสมุย

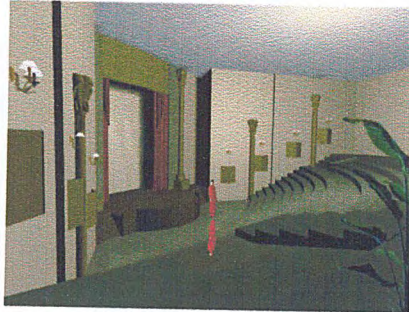
รูปที่ 4.48 แสดง EXHIBITION DETAIL

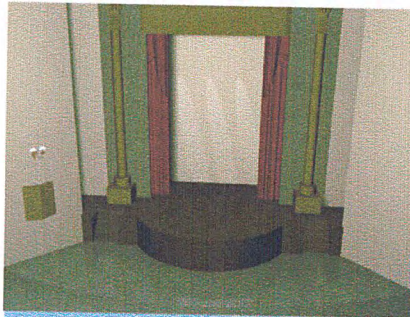
THE CULTURE AND FOLK-HANDICRAFT CENTER OF SAMUI ISLAND

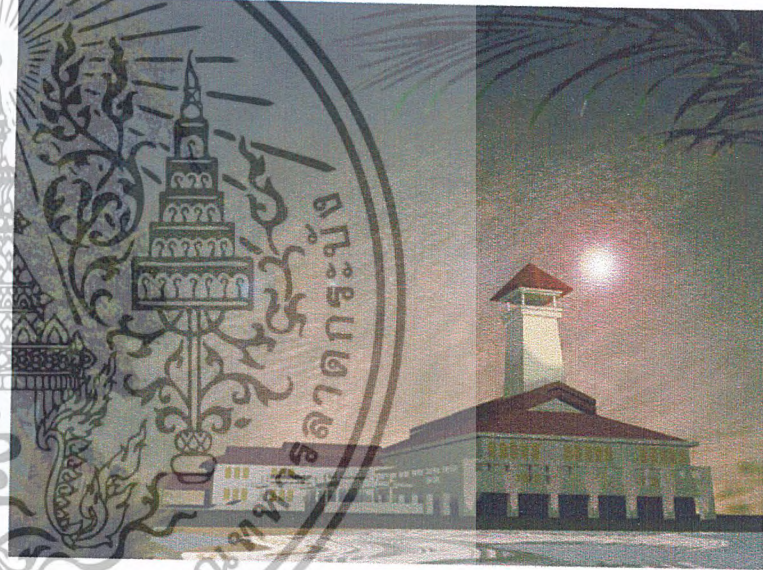
VIEW 00.02 EXTERIOR PERSPECTIVE

VIEW 00.01 INTERIOR PERSPECTIVE

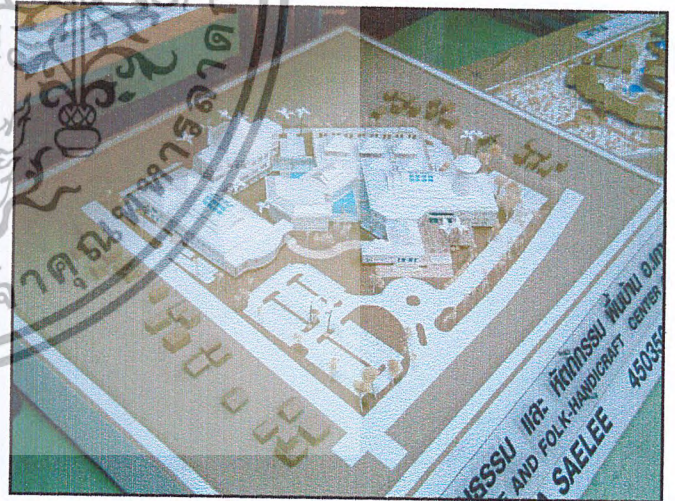

VIEW 00.02 INTERIOR PERSPECTIVE

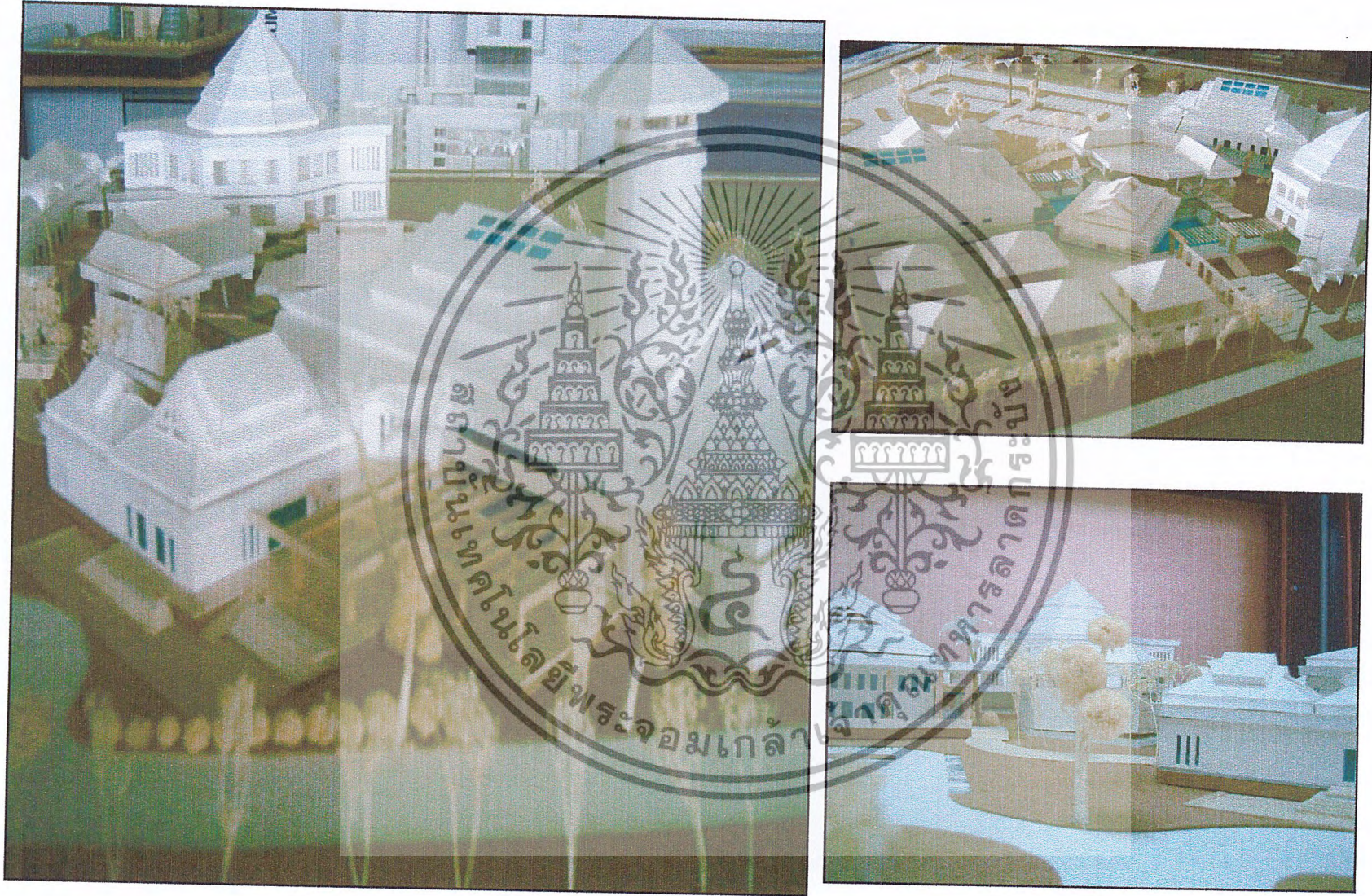

VIEW 00.01 EXTERIOR PERSPECTIVE

รูปที่ 4.50 แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่ 4.51 แสดงหุ่นจำลอง (ต่อ)

บทที่ 5

สรุปการทำปฏิญยานิพนธ์และข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาและวิจัยเพื่อทำปฏิญยานิพนธ์ โครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งแต่เริ่มต้น ,ขั้นตอนการออกแบบทางสถาปัตยกรรม จนถึงผลสรุปของการเสนอนิพนธ์พอสรุปได้ดังนี้

5.1.1 บทที่ 1

บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ วัตถุประสงค์ของนิพนธ์ ปัญหาต่างๆ ของโครงการ ขอบเขตของการศึกษาปฏิญยานิพนธ์ รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการทำปฏิญยานิพนธ์ จากบทที่ 1 ตามหัวข้อที่กล่าวไว้ก็ได้ทราบถึงรายละเอียดของการดำเนินงานของปฏิญยานิพนธ์ความเป็นมาของโครงการ ตลอดจนหน่วยงานต่างๆที่รับผิดชอบ และนโยบายของทางรัฐบาล และยังทราบถึงวัตถุประสงค์ของทั้งโครงการและของทางด้านปฏิญยานิพนธ์ และปัญหาต่างๆ ทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และทางด้านกายภาพ องค์ประกอบของโครงการในและส่วนที่เป็นขอบเขตของปฏิญยานิพนธ์ และได้รู้ถึงประโยชน์ที่ทางโครงการได้คาดไว้ทั้งทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และทางด้านกายภาพ

5.1.2 บทที่ 2

การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ กล่าวถึงการศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ จากบทที่ 2 จะเห็นได้ว่าผลที่ได้จากการทำปฏิญยานิพนธ์ การศึกษาถึงทางความเป็นได้ทั้งทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และทางด้านกายภาพ ทางด้านนโยบายนั้นจะเป็นนโยบายของทางรัฐบาล คือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544 ,นโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและทางด้านเศรษฐกิจได้ทราบถึงแหล่งของที่มาเงินทุนที่จะมาสนับสนุนของการดำเนินโครงการ ส่วนทางด้านสังคม ได้ทราบถึงประเภทและจำนวนของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มของนักท่องเที่ยวและเยาวชนรวมถึงผู้ที่เข้ามาใช้ในตัวของโครงการส่วนทางด้านกายภาพได้ทราบถึงตำแหน่งของที่ตั้งและขนาดของที่ตั้งซึ่งที่ตั้งนั้นตั้งอยู่บริเวณที่ตั้งโครงการ

5.1.3 บทที่ 3

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรม กล่าวถึงการศึกษา

วิเคราะห์อาคารตัวอย่าง การวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการเพื่อนำผลการวิเคราะห์ทั้งหมดมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ประการใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมวลเป็นรูปแบบทางด้านสถาปัตยกรรมอันเหมาะสม จากการศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง ทางด้านอาคารตัวอย่างนั้นจะแบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาอาคารในประเทศและอาคารตัวอย่างจากต่างประเทศ และทางด้านรายละเอียดของโครงการจะประกอบไปด้วยการศึกษาการศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้ , องค์ประกอบของโครงการซึ่งจะแบ่งออกเป็นองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบรอง , จำนวนของผู้ใช้ในโครงการ, ขนาดของพื้นที่ใช้สอยและความสัมพันธ์ในแต่ละองค์ประกอบ และการศึกษาและวิเคราะห์การเลือกใช้ระบบเทคนิคต่างๆ ที่จะนำมาใช้กับตัวโครงการ

5.1.4 บทที่ 4

แนวความคิดในการออกแบบทางด้านสถาปัตยกรรม กล่าวถึงการค้นหาแนวความคิดในการออกแบบ สรุปความคิดในการรวบรวมข้อมูลงาน สถาปัตยกรรมภาคการแสดงผลแบบถึงความเหมาะสมในการออกแบบแนวความคิดด้านการออกแบบอาคาร โดยทางด้านแนวความคิดก็จะจำแนกออกเป็นดังนี้

- * แนวความคิดในการวางผัง
- * แนวความคิดด้านการกำหนดพื้นที่ใช้งาน
- * แนวความคิดในรูปทรงอาคาร
- * แนวความคิดด้านออกแบบสถาปัตยกรรม

ส่วนภาคการแสดงผลแบบ แสดงผลงานตั้งแต่บทที่ 1 – 4 การออกแบบทางด้านสถาปัตยกรรม และหุ่นจำลองในมุมมองต่างๆ

5.1.5 บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ กล่าวถึงบทสรุปในแต่ละบทที่ทำการศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนพร้อมกับรายละเอียดของงานในแต่ละบท ส่วนข้อเสนอแนะนั้นก็จะเน้นให้ทราบถึงปัญหาของการดำเนินงานปริญญาโท

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ในภาคข้อมูลยังมีหลายส่วนที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ส่วนสถิติของรายได้ของประชากร สถิตินักท่องเที่ยว รวมถึงการทำตารางของนักท่องเที่ยวที่มาใช้โครงการยังเป็นข้อมูลเก่าไม่ได้เป็นข้อมูลปีล่าสุดดังนั้นอาจเกิดการคลาดเคลื่อนเรื่องข้อมูลในหลายๆตัว

5.2.2 ภาคการออกแบบสถาปัตยกรรม ข้อเสนอของปริญญาโทนี้คือ มีข้อกำหนดของกฎหมาย ติดเรื่องระยะถอยร่นจากชายฝั่งทะเลตามกฎกระทรวงฉบับที่ 22 ออกตามความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และการใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างอาคารให้มากที่สุดเพื่อลดปัญหาค่าวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

5.2.3 ข้อเสนอแนะส่วนแนวความคิด คือ ควรทำ ให้นำแนวความคิดชัดเจน นอกจากรูปทรงแล้ว ควรพยายามให้สะท้อนถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรมของเกาะสมุยมากกว่านี้ และในแต่ส่วนอาคารควรมีความเป็นพื้นเพของวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นธรรมชาติของเกาะสมุยให้มากกว่านี้ โดยการใช้ความเป็นธรรมชาติและวิถีชีวิตดั้งเดิมของท้องถิ่นเข้ามาช่วยเสริมตรงจุดนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กำธร เขมทัชชานนท์. "ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้". ปรินซ์นิพนธ์สถาปัตยกรรรม
บัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2544.

นันทรัตน์ ธนะบุญศิริ. "ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ยุทธานาวไทย ป้อมพระจุลจอมเกล้า". ปรินซ์นิพนธ์
สถาปัตยกรรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2543.

จำไพ แก้วสุริยะ. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แผน+นโยบาย. กรุงเทพฯ : (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).

วริทธิ์ อึ้งภากรณ์, ด.ร. การออกแบบระบบท่อภายในอาคาร พิมพ์ครั้งที่ 12 กรุงเทพมหานคร 2541.

สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย, โครงการสำรวจสถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศเขตภาคใต้.
กรุงเทพมหานคร, 2541.

ERNEST NEUFERT, ARCHITECTS DATA; LONDON; CROSBY LOSS WOOD STAPLESS
1980

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ-สกุล นางสาวสุกัญญา แซ่ลี
เกิดวันที่ 25 มกราคม 2523 เชื้อชาติ ไทย
สัญชาติ ไทย ศาสนา พุทธ
ที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน 165 ถ.นางงาม ต.บ่อ่าง อ.เมือง จ.สงขลา 90000
โทร. 06 - 5281321

ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะวิชา วิศวกรรมศาสตร์ สาขา วิศวกรรมศาสตร์
สาขา สถาปัตยกรรม ระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)
รหัสประจำตัว 45035081 ชั้นปีที่ 2
ประวัติการศึกษา
(2534) สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 จ.สงขลา
(2537) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทศบาล 1 จ.สงขลา
(2541) สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเขตภาคใต้ จ.สงขลา
(2543) สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเขตภาคใต้ จ.สงขลา

ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะวิชา วิศวกรรมศาสตร์ สาขา วิศวกรรมศาสตร์
สาขา สถาปัตยกรรม ระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)
รหัสประจำตัว 45035081 ชั้นปีที่ 2